

AKADEMIA POMORSKA W SŁUPSKU
WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU
KATEDRA PIELEŃNIARSTWA

PROGRAM STUDIÓW

dla kierunku

PIELEŃNIARSTWO

Od roku akademickiego 2019/2020

Studia pierwszego stopnia
stacjonarne

Słupsk, 2019

Spis treści

1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów	4
1.1. Nazwa kierunku studiów	4
1.2. Poziom studiów (studia I/II stopnia)	4
1.3. Profil studiów (ogólnoakademicki/praktyczny)	4
1.4. Forma/formy studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	4
1.5. Liczba semestrów	4
1.6. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	4
1.7. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom.....	4
1.8. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny, ...	4
1.8.1. Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, w których prowadzony jest kierunek.....	4
1.8.2. Tabela procentowego udziału liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS dla każdej z dyscyplin kierunku	5
1.9. Sylwetka absolwenta	5
2. Opis zakładanych efektów uczenia się	7
2.1. Wykaz kierunkowych efektów uczenia się z uwzględnieniem efektów w zakresie znajomości języka obcego	7
2.1.1. Ogólne efekty uczenia się z przyporządkowanymi efektami szczegółowymi	7
2.1.2. Szczegółowe efekty uczenia się	8
2.2. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji	17
2.6. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do Standardu kształcenia – dla studiów prowadzonych na podstawie standardów kształcenia (pielęgniarstwo, fizjoterapia, ratownictwo medyczne)	19
3. Opis programu studiów	19
3.1. Zajęcia (niezależnie od formy ich prowadzenia) wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów; Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta	19
3.2. Harmonogram realizacji programu studiów w poszczególnych semestrach i latach cyklu kształcenia, uwzględniający formy prowadzenia zajęć, wymiar tych zajęć oraz liczbę punktów ECTS	231
3.3. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program przewiduje praktyki	237
3.4. Wskaźniki charakteryzujące program studiów	242
4. Ocena i doskonalenie programu studiów	242
4.1. Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy	242
4.2. Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów	243
4.3. Inne działania związane z oceną i doskonaleniem programu studiów	245

SPIS SYLABUSÓW

Syl. 1 Anatomia.....	19
Syl. 2 Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia - W	24
Syl. 3 Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia - ZP	28
Syl. 4 Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia - P	32
Syl. 5 Badania naukowe w pielęgniarstwie.....	36
Syl. 6 Badanie fizykalne.....	39
Syl. 7 Biochemia z biofizyką	42
Syl. 8 Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne - wykład.....	45
Syl. 9 Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne - ZP.....	49
Syl. 10 Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne - P	52
Syl. 11 Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne - W	55
Syl. 12 Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne - ZP	58
Syl. 13 Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne - P.....	60
Syl. 14 Dietetyka	63
Syl. 15 Etyka zawodu pielęgniarstwa.....	65
Syl. 16 Farmakologia	68
Syl. 17 Fizjologia	72
Syl. 18 Genetyka	76
Syl. 19 Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne - W	79
Syl. 20 Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne - ZP	82
Syl. 21 Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne - P.....	85
Syl. 22 Język angielski	87
Syl. 23 Język migowy	91
Syl. 24 Mikrobiologia z parazytologią	94
Syl. 25 Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne - W	98
Syl. 26 Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne - ZP.....	101
Syl. 27 Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne - P	104
Syl. 28 Opieka paliatywna - W.....	106
Syl. 29 Opieka paliatywna - ZP.....	109
Syl. 30 Opieka paliatywna - P	112
Syl. 31 Organizacja pracy pielęgniarstwa.....	114
Syl. 32 Patologia.....	117
Syl. 33 Pedagogika	121
Syl. 34 Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne - W	125
Syl. 35 Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne - ZP.....	130
Syl. 36 Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne - P	135
Syl. 37 Pielęgniarstwo opieki długoterminowej - W.....	139
Syl. 38 Pielęgniarstwo opieki długoterminowej - ZP.....	142
Syl. 39 Pielęgniarstwo opieki długoterminowej - P	145
Syl. 40 Podstawowa opieka zdrowotna - W	148
Syl. 41 Podstawowa opieka zdrowotna - ZP	152
Syl. 42 Podstawowa opieka zdrowotna - P	155
Syl. 43 Podstawy pielęgniarstwa - W.....	158
Syl. 44 Podstawy pielęgniarstwa – ZP	163
Syl. 45 Podstawy pielęgniarstwa - P	167
Syl. 46 Podstawy ratownictwa medycznego	170
Syl. 47 Podstawy rehabilitacji	173

Syl. 48 Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne - W	178
Syl. 49 Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne - ZP	182
Syl. 50 Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne - P.....	185
Syl. 51 Prawo medyczne	187
Syl. 52 Promocja zdrowia - W	190
Syl. 53 Promocja zdrowia - ZP.....	193
Syl. 54 Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne - W	196
Syl. 55 Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne - ZP	199
Syl. 56 Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne - P	202
Syl. 57 Psychologia	205
Syl. 58 Radiologia	209
Syl. 59 Seminarium dyplomowe	212
Syl. 60 Socjologia.....	215
Syl. 61 System informacji w ochronie zdrowia.....	218
Syl. 62 Współpraca w zespole opieki zdrowotnej.....	222
Syl. 63 Zakażenia szpitalne	225
Syl. 64 Zdrowie Publiczne	229

1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów

1.1. Nazwa kierunku studiów

PIELĘGNIARSTWO

1.2. Poziom studiów (studia I/II stopnia)

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

1.3. Profil studiów (ogólnoakademicki/praktyczny)

PROFIL PRAKTYCZY

1.4. Forma/formy studiów (stacjonarne/niestacjonarne)

STUDIA STACJONARNE

1.5. Liczba semestrów

6 SEMESTRÓW

1.6. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów

180 PKT ECTS

1.7. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom

LICENCJAT PIELĘGNIARSTWA

1.8. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny,

a dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny określenie dla każdej z tych dyscyplin procentowego udziału liczby punktów ECTS w ogólnej liczbie punktów określonych w punkcie 1.6., ze wskazaniem dyscypliny wiodącej.

1.8.1. Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, w których prowadzony jest kierunek

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział dyscyplin*	Dyscyplina wiodąca
Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	Nauki medyczne	77	Nauki medyczne
	Nauki o zdrowiu	23	
Razem:		100	

* na podstawie uchwały Senatu AP z dnia 19.06.2019r.

1.8.2. Tabela procentowego udziału liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS dla każdej z dyscyplin kierunku

L.p.	Dyscyplina naukowa	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki medyczne - <i>dyscyplina wiodąca</i>	139	77
2.	Nauki o zdrowiu	41	23
	Razem:	180	100

1.9. Sylwetka absolwenta

Sylwetka absolwenta pielęgniarstwa I stopnia

Po uzyskaniu dyplomu licencjata pielęgniarstwa absolwent jest przygotowany do wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza. Wykonywanie zawodu pielęgniarki polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w szczególności na: 1) rozpoznawaniu warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta; 2) rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta; 3) planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem; 4) samodzielnym udzielaniu w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych oraz medycznych czynności ratunkowych; 5) realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji; 6) orzekaniu o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych; 7) edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.

Zgodnie z Ustawą o zawodzie pielęgniarki i położnej z dnia 15 lipca 2011 roku za wykonywanie zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza uważa się również: zatrudnienie w organach administracji publicznej, których zakres działania obejmuje nadzór nad ochroną zdrowia; 7) pełnienie służby na stanowiskach służbowych w Ministerstwie Obrony Narodowej oraz w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, na których wykonuje się czynności związane z ochroną zdrowia i opieką zdrowotną; 8) pełnienie służby na stanowiskach służbowych w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej i innych stanowiskach Służby Więziennej, na których wykonuje się czynności związane z przygotowaniem, organizowaniem i nadzorem nad udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej przez podmiot leczniczy dla osób pozbawionych wolności; 9) zatrudnienie w domach pomocy społecznej określonych w przepisach o pomocy społecznej, z uwzględnieniem uprawnień zawodowych pielęgniarki określonych w ustawie; 10) zatrudnienie na stanowisku pielęgniarki w żłobku lub klubie dziecięcym; 11) sprawowanie funkcji z wyboru w organach samorządu pielęgniarek i położnych lub wykonywanie pracy na rzecz samorządu; 12) powołanie do pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy pielęgniarki, jeżeli z wyboru wynika obowiązek wykonywania tej funkcji w charakterze pracownika, albo pełnienie funkcji w zarządzie zakładowej organizacji związkowej, jeżeli z pełnieniem tej funkcji jest związane zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy.

Absolwent po zakończonym cyklu kształcenia na pierwszym stopniu osiąga efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych w standardach nauczania na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 roku (Dz.U. poz. 1573 z dn. 21 sierpnia 2019 roku).

Zgodnie ze standardem absolwent w zakresie wiedzy zna i rozumie:

1. rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;
2. etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;
3. uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;

4. system opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
5. zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
6. modele opieki pielęgniarskiej nad osobą zdrową, chorą, z niepełnosprawnością i umierającą;
7. etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

1. udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
2. udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
3. rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarskiej;
4. samodzielnie organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarską nad osobą chorą, z niepełnosprawnością i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;
5. samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych (w zakresie określonym w przepisach);
6. decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
7. współpracować z rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;
8. przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej;
9. wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
10. dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarskiej;
11. organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach opieki zdrowotnej.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

1. kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
2. przestrzegania praw pacjenta;
3. samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
4. ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
5. zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
6. przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
7. dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Absolwent jest przygotowany po podjęciu studiów drugiego stopnia kierunku pielęgniarstwo.

2. Opis zakładanych efektów uczenia się

2.1. Wykaz kierunkowych efektów uczenia się z uwzględnieniem efektów w zakresie znajomości języka obcego

2.1.1. Ogólne efekty uczenia się z przyporządkowanymi efektami szczegółowymi

Numer ogólnego efektu uczenia się	Opis ogólnego efektu uczenia się	Przyporządkowanie szczegółowych efektów uczenia się
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
W.1	rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;	A.W1-A.W26
W.2	etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;	D.W1 – D.W37
W.3	uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;	B.W1 – B.W15,
W.4	system opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	B.W20, B.W21, B.W24, B.W26. C.W19, C.20
W.5	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;	B.W22, B.W23, B.W26
W.6	modele opieki pielęgniarskiej nad osobą zdrową, chorą, z niepełnosprawnością i umierającą;	C.W1-C.W1, C.W21 – C.W488
W.7	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki.	B.W16-B.W19, D.W38-D.W40
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
U.1	udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób;	B.U10. B.U11
U.2	udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	D.U27 – D.U30
U.3	rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarskiej;	D.U1 – D.U27
U.4	samodzielnie organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarską nad osobą chorą, z niepełnosprawnością i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;	A.U1 – A.U7, B.U1 – B.U9, D.U1 – D.U30
U.5	samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych (w zakresie określonym w przepisach);	C.U1 – C.U36
U.6	decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;	D.U1 – D.U27
U.7	współpracować z rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;	A.U1 – A.U7, B.U1 – B.U9
U.8	przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej;	C.U43 – C.U47
U.9	wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego	A.U8, A.U9, A.U10, C.U37,

	przeznaczenia żywnościowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	D.U12 – D.U14
U.10	dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarskiej;	C.U40, C.U41, C.U42, D.U31, D.U32
U.11	organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach opieki zdrowotnej.	C.U38, C.U39, C.U48 – C.U57
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
K.1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K.1
K.2	przestrzegania praw pacjenta;	K.2
K.3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K.3
K.4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K.4
K.5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K.5
K.6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K.6
K.7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K.7

2.1.2. Szczegółowe efekty uczenia się

Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowych efektów uczenia się dla programu studiów
A. NAUKI PODSTAWOWE	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna)
A.W2.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie
A.W3.	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy
A.W4.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu
A.W5.	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego
A.W6.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu
A.W7.	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego
A.W8.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne
A.W9.	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh
A.W10.	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie
A.W11.	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenyzy

A.W12.	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej
A.W13.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne)
A.W14.	witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych
A.W15.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie
A.W16.	wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące
A.W17.	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka
A.W18.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej
A.W19.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne
A.W20.	podstawowe zasady farmakoterapii
A.W21.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania
A.W22.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków
A.W23.	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków
A.W24.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich
A.W25.	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi
A.W26.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego
A.U2.	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych
A.U3.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych
A.U4.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób
A.U5.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki
A.U6.	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych
A.U7.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych
A.U8.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych
A.U9.	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich
A.U10.	przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza stosować zasady ochrony radiologicznej
A.U11.	stosować zasady ochrony radiologicznej
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości
B.W4.	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe
B.W5.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej
B.W6.	techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego

B.W7.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu
B.W8.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych
B.W9.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu
B.W10.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej
B.W11.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć
B.W12.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania)
B.W13.	problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej
B.W14.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych
B.W15.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy
B.W16.	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej
B.W17.	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków
B.W18.	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki
B.W19.	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta
B.W20.	zadania z zakresu zdrowia publicznego
B.W21.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego
B.W22.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby
B.W23.	istotę profilaktyki i prewencji chorób
B.W24.	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej
B.W25.	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy
B.W26.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF)
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne
B.U2.	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka
B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej
B.U4.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się
B.U5.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej
B.U6.	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji napięcia i metody relaksacyjne
B.U8.	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego
B.U9.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży
B.U10.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich
B.U11.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców
B.U12.	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki
B.U13.	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych
B.U14.	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania
B.U15.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF)
B.U16.	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim

B.U17.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
C.W1.	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia
C.W3.	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarstwa
C.W4.	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primary nursing(istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa
C.W5.	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa
C.W6.	istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman)
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych
C.W8.	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu
C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonej komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej
C.W10.	zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa
C.W11.	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji
C.W12.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej
C.W13.	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki
C.W14.	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki
C.W15.	kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej
C.W16.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej
C.W17.	zasady konstruowania programów promocji zdrowia
C.W18.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym
C.W19.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia
C.W20.	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej
C.W21.	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży
C.W22.	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe
C.W23.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego
C.W24.	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii
C.W25.	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego
C.W26.	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności
C.W27.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarstwa
C.W28.	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarstwa i ich znaczenie dla jakości tej opieki
C.W29.	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu
C.W30.	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego
C.W31.	problematykę jakości w opiece zdrowotnej
C.W32.	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania
C.W33.	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego

C.W34.	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa
C.W35.	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności
C.W36.	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia
C.W37.	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych
C.W38.	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego
C.W39.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzicznych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania
C.W40.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych
C.W41.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta
C.W42.	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym
C.W43.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu
C.W44.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy
C.W45.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety
C.W46.	proces podejmowania decyzji w zespole
C.W47.	metody samooceny pracy zespołu
C.W48.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole
W zakresie umiejętności absolwent potrafi	
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa
C.U3.	ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia
C.U5.	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarstwa
C.U6.	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe
C.U7.	przewodzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta
C.U8.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych)
C.U9.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych
C.U10.	stosować zabiegi przeciwzapalne
C.U11.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami
C.U12.	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków
C.U13.	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi
C.U14.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany
C.U15.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego
C.U16.	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze)
C.U17.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod
C.U18.	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację
C.U19.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne

C.U20.	wykonywać zabiegi higieniczne
C.U21.	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze
C.U22.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne
C.U23.	wykonywać zabiegi doodbytne
C.U24.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik
C.U25.	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik
C.U26.	przewodzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią
C.U27.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarstwa
C.U28.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów
C.U29.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia
C.U30.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych
C.U31.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia
C.U32.	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych
C.U33.	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej
C.U34.	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych
C.U35.	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia
C.U36.	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach
C.U37.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania
C.U38.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole
C.U39.	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy prac
C.U40.	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarstwa oraz monitorować jakość opieki pielęgniarstwa
C.U41.	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu
C.U42.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy
C.U43.	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki
C.U44.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku
C.U45.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta
C.U46.	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarstwa
C.U47.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności
C.U48.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym
C.U49.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami
C.U50.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych
C.U51.	posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej
C.U52.	posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu
C.U53.	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej
C.U54.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu
C.U55.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu
C.U56.	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy

C.U57.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
D.W9.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)
D.W11.	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego
D.W12.	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji
D.W13.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi
D.W14.	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie
D.W15.	cel i zasady opieki prekonceptyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej
D.W16.	okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu
D.W17.	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych
D.W18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności
D.W19.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych
D.W20.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego
D.W21.	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi
D.W22.	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS)
D.W23.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne
D.W24.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom
D.W25.	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową
D.W26.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej
D.W27.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach
D.W28.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie
D.W29.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym
D.W30.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu
D.W31.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa)
D.W32.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia

D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie
D.W34.	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym
D.W35.	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS)
D.W36.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne
D.W37.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych
D.W38.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa
D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych
D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych
D.U5.	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju
D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu
D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną
D.U21.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia
D.U28.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu

D.U29.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki
D.U30.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych
D.U31.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych
D.U32.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
K1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2.	przestrzegania praw pacjenta;
K3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7.	dostarczania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

2.2. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji

Uniwersalna charakterystyka poziomu 6 w PRK		Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się		Efekty kierunkowe
Wiedza: zna i rozumie				
P6U_W	w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi różnorodne złożone uwarunkowania prowadzonej działalności	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem	A.W1, A.W2, A.W3, A.W4 – A.W26, B.W22, B.W23, C.W2-C.W11, C.W21, C.W22, C.W23, C.W24, C.W25, C.W31 – C.W42, D.W1 – D.W37
		P6S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości	B.W1 – B.W14, B.W20, B.W21, B.W24, B.W25, B.W26, C.W1 B.W15, B.W16, B.W17, B.W18, B.W19, B.W24, B.W25, B.W26, C.W12, C.W13, C.W14, C.W15, C.W43, C.W44, C.W45, C.W46, C.W47, C.W48, D.W38, D.W39, D.W40 C.W19, C.W20, C.W26, C.W27, C.W28, C.W29, C.W30,
Umiejętności: potrafi				
P6U_U	innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	A.U1-A.U11, C.U1 – C.U26, C.U32 – C.U37, C.U43-C.U51, D.U1 – D.U19, D.U21, D.U23 – D.U30
			wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym	B.U1, B.U2, B.U3, B.U7 - B.U11

		P6S_UK	komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii	B.U4, B.U5, B.U6, C.U52, D.U20, D.U22,
			brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich	B.U13, B.U14, B.U15, D.U31, D.U32
			posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	B.U16, B.U17
		P6S_UO	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole	B.U12, C.U39, C.U40, C.U41, C.U53, C.U54, C.U55, C.U56, C.U57
			współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	C.U38
		P6S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	C.U42
Kompetencje społeczne: jest gotów do:				
P6U_K	kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim	P6S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	K.7
	samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań		uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K.5
		P6S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K.1
			inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	K.3
			myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K.5, K.7
		P6S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: - przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, - dbałości o dorobek i tradycje zawodu	K.2, K.3, K.4, K.6

2.6. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do Standardu kształcenia – dla studiów prowadzonych na podstawie standardów kształcenia (pielęgniarstwo, fizjoterapia, ratownictwo medyczne)

Efekty kierunkowe są w całości przyporządkowane do Standardów kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 roku. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019, poz. 1573) i zostały przedstawione w punkcie 2.1. niniejszego Programu studiów.

3.Opis programu studiów

3.1. Zajęcia (niezależnie od formy ich prowadzenia) wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów; Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

Syl. 1 Anatomia

Nazwa zajęć Anatomia		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 4	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	nie dotyczy	I	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykład	60	--	15	--	3
Analiza piśmiennictwa	-	--	10	--	
Przygotowanie do egzaminu	-	--	5	--	
Ćwiczenia (w tym zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych)	20	---	5	--	1
Przygotowanie do ćwiczeń	-	--	1	--	
Powtórzenie materiału teoretycznego	-	--	2	--	
Przygotowanie do kolokwium praktycznego	-	--	3	--	
Razem	80	--	20	--	4

Metody dydaktyczne

Wykład: Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja.

Ćwiczenia: z modelem anatomicznym, przygotowanie prezentacji multimedialnej, praca przy stanowisku komputerowym, demonstracja prosektoryjna (opcja)

Wymagania wstępne

Wykład: Brak wymagań wstępnych

Ćwiczenia: Wiedza w zakresie biologii na poziomie szkoły średniej

Cele przedmiotu**Wykład:**

Celem nauczania jest przedstawienie podstawowych aspektów budowy i funkcji ludzkiego organizmu. Zaznajomienie z prawidłowym i obowiązującym mianownictwem anatomicznym. Przedstawienie najważniejszych aspektów anatomii klinicznej i czynnościowej, w celu przygotowania do dalszej nauki przedmiotów zawodowych oraz pracy po ukończeniu studiów.

Ćwiczenia:

Pogłębianie wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie umiejętności zastosowania tej wiedzy w praktyce.

Treści programowe Problematyka wykładów

1. Informacje o przedmiocie. Jak uczymy się anatomii? Położenie opisowe, osie i płaszczyzny ciała. Ogólne właściwości układu kostnego i mięśniowego. Kości kończyny górnej i dolnej. Budowa i typy stawów; ruchy w stawach. Grupy mięśniowe kończyn.
2. Ogólna budowa i podział układu nerwowego. Obwodowy układ nerwowy. Budowa nerwu rdzeniowego. Splot ramienny i lędźwiowo-krzyżowy. Nerwy obwodowe kończyn i ich porażenia.
3. Ogólny schemat budowy układu krążenia. Wielkie naczynia klatki piersiowej, jamy brzusznej i szyi. Schemat budowy układu chłonnego. Naczynia tętnicze i żyłne kończyn.
4. Budowa kręgosłupa i klatki piersiowej. Topografia narządów śródpiersia. Serce - budowa zewnętrzna i wewnętrzna. Naczynia wieńcowe. Układ przewodzący serca. Sylwetka serca w badaniu fizykalnym i obrazie RTG.
5. Ogólna budowa i podział układu oddechowego. Topografia narządów szyi.
6. Topografia narządów jamy brzusznej - położenie wewnątrz- i zewnątrzotrzewnowe. Budowa cewy pokarmowej. Wielkie gruczoły jamy brzusznej. Drogi żółciowe. Śledziona. Wielkie naczynia jamy brzusznej. Układ żyły wrotnej wątroby. Unerwienie narządów jamy brzusznej – rola układu autonomicznego.
7. Budowa narządów układu moczowego i płciowego.
8. Budowa czaszki. Staw skroniowo-żuchwowy. Opony mózgowia. Budowa narządu wzroku oraz narządu słuchu i równowagi. Ogólna charakterystyka nerwów czaszkowych.
9. Budowa i podział ośrodkowego układu nerwowego (OUN). Układ komorowy. Krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego. Naczynia mózgowia i rdzenia kręgowego.
10. Najważniejsze układy czynnościowe oraz połączenia w OUN. Budowa i funkcja kory mózgu. Wybrane zagadnienia anatomii klinicznej OUN.

Ćwiczenia (w tym zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych):

1. Kości kończyn. Stawy i ruchy w stawach. Grupy mięśni kończyn. Funkcje ruchowe wybranych grup mięśni.
2. Główne nerwy obwodowe kończyny górnej i dolnej. Charakterystyczne cechy porażenia nerwów obwodowych.
3. Topografia głównych naczyń tętniczych i żylnych kończyn. Miejsca najczęstszych urazów naczyń na kończynach; potencjalne konsekwencje urazów. Miejsca badania tętna na kończynie górnej i dolnej.
4. **SPRAWDZIAN CZĄSTKOWY (Anatomia kończyn)** Budowa i ruchomość kręgosłupa. Cechy charakterystyczne kręgów. Budowa ścian klatki piersiowej. Mechanika oddychania. Budowa zewnętrzna i wewnętrzna serca. Zakres unaczynienia przez tętnice wieńcowe.
5. Sylwetka serca w obrazie RTG oraz w badaniu fizykalnym; miejsca osłuchiwania serca.
6. Topografia narządów układu oddechowego (górne i dolne drogi oddechowe). Ogólna topografia narządów szyi. Obraz narządów klatki piersiowej w badaniu radiologicznym.
7. **SPRAWDZIAN CZĄSTKOWY (Anatomia narządów klatki piersiowej)** Topografia narządów jamy brzusznej. Jama otrzewnej i przestrzeń pozaotrzewnowa. Wielkie naczynia tętnicze jamy brzusznej. Układ żyły wrotnej wątroby. Kanał pachwinowy i kanał udowy.
8. Topografia narządów układu moczowego i płciowego. Przepony mięśniowe miednicy mniejszej.
9. **SPRAWDZIAN CZĄSTKOWY (Anatomia narządów jamy brzusznej i układu moczowo-płciowego).** Budowa czaszki. Mechanika stawu skroniowo-żuchwowego. Budowa narządu wzroku i słuchu. Topografia nerwów czaszkowych.

10. Budowa półkuli mózgu, pnia mózgowia i rdzenia kręgowego. Ogólna topografia układu komorowego. Topografia głównych tętnic i żył mózgowia i rdzenia.
11. Najważniejsze struktury OUN i ich rola w działaniu wybranych układów czynnościowych (jak np. układu ruchowego, czuciowego, limbicznego, węchowego). **SPRAWDZIAN CZĄSTKOWY** (Anatomia głowy i OUN).

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 student posługuje się prawidłowym mianownictwem anatomicznym

W_02 Zdobywa wiedzę z zakresu anatomii topograficznej, czynnościowej i klinicznej. Zna podstawy budowy narządów oraz układów. Zna podstawy anatomii czynnościowej układów i narządów

W_03 Zna i rozumienie anatomiczne uwarunkowania podstawowych procesów fizjologicznych

Umiejętności

U_01 Po ukończeniu nauki anatomii student potrafi opisać cechy budowy morfologicznej narządów i układów, wykorzystując prawidłowe mianownictwo anatomiczne.

U_02 Wyjaśnia znaczenie funkcjonalne poszczególnych narządów w oparciu o wiadomości z zakresu anatomii klinicznej.

Kompetencje społeczne

Zastosowanie zróżnicowanych form zajęć dydaktycznych umożliwia rozwijanie kreatywności oraz zdolności przedstawienia własnego poglądu i sposobu myślenia (np. praca indywidualna przy stanowisku komputerowym, przygotowanie prezentacji ustnej; **(K_01)**. Doskonalone są kompetencje w zakresie samodzielnego uczenia się (np. przygotowanie wybranych zagadnień do przedstawienia grupie), komunikowania się i pracy zespołowej (praca z modelem anatomicznym, demonstracje prosektoryjne; **K_02**), a także posługiwania się podstawowym sprzętem laboratoryjnym i badawczym (jak mikroskop, komputer **K_03**).

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zajęcia z przedmiotu obejmują wykłady i ćwiczenia. Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany przez asystenta prowadzącego zajęcia; brak przygotowania do zajęć jest równoznaczny z ich niezaliczeniem. Student, który opuści ponad 20% przewidzianych regulaminowo zajęć jest niedopuszczony do sesji egzaminacyjnej.

Frekwencja jest jedynym kryterium dopuszczającym studenta do zaliczenia.

Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do egzaminu. Jedynie w przypadku uzyskania z egzaminu w danym roku oceny co najmniej dostatecznej (3.0) student powtarzający rok może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia i zdawania egzaminu.

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów ⁴

Egzamin końcowy składa się z części praktycznej i teoretycznej – pisemnej i ustnej.

Nie zgłoszenie się na egzamin w ustalonym terminie bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej (2.0). Usprawiedliwienie powinno być złożone u egzaminatora najpóźniej w 3 dniu po egzaminie. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej (2.0) z egzaminu w pierwszym terminie studentowi zgodnie z Regulaminem Studiów Uczelni przysługuje prawo do przystąpienia do egzaminu poprawkowego.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01	X	X							
W_02	X	X							
W_03	X	X							
U_01		X							X
U_02		X							X
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt

5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Warunki zaliczenia:

Terminy zaliczenia, egzaminu końcowego oraz egzaminu poprawkowego zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach danego semestru

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

Zaliczenie ćwiczeń i zajęć w warunkach symulowanych:

Zaliczenie umiejętności praktycznych zawartych w karcie zajęć ćwiczeń, uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczeń teoretycznych, aktywne uczestnictwo w zajęciach praktycznych-ćwiczeniach 100% frekwencja na zajęciach praktycznych-ćwiczeniach. Obecność na wszystkich ćwiczeniach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie kolokwium wejściowego.

Zajęcia w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)

Student, który opuści zajęcia jest zobowiązany je odrobić w terminie ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia.

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	A.W1.
W_02	A.W1.
W_03	A.W1.
U_01	A.U1.
U_02	A.U1.

K_01	K.7
K_02	K.5
K_03	K.4

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Anatomia człowieka. Podręcznik dla studentów. Red.: W. Woźniak; Wydanie 2; Wydawnictwo Urban i Partner 2003.
2. Anatomia czynnościowa. Podręcznik dla studentów Pielęgniarstwa, Fizjoterapii, Ratownictwa Medycznego, Analityki Medycznej i Dietetyki. Red.: R. Maciejewski, K. Torres; Wydawnictwo Czelej 2007
3. Anatomia i fizjologia człowieka. Red.: Michajlik A., Ramotowski W.; Wydanie 5; Wydawnictwo PZWL 2009
4. Fotograficzny atlas anatomii człowieka. Yokochi Y; Wydawnictwo PZWL 2006

B. Literatura uzupełniająca:

1. Anatomia człowieka. Tomy I-IV. Red.: O. Narkiewicz, J. Moryś; Wydawnictwo PZWL 2010
2. Anatomia. Podręcznik dla studentów. Tomy I-III. Red.: M. Bruska, B. Ciszek, P. Kowiański, W. Woźniak; Wydawnictwo Elsevier Urban&Partner 2010

Nazwa zajęć Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
Praktyczny	SPS	tak	Nie dotyczy	V	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykład	50	-	10	-	2
Analiza literatury przedmiotu	-	-	2	-	
Przygotowanie prezentacji multimedialnej lub eseju na wybrany temat dotyczący pielęgnowania chorego w stanie zagrożenia życia	-	-	4	-	
Przygotowanie do zaliczenia	-	-	4	-	
Razem	50	-	10	-	
Metody dydaktyczne Wykład interaktywny, Wykład problemowy, Wykład informacyjny,					
Wymagania wstępne A. Wymagania formalne: znajomość podstaw pielęgniarstwa, anatomii i fizjologii, elementów badania fizykalnego. B. Wymagania wstępne: empatia i szacunek w odniesieniu do pacjenta niezależnie od różnic społecznych i kulturowych.					
Cele przedmiotu 1. Kształcenie twórczej postawy do rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych i opiekuńczych hospitalizowanych pacjentów, znajdujących się w stanie zagrożenia życia. 2. Sprawowanie kompleksowej opieki pielęgniarstwa w oparciu o obowiązujące algorytmy, procedury i standardy postępowania pielęgniarstwa. 3. Doskonalenie zaawansowanych standardów ALS/ATLS. 4. Kształtowanie postawy empatii, odpowiedzialności i sumienności podczas świadczonych interwencji pielęgniarstwa.					
Treści programowe Wykład klinika: 1. Założenia ideowe i organizacyjne anestezjologii i intensywnej terapii. Rola i zadania pielęgniarki pracującej w zespole terapeutycznym Oddziału Intensywnej Opieki Medycznej oraz pielęgniarki anestezjologicznej. 2. Patofizjologia i objawy kliniczne niewydolności oddechowej, 3. Patofizjologia i objawy niewydolności krążenia 4. Patofizjologia i objawy niewydolności układu nerwowego 5. Wstrząs, sepsa					

6. Metody znieczulenia
7. Monitorowanie bezprzyrządowe i przyrządowe funkcji życiowych.
8. Dostępny naczyń i ich wykorzystanie.
9. Żywnienie parenteralne, płynoterapia i transfuzjologia.
10. Kryteria śmierci pnia mózgu, transplantologia.

Wykład Pielęgniarstwo:

1. Zadania pielęgniarki wobec chorego z zaburzeniami rytmu serca; bodźcotwórczości i przewodnictwa
2. Standardy opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta po NZK.
3. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym w ostrej fazie okołozawałowej.
4. Wstrząs, patomechanizm, postępowanie terapeutyczne.
5. Zadania diagnostyczne, lecznicze i opiekuńcze wobec chorego we wstrząsie.
6. Standardy, procedury pielęgnowania chorego nieprzytomnego.
7. Postępowanie ratownicze w nagłych wypadkach. Urazy wielonarządowe, klasyfikacja poszkodowanych.
8. Zaburzenia oddychania zagrażające życiu.
9. Zasady opieki nad chorym z ostrą niewydolnością oddechową, układu krążenia, układu nerwowego, nerek.
10. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym w stanie zagrożenia życia z różnych przyczyn klinicznych.
11. Metody oceny stanu pacjenta w oddziale intensywnej terapii, w tym oceny bólu, oceny poziomu sedacji

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Zna i rozumie patofizjologię, objawy i diagnostykę zaburzeń stanowiących bezpośrednie zagrożenie życia, w tym: niewydolność oddechowa, krążenia, układu nerwowego, nerek, wstrząs, sepsa

W_02 Zna zasady planowania opieki nad chorym w stanie zagrożenia życia, w oddziale intensywnej opieki, w tym metody i narzędzia do oceny stanu pacjenta

W_03 Zna standardy i procedury postępowania ratowniczego w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.

W_04 Zna i rozumie metody znieczulenia stosowane w anestezjologii,

Umiejętności

U_01 Potrafi rozpoznawać i planować rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów w wybranych stanach zagrożenia życia na podstawie analizy przypadku klinicznego.

Kompetencje społeczne

K_01 Posiada umiejętność permanentnego dokształcania się.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

**A. Sposób zaliczenia
Egzamin pisemny**

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Wykład:

Zaliczenie kolokwium (uzyskanie sumarycznie min. 60% punktów)

<60%	- 2,0
60%÷68%	- 3,0
69%÷77%	- 3,5
78%÷86%	- 4,0
87%÷95%	- 4,5
>95%	- 5,0

Ocena z przedmiotu to ocena z egzaminu pisemnego – test wielokrotnego wyboru

Efekt kształcenia	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X	X						
W_02		X	X						
W_03		X	X						
W_04		X	X						
U_01							X		
K_01									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja

	<p>7. Studium przypadku 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć</p> <p>Kryteria oceniania</p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>														
Matryca efektów uczenia się dla zajęć															
<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="178 1644 493 1706">Numer (symbol) efektu uczenia się</th> <th data-bbox="493 1644 1404 1706">Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="178 1706 493 1742">W_01</td> <td data-bbox="493 1706 1404 1742">D.W1, D.W2, D.W3, D.W4, D.W6, D.W31</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1742 493 1778">W_02</td> <td data-bbox="493 1742 1404 1778">D.W3, D.W5, D.W32, D.W32, D.W33, D.W34</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1778 493 1814">W_03</td> <td data-bbox="493 1778 1404 1814">D.W7, D.W8, D.W18, D.W28,</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1814 493 1850">W_04</td> <td data-bbox="493 1814 1404 1850">D.W29, D.W30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1850 493 1886">U_01</td> <td data-bbox="493 1850 1404 1886">D.U1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="178 1886 493 1924">K_01</td> <td data-bbox="493 1886 1404 1924">K.7</td> </tr> </tbody> </table>	Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunk	W_01	D.W1, D.W2, D.W3, D.W4, D.W6, D.W31	W_02	D.W3, D.W5, D.W32, D.W32, D.W33, D.W34	W_03	D.W7, D.W8, D.W18, D.W28,	W_04	D.W29, D.W30	U_01	D.U1	K_01	K.7	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunk														
W_01	D.W1, D.W2, D.W3, D.W4, D.W6, D.W31														
W_02	D.W3, D.W5, D.W32, D.W32, D.W33, D.W34														
W_03	D.W7, D.W8, D.W18, D.W28,														
W_04	D.W29, D.W30														
U_01	D.U1														
K_01	K.7														
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura podstawowa:</p> <p>1. Czupryna Antoni, Wilczek-Rużyczka Ewa. Wolters Kluwer, Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa</p>															

specjalistycznego. Warszawa 2010

2. Wołowicka Laura, Dyk Danuta (red.) Anestezjologia i intensywne opiece, PZWL, Warszawa 2010

B. Literatura uzupełniająca

1. Ball Christopher M., Philips Robert S.: Medycyna stanów nagłych. WIG-Press. Warszawa, 2002
2. Brongel L., Duda K.: Mnogie i wielonarządowe obrażenia ciała. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2001
3. Ferber J.: Wytyczne leczenia zachowawczego ciężkich urazów czaszkowo-mózgowych u dorosłych. Urban & Partner. Wrocław, 2003
4. Kokot F.: Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2003
5. Szajewski J., Feldman R., Glińska-Serwin M.: Leksykon ostrych zatruc. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2000
6. Pousada L., Osborn H.H., Levy D.B.: Medycyna ratunkowa (z serii Lekarza Praktyka). Urban & Partner. Wrocław, 1999
7. Rutkowski B.(red.): Dializoterapia w praktyce pielęgniarskiej. Wyd. MAK – MED.

Nazwa zajęć Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia		Forma zaliczenia Z.o		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
Praktyczny	SPS	tak	Nie dotyczy	V	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne			40		3
Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych	-	-	40	-	
Razem	-	-	80	-	
Metody dydaktyczne Ćwiczenia symulacyjne, Burza mózgów, Pokaz, Instruktaż, Dyskusja problemowa, Studium przypadku					
Wymagania wstępne A. Wymagania formalne: znajomość podstaw pielęgniarstwa, anatomii i fizjologii, elementów badania fizykalnego. B. Wymagania wstępne: empatia i szacunek w odniesieniu do pacjenta niezależnie od różnic społecznych i kulturowych.					
Cele przedmiotu 1. Kształcenie twórczej postawy do rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych i opiekuńczych hospitalizowanych pacjentów, znajdujących się w stanie zagrożenia życia. 2. Sprawowanie kompleksowej opieki pielęgniarstwa w oparciu o obowiązujące algorytmy, procedury i standardy postępowania pielęgniarstwa. 3. Doskonalenie zaawansowanych standardów ALS/ATLS. 4. Kształtowanie postawy empatii, odpowiedzialności i sumienności podczas świadczonych interwencji pielęgniarstwa.					
Treści programowe Problematyka zajęć praktycznych: 1. Organizacja i założenia opieki anestezjologicznej i opieki świadczonej w intensywnej terapii. 2. Ocena stanu chorego hospitalizowanego w OITM. Monitorowanie przyrządowe i bez przyrządowe w OITM. 3. Odpowiedzialność pielęgniarki za stałą gotowość sprzętu anestezjologicznego i intensywnego nadzoru. 4. Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń podstawowych funkcji życiowych. 5. Podstawowe zaburzenia rytmu, zaburzenia bodźcotwórczości i przewodnictwa, udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń rytmu serca zagrażających życiu chorego. Udział pielęgniarki w elektroterapii. 6. Utrata przytomności, postępowanie pielęgniarki, zadania diagnostyczno-lecznicze i pielęgnacyjne. 7. Postępowanie ratownicze w NZK, udział pielęgniarki w prowadzeniu zabiegów resuscytacyjnych. 8. Zadania pielęgniarki wobec chorego we wstrząsie.					

9. Proces pielęgnowania pacjenta w ostrej fazie zawału mięśnia sercowego, planowanie opieki pielęgniarskiej wobec pacjenta kardiologicznego.
10. Zadania diagnostyczne i opiekuńcze wobec chorego z obrzękiem płuc.
11. Zaburzenia oddychania zagrażające życiu, zadania diagnostyczne, lecznicze i opiekuńcze wobec chorego z ostrą niewydolnością oddechową.
12. Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem poddanym respiratoroterapii.
13. Zadania diagnostyczne, terapeutyczne i opiekuńcze wobec chorego z ostrą niewydolnością nerek. Udział pielęgniarki w leczeniu nerkozastępczym.
14. Zatrucia przez przewód pokarmowy, drogi oddechowe i skórę - postępowanie ratownicze w przypadku zatrucia, udział pielęgniarki w diagnozowaniu, leczeniu.

Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych:

1. Opieka nad pacjentem poddanym respiratoroterapii
2. Utrata przytomności, postępowanie pielęgniarki, zadania diagnostyczno-lecznicze i pielęgnacyjne.
3. Postępowanie ratownicze w NZK, udział pielęgniarki w prowadzeniu zabiegów resuscytacyjnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Zna czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne predysponujące do występowania stanów zagrożenia życia pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.

W_02 Zna zasady planowania opieki nad chorym w zależności od wieku i stanu zdrowia.

W_03 Zna standardy i procedury postępowania ratowniczego w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.

Umiejętności

U_01 Potrafi ocenić stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych. Potrafi prowadzić monitoring bezprzryłowy i przerywany pacjentów hospitalizowanych w OIOM oraz chorych operowanych.

U_02 Potrafi prowadzić podstawowe i zaawansowane zabiegi resuscytacyjne zgodnie z obowiązującymi wytycznymi ERC.

U_03 Potrafi rozpoznawać i rozwiązywać problemy pielęgnacyjne pacjentów w wybranych stanach chorobowych, w stanach zagrożenia życia,

Kompetencje społeczne

K_01 Posiada świadomość własnych ograniczeń, wynikających z warunków wykonywania zawodu.

K_02 Okazuje szacunek wobec podmiotu opieki, zrozumienie dla różnic kulturowych, przestrzega praw pacjenta.

K_03 Posiada umiejętność permanentnego dokształcania się.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Zajęcia praktyczne:

1. Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w indywidualnym dzienniku praktyk
2. Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)
3. Ocena przygotowania teoretycznego do zajęć symulacyjnych.
4. Wykształcenie i opanowanie umiejętności ćwiczonych na zajęciach.
5. 100% obecności na zajęciach.
6. Aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach.

Efekt kształcenia	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01					X				
W_02					X				
W_03					X				
U_01							X	X	
U_02							X	X	
U_03							X	X	
K_01									X
K_02									X

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W1, D.W2, D.W3, D.W4, D.W6, D.W31
W_02	D.W3, D.W5, D.W32, D.W32, D.W33, D.W34
W_03	D.W7, D.W8, D.W18, D.W28, D.W29, D.W30
U_01	D.U1, D.U3,
U_02	D.U27, D.U26
U_03	D.U8, D.U9, D.U10, D.U12, D.U15, D.U24, D.U25, D.U26
K_01	K.7, K.6
K_02	K.1, K.2, K.3, K.4, K.5
K_03	K.7
Wykaz literatury	
A. Literatura podstawowa:	
1. Czupryna Antoni, Wilczek-Rużyczka Ewa. Wolters Kluwer, Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa specjalistycznego. Warszawa 2010	
2. Wołowicka Laura, Dyk Danuta (red.) Anestezjologia i intensywne opiece, PZWL, Warszawa 2010	
B. Literatura uzupełniająca	
1. Ball Christopher M., Philips Robert S.: Medycyna stanów nagłych. WIG-Press. Warszawa, 2002	
2. Brongel L., Duda K.: Mnogie i wielonarządowe obrażenia ciała. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2001	
3. Ferber J.: Wytyczne leczenia zachowawczego ciężkich urazów czaszkowo-mózgowych u dorosłych. Urban & Partner. Wrocław, 2003	
4. Kokot F.: Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2003	
5. Szajewski J., Feldman R., Glińska-Serwin M.: Leksykon ostrych zatruc. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2000	
6. Pousada L., Osborn H.H., Levy D.B.: Medycyna ratunkowa (z serii Lekarza Praktyka). Urban & Partner. Wrocław, 1999	
7. Rutkowski B.(red.): Dializoterapia w praktyce pielęgniarstwa. Wyd. MAK – MED.	

Nazwa zajęć Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia		Forma zaliczenia Z.o		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
Praktyczny	SPS	tak	Nie dotyczy	VI	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyka			80		3
Razem	-	-	80	-	3
Metody dydaktyczne Zadanie praktyczne					
Wymagania wstępne Zaliczenie wykładów i zajęć praktycznych z przedmiotu					
Cele przedmiotu 1. Przygotowanie do samodzielnego sprawowania całościowej opieki specjalistycznej nad pacjentem w oddziale intensywnej terapii					
Treści programowe Problematyka prakty: <ol style="list-style-type: none"> Ocena stanu chorego hospitalizowanego w OITM. Monitorowanie przyrządowe i bez przyrządowe w OITM. Odpowiedzialność pielęgniarki za stałą gotowość sprzętu anestezjologicznego i intensywnego nadzoru. Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń podstawowych funkcji życiowych. Podstawowe zaburzenia rytmu, zaburzenia bodźcotwórczości i przewodnictwa, udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń rytmu serca zagrażających życiu chorego. Udział pielęgniarki w elektroterapii. Utrata przytomności, postępowanie pielęgniarki, zadania diagnostyczno-lecznicze i pielęgnacyjne. Postępowanie ratownicze w NZK, udział pielęgniarki w prowadzeniu zabiegów resuscytacyjnych. Zadania pielęgniarki wobec chorego we wstrząsie. Proces pielęgnowania pacjenta w ostrej fazie zawału mięśnia sercowego, planowanie opieki pielęgniarstwa wobec pacjenta kardiologicznego. Zadania diagnostyczne i opiekuńcze wobec chorego z obrzękiem płuc. Zaburzenia oddychania zagrażające życiu, zadania diagnostyczne, lecznicze i opiekuńcze wobec chorego z ostrą niewydolnością oddechową. Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem poddanym respiratoroterapii. Zadania diagnostyczne, terapeutyczne i opiekuńcze wobec chorego z ostrą niewydolnością nerek. Udział pielęgniarki w leczeniu nerkozastępczym. Zatrucia przez przewód pokarmowy, drogi oddechowe i skórę - postępowanie ratownicze w przypadku zatrucia, udział pielęgniarki w diagnozowaniu, leczeniu. 					
Efekty uczenia się:			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		

Wiedza
W_01 Zna standardy i procedury postępowania pielęgniarskiego wobec pacjenta w stanach zagrożenia życia

Umiejętności

U_01 Potrafi ocenić stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych. Potrafi prowadzić monitoring bezprzyrządowy i przyrządowy pacjentów hospitalizowanych w OIOM oraz chorych operowanych.

U_02 Potrafi prowadzić podstawowe i zaawansowane zabiegi resuscytacyjne zgodnie z obowiązującymi wytycznymi ERC.

U_03 Potrafi rozpoznawać i rozwiązywać problemy pielęgnacyjne pacjentów w wybranych stanach chorobowych, w stanach zagrożenia życia,

U_04 Sprawuje profesjonalną opiekę nad pacjentem w oddziale intensywnej terapii w różnych stanach chorobowych

Kompetencje społeczne

K_01 Posiada świadomość własnych ograniczeń, wynikających z warunków wykonywania zawodu.

K_02 Okazuje szacunek wobec podmiotu opieki, zrozumienie dla różnic kulturowych, przestrzega praw pacjenta.

K_03 Posiada umiejętność permanentnego dokształcania się.

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Zajęcia praktyczne:

1. Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w indywidualnym dzienniku praktyk
2. Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)
3. Ocena przygotowania teoretycznego do zajęć symulacyjnych.
4. Wykształcenie i opanowanie umiejętności ćwiczonych na zajęciach.
5. 100% obecności na zajęciach.
6. Aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach.

Efekt kształcenia	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01					X				
U_01							X	X	
U_02							X	X	
U_03							X	X	
U_04							X	X	
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie ustne
6. Prezentacja
7. Studium przypadku
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Kryteria oceniania

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;

	<p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W1
U_01	D.U1, D.U3,
U_02	D.27, D.U26
U_03	D.U8, D.U9, D.U10, D.U12, D.U15, D.U24, D.U25, D.U26
U_04	D.U1, D.U3, D.U8, D.U9, D.U10, D.U12, D.U15, D.U24, D.U25, D.U26, D.U27
K_01	K.7, K.6
K_02	K.1, K.2, K.3, K.4, K.5
K_03	K.7

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Czupryna Antoni, Wilczek-Rużyczka Ewa. Wolters Kluwer, Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa specjalistycznego. Warszawa 2010
2. Wołowicka Laura, Dyk Danuta (red.) Anestezjologia i intensywne opieka, PZWL, Warszawa 2010

B. Literatura uzupełniająca

1. Ball Christopher M., Philips Robert S.: Medycyna stanów nagłych. WIG-Press. Warszawa, 2002
2. Brongel L., Duda K.: Mnogie i wielonarządowe obrażenia ciała. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa,

2001

3. Ferber J.: Wytyczne leczenia zachowawczego ciężkich urazów czaszkowo-mózgowych u dorosłych. Urban & Partner. Wrocław, 2003
4. Kokot F.: Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2003
5. Szajewski J., Feldman R., Glińska-Serwin M.: Leksykon ostrych zatruc. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2000
6. Pousada L., Osborn H.H., Levy D.B.: Medycyna ratunkowa (z serii Lekarza Praktyka). Urban & Partner. Wrocław, 1999
7. Rutkowski B.(red.): Dializoterapia w praktyce pielęgniarskiej. Wyd. MAK – MED.

Nazwa zajęć Badania naukowe w pielęgniarstwie		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	-		tak	IV
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	25	--	5	--	1
Analiza literatury	--	--	3	--	
Przygotowanie pracy – przegląd literatury na wybrany temat	--	--	2	--	
Ćwiczenia audytoryjne	20	--	10	--	1
Przygotowanie projektu badań	--	--	7	--	
Prezentacja projektu badań	--	--	3	--	
Razem	45	--	15	--	2
Metody dydaktyczne Wykład, Analiza zdarzeń przypadków, dyskusja Praca w grupach Projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny Ćwiczenia audytoryjne - analiza tekstów z dyskusją					
Samokształcenie Ćwiczenia audytoryjne - analiza tekstów z dyskusją, projekt badawczy na podstawie wskazanego piśmiennictwa i zakresu tematycznego					
Wymagania wstępne Brak					
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z: metodologią badań naukowych, problematyką badawczą w pielęgniarstwie, przygotowaniem do pisania pracy dyplomowej; nabycie umiejętności korzystania z wyników prac naukowych i wprowadzania ich do praktyki zawodowej oraz przestrzegania zasad etycznych i praw autorskich.					
Treści programowe <u>Problematyka wykładów</u> 1. Główne kierunki badań w pielęgniarstwie, przegląd piśmiennictwa. 2. Formalno - techniczne wymogi pracy naukowej. 3. Metodologiczne aspekty poprawności prowadzenia badań. 4. Problem naukowy, przedmiot badań, cel badań, metodyka prowadzenia badań. 5. Hipotezy badawcze w pracy naukowej, zmienne zależne i niezależne. 6. Dobór metody, techniki i narzędzia badawcze, badania pilotażowe. 7. Wyniki badań, sposoby ich opracowania. Zasady weryfikacji i interpretacji wyników badań. 8. Sposób prezentacji wyników badań (tabela, wykres, diagram).					

9. Streszczenie pracy - wymogi formalne.
10. Zasady etyczne w pielęgniarstwie w badaniach naukowych.
11. Prawa autorskie

Problematyka ćwiczeń:

1. Określenie głównego problemu badawczego dobór właściwej metody badań – ilościowej lub jakościowej
2. Metody, techniki i narzędzia badawcze – zasady konstruowania kwestionariusza ankiety
3. Baza danych – zasady tworzenia bazy – proste analizy statystyczne
4. Opracowywanie wyników badań
5. Wyciąganie krytycznych wniosków z przeprowadzonych badań – weryfikacja i interpretacja wyników

Samokształcenie: Samodzielne poszukiwanie i opracowanie przez studenta treści wyników badań naukowych o wybranej tematyce w pielęgniarstwie w czasopiśmie naukowym oraz medycznych witrynach internetowych (bazy danych) - podanych podczas zajęć ćwiczeniowych

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 zna i rozumie przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa; charakteryzuje etapy postępowania badawczego; opisuje metody i techniki badań, określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania

W_02 zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej

Umiejętności

U_01 Gromadzi informacje w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwie; uczestniczy w realizacji projektu badawczego.

U_02 krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem; opracowuje i realizuje własny projekt badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym

Kompetencje społeczne

K_01 przestrzega tajemnicy zawodowej i wszelkich praw pacjenta (m.in. prawa do informacji, do intymności, do świadomej decyzji, do godnej śmierci)

K_02 potrafi współpracować z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia

K_03 okazuje szacunek wobec pacjenta/poszkodowanego i zrozumienie dla różnic światopoglądowych, oraz kulturowych

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01						X			
W_02						X			
U_01							X	X	
U_02							X	X	
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Pracy studenta w trakcie zajęć

100% frekwencji na ćwiczeniach.
Prezentacja prawidłowego procesu badawczego.
Wykonanie pracy zaliczeniowej - przygotowanie projektu lub prezentacji.
Ocena wiedzy i umiejętności intelektualnych: rozumienie pojęć mających zastosowanie w badaniach naukowych, udział w dyskusji, samodzielność myślenia, rozwiązywanie problemów badawczych, kreatywność w poszukiwaniu źródeł, interpretacja wyników innych badaczy, retrospektywna ocena piśmiennictwa, praca pisemna (własny projekt badawczy).

Kryteria oceniania

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

	<p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <ul style="list-style-type: none"> Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia
--	---

Matryca efektów uczenia się dla przedmiotu

Numer (symbol) efektu kształcenia	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu
W_01	D.W38, D.W39.
W_02	D.W40.
U_01	D.U32.
U_02	D.U31.
K_01	K.02.
K_02	K.05.
K_03	K.01.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. PZWL Warszawa 2010
2. Lesińska -Sawicka M. : Metoda case study w pielęgniarstwie. Borgis 2009
3. Pielęgniarskie czasopisma naukowe oraz internetowe bazy danych - podawane podczas zajęć seminaryjnych

B. Literatura uzupełniająca

1. Kostrzanowska Z.: Zarys problematyki badawczej w kształceniu pielęgniarek. W Wrońska I./red./Uniwersyteckie kształcenie pielęgniarek.Lublin-Goteborg,1998
2. Wrońska I.: Badania naukowe w pielęgniarstwie. Pielęgniarstwo 2000, nr2(31), 1997
3. Brzeziński J.: Elementy metodologii badań psychologicznych. PWN, Warszawa,2002

Nazwa zajęć BADANIE FIZYKALNE		Forma zaliczenia (Zo)		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK	---	III	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia symulacyjne	30	--	30	--	2
Przygotowanie do ćwiczeń		--	15	--	
Opracowanie zagadnień		--	10	--	
Analiza piśmiennictwa		--	5	--	
Razem	30	--	30	--	2
Metody dydaktyczne Metoda aktywizująca – dyskusja dydaktyczna, metoda praktyczna – analiza przypadku, ćwiczenia symulacyjne					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii i patologii					
Cele przedmiotu Nabycie umiejętności przeprowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego, udokumentowania wyników badania oraz ustalenia diagnozy pielęgniarskiej na podstawie uzyskanych informacji.					
Treści programowe 1. Ocena stanu zdrowia pacjenta jako elementu procesu pielęgnowania – badanie przedmiotowe i podmiotowe. 2. Odrębności w badaniu fizykalnym dzieci, dorosłych i osób w podeszłym wieku. 3. Podstawowe techniki badania fizykalnego. 4. Badanie fizykalne skóry i jej wytworów (włosów, paznokci). 5. Badanie fizykalne głowy, oka ucha, nosa oraz szyi. 6. Zasady i metody prowadzenia badania fizykalnego układu kostno – mięśniowo – stawowego. 7. Ocena gruczołów piersiowych oraz węzłów limfatycznych. 8. Ocena i badanie fizykalne jamy brzusznej. 9. Ocena budowy i funkcji klatki piersiowej, płuc. Kontrola wydolności oddechowej. 10. Badanie fizykalne serca i ocena układu krążenia. Wykonanie i interpretacja elektrokardiografii. 11. Ocena funkcji układu nerwowego. 12. Badanie fizykalne układu moczowo – płciowego z uwzględnieniem płci. 13. Wykorzystanie systemów teleinformatycznych lub systemów łączności w badaniu fizykalnym					
Efekty uczenia się:		Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne			
Wiedza W_01 zna techniki i zasady prowadzenia badania fizykalnego		A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną			

Umiejętności

U_01 potrafi przeprowadzić wywiad z pacjentem i /lub jego rodziną.

U_02 potrafi przeprowadzić badanie przedmiotowe w zakresie poszczególnych układów narządowych.

U_03 potrafi wyciągać wnioski z przeprowadzonego badania na potrzeby diagnozy pielęgniarskiej oraz dokumentować wyniki badania w tym z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych.

U_04 posiada umiejętność podejmowania decyzji w określonych sytuacjach klinicznych.

Kompetencje społeczne

K_01 przestrzega tajemnicy zawodowej i wszelkich praw pacjenta (m.in. prawa do informacji, do intymności, do świadomej decyzji, do godnej śmierci)

K_02 potrafi współpracować z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia

K_03 okazuje szacunek wobec pacjenta i zrozumienie dla różnic światopoglądowych, oraz kulturowych

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach

Ćwiczenia:

7. Średnia arytmetyczna ocen z kolokwiów (student musi uzyskać zaliczenie z każdego cząstkowego kolokwium)
8. Zaliczenie umiejętności praktycznych – zadania praktyczne wg przygotowanych scenariuszy symulacyjnych.
9. Samodzielna praca studenta na ćwiczeniach (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, prezentacja wyników)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
U_01								X	
U_02								X	
U_03								X	
U_04								X	
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Pracy studenta w trakcie zajęć

Kryteria oceniania

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

	<p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W32, C.W33, C.W34, C.W35
U_01	C.U43, C.U44
U_02	C.U45
U_03	C.U46, C.U47
U_04	C.U46
K_01	K.1, K.2, K.4, K.6
K_02	K.5, K.7
K_03	K.3

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Dyk D. Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2016
2. Dyk D., Cudak E., Gaworska – Krzemińska A. Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL 2010

B. Literatura uzupełniająca

1. Krajewska K., Szczepańska A. Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych. PZWL Warszawa 2008
2. Allan M. Wywiad i badanie przedmiotowe. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2005
3. Douglas G., Nicol F., Robertson C. Macleoda Badanie Kliniczne, edra Urban & Partner, Wrocław 2013

Nazwa zajęć Biochemia z biofizyką		Forma zaliczenia (Z.O)		Liczba punktów ECTS 1	
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do	semestr/y
praktyczny	SPS	tak			I
Dyscyplina Nauki chemiczne 35%, nauki fizyczne 35%, nauki biologiczne 30%.					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	20	--	5	--	1
Przygotowanie prezentacji multimedialnej		--	2	--	
Analiza piśmiennictwa		--	3	--	
Razem	20	--	5	--	1
Metody dydaktyczne Wykład / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną.					
Wymagania wstępne Znajomość podstaw chemii, biologii i fizyki na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej					
Cele przedmiotu Celem zajęć jest dostarczenie teoretycznych podstaw umożliwiających zrozumienie procesów biofizycznych i biochemicznych przebiegających w organizmie człowieka i wpływu zewnętrznych czynników fizycznych na jego funkcjonowanie.					
Treści programowe Problematyka wykładów: Informacje z historii rozwoju biochemii i biofizyki. Budowa i rola białek, aminokwasów, tłuszczów, cukrów i witamin. Białko jako podstawowy składnik strukturalny i czynnościowy organizmu człowieka. Rola enzymów i hormonów w regulacji metabolizmu człowieka. Wpływ czynników fizycznych na szybkość reakcji enzymatycznych. Sposoby wymiany ciepła pomiędzy organizmem a otoczeniem. Wpływ temperatury na organizm człowieka; termoregulacja. Właściwości biomechaniczne tkanek – ich rola w biomechanice. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na organizm człowieka. Światło spolaryzowane. Podstawy fotobiologii. Sztuczne oświetlenie a zdrowie człowieka. Lasery: właściwości światła laserowego, zastosowanie laserów w medycynie. Wpływ czynników mechanicznych na organizm - ultradźwięków i infradźwięków, wibracji; przyspieszeń, wpływ zmian ciśnienia. Fizyczne cechy dźwięku. Biofizyczne podstawy zmysłu słuchu. Hałas i jego wpływ na organizm ludzki. Ultradźwięki. Fizyczne podstawy działania ultrasonografii. Opis hydrodynamiczny przepływu krwi, przepływ laminarny i burzliwy, opór naczyniowy. Fizyczne podstawy pomiaru ciśnienia tętniczego krwi. Biofizyka układu oddechowego. Podstawy fizyczne obrazowania NMR. Promieniowanie rentgenowskie. Podstawy fizyczne rentgenowskiej tomografii komputerowej.					
Efekty uczenia się:		Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne			
Wiedza W_01. Określa podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych oraz prawa fizyczne wpływające na		A. Sposób zaliczenia Wykłady – zaliczenie z oceną			

<p>przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi</p> <p>W_02. Wyjaśnia podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne)</p> <p>W_03. Wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych, takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące</p> <p>W_04. Różnicuje budowę aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych, różnicuje witaminy</p> <p>Umiejętności</p> <p>U_01. Prognozuje kierunek procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych</p> <p>U_02. Ocenia szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosuje się do zasad ochrony radiologicznej.</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Wykazuje kreatywność w pozyskiwaniu nowych informacji niezbędnych dla właściwej interpretacji obserwowanych zjawisk,</p> <p>K_02 Pracuje w zespole rozwiązującym problem medyczny.</p> <p>K_03 Szanuje powierzony mu sprzęt.</p>	B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów										
	Efekt uczenia się		Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
	W_01				X	X					
	W_02				X	X					
	W_03				X	X					
	W_04				X	X					
	U_01					X					X
	U_02					X					X
	U_03					X					X
	K_01										X
	K_02										X
	K_03										X
<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć 											
<p>Wykład: – zaliczenie pisemne, ocena prezentacji multimedialnej</p> <p>Kolokwium zaliczeniowe – pytania zamknięte i otwarte (50% poprawnych odpowiedzi kwalifikuje do uzyskania pozytywnej oceny) (Z1)</p> <p>Prezentacja multimedialna – samodzielna praca studenta (Z2)</p> <p>Ocena z wykładu jest przeliczana wg wzoru:</p> $Ow = [\text{ocena z pisemnego zaliczenia (Z1)} \times 0,70 + \text{ocena z prezentacji (Z2)} \times 0,30] / 100$ <p>Kryteria oceniania</p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.)</p>											

		Ocena osiągnięcia założonych efektów w zakresie kompetencji społecznych: obserwacja studenta podczas zajęć (aktywność, postawa)
Matryca efektów uczenia się dla zajęć		
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	
W_01	A.W15.	
W_02	A.W13.	
W_03	A.W16.	
W_04	A.W14.	
U_01	A.U5.	
U_02	A.U5.	
K_01	K.7.	
K_02	K.5.	
K_03	K.4.	
Wykaz literatury		
A. Literatura podstawowa:		
1. *Bańkowski E.: Biochemia. Podręcznik dla studentów studiów licencjackich i magisterskich. Medpharm 2013.		
2. *Jaroszyk F. (red): Biofizyka. Podręcznik dla studentów. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2014.		
B. Literatura uzupełniająca		
1. Berg J.M., Tymoczko J.L., Stryer L.: Biochemia. PWN, Warszawa 2009.		
2. *Hames B.D., Hooper N.M., Biochemia. Krótkie Wykłady. PWN, Warszawa 2010.		
3. Murray Robert K., Granner Daryl K., Rodwell V.: Biochemia. PZWL 2012.		
4. *Kłyszajko – Stefanowicz L.: Ćwiczenia z biochemii. PWN, Warszawa 2003.		
6. *Halliday D., Resnick R., Walker J.: Podstawy fizyki, PWN 2003.		
7. Mięgisz St., Hendrich A. (red): Wybrane zagadnienia z biofizyki. Wyd. Volumed, Wrocław 1998		
8. *Kączkowski J.: Podstawy biochemii, WNT Warszawa 2012.		
*Literatura dostępna w Bibliotece Uczelnianej		

Nazwa zajęć Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK		V	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	60	-	30	-	3
Opracowanie zagadnień	-	-	10	-	
Przygotowanie pracy kontrolnej	-	-	5	-	
Analiza piśmiennictwa	-	-	5	-	
Przygotowanie do egzaminu	-	-	10	-	
Razem	60	-	30	-	3
Metody dydaktyczne Podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja. Problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny; aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna (związana z wykładem, panelowa) Programowane: z użyciem komputera, z użyciem podręcznika programowanego. Eksponujące: ekspozycja, film					
Wymagania wstępne A. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa, ze szczególnym uwzględnieniem anatomii, fizjologii i patologii. B. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotu 1. Zapoznanie studentów z najnowszą wiedzą z zakresu symptomatologii, diagnostyki i terapii schorzeń chirurgicznych 2. Zapoznanie studentów z organizacją opieki chirurgicznej w Polsce oraz zasadami współpracy między różnymi strukturami pionu chirurgicznego. 3. Zapoznanie studentów z wiedzą o pielęgnacji pacjenta z chorobą chirurgiczną i opiece nad nim. 4. Ukierunkowanie na zdobywanie umiejętności potrzebnych do sprawowania opieki nad pacjentem w chirurgii 5. Kształtowanie postawy ukierunkowanej na własny rozwój oraz przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej i naukowej					
Treści programowe Problematyka wykładów (klinika): 1. Organizacja opieki medycznej podstawowej i specjalistycznej 2. Organizacja i zadania opieki chirurgicznej w Polsce. 3. Zakażenia w chirurgii. Zasady gospodarki krwią i preparatami krwiopochodnymi w oddziale chirurgicznym. 4. Badania diagnostyczne w chirurgii.					

5. Istota zabiegów operacyjnych. Rodzaje operacji. Chirurgia małoinwazyjna. Rodzaje zabiegów. Kryteria kwalifikacji do zabiegów laparoskopowych
6. Chirurgia układu pokarmowego. Ostre i przewlekłe choroby chirurgiczne w obrębie przewodu pokarmowego.
7. Schorzenia sutka i tarczycy wymagające leczenia operacyjnego. Zasady rehabilitacji pooperacyjnej.
8. Chirurgia ambulatoryjna - przygotowanie chorego do zabiegów wykonywanych w ambulatorium chirurgicznym
9. Urazy kostno-stawowe, urazy kręgosłupa i rdzenia kręgowego. Objawy, zasady diagnozowania, leczenia, rehabilitacji.
10. Zabiegi operacyjne w obrębie naczyń obwodowych. Zasady diagnozowania.
11. Rodzaje urazów czaszkowo-mózgowych. Objawy, zasady diagnozowania, obserwacja pacjenta, stanu przytomności, parametrów życiowych.
12. Leczenie operacyjne ran przewlekłych. Zabiegi plastyczne i rekonstrukcyjne.
13. Żywienie w chirurgii. Zespół leczenia żywieniowego.

Pielęgniarstwo chirurgiczne

1. Aseptyka i antyseptyka w chirurgii. Bezpieczne środowisko pracy.
2. Rany - rodzaje, zasady ich opatrywania. Rola pielęgniarki w leczeniu ran pooperacyjnych. Metody leczenia ran. NPWT.
3. Zadania pielęgniarki chirurgicznej, jej rola w zespole terapeutycznym. Urządzenie, wyposażenie oddziału chirurgicznego, bloku operacyjnego i oddziału pooperacyjnego. Czynniki wpływające na adaptację pacjenta w oddziale chirurgicznym.
4. Przygotowanie do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i nagłym. Zasady przygotowania pacjenta do operacji laparoskopowej i metodą klasyczną oraz kierunki pielęgnacji po ich wykonaniu.
5. Postępowanie pielęgniarskie w okresie okołoperacyjnym. Praca pielęgniarki na sali pooperacyjnej. Dokumentacja pacjenta (karty kontroli i procedury, ISO)
6. Powikłania chirurgiczne oraz zapobieganie powikłaniom. Leczenie bólu ostrego(pooperacyjnego)
7. Problemy pielęgnacyjne pacjentów w wybranych schorzeniach chirurgicznych: zapalenie otrzewnej, choroby jelit, rak piersi, oparzenie, uraz wielonarządowy, choroby tętnic i żył, krwawienie z przewodu pokarmowego, niedrożność, ostre zapalenie trzustki, przepuklina, choroby tarczycy.
8. Żywienie chorych w chirurgii- rola pielęgniarki.
9. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych u chorego hospitalizowanego na oddziale chirurgicznym.
10. Stany nagłe w chirurgii- rola pielęgniarki w obserwacji nagłych, postępujących stanów zagrożenia życia

Efekty uczenia się:

W_01. Zna i potrafi omówić przyczyny, objawy i następstwa wybranych chorób chirurgicznych, postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne

W_02. Potrafi omówić i scharakteryzować opiekę chirurgiczną wobec pacjentów z chorobami chirurgicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad raną operacyjną i terapią bólu)

W_03. Potrafi scharakteryzować pielęgniarską opiekę chirurgiczną.

U_01. Potrafi rozpoznać podstawowe symptomy chorobowe, rozróżnić, zinterpretować, rozpoznać objawy zagrażające życiu, dostosować proces pielęgnowania do kryteriów klinicznych

U_02. Umie wybierać, używać, zmieniać techniki zabiegów uwzględniając najnowsze procedury i stan pacjenta.

U_03. Potrafi prawidłowo postępować w okresie okołoperacyjnym: przygotować pacjenta do zabiegu, obserwować, dokumentować, edukować i pielęgnować.

K_01. Student współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.

K_02. Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjenta, ale szuka

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Egzamin pisemny

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Ocena z egzaminu pisemnego

Ocena końcowa z przedmiotu:

Ocenę końcową stanowi ocena z egzaminu przedmiotowego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest 100% frekwencja na zajęciach i złożenie pracy kontrolnej w wyznaczonym terminie.

Praca kontrolna- tematyczna prezentacja przygotowana indywidualnie przez studenta.

Tematy prac kontrolnych do wyboru:

1. Leczenie operacyjne ran przewlekłych.
2. Zabiegi plastyczne i rekonstrukcyjne piersi.
3. Podstawy chirurgii bariatrycznej.
4. Podstawy chirurgii transplantologicznej.

Efekt uczenia się

Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się

także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X				X	X		
W_02		X				X	X		
W_03		X				X	X		
U_01		X				X	X		
U_02		X							
U_03		X							
K_01						X	X		X
K_02						X	X		X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Kryteria oceniania

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%**, a nawet wiedza wykraczająca ponad program kształcenia.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski. Jest bardzo kreatywny i pomysłowy.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **77%-84%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **69%-76%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **60%-68%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej **60%**.

Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii

	<p>innych osób. Nie przestrzega standardów.</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W22.
W_02	D.W3., D.W6., D.W8., D.W10., D.W23., D.W24., D.W32., D.W33.
W_03	D.W5., D.W7., D.W15., D.W23., D.W24., D.W29.
U_01	D.U5., D.U6., D.U7., D.U18., D.U24., D.U33.
U_02	D.U1., D.U5., D.U6., D.U14., D.U15., D.U17., D.U20., D.U23
U_03	D.U2 D.U3., D.U6., D.U12., D.U13., D.U14., D.U15., D.U16., D.U19., D.U20., D.U22.
K_01	K4., K7.
K_02	K5., K6., K7.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Noszczyk W.: Chirurgia. Repetytorium, PZWL 2012
2. Walewska E.: Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. PZWL, Warszawa 2012.
3. Walewska E.: Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. PZWL, Warszawa 2012.

B. Literatura uzupełniająca

1. Budynek M, Nowacki C.: Opatrywanie ran- wiedza i umiejętności. Makmed, Lublin 2008 Fibak J.: Chirurgia. Repetytorium. PZWL, Warszawa 2004
2. Gaździk T.S.: Ortopedia i traumatologia. PZWL, Warszawa 2010.
3. Jeziorski A., Chirurgia Onkologiczna. PZWL, Warszawa 2009
4. Klimczyk A.: Wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego. Continuo, Wrocław 2008
5. Woźniewki M., Kołodziej J.: Rehabilitacja w onkologii. PZWL, Warszawa 2010

Nazwa zajęć Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 4	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK		V	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	80	-	-	-	4
Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych (ZPS)	40	-	-	-	
Razem	120	-	-	-	4
Metody dydaktyczne Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktazem, zajęcia praktyczne, metody symulacji medycznej					
Wymagania wstępne A. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw pielęgniarstwa oraz wykładów z przedmiotu chirurgia B. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotu 1. Zapoznanie z wiedzą i umiejętnościami pielęgnacji pacjenta chirurgicznego oraz kształtowanie umiejętności praktycznego sprawowania opieki. 2. Kształtowanie postawy ukierunkowanej na własny rozwój oraz przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej i naukowej. Pobudzanie do poszukiwania wiedzy.					
Treści programowe Problematyka zajęć praktycznych: 1. Praca pielęgniarki w sali pooperacyjnej. Specyfika struktura i składowe elementy oddziału chirurgicznego. Organizacja pracy. 2. Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego. 3. Udział i rola pielęgniarki w profilaktyce zakażeń chirurgicznych. Zasady aseptyki i antyseptyki. 4. Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego. Wywiad pielęgniarski i badanie fizykalne pacjenta. Ocena stanu zdrowia pacjenta chirurgicznego. 5. Zwalczanie bólu pooperacyjnego. Metody oceny bólu. 6. Elementy leczenia żywieniowego. Standardy postępowania. Udział personelu pielęgniarskiego w leczeniu i monitoringu leczenia żywieniowego. 7. Standardy i zasady pielęgnacji ran w warunkach szpitalnych(procedury ISO) 8. Standardy i dokumentacja pielęgniarska prowadzona w oddziale chirurgicznym. 9. Udział pielęgniarki przygotowaniu pacjentów do badań diagnostycznych wykonywanych u pacjentów ze schorzeniami chirurgicznymi.					

10. Podstawy usprawniania pacjentów po zabiegach operacyjnych.
11. Praca pielęgniarki w oddziale chirurgicznym ogólnym. Specyfika struktura i składowe elementy oddziału chirurgicznego. Organizacja pracy.
12. Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego.
13. Klasyfikacja badań diagnostycznych w schorzeniach chirurgicznych.
14. Pielęgnowanie pacjentów w schorzeniach chirurgicznych jelit. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z niedrożnością.
15. Pielęgnowanie pacjentów po zabiegach naczyniowych.
16. Postępowanie pielęgnacyjne w przewlekłym i ostrym zapaleniu wyrostka robaczkowego. Pielęgnowanie pacjenta z krwawieniem z przewodu pokarmowego.
17. Pielęgnowanie pacjenta w chorobie oparzeniowej. Udział i rola pielęgniarki w wyrównywaniu zaburzeń gospodarki wodno- elektrolitowej. Zasady płynoterapii.
18. Pielęgnowanie pacjenta z ostrym zapaleniem trzustki oraz z chorobami dróg żółciowych.
19. Edukacja chorych i rodzin w zakresie domowej opieki nad chorymi wypisanymi z oddziału zabiegowego
20. Pielęgnowanie pacjenta w chorobach nowotworowych jelita grubego.
21. Problemy pielęgnacyjne chorego ze stomią. Zmiana opatrunku stomijnego.
22. Pielęgnowanie pacjentek po zabiegach w obrębie gruczołu sutkowego. Problemy bio- psycho – społeczne kobiet po mastektomii. Rehabilitacyjna funkcja pielęgniarki w aspekcie opieki nad pacjentką.

Problematyka zajęć w warunkach symulowanych:

1. Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego. Dokumentacja . Karty obserwacji.
2. Wywiad pielęgniarski i badanie fizykalne pacjenta chirurgicznego. Ocena stanu zdrowia pacjenta chirurgicznego . Standardy postępowania w wybranych chorobach chirurgicznych.
3. Praca pielęgniarki na sali pooperacyjnej. Obserwacja pacjenta w zakresie powikłań pooperacyjnych.
4. Zwalczanie bólu pooperacyjnego. Metody oceny bólu. Skale oceny. Udział w farmakoterapii bólu ostrego.
5. Metody pielęgnowania ran oraz stomii jelitowych.
6. Komunikacja z pacjentem. Poradnictwo zdrowotne związane z chorobami chirurgicznymi.
7. Udział pielęgniarki/ pielęgniarza w pracy zespołu interdyscyplinarnego sprawującego kompleksową opiekę nad chorym chirurgicznym.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Zna i potrafi omówić przyczyny, objawy i następstwa wybranych chorób chirurgicznych, postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne, pielęgnowanie i profilaktykę

W_02 Potrafi omawiać i charakteryzować opiekę chirurgiczną wobec pacjentów z chorobami chirurgicznymi, w tym ranami i przetokami oraz bólem pooperacyjnym.

Umiejętności

U_01 Potrafi rozpoznać podstawowe symptomy chorobowe, rozróżnić, zinterpretować, rozpoznać objawy zagrażające życiu, dostosować proces pielęgnowania do kryteriów klinicznych

U_02 Umie wybierać, używać, zmieniać techniki zabiegów uwzględniając najnowsze procedury i stan pacjenta, w tym rodzaj rany.

U_03 Potrafi prawidłowo postępować w okresie okołoperacyjnym: przygotować pacjenta do zabiegu, obserwować, dokumentować, edukować, pielęgnować oraz prowadzić leczenie żywieniowe.

U_04 Potrafi pielęgnować pacjentów (w tym geriatrycznych) w oddziałach chirurgicznych uwzględniając specyfikę wieku podeszłego.

Kompetencje społeczne

K_01 Student współpracuje z zespołem

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów ⁴

Zajęcia praktyczne:

1.Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta.

2.Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01					X				
W_02					X				
U_01								X	X

interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne. K_02 Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjentki, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.	U_02									X	X
	U_03									X	X
	U_04									X	X
	K_01									X	X
	K_02									X	X
	1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie ustne 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć										
Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia											

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W22., D.W23., D.W32.,
W_02	D.W3., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W10., D.W23., D.W24., D.W25., D.W29., D.W32., D.W33.
U_01	D.U1., D.U4., D.U8., D.U13., D.U18.,
U_02	D.U1., D.U6., D.U7., D.U17., D.U19., D.U24., D.U.26.
U_03	D.U1., D.U3., D.U18., D.U15., D.U19., D.U23., D.U24.
U_04	D.U3., D.U8., D.U16., D.U20., D.U22.,
K_K01	K1.-K7.
K_K02	K1.-K7.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Budynek M, Nowacki C.: Opatrywanie ran- wiedza i umiejętności. Makmed, Lublin 2008
2. Grey. J. : Leczenie ran w praktyce. PZWL, Warszawa 2010
3. Walewska E.: Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. PZWL, Warszawa 2013.

B. Literatura uzupełniająca

1. Ciborowska H.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL. Warszawa 2018.
2. Curuś M.: Pielęgniarstwo operacyjne. Makmed, Lublin 2014.
3. Fisher J. : Chirurgia. Chirurgia naczyniowa. MediPage, Warszawa 2013
4. Kapała W.: Pielęgniarstwo w chirurgii. Wybrane problemy z praktyki pielęgniarskiej oddziałów chirurgii ogólnej. Wyd. Czelej, Lublin 2006.
5. Klimczyk A.: Wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego. Continuo, Wrocław 2008
6. Paszenda Z., Pyrlik- Held J.: Instrumentarium chirurgiczne. Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2003
7. Szewczyk M.: Pielęgniarstwo w chirurgii. Borgis, Warszawa 2006
8. Walewska E.: Procedury pielęgniarskie w chirurgii. PZWL, Warszawa 2012
9. Woźniewki M., Kołodziej J.: Rehabilitacja w onkologii. PZWL, Warszawa 2010
10. Błękitna wstążka. OnkologiaCzasopismo pod patronatem kwartalnika Proktologia
11. Artykuły i publikacje naukowe Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu (POLSPEN)

Nazwa zajęć Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 6	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK		VI	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Opiekunowie praktyk, zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyki	-	-	160	-	6
Razem	-	-	160	-	6
Metody dydaktyczne Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktazem, zajęcia praktyczne					
Wymagania wstępne 1. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw pielęgniarstwa oraz wykładów z przedmiotu chirurgia 2. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotu 1. Utrwalenie i pogłębienie wiedzy o pielęgnacji pacjenta chirurgicznego oraz doskonalenie umiejętności praktycznego sprawowania opieki. 2. Kształtowanie postawy ukierunkowanej na własny rozwój oraz przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej i naukowej. Pobudzanie do poszukiwania wiedzy.					
Treści programowe <u>Ogólna problematyka praktyk</u> 1. Praca pielęgniarki w oddziałach chirurgicznym. Specyfika struktura i składowe elementy oddziału chirurgicznego. Organizacja pracy. 2. Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów geriatrycznych. 3. Udział i rola pielęgniarki w profilaktyce zakażeń chirurgicznych. Zasady aseptyki i antyseptyki. 4. Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego. Wywiad pielęgniarski i badanie fizykalne pacjenta. Ocena stanu zdrowia pacjenta chirurgicznego. 5. Zwalczanie bólu pooperacyjnego. Metody oceny bólu. 6. Standardy i zasady pielęgnacji ran w warunkach szpitalnych(procedury ISO) 7. Standardy i dokumentacja pielęgniarstwa prowadzona w oddziale chirurgicznym. 8. Udział pielęgniarki przygotowaniu pacjentów do badań diagnostycznych wykonywanych u pacjentów ze schorzeniami chirurgicznymi. Badania diagnostyczne w chorobach naczyń obwodowych. Klasyfikacja badań diagnostycznych w schorzeniach chirurgicznych. 9. Praca pielęgniarki na sali pooperacyjnej. 10. Rehabilitacyjna funkcja pielęgniarki w aspekcie opieki nad pacjentem niepełnosprawnym. <u>Oddział Chirurgiczny Ogólny</u> 1. Praca pielęgniarki w oddziale chirurgicznym ogólnym. Specyfika struktura i składowe elementy oddziału chirurgicznego. Organizacja pracy.					

<ol style="list-style-type: none"> 2. Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów geriatrycznych. 3. Klasyfikacja badań diagnostycznych w schorzeniach chirurgicznych. 4. Pielęgnowanie pacjentów w schorzeniach chirurgicznych jelit. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z niedrożnością. 11. Pielęgnowanie pacjentów po zabiegach naczyniowych. Problemy bio- psycho – społeczne pacjentów po amputacjach. 5. Postępowanie pielęgnacyjne w przewlekłym i ostrym zapaleniu wyrostka robaczkowego. Pielęgnowanie pacjenta z krwawieniem z przewodu pokarmowego. 6. Pielęgnowanie pacjenta w chorobie oparzeniowej. Udział i rola pielęgniarki w wyrównywaniu zaburzeń gospodarki wodno- elektrolitowej. Zasady płynoterapii. 7. Pielęgnowanie pacjentów w wieku podeszłym poddanych procedurom chirurgicznym. 8. Pielęgnowanie pacjenta z ostrym zapaleniem trzustki oraz z chorobami dróg żółciowych. 9. Pielęgnowanie pacjentów po zabiegach bariatrycznych. 10. Edukacja chorych i rodzin w zakresie domowej opieki nad chorymi wypisanymi z oddziału zabiegowego <p><u>Oddział Chirurgii Onkologicznej</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgnowanie chorego w schorzeniach chirurgicznych żołądka i dwunastnicy 2. Pielęgnowanie pacjenta w chorobach nowotworowych jelita grubego. 3. Problemy pielęgnacyjne chorego ze stomią. Zmiana opatrunku stomijnego. 4. Postępowanie pielęgnacyjne w chorobach tarczycy, trzustki i wątroby. Specyfika obserwacji pacjentów po zabiegach w obrębie gruczołów wydzielania wewnętrznego. 5. Pielęgnowanie pacjentek po zabiegach w obrębie gruczołu sutkowego. Problemy bio- psycho – społeczne kobiet po mastektomii. Rehabilitacyjna funkcja pielęgniarki w aspekcie opieki nad pacjentką <p><u>Oddział Chirurgii Urazowej i Ortopedycznej</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólne zasady opieki nad pacjentami z urazową chorobą chirurgiczną. 2. Pielęgnowanie pacjenta po alloplastyce stawu biodrowego. Zasady przemieszczania chorych. 3. Pielęgnowanie pacjenta po artroskopii. 4. Pielęgnowanie pacjenta z opatrunkiem gipsowym. 5. Pielęgnacja ran w ortopedii i traumatologii. 6. Udział pielęgniarki w usprawnianiu chorych. <p><u>Blok operacyjny:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja pracy w bloku operacyjnym 2. Przygotowanie pielęgniarki operacyjnej instrumentującej i pomagającej do zabiegu operacyjnego. 3. Przygotowanie sprzętu, materiału szewnego, instrumentarium, materiału opatrunkowego do zabiegu operacyjnego. 4. Uczestniczenie w zabiegach operacyjnych osób dorosłych i dzieci. 5. Wypełnianie dokumentacji medycznej pielęgniarki operacyjnej. 	<p>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</p> <p>A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych(dziennik praktyk) Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach oraz ustne sprawozdanie z odbytej praktyki.</p>																																																																					
<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Wiedza W_01 Zna i potrafi omówić przyczyny, objawy i następstwa wybranych chorób chirurgicznych, postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne, opiekę pielęgniarską (model opieki i proces pielęgnowania) oraz profilaktykę i edukację.</p> <p>Umiejętności U_01 Potrafi rozpoznać podstawowe symptomy chorobowe, rozróżnić, zinterpretować, rozpoznać objawy zagrażające życiu, dostosować proces pielęgnowania do kryteriów klinicznych U_02 Umie wybierać, używać, zmieniać techniki zabiegów uwzględniając najnowsze procedury i stan pacjenta (ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad raną i kontroli bólu pooperacyjnego) U_03 Potrafi prawidłowo postępować w okresie okołoperacyjnym: przygotować pacjenta do zabiegu i badań diagnostycznych, obserwować, dokumentować, edukować i pielęgnować.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01					X			X	X	U_01								X	X	U_02								X	X	U_03								X	X	U_04								X	X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																													
W_01					X			X	X																																																													
U_01								X	X																																																													
U_02								X	X																																																													
U_03								X	X																																																													
U_04								X	X																																																													

<p>U_04 Potrafi pielęgnować pacjentów geriatrycznych w oddziałach chirurgicznych uwzględniając specyfikę wieku podeszłego.</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Student współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.</p> <p>K_02 Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjenta, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.</p>	<p>K_01</p>								X	X
	<p>K_02</p>								X	X
	<p>1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć</p>									
<p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>										
<p>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</p>										
<p>Numer (symbol) efektu uczenia się</p>		<p>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</p>								
<p>W_01</p>		<p>D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W22., D.W23., D.W32.,</p>								
<p>W_02</p>		<p>D.W3., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W10., D.W23., D.W24., D.W25., D.W29., D.W33.</p>								
<p>U_01</p>		<p>D.U1., D.U4., D.U8., D.U13., D.U18.,</p>								
<p>U_02</p>		<p>D.U1., D.U6., D.U7., D.U17., D.U19., D.U24., D.U.26.</p>								
<p>U_03</p>		<p>D.U1., D.U3., D.U18., D.U15., D.U19., D.U23., D.U24.</p>								
<p>U_04</p>		<p>D.U3., D.U8., D.U16., D.U20., D.U22.</p>								
<p>K_K01</p>		<p>K1.-K7.</p>								
<p>K_K02</p>		<p>K1.-K7.</p>								
<p>Wykaz literatury</p>										
<p>A. Literatura podstawowa:</p>										
<p>4. Walewska E.: Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. PZWL, Warszawa 2012.</p>										
<p>5. Walewska E.: Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. PZWL, Warszawa 2012.</p>										
<p>B. Literatura uzupełniająca</p>										
<p>12. Ciborowska H.: Dietetyka. Żywność zdrowego i chorego człowieka. PZWL. Warszawa 2018.</p>										
<p>13. Curuś M.: Pielęgniarstwo operacyjne. Makmed, Lublin 2014.</p>										
<p>14. Kapała W.: Pielęgniarstwo w chirurgii. Wybrane problemy z praktyki pielęgniarstwa oddziałów chirurgii ogólnej. Wyd. Czelej, Lublin 2006.</p>										
<p>15. Woźniewki M., Kołodziej J.: Rehabilitacja w chirurgii. PZWL, Warszawa 2006</p>										
<p>16. Błękitna wstążka. Onkologia nr 3 ,4 ,5 ,7. Czasopismo pod patronatem kwartalnika Proktologia</p>										
<p>17. Artykuły i publikacje naukowe Polskiego Towarzystwa Żywności i Metabolizmu (POLSPEN)</p>										

Nazwa zajęć Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	Tak	---	III	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	60	--	30	--	3
Analiza piśmiennictwa		--	10	--	
Przygotowanie do kolokwium			15		
Przygotowanie do egzaminu			11	--	
Razem	60	--	30	--	3
Metody dydaktyczne Metoda podająca - wkład informacyjny, metoda aktywizująca – dyskusja dydaktyczna,					
Wymagania wstępne Znajomość anatomii i fizjologii człowieka, umiejętność komunikacji interpersonalnej					
Cele przedmiotu					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie najczęściej występujących schorzeń poszczególnych układów i narządów oraz podstawowych badań diagnostycznych 2. Przygotowanie do sprawowania profesjonalnej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w oparciu o proces pielęgnowania 3. Poznanie nowoczesnych technik diagnostycznych oraz roli pielęgniarki w opiece nad pacjentem 					
Treści programowe <u>Choroby wewnętrzne:</u>					
<ul style="list-style-type: none"> • Choroby układu krążenia: objawy, leczenie, ocena objawów zagrażających życiu. Choroba wieńcowa. Nagłe zatrzymanie krążenia. Zaburzenia rytmu serca. Ostre stany niedociśnienia i nadciśnienia. Przewlekła niewydolność krążenia. • Obrzęk płuc i wstrząs kardiogeny. • Choroby układu oddechowego: objawy, leczenie, ocena objawów zagrażających życiu. Zapalenie płuc, gruźlica płuc, rak płuc. Przewlekła choroba obturacyjna płuc, astma oskrzelowa. Niewydolność oddechowa, zatorowość płucna. • Choroby układu pokarmowego, objawy, leczenie. Choroba wrzodowa żołądka i XII-cy. Krwawienia z przewodu pokarmowego. Zapalenie jelit. • Schorzenia wątroby. Schorzenia trzustki. Nowotwory układu pokarmowego. • Schorzenia układu moczowego, objawy, leczenie. Infekcje dróg moczowych. • Ostra i przewlekła niewydolność nerek. • Cukrzyca – objawy, zasady leczenia. Rola pielęgniarki w edukacji pacjenta i jego rodziny. • Choroby tarczycy – rozpoznanie, leczenie. Zasady postępowania w przypadku przełomu tarczycowego. 					

- Choroba reumatyczna, objawy, leczenie. Układowe choroby tkanki łącznej (kolagenozy). Reumatyzm tkanek miękkich.
- Osteoporoza, profilaktyka, objawy, leczenie.
- Choroby układu czerwokrwinkowego – niedokrwistości.
- Choroby układu białokrwinkowego.

Pielęgniarstwo internistyczne:

- Biopsychospołeczne przyczyny, symptomy i następstwa chorób somatycznych.
- Zespół terapeutyczny, zadania pielęgniarki wobec chorych podczas hospitalizacji. Problemy pacjentów z chorobami narządów wewnętrznych zależnie od charakteru i przebiegu procesu chorobowego.
- Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z chorobą niedokrwinną serca.
- Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta z nadciśnieniem tętniczym do samoopieki.
- Opieka pielęgniarska nad chorym z ostrą zapalną chorobą układu oddechowego.
- Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z astmą oskrzelową.
- Zadania pielęgniarki wobec pacjenta z chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy.
- Udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym, farmakologicznym i odbarczającym pacjentów z marskością wątroby.
- Zasady postępowania diagnostycznego, leczniczego, opiekuńczego wobec chorego na cukrzycę.
- Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym ze schorzeniami kostno- stawowymi.
- Opieka nad chorym z chorobą zapalna nerek i dróg moczowych.
- Problemy pielęgnacyjne nad chorym na białaczkę.
- Standard profilaktyki i leczenia odleżyn

Efekty uczenia się:	Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne
<p>Wiedza</p> <p>W_01 zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.</p> <p>W_05 Zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.</p> <p>Umiejętności</p> <p>U_01 Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki a podstawie studium przypadku.</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Wykazuje kreatywność w pozyskiwaniu nowych informacji niezbędnych dla właściwej interpretacji obserwowanych zjawisk, pracuje w zespole rozwiązującym problem medyczny.</p>	<p>A. Sposób zaliczenia Egzamin</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Wykład:</p> <p>Zaliczenie kolokwium (uzyskanie sumarycznie min. 50% punktów)</p> <p><50% - 2,0 51%÷60% - 3,0 61%÷70% - 3,5 71%÷80% - 4,0 81%÷90% - 4,5 >91% - 5,0</p> <p>Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest:</p> <p>Średnia z kolokwium co najmniej 50% oraz co najmniej 80% obecności na wykładach</p> <p>Ocena końcowa z przedmiotu:</p> <p>Oceną końcową z przedmiotu jest ocena uzyskana z egzaminu pisemnego.</p> <p>Kryteria oceniania</p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p>

	<p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <table border="1" data-bbox="632 770 1398 1077"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Studium przypadku 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć 	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01		X	X							W_02		X	X							U_01							X			K_01									X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																			
W_01		X	X																																																									
W_02		X	X																																																									
U_01							X																																																					
K_01									X																																																			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć																																																												
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku																																																											
W_01	D.W1-D.W8																																																											
W_02	D.W10, D.W33																																																											
U_01	D.U1																																																											
K_01	K.5, K.6, K.7																																																											
<p>Wykaz literatury</p> <p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jurkowska G., Łagoda K. Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL 2011 2. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D. Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL 2009 3. Daniluk J., Jurkowska G.; Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2010 																																																												
<p>Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szczeklik A. Interna Szczeklika 2018. Podręcznik chorób wewnętrznych. MP Kraków 2018 2. Cborowska H. Rudnicka A.; Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, W-wa 2007. 3. Czupryna Antoni, Wilczek-Rużyczka Ewa. Wolters Kluwer, Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa specjalistycznego. PZWL Warszawa 2010 4. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym. PZWL 2010 																																																												

Nazwa zajęć Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 4	
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK	---	III	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	96	-	-	-	4
Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych (ZPS)	24	-	-	-	
Razem	120	-	-	-	
Metody dydaktyczne Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktazem, zajęcia praktyczne, metody symulacji medycznej					
Wymagania wstępne 1. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw pielęgniarstwa oraz wykładów z przedmiotu choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne 2. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotu 1. Kształtowanie umiejętności pielęgnacji pacjenta z chorobami internistycznymi w oparciu o proces pielęgnowania 2. Przygotowanie do samodzielnego sprawowania opieki nad chorym					
Treści programowe Problematyka zajęć praktycznych: 1. Ocena stanu zdrowia pacjenta z chorobami układu krążenia, realizacja opieki nad pacjentem w oparciu o kolejne etapy procesu pielęgnowania. 2. Ocena stanu zdrowia pacjentów z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy, nadczynnością nadnerczy w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe. 3. Udział pielęgniarki w wykonywaniu specjalistycznych badań diagnostycznych w chorobach endokrynogennych. 4. Problemy pielęgnacyjne, planowanie, realizacja i ocena skuteczności opieki nad pacjentem z chorobą endokrygenną. 5. Ocena stanu funkcji układu moczowego na podstawie badania przedmiotowego i podmiotowego, analiza wyników badań i dokumentacji medycznej. 6. Diagnoza pielęgniarska u pacjentów z chorobą zapalna nerek i dróg moczowych. 7. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do badań specjalistycznych w chorobach układu moczowego oraz w opiece nad pacjentem w czasie i po badaniach. 8. Opieka pielęgniarska nad chorym z niewydolnością nerek w zależności od potrzeb pacjenta, obrazu klinicznego i okresu choroby. Udział pielęgniarki z przygotowaniem chorych z chorobami układu moczowego					

do zachowań zdrowotnych.

9. Pielęgnowanie pacjentów ze schorzeniami nowotworowymi układu moczowego i nerek. Zadania pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym i dietetycznym pacjenta z chorobami nerek.
10. Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami gospodarki wodno-elektrolitowej.
11. Wskazówki dietetyczne i pielęgnacyjne dla chorego i jego rodziny, profilaktyka schorzeń o podłożu astmatycznym.
12. Ocena stopnia samodzielności pacjenta z RZS i ZZSK.
13. Opieka pielęgniarka nad chorym z reumatoidalnym zapaleniem stawów i zeszywniającym zapaleniem stawów kręgosłupa.
14. Standard profilaktyki i leczenia odleżyn.
15. Ocena stanu zdrowia pacjentów z niedokrwistością, skazą krwotoczną, białaczką w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe.
16. Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobami układu krwiotwórczego (niedokrwistość, białaczka, skaza krwotoczna).
17. Opieka pielęgniarska nad chorym ze skazą krwotoczną.
18. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych u chorych z chorobami nowotworowymi z uwzględnieniem ogólnego stanu zdrowia pacjenta, zastosowanego leczenia i okresu choroby.
19. Udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym i farmakologicznym pacjentów z białaczką (zasady podawania cytostatyków).
20. Rozpoznawanie reakcji emocjonalnych pacjenta z chorobą nowotworową. Przygotowanie pacjenta z białaczką do życia z chorobą.
21. Opieka nad chorym umierającym

Problematyka zajęć w warunkach symulowanych:

1. Wywiad pielęgniarski i badanie fizykalne pacjenta ze schorzeniami układu krążenia.
2. Wykonanie i interpretacja zapisu ekg. Standardy postępowania w chorobie wieńcowej serca.
3. Ocena wydolności oddechowej u pacjenta z przewlekłą chorobą układu oddechowego.
4. Metody monitorowania czynności życiowych pacjenta, obsługa kardiomonitora, interpretacja zapisów parametrów życiowych.
5. Udział pielęgniarki/ pielęgniarskiego w pracy zespołu interdyscyplinarnego sprawującego kompleksową opiekę nad pacjentem.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Zna i rozumie przyczyny, objawy i następstwa wybranych chorób internistycznych, postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne

W_02 Zna i rozumie zasady planowania opieki pielęgniarskiej w oparciu o proces pielęgnowania.

Umiejętności

U_01 Potrafi rozpoznać podstawowe symptomy chorobowe, rozróżnić, zinterpretować, rozpoznać objawy zagrażające życiu, dostosować proces pielęgnowania do kryteriów klinicznych

U_02 Potrafi zebrać informacje o stanie pacjenta, postawić diagnozę pielęgniarską, zaplanować i zrealizować działania pielęgniarskie oraz dokonać krytycznej oceny zrealizowanych działań, i w oparciu o wyniki oceny zmodyfikować plan działań pielęgniarskich.

U_03 Potrafi przygotować pacjenta do badań diagnostycznych, sprawować opiekę nad pacjentem w trakcie badań oraz po ich zakończeniu.

U_04 Potrafi podejmować działania edukacyjne i profilaktyczne wobec pacjenta i jego rodziny w oparciu o zidentyfikowane czynniki ryzyka chorób poszczególnych układów narządowych

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Zajęcia praktyczne:

3. Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta.
4. Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						
U_01								X	X
U_02								X	X

Kompetencje społeczne K_01 Współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne. K_02 Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjentki, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze. K_03 Przestrzega zasady etyki zawodowej	U_03								X	X
	U_04								X	X
	K_01									X
	K_02									X
	K_03									X
	1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Zadanie praktyczne 8. Praca studenta w trakcie zajęć									
	Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia									
Matryca efektów uczenia się dla zajęć										
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku									
W_01	D.W1, D.W2									
W_02	D.W3									
U_01	D.U1,									
U_02	D.U4, D.U11, D.U13, D.U14, D.U15, D.U18, D.U22, D.U24, D.U26									
U_03	D.U8, D.U10, D.U12, D.U13, D.U23									
U_04	D.U2, D.U3, D.U16, D.20									
K_01	K.5									
K_02	K.6, K.7									
K_03	K.1, K.2, K.3									
Wykaz literatury										
Literatura podstawowa:										
1. Jurkowska G., Łagoda K. Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL 2011										
2. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D. Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL 2009										
3. Daniluk J., Jurkowska G.; Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2010										
Literatura uzupełniająca										
1. Szczeklik A. Interna Szczeklika 2018. Podręcznik chorób wewnętrznych. MP Kraków 2018										
2. Cborowska H. Rudnicka A.; Dietetyka. Żywność zdrowego i chorego człowieka. PZWL, W-wa 2007.										
3. Czupryna Antoni, Wilczek-Rużyczka Ewa. Wolters Kluwer, Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa specjalistycznego. PZWL Warszawa 2010										
4. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym. PZWL 2010										

Nazwa zajęć Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 6	
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do	semestr/y
praktyczny	SPS	TAK	---		IV
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyka	--	-	160	-	6
	--	-	-	-	
Razem	--	-	160	-	6
Metody dydaktyczne Praktyka zawodowa – zadanie praktyczne					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw pielęgniarstwa oraz wykładów z przedmiotu choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne					
Cele przedmiotu Przygotowanie do samodzielnego sprawowania opieki nad pacjentem i jego rodziną					
Treści programowe Problematyka praktyk:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena stanu zdrowia pacjenta z chorobami poszczególnych układów narządowych w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe., realizacja opieki nad pacjentem w oparciu o kolejne etapy procesu pielęgnowania. 2. Udział w wykonywaniu specjalistycznych badań diagnostycznych w chorobach układu krążenia, oddechowego, moczowego, pokarmowego, endokrynnego. 3. Prowadzenie dokumentacji medycznej, dokumentowanie realizacji procesu pielęgnowania w formie papierowej i elektronicznej 4. Prowadzenie edukacji zdrowotnej, wskazówki dietetyczne i pielęgnacyjne dla chorego i jego rodziny. 5. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do sprawowania opieki nieprofesjonalnej w warunkach domowych. 6. Przygotowanie pacjenta do samoopieki i samopielęgnacji. 					
Efekty uczenia się:			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		
Umiejętności U_01 Potrafi rozpoznać podstawowe symptomy chorobowe, rozróżnić, zinterpretować, rozpoznać objawy zagrażające życiu, dostosować proces pielęgnowania do kryteriów klinicznych U_02 Potrafi zebrać informacje o stanie pacjenta, postawić diagnozę pielęgniarską, zaplanować i zrealizować działania			A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu		

<p>pielęgniarskie oraz dokonać krytycznej oceny zrealizowanych działań, i w oparciu o wyniki oceny zmodyfikować plan działań pielęgniarskich.</p> <p>U_03 Potrafi przygotować pacjenta do badań diagnostycznych, sprawować opiekę nad pacjentem w trakcie badań oraz po ich zakończeniu.</p> <p>U_04 Potrafi podejmować działania edukacyjne i profilaktyczne wobec pacjenta i jego rodziny w oparciu o zidentyfikowane czynniki ryzyka chorób poszczególnych układów narządowych</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.</p> <p>K_02 Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjentki, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.</p> <p>K_03 Przestrzega zasady etyki zawodowej</p>	pielęgnowania wybranego pacjenta.									
	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									
	Efekt uczenia się	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	U_01								X	X
	U_02								X	X
	U_03								X	X
	U_04								X	X
	K_01									X
	K_02									X
	K_03									X
<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Zadanie praktyczne 8. Praca studenta w trakcie zajęć 										
<p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>										
Matryca efektów uczenia się dla zajęć										
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku									
U_01	D.U1,									
U_02	D.U4, D.U11, D.U13, D.U14, D.U15, D.U18, D.U22, D.U24, D.U26									
U_03	D.U8, D.U10, D.U12, D.U13, D.U23									
U_04	D.U2, D.U3, D.U16, D.20									
K_01	K.5									
K_02	K.6, K.7									
K_03	K.1, K.2, K.3									
Wykaz literatury										
Literatura podstawowa:										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jurkowska G., Łagoda K. Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL 2011 2. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D. Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL 2009 3. Daniluk J., Jurkowska G.; Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2010 										
Literatura uzupełniająca										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczeklik A. Interna Szczeklika 2018. Podręcznik chorób wewnętrznych. MP Kraków 2018 2. Cborowska H. Rudnicka A.; Dietetyka. Żywność zdrowego i chorego człowieka. PZWL, W-wa 2007. 3. Czupryna Antoni, Wilczek-Rużyczka Ewa. Wolters Kluwer, Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa specjalistycznego. PZWL Warszawa 2010 4. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym. PZWL 2010 										

Nazwa zajęć Dietetyka		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 1	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do	semestr/y
praktyczny	SPS	TAK			V
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z przydziałem zajęć					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	25		5		1
Analiza piśmiennictwa i przygotowanie do zaliczenia.			2,5		
Przygotowanie pracy kontrolnej			2,5		
Razem	25		5		1
Metody dydaktyczne Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, pogadanka, wyjaśnianie, studium przypadku.					
Wymagania wstępne Brak.					
Cele przedmiotu Wysztalcenie umiejętności korzystania w profesjonalnym pielęgowaniu z podstawowej wiedzy z zakresu żywienia dietetycznego, składników pokarmowych, zapotrzebowania kalorycznego, zasad żywienia w chorobach.					
Treści programowe <u>Problematyka wykładów</u> 1. Charakterystyka głównych składników pokarmowych oraz pojęcie normy żywieniowej i racji pokarmowej. 2. Zasady racjonalnego żywienia. 3. Żywnienie dietetyczne, podział i charakterystyka diet. 4. Zasady żywienia w chorobach; -układu pokarmowego i zatruciach pokarmowych - metabolicznych - krążenia - układu moczowego - żywienie po zabiegach chirurgicznych - chorobach neurologicznych - chorobach nowotworowych - żywienie pozajelitowe. 5. Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. 6. Metody oceny stanu odżywienia.					
Efekty uczenia się: Wiedza W_01 Zna zapotrzebowanie organizmu na podstawowe składniki pokarmowe.		Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną			

<p>W_02 Zna zasady racjonalnego żywienia i żywienia dietetycznego w różnych chorobach.</p> <p>W_03 Posiada wiedzę na temat środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego</p> <p>Umiejętności</p> <p>U_01. Potrafi zaplanować porady w zakresie trybu życia i diety w różnych jednostkach chorobowych.</p> <p>U_02 Dobiera środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.</p> <p>U_03 Potrafi ocenić stan odżywienia.</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Potrafi w sposób przekonujący argumentować potrzebę diety. Jest kreatywny. Poszukuje nowych informacji.</p> <p>K_02 Rozumie indywidualną sytuację potencjalnego pacjenta.</p>	<p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</p> <p>Zaliczenie w formie pisemnego testu wiadomości. Studenta obowiązuje 100% obecność na wszystkich zajęciach. Student uzgadnia indywidualnie z nauczycielem formy zaliczenia nieusprawiedliwionej nieobecności. Kryteria oceny dla każdego testu nauczyciel określa indywidualnie i podaje studentom do wiadomości.</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>W_03</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01			X						X	W_02			X						X	W_03			X						X	U_01			X						X	U_02			X						X	U_03			X						X	K_01			X						X	K_02			X						X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																											
W_01			X						X																																																																																											
W_02			X						X																																																																																											
W_03			X						X																																																																																											
U_01			X						X																																																																																											
U_02			X						X																																																																																											
U_03			X						X																																																																																											
K_01			X						X																																																																																											
K_02			X						X																																																																																											

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W22.
W_02	C.W23., C.W24.
W_03	C.W25.
U_01	C.U37., C.U36.
U_02	C.U37., C.U36.
U_03	C.U35.
K_K01	K6.
K_K02	K5., K7.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018.

B. Literatura uzupełniająca

1. Gawęcki J., Roszkowski W. Żywnienie człowieka a zdrowie publiczne. PWN. 2012
2. Grzyniński M., Gawęcki J. Żywnienie człowieka zdrowego i chorego. PWN 2011.

Nazwa zajęć Etyka zawodu pielęgniarki		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 1	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK		I	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	25	-	5	-	1
Analiza literatury	-	-	3	-	
Przygotowanie do zaliczenia	-	-	2	-	
Razem	25	-	5	-	1
Metody dydaktyczne Wykład problemowy, informacyjny, prezentacja multimedialna.					
Wymagania wstępne Nie dotyczy					
Cele przedmiotu Przekazanie studentowi wiedzy na temat zasad etycznych obowiązujących w postępowaniu zawodowym pielęgniarki. Kształtowanie i rozwijanie wrażliwości etyczno-moralnej studenta. Przedstawienie wybranych problemów etycznych występujących w praktyce klinicznej.					
Treści programowe Problematyka wykładów (klinika):					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do etyki. 2. Zawody medyczne jako zawody zaufania społecznego, tradycyjne zasady etyki obowiązujące w zawodach medycznych. 3. Rys historyczny etyki pielęgniarskiej w Polsce i na świecie, samorząd zawodowy, przysięga i kodeksy etyki, odpowiedzialność moralna, prawna i zawodowa w pracy pielęgniarki. 4. Autonomia i prawa pacjenta, paternalizm i partnerstwo w medycynie, problemy etyczne w realizacji wybranych praw pacjenta, szczególne problemy etyczne w leczeniu dzieci, osób w wieku podeszłym i niepełnosprawnych. 5. Wprowadzenie do bioetyki, problemy etyczne związane z początkiem i końcem życia człowieka, problemy etyczne w transplantologii, problemy etyczne w badaniach naukowych z udziałem człowieka. 6. Wybrane problemy etyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki: obowiązek udzielania pomocy, praca zespołowa, korupcja w ochronie zdrowia. 					
Efekty uczenia się:			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		
Wiedza: W_01. Różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej. W_02. Charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki oraz funkcjonowanie			A.Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną Sprawdzian pisemny z pytaniami otwartymi i wypowiedziami pisemnymi na zasadzie rozwiązywania		

człowieka w sytuacjach trudnych.
W_03. Zna problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki.
W_04. Rozumie treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki.

Umiejętności

U_03 Potrafi rozwiązywać dylematy moralne w praktyce zawodowej.

Kompetencje społeczne

K_01 Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych, wzbogaca wiedzę zawodową.

problemu.
B. Formy i kryteria zaliczenia
Zaliczenie przedmiotu na podstawie wiedzy zdobytej przez studenta w trakcie zajęć. Obecność na zajęciach obowiązkowa.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						
W_03			X						
W_04			X						
U_01						X			
K_01									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Kryteria oceniania

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **91%-100%, a nawet wiedza wykraczająca ponad program kształcenia.**

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski. Jest bardzo kreatywny i pomysłowy.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **81%-90%.**

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **71%-80%.**

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **61%-70%.**

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość

	<p>treści kształcenia na poziomie 50%-60%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – niezadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 50%.</p> <p>Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób. Nie przestrzega standardów.</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W12
W_02	C.W13
W_03	C.W14
W_04	C.W15
U_01	C.U27
K_01	K.3

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Wrońska I., Mariański J. (red.): „Etyka w pracy pielęgniarskiej” Wyd. Czelej, Lublin 2002.
2. Fry S.T.: „Etyka w praktyce pielęgniarskiej”. Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie, Warszawa 1997.

B. Literatura uzupełniająca

1. T.L. Beauchamp, J.F. Childress „Zasady etyki medycznej”, tłum. W. Jacórzyński, Warszawa 1996.
3. Łuków P. Pasiński T. Etyka medyczna z elementami filozofii, PZWL, Warszawa 2014.
4. Bołoz W., „Bioetyka i prawa człowieka”, Warszawa 2007.
5. Konstańczak S.: "Etyka Pielęgniarska", Difin SA, Warszawa 2010.

Nazwa zajęć Farmakologia		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 4	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	studia pierwszego stopnia	tak	-	II/III	
Dyscyplina nauki farmaceutyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	40	-	10	-	2
Analiza piśmiennictwa	-	-	3	-	
Przygotowanie do egzaminu	-	-	7	-	
Ćwiczenia symulacyjne	40	-	10	-	2
Przygotowanie zadania praktycznego	-	-	5	-	
Przygotowanie do zaliczenia	-	-	5	-	
Razem	80	-	20	-	4
Metody dydaktyczne Wykład informacyjny i problemowy, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny. Zadanie praktyczne, studium przypadku					
Wymagania wstępne Wiedza w zakresie biologii, chemii i fizyki na poziomie szkoły średniej.					
Cele przedmiotu Celem nauczania jest przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej farmakologii ogólnej, mechanizmów działania leków, działania farmakologicznego leków, działań niepożądanych i interakcji leków należących do różnych grup terapeutycznych.					
Treści programowe Problematyka wykładów: 1. Podstawowe zagadnienia farmakologii ogólnej (pochodzenie i nazewnictwo leków, czynne metabolity leków i pro-leki, rodzaje reakcji organizmu na lek, działania niepożądane i toksyczne leków, czynniki wpływające na działanie leku, mechanizmy działania leków – receptory i ich klasyfikacja, kanały jonowe i ich klasyfikacja, neuroprzeźkaźniki i neuromodulatory, przekaźniki II rzędu, zmiany wrażliwości receptorów; dawkowanie leków, losy leku w ustroju). 2. Leki układu autonomicznego (leki pobudzające i hamujące czynność układu parasympatycznego, leki pobudzające i hamujące czynność układu sympatycznego). 3. Leki działające na zakończenia czuciowe; środki wpływające na przekaźnictwo nerwowo-mięśniowe i mięśnie szkieletowe. 4. Niesteroidowe leki przeciwzapalne (środki przeciwgorączkowe, środki stosowane w schorzeniach					

- reumatoidalnych).
5. Leki układu krążenia (leki nasercowe działające inotropowo dodatnio, leki antyarytmiczne, środki stosowane w terapii nadciśnienia tętniczego, środki stosowane w chorobie niedokrwiennej serca, środki moczopędne, farmakoterapia miażdżycy, leki przeciwkrwotoczne, leki przeciwwązkowe; środki wpływające na hematopoezę);
  6. Leki wpływające na czynność ośrodkowego układu nerwowego (leki nasenne i uspokajające, środki znieczulenia ogólnego, środki stosowane w zaburzeniach czynności układu pozapiramidowego, leki przeciwpadaczkowe, środki psychotropowe – leki anksjolityczne, środki neuroleptyczne, środki przeciwdepresyjne, środki psychopobudzające, leki nootropowe i prokognitywne; narkotyczne leki przeciwbólowe).
  7. Leki układu pokarmowego (środki wzmagające wydzielanie soku żołądkowego, środki stosowane w chorobie wrzodowej, leki przeciwwymiotne, leki żółciotwórcze i żółciopędne, leki przeczyszczające i zapierające, środki działające przeciw pasożytom przewodu pokarmowego).
  8. Leki układu oddechowego (środki wykrztuśne i przeciwkaszlowe, leki stosowane w stanach spastycznych układu oddechowego).
  9. Chemioterapia nowotworów i leki pochodzenia biotechnologicznego – leki rekombinowane, zasady terapii genowej.
  10. Interakcje i niepożądane działania leków.

Problematyka ćwiczeń:

1. Posługiwanie się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych
2. Wystawianie recept na leki i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego

Przygotowanie zapisów form recepturowych substancji leczniczych

Efekty uczenia się:	Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne
Wiedza	
W_01 Definiuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne	A. Sposób zaliczenia Egzamin
W_02 Zna podstawowe zasady farmakoterapii i poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postaci i drogi ich podawania.	B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Zaliczenie wykładu:
W_03 Zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków, a także ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków	Planowane jest przeprowadzenie dwóch kolokwium sprawdzających wiedzę uzyskaną w trakcie wykładów. Kolokwium składa się z 5 pytań. Za każde pytanie można otrzymać maksymalnie 0-2 punktów. Dopuszczalna jest punktacja cząstkowa w postaci wielokrotności 0,25 punktu.
W_04 Zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich i zasady leczenia krwią oraz środkami krwiozastępczymi	Punktacja: ocena dostateczna: 6,00-6,50 punktów ocena dość dobra: 6,75-7,50 punktów ocena dobra: 7,75-8,50 punktów ocena ponad dobra: 8,75-9,50 punktów ocena bardzo dobra: 9,75-10,00 punktów
Umiejętności	Na końcowe zaliczenie z oceną składa się 10 pytań. Za każde pytanie można otrzymać maksymalnie 0-2 punktów (z wielokrotnością 0,50 punktu).
U_01 Potrafi szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych	Punktacja: ocena dostateczna: 10,00-12,50 pkt ocena dość dobra: 13,00-14,50 pkt ocena dobra: 15,00-16,50 pkt ocena ponad dobra: 17,00-18,50 pkt ocena bardzo dobra: 19,00-20,00 pkt
U_02 Umie posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych.	Otrzymanie oceny dostatecznej, dość dobrej, ponad dobrej lub bardzo dobrej z kolokwium umożliwia zwolnienie na końcowym zaliczeniu z partii materiału obejmującej dane kolokwium. Punkty z danego kolokwium są wówczas włączane w pulę pozostałych punktów otrzymanych podczas zaliczenia końcowego
U_03 Umie wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich	
U_04 przygotowuje zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez	Zaliczenie ćwiczeń: średnia ocena z kolokwium

lekarza i stosować zasady ochrony radiologicznej

Kompetencje społeczne

K_01 Student współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie i analizuje różne sytuacje zdrowotne w kontekście stosowanie leków.

K_02 Student akceptuje standardy etyczne i prawne w odniesieniu do farmakoterapii, jest refleksyjny, kreatywny i szuka odniesień do problematyki farmakoterapii oraz uzasadnień w literaturze przedmiotu.

Oceną końcową z przedmiotu jest ocena uzyskana z egzaminu pisemnego.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X	X						
W_02		X	X						
W_03		X	X						
U_01			X					X	
U_02			X					X	
K_01									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Pracy studenta w trakcie zajęć

Kryteria oceniania

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;
 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;
 3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)

5,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.

4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.

3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	A.W19;
W_02	A.W20; A.W21.
W_03	A.W22; A.W23.
W_04	A.W24., A.W25.
U_01	A.U7;
U_02	A.U8;
U_03	A.U9;
U_04	A.U10.
K_01	K.1; K.2;
K_02	K.3; K.4;
Wykaz literatury	
A. Literatura podstawowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. W. Kostowski, Z. Herman, Farmakologia tom 1-2, PZWL, Warszawa, 2013. 2. Rajtar – Cynke G.: Farmakologia. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu Akademii Medycznych. Wydawnictwo PZWL 2015 3. Rajtar – Cynke G.: Recepty. Zasady wystawiania. Wydawnictwo PZWL 2016 	
B. Literatura uzupełniająca	
H.P. Rang, M.M. Dale, J.M. Ritter, Farmakologia kliniczna, Czelej, Lublin, 2001.	
L.L. Brunton, J.S. Lazo, K.L. Parker, Farmakologia Goodmana & Gilmana, Czelej, Lublin, 2007.	

Nazwa zajęć Fizjologia		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 4	
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	nie dotyczy	I, II	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykład	60	--	15	--	3
Przygotowanie prezentacji multimedialnej lub eseju na wybrany temat dotyczący opieki nad dzieckiem i jego rodziną	-	--	10	--	
Przygotowanie do egzaminu	-	--	5	--	
Ćwiczenia	20	--	5	--	1
Przygotowanie do ćwiczeń	-	--	3	--	
Przygotowanie do zaliczenia	-	--	2	--	
Razem	80	--	20	--	4
Metody dydaktyczne Wykład: Wykład informacyjny, wykład problemowy Ćwiczenia: ćwiczenia z modelem anatomicznym, ćwiczenia laboratoryjne, przygotowanie prezentacji multimedialnej, praca przy stanowisku komputerowym.					
Wymagania wstępne Wiedza w zakresie biologii, ogólna znajomość podstaw chemii nieorganicznej, organicznej na poziomie szkoły gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej.					
Cele przedmiotu Celem nauczania jest przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej funkcjonowania organizmu człowieka w warunkach prawidłowych, funkcjonowania poszczególnych układów i narządów, metod i sposobów oceny prawidłowości funkcjonowania człowieka; studenta w zakresie umiejętności oceny prawidłowości funkcjonowania człowieka w oparciu o kryteria czynnościowe, oceny prawidłowości wyników laboratoryjnych. Kształtowanie postawy studenta do pogłębiania wiedzy z zakresu fizjologii człowieka, przekonania o znaczeniu wiedzy z fizjologii w praktyce.					
Treści programowe Problematyka wykładów: 2. Elektrofizjologia: Pobudliwość i ruch organizmu. Powstawanie potencjału spoczynkowego i czynnościowego w komórce. Reakcje na bodziec. Reakcja pobudzonej komórki mięśniowej - skurcz. Przekazywanie pobudzenia wzdłuż neurytu i na synapsie. Neuroprzekazniki. Odruchy bezwarunkowe i warunkowe. Fizjologiczne aspekty starzenia się organizmu.					

3. Układ nerwowy autonomiczny, układ współczulny i przywspółczulny. Oś czuciowa i ruchowa. Receptory zasady funkcjonowania. Czucie i percepcja. Narządy zmysłów. Poziomy czynnościowe. Mózgowie. Funkcje kory mózgowej. Strefy czuciowe, ruchowe i kojarzeniowe w mózgu. Fizjologiczne podstawy stresu i bólu. Fizjologiczne aspekty starzenia się organizmu.
4. Fizjologia mięśni poprzecznie prążkowanych i gładkich: Opis skurczu włókna mięśnia poprzecznie prążkowanego. Charakterystyka mięśni: gładkich, poprzecznie prążkowanych i mięśnia sercowego. Budowa i funkcjonowanie mięśnia szkieletowego. Skurcz mięśnia szkieletowego i gładkiego. Źródła energii potrzebnej do skurczu. Fizjologiczne aspekty starzenia się organizmu.
5. Układ krwionośny: funkcjonowanie serca. Automatyzm serca. Cykl sercowy. Regulacja czynności serca. Naczynia krwionośne, tętnice, żyły, kapilary - krążenie krwi, zmiany ciśnienia- czynniki warunkujące i wpływające. Układ limfatyczny.
6. Krew: Funkcje krwi; transportowe, utrzymanie homeostazy, odpornościowe. Właściwości fizyczne i chemiczne krwi. Elementy morfotyczne i niemorfotyczne krwi. Fizjologiczne aspekty starzenia się organizmu.
7. Fizjologia oddychania: Mechanika oddychania. Spirometria i wentylacja płuc. Krążenie płucne. Wymiana gazowa – prawo gazowe, dyfuzja. Regulacja nerwowa oddychania. Fizjologiczne aspekty starzenia się organizmu.
8. Fizjologia układu wydalniczego: rola nerek – krążenie nerkowe. Przesączanie kłębuszkowi – powstawanie moczu. Gospodarka wodno - elektrolitowa. Równowaga kwasowo – zasadowa. Płyny ustrojowe. Układ osmoreceptorowy (ADH).
9. Fizjologia przewodu pokarmowego: Motoryka przewodu pokarmowego i dróg żółciowych. Enzymy trawienne klasyfikacja. Przebieg procesów trawiennych wzdłuż przewodu pokarmowego. Trawienie węglowodanów, białek i tłuszczu. Funkcje wątroby i trzustki. Wchłanianie bierne i czynne. Rola kosmka jelitowego. Fizjologiczne aspekty starzenia się organizmu.
10. Gruczoły wydzielania wewnętrznego i przemiana materii. czynności fizjologiczne będące pod kontrolą endokrynologiczną. Neurohormonalna kontrola metabolizmu, wzrostu i rozmnażania. Podstawowe hormony przewodu pokarmowego. Główne Regulacja neurohormonalna funkcjonowania układu oddechowego i krwionośnego. Termoregulacja. Fizjologiczne aspekty starzenia się organizmu.

Problematyka ćwiczeń:

14. Badanie odruchów fizjologicznych u człowieka: odruch źreniczny, odruch rogówkowy, odruch kolanowy, odruch ze ścięgna Achillesa, odruch podeszwy, odruch na rozciąganie mięśnia dwugłowego i trójgłowego ramienia, odruchy obronne wyzwalane ze skóry i błon śluzowych. Wykazanie na skórze człowieka receptorów dotyku, bólu, ciepła i zimna. Badanie ostrości wzroku u człowieka (tablice Snellena) i widzenia barw (test Ishihary). Stwierdzenie plamki ślepej Mariotte’a w oku ludzkim. Testy odróżniające głuchotę odbiorczą od głuchoty przewodowej przy użyciu widełek stroikowych (próby: Webera, Rinnego, Schwabacha). Badanie narządu równowagi przy pomocy próby obrotowej.
15. Wpływ czynników hemolizujących na krwinki czerwone. Ocena rozmazu krwi – identyfikacja elementów morfotycznych. Oznaczanie grup krwi układu AB0. Oznaczanie czasu krwawienia i krzepnięcia krwi.
16. Badanie spirometryczne płuc – oznaczenie VC, FEV1, PEF, MEF25, MEF50, MEF75, FEF25/75 oraz FEV1/VC. Zmiany obwodu klatki piersiowej podczas oddychania. Zmiany rytmu serca w czasie wdechu i wydechu (próba głębokiego oddychania). Oznaczanie czasu bezdechu dowolnego. Pomiar wysycenia hemoglobiny tlenem w naczyniach włosowatych częstości skurczów serca (pulsoksymetria).
17. Wpływ temperatury i jonów wapnia na działanie podpuszczki. Wpływ temperatury i pH na działanie pepsyny. Wpływ temperatury i pH na działanie α – amylazy ślinowej.
18. Ocena właściwości fizykochemicznych moczu: zabarwienie, stopień zmętnienia, ciężar właściwy, glukoza, bilirubina, ciała ketonowe, ciężar właściwy, krew, pH, białko, urobilinogen, azotyny i leukocyty. Ocena mikroskopowa osadu moczu.

<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Wiedza W_01 Zna zasady prawidłowego funkcjonowania poszczególnych tkanek, narządów i układów, mechanizmy podstawowe i</p>	<p>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</p> <p>A. Sposób zaliczenia Egzamin</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</p>
---	--

regulacyjne służące utrzymaniu życia.

W_02 Rozumie integrację czynności poszczególnych części organizmu, zjawisko homeostazy i skutki jej zaburzeń, zależności pomiędzy organizmem i środowiskiem zewnętrznym.

W_03 Posiada wiedzę na temat funkcjonowania organizmu człowieka w warunkach prawidłowych oraz roli mechanizmów fizjologicznych w utrzymaniu zdrowia

Umiejętności

U_01. Potrafi wykazać praktycznie korelacje pomiędzy układami organizmu, przedstawić empirycznie zależności i procesy zachodzące w organizmie.

U_02. Potrafi dokonać oceny prawidłowości funkcjonowania człowieka w oparciu o kryteria czynnościowe.

U_03. Potrafi odczytać i dokonać analizy podstawowych wyników laboratoryjnych.

U_04. Potrafi dokonać analizy wpływu czynników szkodliwych na przebieg procesów fizjologicznych.

U_05. Wykorzystuje oprogramowanie interaktywne z anatomii i fizjologii do przedstawienia topografii i funkcjonowania organizmu ludzkiego oraz posiada umiejętność posługiwania się mikroskopem do poznania budowy i oceny tkanek.

Kompetencje społeczne

K_01 Wykazuje kreatywność w pozyskiwaniu nowych informacji niezbędnych dla właściwej interpretacji obserwowanych zjawisk,

K_02 Pracuje w zespole rozwiązującym problem medyczny.

K_03 Szanuje powierzony mu sprzęt.

Zaliczenie wykładów:

Wykład:

1. Ocena z ćwiczeń
2. Prezentacja multimedialna-- samodzielna praca studenta, kryteria oceny w załączniku
3. Opracowanie zagadnień - samodzielna praca studenta

Ocena z prezentacji multimedialnej x 0,40 + ocena z opracowanych zagadnień x 0,60

Ćwiczenia:

10. Średnia arytmetyczna ocen z kolokwium
11. Średnia arytmetyczna ocen z wejściówek
12. Samodzielna praca studenta na ćwiczeniach (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, prezentacja wyników)

Średnia z ocen z kolokwium x 0,70 + ocena za samodzielną pracę na ćwiczeniach, wyciąganie wniosków x 0,30

Ocena końcowa z przedmiotu:

Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnią ważoną ze składowych form zajęć, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS. Ocenę końcową jest wyliczana na podstawie procentowego udziału oceny A i oceny B z egzaminu końcowego.

Ocenę A stanowi średnia ważona ocen ćwiczeń i wykładów, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS. Ocena A stanowi 60% oceny końcowej, a egzamin 40%.

A

$$Ax 60 + Bx 40$$

następnie

$$100$$

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X				X	X		
W_02		X				X	X		
W_03		X				X	X		
U_01			X						X
U_02			X						X
U_03			X						X
U_04			X						X
U_05			X						X
K_01									X
K_02									X
K_03									X

10. Egzamin ustny

11. Egzamin pisemny

12. Kolokwium

13. Projekt

14. Sprawozdanie

	<p>15. Prezentacja 16. Praca kontrolna 17. Zadanie praktyczne 18. Praca studenta w trakcie zajęć</p> <p>Obecność na wszystkich ćwiczeniach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie wejściówki; brak przygotowania do zajęć jest równoznaczny z ich niezaliczeniem.</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie ćwiczeń zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności następuje po ustaleniu terminu z osobą prowadzącą zajęcia.</p> <p>Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do egzaminu. Jedynie w przypadku uzyskania z egzaminu w danym roku oceny co najmniej dostatecznej (3.0) Student powtarzający rok z powodu innego przedmiotu może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia i zdawania egzaminu</p> <p>Forma zaliczenia i egzaminu: Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie wszystkich kolokwii z ćwiczeń i uzyskanie oceny pozytywnej z wykładów Nie zgłoszenie się na egzamin w ustalonym terminie bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej (2.0). Usprawiedliwienie powinno być złożone u egzaminatora najpóźniej w 3 dniu po egzaminie. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej (2.0) z egzaminu w pierwszym terminie studentowi zgodnie z Regulaminem Studiów Uczelni przysługuje prawo do przystąpienia do egzaminu poprawkowego.</p>																								
Matryca efektów uczenia się dla zajęć																									
<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="185 1223 590 1276">Numer (symbol) efektu uczenia się</th> <th data-bbox="590 1223 1398 1276">Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td data-bbox="185 1276 590 1308">W_01</td><td data-bbox="590 1276 1398 1308">A.W4</td></tr> <tr><td data-bbox="185 1308 590 1339">W_02</td><td data-bbox="590 1308 1398 1339">A.W3, A.W5</td></tr> <tr><td data-bbox="185 1339 590 1370">W_03</td><td data-bbox="590 1339 1398 1370">A.W2</td></tr> <tr><td data-bbox="185 1370 590 1402">U_01</td><td data-bbox="590 1370 1398 1402">A.U2</td></tr> <tr><td data-bbox="185 1402 590 1433">U_02</td><td data-bbox="590 1402 1398 1433">A.U2</td></tr> <tr><td data-bbox="185 1433 590 1464">U_03</td><td data-bbox="590 1433 1398 1464">A.U2</td></tr> <tr><td data-bbox="185 1464 590 1496">U_04</td><td data-bbox="590 1464 1398 1496">A.U2</td></tr> <tr><td data-bbox="185 1496 590 1527">U_05</td><td data-bbox="590 1496 1398 1527">A.U2</td></tr> <tr><td data-bbox="185 1527 590 1559">K_01</td><td data-bbox="590 1527 1398 1559">K.7.</td></tr> <tr><td data-bbox="185 1559 590 1590">K_02</td><td data-bbox="590 1559 1398 1590">K.5.</td></tr> <tr><td data-bbox="185 1590 590 1621">K_03</td><td data-bbox="590 1590 1398 1621">K.4.</td></tr> </tbody> </table>	Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	W_01	A.W4	W_02	A.W3, A.W5	W_03	A.W2	U_01	A.U2	U_02	A.U2	U_03	A.U2	U_04	A.U2	U_05	A.U2	K_01	K.7.	K_02	K.5.	K_03	K.4.	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku																								
W_01	A.W4																								
W_02	A.W3, A.W5																								
W_03	A.W2																								
U_01	A.U2																								
U_02	A.U2																								
U_03	A.U2																								
U_04	A.U2																								
U_05	A.U2																								
K_01	K.7.																								
K_02	K.5.																								
K_03	K.4.																								
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Waugh A. Grant A. Anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby. Elsevier Urban & Partner 2012 2. Konturek S. Fizjologia człowieka. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2003, wydanie VII. 3. McLaughlin D.,Stamford J.,White D.Krótkie wykłady Fizjologia człowieka, PWN 2008 4. Górski J. Fizjologia człowieka, PZWL, Warszawa 2010 <p>B. Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. 1. Yokochi Y. Fotograficzny atlas anatomii człowieka. Wydawnictwo PZWL 2006 3. Traczyk Z. Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL, Warszawa 2010 4. Michajlik A., Ramotowski W.; Anatomia i fizjologia człowieka. Wydawnictwo PZWL 2009, wydanie 5 																									

Nazwa zajęć GENETYKA		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 1	
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak		I	
Dyscyplina Nauki medyczne 50% Nauki biologiczne 50%					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	20	-	5	-	1
Opracowanie zagadnień			3		
Analiza piśmiennictwa			2		
Razem	20	-	5	-	1
Metody dydaktyczne Wkład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja					
Wymagania wstępne Wiedza w zakresie biologii na poziomie szkoły średniej					
Cele przedmiotu Przedstawienie podstawowych zasad i mechanizmów dziedziczenia, ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmów genetycznych u człowieka. Omówienie zasad przechowywania, przekazywania i ekspresji informacji genetycznej. Scharakteryzowanie przyczyn i objawów wybranych chorób genetycznych. Omówienie mechanizmów mutagenyzy i czynników mutagennych. Zanalizowanie znaczenia genetyki w medycynie					
Treści programowe					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Genetyka jako nauka o dziedziczności i zmienności organizmów. Etapy rozwoju genetyki. Podstawowa terminologia genetyczna. Genetyka w medycynie. 2. Budowa materiału genetycznego. DNA i jego replikacja. Komplementarność nukleotydów. Gen jako część DNA. Cechy kodu genetycznego. 3. Rodzaje i znaczenie RNA. Proces transkrypcji i translacji. Sposób odczytywania informacji genetycznej. Mozaikowa struktura genu (egzony, introny, transpozony). 4. Budowa i rodzaje chromosomów. Przebieg oraz biologiczna rola mitozy i mejozy. Rola crossing-over w procesach dziedziczenia cech. 5. Prawa G. Mendla i chromosomowa teoria dziedziczenia T. Morgana. 6. Genom i kariotyp człowieka. Dziedziczenie wybranych cech u człowieka. Dziedziczenie alternatywne. Mechanizm krzyżówek jedno i dwugenowych. Allele wielokrotne – grupy krwi. Dziedziczenie płci i cech sprzężonych z płcią. 7. Czynniki mutagenne. Mutacje genowe i chromosomowe. Wybrane choroby genetyczne człowieka. 8. Badania genetyczne i immunologiczne. Metody cytogenetyki klasycznej i molekularnej i ich zastosowanie. Metody badań molekularnych w odniesieniu do patologii człowieka. 9. Poradnictwo genetyczne. Analiza rodowodów. Terapia genowa. 10. Genetyczne podstawy onkogenezy 					
Efekty uczenia się: Wiedza		Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne			

W_01 omawia przedmiot badań genetyki, rolę genetyki w medycynie, mechanizmy dziedziczenia cech według genetyki mendlowskiej, dziedziczenie pozajądrowe funkcje genomu, transkryptomu i proteomu człowieka
 W_02 określa rolę kwasów nukleinowych w przekazywaniu informacji genetycznej,
 W_03 omawia budowę i rodzaje chromosomów
 W_04 omawia choroby genetyczne człowieka oraz metody badań prenatalnych
 W_05 rozumie uwarunkowania genetyczne grup krwi oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh

Umiejętności

U_01 analizuje mechanizmy powstania zmienności rekombinacyjnej i mutacyjnej – mutacji genowych i chromosomowych,
 U_02 interpretuje mechanizmy dziedziczenia wybranych cech u człowieka, dziedziczenie płci i cech sprzężonych z płcią, grup krwi,
 U_03 charakteryzuje proces replikacji, transkrypcji, translacji, proces regulacji ekspresji genów, w tym regulacji epigenetycznej
 U_04 potrafi wykorzystać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób.

Kompetencje społeczne

K_01 posiada świadomość permanentnego, ustawicznego kształcenia się

A. Sposób zaliczenia

Egzamin testowy

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Wykład:

Zaliczenie kolokwium (uzyskanie sumarycznie min. 60% punktów)
 <60% - 2,0
 60%÷68% - 3,0
 69%÷77% - 3,5
 78%÷86% - 4,0
 87%÷95% - 4,5
 >95% -5,0

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						
W_03			X						
W_04			X						
U_01			X						X
U_02			X						X
U_03			X						X
K_01									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Kryteria oceniania

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i

	<p>kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;</p> <p>2,0 – niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas dyskusji)</p> <p>5,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	A.W12.
W_02	A.W12.
W_03	A.W11.
W_04	A.W10.
W_05	A.W9.
U_01	A.U3.
U_02	A.U3.
U_03	A.U3.
U_04	A.U4.
K_01	K.7.

A. Literatura podstawowa:

1. Drewa G., Ferenc T. Genetyka Medyczna. Podręcznik dla studentów. Urban& Partner, Wrocław 2011
2. Gajewski W. 1987. Genetyka ogólna i molekularna. PWN, Warszawa.
3. Węglński P, (praca zbior.). 1998. Genetyka molekularna. PWN, Warszawa.

B. Literatura uzupełniająca

1. Winter P.C., Hickey G.I., Fletcher H.L., 2000. Genetyka. Krótkie wykłady. PWN, Warszawa.
2. Bal J., Bartnik E., Bocian E., [...] .2001: Biologia molekularna w medycynie. Elementy genetyki klinicznej. PWN, Warszawa.
3. Buczkowski K. 1990. Zarys genetyki medycznej. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa.
4. Bruce R. Korf.2003. Genetyka człowieka. PWN, Warszawa.

Nazwa zajęć Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów Pielęgniarstwo					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	Tak	---	III	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	50	--	10	--	2
Analiza piśmiennictwa	--	--	7	--	
Przygotowanie do zaliczenia	--	--	3	--	
Razem	50	--	10	--	2
Metody dydaktyczne ³ Metoda podająca - wkład informacyjny, metoda aktywizująca – dyskusja dydaktyczna, analiza przypadku					
Wymagania wstępne Znajomość anatomii i fizjologii człowieka, umiejętność komunikacji interpersonalnej przedmiotu					
Cele przedmiotu Poznanie procesu starzenia się organizmu z punktu widzenia fizjologii i patologii Poznanie specyfiki schorzeń wieku podeszłego do sprawowania profesjonalnej opieki pielęgniarzkiej nad pacjentem geriatrycznym					
Treści programowe					
Geriatrya:					
<ul style="list-style-type: none"> - Ogólna charakterystyka geriatryi - Farmakoterapia geriatryczna - Wielkie zespoły geriatryczne - Specyfika przebiegu klinicznego i leczenia schorzeń poszczególnych układów i narządów u osób w podeszłym wieku: - Niewydolność serca i inne choroby układu krążenia - Choroby układu oddechowego, POChP, zatorowość płucna - Choroby układu moczowo-płciowego, gruczołu krokowego, narządu rodowego u kobiet - Choroby układu nerwowego, choroby naczyniowe mózgu, choroba Parkinsona, choroba Alzheimera, - Choroby układu ruchu, osteoporoza, choroby zwyrodnieniowe stawów, choroby reumatyczne - Zaburzenia metaboliczne, cukrzyca u osób w podeszłym wieku - Choroby przewodu pokarmowego. Układ pokarmowy- zaparcia, biegunki. - Niedokrwistość starcza - Zaburzenia narządów zmysłów 					
Pielęgniarstwo geriatryczne:					
<ul style="list-style-type: none"> - Proces starzenia się ludności – przyczyny, etapy, konsekwencja - Psychologiczne starzenie się człowieka - Społeczne aspekty starzenia się i starości - Sytuacja zdrowotna osób w podeszłym wieku 					

<ul style="list-style-type: none"> - Zadania oraz miejsce pielęgniarstwa geriatrycznego wśród nauk o procesie starzenia się i starości. - Kompleksowa ocena geriatryczna, kompleksowa opieka geriatryczna - Pielęgnowanie osoby w starszym wieku z nietrzymaniem moczu i stolca. - Specyfika postępowania pielęgniarstwa w wybranych zespołach geriatrycznych. 	
<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Wiedza W_01 zna i rozumie proces starzenia się w aspekcie bio-psycho-społeczno-ekonomicznym W_02 charakteryzuje narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin, zna zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego i objętego opieką geriatryczną W_03 zna organizację opieki geriatrycznej w Polsce W_04 zna etiopatogenezę chorób wieku podeszłego oraz rolę pielęgniarki w planowaniu i sprawowaniu opieki nad pacjentem w podeszłym wieku.</p> <p>Umiejętności U_01. Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki a podstawie studium przypadku</p> <p>Kompetencje społeczne K_01 Wykazuje kreatywność w pozyskiwaniu nowych informacji niezbędnych dla właściwej interpretacji obserwowanych zjawisk, pracuje w zespole rozwiązującym problem medyczny.</p>	<p>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</p> <p>A. Sposób zaliczenia Egzamin</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Wykład: Zaliczenie kolokwium (uzyskanie sumarycznie min. 50% punktów) <50% - 2,0 51%÷60% - 3,0 61%÷70% - 3,5 71%÷80% - 4,0 81%÷90% - 4,5 >91% -5,0</p> <p>Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest: Średnia z kolokwium co najmniej 50% oraz co najmniej 80% obecności na wykładach</p> <p>Ocena końcowa z przedmiotu: Ocena końcową z przedmiotu jest ocena uzyskana z egzaminu pisemnego.</p> <p>Kryteria oceniania 5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%; 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%; 4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%; 3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%; 3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%; 2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach) 5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski. 4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski. 4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne. 3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich. 3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich. 2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X	X						
W_02		X	X						
U_01							X		
K_01									X
<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Studium przypadku 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć 									

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W9
W_02	D.W4, D.W5, D.W12,
W_03	D.W10
W_04	D.W1, D.W2, D.W3, D.W6, D.W7, D.W8, D.W11
U_01.	D.U1
K_01	K.6

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Muszalik M., Kędziora-Kornatowska K. Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku
2. Wieczorowska-Tobis K., Talarska D. Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. PZWL Warszawa 2010

B. Literatura uzupełniająca

1. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A. Geriatria z elementami gerontologii. ViaMedica Gdańsk 2006
2. Motzing G., Schwarz S. Pielęgniarstwo geriatryczne. Urban&Partner Wrocław 2010
3. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E. Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL Warszawa 2010
4. Galus K. (red.): Pielęgniarstwo geriatryczne. Urban & Partner, Wrocław 2007

Nazwa zajęć Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK	---	III	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	64	-	-	-	3
Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych (ZPS)	16	-	-	-	
Razem	80	-	-	-	
Metody dydaktyczne					
Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, zajęcia praktyczne, metody symulacji medycznej					
Wymagania wstępne					
Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw pielęgniarstwa oraz wykładów z przedmiotu choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotów					
Kształtowanie umiejętności pielęgnacji pacjenta w podeszłym wieku w oparciu o proces pielęgnowania Przygotowanie do samodzielnego sprawowania opieki nad chorym					
Treści programowe					
Problematyka zajęć praktycznych:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wydolność i sprawność organizmu człowieka starszego. Wyznaczniki pielęgniarstwa geriatrycznego. Oceny, skale i narzędzia pomiaru. Pomiar aktywności osoby starszej. 2. Standardy postępowania w pielęgniarstwie geriatrycznym. Postępowanie pielęgnacyjne wobec pacjentów geriatrycznych – z upośledzeniem słuchu, wzroku, z niedowładami, porażeniami, z odleżynami. 3. Specyfika pracy z osobą starszą w środowisku domowym – organizowanie opieki z udziałem rodziny / opiekunów. 4. Zadania pielęgniarki w instytucjonalnej opiece nad osobami starszymi. 5. Programy promocji zdrowia i programy profilaktyki geriatrycznej – zadania pielęgniarki. Styl żywienia i aktywność fizyczna 6. Testy, metody oceny i narzędzia badawcze w geriatric. Zastosowanie Kompleksowej Oceny Geriatrycznej w praktyce 7. Pielęgnowanie chorego w podeszłym wieku ze schorzeniami układu krążenia 8. Pielęgnowanie pacjenta w podeszłym wieku z wybranymi zespołami geriatrycznymi 9. Pielęgnowanie chorych z niedokrwistością starczą. 10. Specyfika postępowania pielęgniarstwa w wybranych patologich układu pokarmowego. Choroby przewodu pokarmowego. Układ pokarmowy- zaparcia, biegunki. 11. Udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym i utrzymaniu równowagi wodnej ludzi starych. 12. Postępowanie pielęgniarstwa w chorobach przewlekłych na przykładzie cukrzycy-występowanie w wieku 					

starszym, objawy, leczenie, powikłania.

13. Opieka pielęgniarska nad chorymi z zaburzeniami narządów zmysłu; wzroku, słuchu, zaburzenia równowagi.

14. Specyfika postępowania pielęgniarskiego w wybranych patologich układu nerwowego. Choroba Parkinsona, zaburzenia pamięci zespoły otępienne.

Problematyka zajęć w warunkach symulowanych:

Kompleksowa ocena geriatryczna.

Zasady komunikowania się z pacjentem w podeszłym wieku, bariery w komunikacji.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Zna i rozumie przyczyny, objawy i następstwa wybranych chorób geriatrycznych, postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne

W_02 Zna i rozumie zasady planowania opieki pielęgniarskiej w oparciu o proces pielęgnowania.

Umiejętności

U_01 Potrafi rozpoznać podstawowe symptomy chorobowe, rozróżnić, zinterpretować, rozpoznać objawy zagrażające życiu, dostosować proces pielęgnowania do kryteriów klinicznych

U_02 Potrafi zebrać informacje o stanie pacjenta, przeprowadzić kompleksową ocenę geriatryczną, na jej podstawie postawić diagnozę pielęgniarską, zaplanować i zrealizować działania pielęgniarskie oraz dokonać krytycznej oceny zrealizowanych działań, i w oparciu o wyniki oceny zmodyfikować plan działań pielęgniarskich.

U_03 Potrafi przygotować pacjenta do badań diagnostycznych, sprawować opiekę nad pacjentem w trakcie badań oraz po ich zakończeniu.

U_04 Potrafi podejmować działania edukacyjne i profilaktyczne wobec pacjenta i jego rodziny w oparciu o zidentyfikowane czynniki ryzyka chorób poszczególnych układów narządowych

Kompetencje społeczne

K_01 Współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.

K_02 Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjentki, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.

K_03 Przestrzega zasady etyki zawodowej

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Zajęcia praktyczne:

5. Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta.

6. Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
U_04								X	X
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Zadanie praktyczne
8. Praca studenta w trakcie zajęć

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

	Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia
Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W1, D.W2
W_02	D.W3
U_01	D.U1,
U_02	D.U4, D.U11, D.U13, D.U14, D.U15, D.U18, D.U22, D.U24, D.U26
U_03	D.U8, D.U10, D.U12, D.U13, D.U23
U_04	D.U2, D.U3, D.U16, D.20
K_01	K.5
K_02	K.6, K.7
K_03	K.1, K.2, K.3
Wykaz literatury	
Literatura podstawowa:	
<ol style="list-style-type: none"> Muszalik M., Kędziora-Kornatowska K. Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku Wieczorowska-Tobis K., Talarska D. Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. PZWL Warszawa 2010 	
Literatura uzupełniająca	
<ol style="list-style-type: none"> Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A. Geriatria z elementami gerontologii. ViaMedica Gdańsk 2006 Motzing G., Schwarz S. Pielęgniarstwo geriatryczne. Urban&Partner Wrocław 2010 Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E. Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL Warszawa 2010 Galus K. (red.): Pielęgniarstwo geriatryczne. Urban & Partner, Wrocław 2007 	

Nazwa zajęć Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK	---	V	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyka	--	-	80	-	3
	--	-	-	-	
Razem	--	-	80	-	3
Metody dydaktyczne Praktyka zawodowa – zadanie praktyczne					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw pielęgniarstwa oraz wykładów z przedmiotu geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne					
Cele przedmiotu Przygotowanie do samodzielnego sprawowania opieki nad pacjentem w podeszłym wieku i jego rodziną					
Treści programowe Problematyka praktyk:					
<ol style="list-style-type: none"> Ocena stanu zdrowia pacjenta z chorobami typowymi w wieku podeszłym, w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe., realizacja opieki nad pacjentem w oparciu o kolejne etapy procesu pielęgnowania. Udział w wykonywaniu specjalistycznych badań diagnostycznych w chorobach układu krążenia, oddechowego, moczowego, pokarmowego, endokrynnego, przeprowadzenie kompleksowej opieki geriatrycznej. Prowadzenie dokumentacji medycznej, dokumentowanie realizacji procesu pielęgnowania w formie papierowej i elektronicznej Prowadzenie edukacji zdrowotnej, wskazówki dietetyczne i pielęgnacyjne dla chorego i jego rodziny. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do sprawowania opieki nieprofesjonalnej w warunkach domowych. Przygotowanie pacjenta do samoopieki i samopielęgnacji. 					
Efekty uczenia się:			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		
Umiejętności			A. Sposób zaliczenia		
U_01 Potrafi rozpoznać podstawowe symptomy chorobowe, rozróżnić, zinterpretować, rozpoznać objawy zagrażające życiu, dostosować proces pielęgnowania do kryteriów klinicznych			Zaliczenie z oceną		
U_02 Potrafi zebrać informacje o stanie pacjenta, postawić diagnozę pielęgniarstwa, zaplanować i zrealizować działania			B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów		
			Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu		

<p>pielęgniarskie oraz dokonać krytycznej oceny zrealizowanych działań, i w oparciu o wyniki oceny zmodyfikować plan działań pielęgniarskich.</p> <p>U_03 Potrafi przygotować pacjenta do badań diagnostycznych, sprawować opiekę nad pacjentem w trakcie badań oraz po ich zakończeniu.</p> <p>U_04 Potrafi podejmować działania edukacyjne i profilaktyczne wobec pacjenta i jego rodziny w oparciu o zidentyfikowane czynniki ryzyka chorób poszczególnych układów narządowych</p> <p>U_05 Potrafi sprawować całościową profesjonalną opiekę pielęgniarską nad pacjentem z chorobami układu nerwowego</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.</p> <p>K_02 Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjentki, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.</p> <p>K_03 Przestrzega zasady etyki zawodowej</p>	pielęgnowania wybranego pacjenta.									
	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
	U_01								X	X
	U_02								X	X
	U_03								X	X
	U_04								X	X
	U_05								X	X
	K_01									X
	K_02									X
K_03									X	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Zadanie praktyczne 8. Praca studenta w trakcie zajęć 										
<p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>										
Matryca efektów uczenia się dla zajęć										
Numer (symbol) efektu uczenia się		Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku								
U_01		D.U1,								
U_02		D.U4, D.U11, D.U13, D.U14, D.U15, D.U18, D.U22, D.U24, D.U26								
U_03		D.U8, D.U10, D.U12, D.U13, D.U23								
U_04		D.U2, D.U3, D.U16, D.20								
U_05		D.U1, D.U4, D.U11, D.U13, D.U14, D.U15, D.U18, D.U22, D.U24, D.U26,, D.U8, D.U10, D.U12, D.U23, D.U2, D.U3, D.U16, D.20								
K_01		K.5								
K_02		K.6, K.7								
K_03		K.1, K.2, K.3								
Wykaz literatury										
Literatura podstawowa:										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Muszalik M., Kędziora-Kornatowska K. Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku 2. Wieczorowska-Tobis K., Talarska D. Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. PZWL Warszawa 2010 										
Literatura uzupełniająca										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A. Geriatria z elementami gerontologii. ViaMedica Gdańsk 2006 2. Motzing G., Schwarz S. Pielęgniarstwo geriatryczne. Urban&Partner Wrocław 2010 3. Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E. Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL Warszawa 2010 4. Galus K. (red.): Pielęgniarstwo geriatryczne. Urban & Partner, Wrocław 2007 										

Nazwa zajęć lektorat języka obcego: język angielski		Forma zaliczenia Z.O, Z.O, Z.O, Z.O, E		Liczba punktów ECTS 4	
Kierunek studiów: PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	j. angielski	I-IV	
Dyscyplina Językoznawstwo					
Prowadzący zajęcia Pracownicy dydaktyczni SPNJO					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	Studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	
	90 (25+25+20+20)	-	30 (5+5+10+10)	-	4
Przygotowanie do zajęć			10	-	
Przygotowanie do kolokwium i egzaminu			10	-	
Czytanie i praca z literaturą specjalistyczną			10	-	
Razem	90	-	30	-	4
Metody dydaktyczne					
<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z udziałem nauczycieli: ćwiczenia komunikacyjne, translacyjne, konwersacja, metoda projektu, praca w laboratorium komputerowym i inne. • samodzielna praca studenta: wykonywanie ćwiczeń językowych zleconych przez wykładowcę, translacja, przygotowanie prezentacji multimedialnej lub projektu lub wystąpienia ustnego, percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, przygotowanie do zajęć, kolokwium, zaliczeń i egzaminu; czytanie i praca z literaturą specjalistyczną. 					
Wymagania wstępne					
<ul style="list-style-type: none"> • wiedza i umiejętności językowe z zakresu szkoły średniej (zalecany poziom A2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) • Uwagi dodatkowe: Zaleca się studentom, którzy nie spełniają kryterium początkowego (biegłość językowa na poziomie średnio zaawansowanym niższym) uzupełnienie kompetencji językowych na dodatkowych (równoległych do zajęć lektoratu języka obcego) komercyjnych kursach językowych dla studentów, organizowanych przez Studium PNJO lub przez inne podmioty, celem uzyskania końcowej biegłości językowej na poziomie B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. 					
Cele zajęć					
W zakresie wiedzy:					
<ul style="list-style-type: none"> • Student kończący przedmiot lektorat języka angielskiego powinien znać podstawową terminologię w języku obcym umożliwiającą komunikację w środowisku zawodowym. 					
W zakresie umiejętności:					
<ul style="list-style-type: none"> • Student kończący lektorat języka angielskiego powinien znać język angielski w stopniu umożliwiającym samodzielne analizowanie tekstów specjalistycznych oraz posługiwać się językiem obcym zgodnie z 					

wymaganiami określonymi dla poziomu B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

W zakresie kompetencji społecznych:

- Student powinien posiadać świadomość konieczności ustawicznego samokształcenia w języku obcym.

Treści programowe

- materiały dydaktyczne do nauki języka angielskiego wskazane przez wykładowcę;
- analiza anglojęzycznych tekstów fachowych z zakresu pielęgniarstwa wskazanych przez wykładowcę;
- praca z materiałem audiowizualnym w języku angielskim;
- przyswajanie słownictwa specjalistycznego z zakresu pielęgniarstwa;
- tematyczne projekty językowe wykorzystujące inwencję i kreatywność studentów (prezentacje multimedialne);
- wyszukiwanie w zasobach internetowych materiałów związanych z tematem pracy licencjackiej;
- tworzenie angielsko-polskiego słownika pojęć specjalistycznych
- korzystanie z materiałów interaktywnych, w tym portali specjalistycznych

Efekty uczenia się:

Wiedza:

W_01 zna język angielski na poziomie biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Umiejętności:

U_01 analizuje piśmiennictwo w języku angielskim

U_02 porozumiewa się w języku angielskim w sposób odpowiadający poziomowi biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Kompetencje społeczne:

K_01 ma świadomość konieczności samokształcenia w języku obcym.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia:

zaliczenie z oceną po każdym semestrze nauki, egzamin (forma pisemna) po IV semestrze nauki

warunki i kryteria zaliczenia:

warunkiem zaliczenia zajęć jest:

- pozytywne zaliczenie kolokwium pisemnych i ustnych oraz prezentacji weryfikujących osiągnięte efekty kształcenia,
- obecność na ćwiczeniach,
- pozytywne zaliczenie egzaminu
- student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 51% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
W_01	Kolokwium pisemne	B.W46.	25%
U_01	Kolokwium pisemne	B.U32.	25%
U_02	Kolokwium ustne lub prezentacja lub projekt	B.U33.	25%
K_01	Kolokwium pisemne lub ustne	B.K2.	25%

Ocena semestralna jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli nr 1.

$$OKS1 = (K1 - x 0,25) + (K2 - x 0,25) + (K3 - x 0,25) + (P1 x 0,25)$$

$$OKS2 = (K4 - x 0,25) + (K5 - x 0,25) + (K6 - x 0,25) + (P2 x 0,25)$$

$$OKS3 = (K7 - x 0,25) + (K8 - x 0,25) + (K9 - x 0,25) + (P3 x 0,25)$$

$$OKS4 = (K10 - x 0,25) + (K11 - x 0,25) + (K12 - x 0,25) + (P4 x 0,25)$$

Tabela nr 1				
Skala ocen dla Ćwiczeń		Efekt kształcenia	Kod	Ocena semestralna
I semestr				OKS1
Kolokwium pisemne		W_01	K1	25%
Kolokwium pisemne		U_01	K2	25%
Prezentacja / projekt / kol. ustne		U_02	P1	25%
Kolokwium pisemne lub ustne		K_01	K3	25%
II semestr				
Kolokwium pisemne		W_01	K4	25%
Kolokwium pisemne		U_01	K5	25%
Prezentacja / projekt / kol. ustne		U_02	P2	25%
Kolokwium pisemne lub ustne		K_01	K6	25%
III semestr				
Kolokwium pisemne		W_01	K7	25%
Kolokwium pisemne		U_01	K8	25%
Prezentacja / projekt / kol. ustne		U_02	P3	25%
Kolokwium pisemne lub ustne		K_01	K9	25%
IV semestr				
Kolokwium pisemne		W_01	K10	25%
Kolokwium pisemne		U_01	K11	25%
Prezentacja / projekt / kol. ustne		U_02	P4	25%
Kolokwium pisemne lub ustne		K_01	K12	25%
<p>K- kolokwium pisemne P - prezentacja / projekt / kolokwium ustne</p> <p>Wymagania egzaminacyjne po 4 semestrze: oceniwane efekty kształcenia: W_01, U_01, U_02</p>				

	Zasady przeliczania ocen: 3,0 – 3,24 – dst 3,25 – 3,74 – dst+ 3,75 – 4,24 – db 4,25 – 4,74 – db+ 4,75 – 5,00 – bdb
Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	B.W46.
U_01	B.U32.
U_02	B.U33.
K_01	B.K2.
Wykaz literatury	
A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:	
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały dydaktyczne do nauki języka obcego wskazane przez wykładowcę. • Podręcznik do nauki gramatyki języka obcego wskazane przez wykładowcę. • Interaktywne materiały dydaktyczne wybrane przez wykładowcę. 	
B. Literatura uzupełniająca	
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały dodatkowe wybrane przez wykładowcę. • Słowniki angielsko-polskie i polsko-angielskie. • Słowniki tematyczne. • Słowniki interaktywne. 	

Nazwa zajęć Język migowy		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK	Tak	V	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia audytoryjne	30	-	30	-	2
Przygotowanie do zajęć	-	-	20	-	
Przygotowanie do zaliczenia	-	-	10	-	
Razem	30	-	30	-	2
Metody dydaktyczne - Metoda językowo-migana użytkowa. - Metoda mimiczna. - Gesty naturalne - mowa ciała. - Pantomima. - Odczytywanie mowy z ust - wzrokowa percepcja mowy. - Ćwiczenia przekazywania i odczytu nadawanej za pomocą znaków ideograficznych wypowiedzi. - Scenki tematyczne. - Dialogi.					
Wymagania wstępne Brak					
Cele przedmiotu Celem nauczania jest zapoznanie słuchaczy z podstawami wiedzy o głuchocie, jej konsekwencjach dla funkcjonowania społecznego ze szczególnym uwzględnieniem tożsamości środowiskowej i kulturowej środowiska niesłyszących. W ramach części praktycznej celem jest opanowanie przez słuchaczy podstaw języka migowego w stopniu umożliwiającym: rozumienie nieskomplikowanych wypowiedzi w tym języku oraz formułowanie nieskomplikowanych wypowiedzi w zakresie objętym materiałem nauczania					
Treści programowe <u>Problematyka ćwiczeń</u> 1. Głuchota - przyczyny, klasyfikacja, podstawowe zasady komunikacji. 2. Znaki daktylograficzne - statyczne i dynamiczne. Znaki liczbowe. 3. Znaki ideograficzne - zebranie podstawowych informacji o pacjentce i jej stanie zdrowia. Znaki ideograficzne - poinformowanie o postępowaniu diagnostycznym. 4. Znaki ideograficzne - podstawowe zabiegi pielęgnacyjno-położnicze wykonywane u pacjentki. 5. Znaki ideograficzne - powiadamianie rodziny i wzywanie pomocy. 6. Znaki ideograficzne - wypadek, przyjęcie do szpitala					
Efekty uczenia się:		Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne			

<p>Wiedza: W_01. Zna podstawy języka migowego w zakresie terminologii medycznej umożliwiające porozumiewanie się z osobą niesłyszącą i niedosłyszącą. W_02. Zna zagadnienia związane z kulturą głuchych i Polskim Językiem Migowym oraz różnych form systemu migowego</p> <p>Umiejętności U_01. Potrafi nawiązać kontakt z osobą niesłyszącą i niedosłyszącą. U_03. Potrafi prowadzić prosty dialog w Polskim Języku Migowym,, opanował terminologię sytuacyjną; udzielanie pierwszej pomocy.</p> <p>Kompetencje społeczne K_01. Student wykazuje potrzebę poznawania zróżnicowanych zachowań ludzi, ich dysfunkcji i zaburzeń.; jest empatyczny w relacjach z człowiekiem zdrowym i chorym. K_02. Przestrzega zasad etyki zawodowej</p>	<p>A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną B. Formy i kryteria zaliczenia Aktywne Uczestnictwo na ćwiczeniach, pozytywna ocena z zaliczenia – praktycznego. Ćwiczenia – obowiązuje zaliczenie semestru po uzyskaniu <u>pozytywnej oceny</u> z kolokwium (K₁) i zadania (Z₁) Ocena semestralna (z modułu języka migowego) jest średnią ważoną wyliczoną w oparciu o składniki podane w tabeli nr 1.</p> <p>Tabela nr 1</p> <table border="1" data-bbox="639 589 1171 779"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Skala ocen dla modułu</th> <th rowspan="2">kod</th> <th>Suma</th> </tr> <tr> <th>Ocena semestralna</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kolokwium</td> <td>K₁</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td>Zadanie praktyczne</td> <td>Z₁</td> <td>40%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Ustalenie oceny końcowej na podstawie uzyskanych <u>pozytywnych ocen</u> (K₁+Z₁)</p> $O_{ks} = [K_1 \times 60\% + Z_1 \times 40\%] / 100$ <p>Ocena końcowo semestralna (O_{ks}) jest przeliczana według wzoru: 3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0) 3,25 – 3,74 - dostateczny plus (3,5) 3,74 – 4,24 – dobry (4,0) 4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5) 4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje</p> <table border="1" data-bbox="639 1435 1402 1850"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja</p>	Skala ocen dla modułu	kod	Suma	Ocena semestralna	Kolokwium	K ₁	60%	Zadanie praktyczne	Z ₁	40%	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01			X							W_02			X							U_01								X		U_02								X		K_01									X	K_02									X
Skala ocen dla modułu	kod			Suma																																																																																						
		Ocena semestralna																																																																																								
Kolokwium	K ₁	60%																																																																																								
Zadanie praktyczne	Z ₁	40%																																																																																								
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																	
W_01			X																																																																																							
W_02			X																																																																																							
U_01								X																																																																																		
U_02								X																																																																																		
K_01									X																																																																																	
K_02									X																																																																																	

- 7. Praca kontrolna
- 8. Zadanie praktyczne
- 9. Praca studenta w trakcie zajęć

Kryteria oceniania

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **91%-100%**, a **nawet wiedza wykraczająca ponad program kształcenia.**

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski. Jest bardzo kreatywny i pomysłowy.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **81%-90%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **71%-80%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **61%-70%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **50%-60%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej **50%**.

Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób. Nie przestrzega standardów.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W42
W_02	C.W41
U_01	C.U52
U_02	C.U52
K_01	K.1
K_02	K.3

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Szczepankowski B. Język migowy. Pierwsza pomoc medyczna. CEM W-wa 1996.
2. Szczepankowski B., Koncewicz D.: Język migowy w terapii, WSP w Łodzi 2012
3. Hendzel J.: Słownik polskiego języka migowego, Wydawnictwo Rakiel Olsztyn 2006

B. Literatura uzupełniająca

1. Szczepankowski B: Niesłyszący – głusi – głuchoniemi: wyrównywanie szans. WSiP Warszawa, 1999
2. Świdziński M., Gałkowski T. [red.] Studia nad kompetencją językową i komunikacją niesłyszących. Uw, PKA, Warszawa 2003

Nazwa zajęć MIKROBIOLOGIA PARAZYTOLOGIA		Z		Forma zaliczenia Z.O	Liczba punktów ECTS 2
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak			I
Dyscyplina Nauki biologiczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	20	--	5		1
Opracowanie zagadnień		--	6	--	
Analiza piśmiennictwa		--	4	--	
Przygotowanie prezentacji multimedialnej		--	5	--	
Ćwiczenia	20	--	5	--	1
Przygotowanie do ćwiczeń		--	5	--	
Razem	40	--	10	--	2
Metody dydaktyczne Metoda podająca - wkład informacyjny, metoda aktywizująca – dyskusja dydaktyczna, metoda praktyczna - ćwiczenia laboratoryjne, metoda eksponująca – prezentacja multimedialna, film					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu biologii na poziomie szkoły średniej					
Cele przedmiotu Celem nauczania jest zapoznanie studentów z budową i biologią mikroorganizmów oraz pasożytów, nabycie podstawowych umiejętności związanych z diagnostyką mikrobiologiczną i parazytologiczną. Ponadto kształtowanie postaw związanych z profilaktyką chorób zakaźnych i pasożytniczych oraz przekonań o konieczności pogłębiania i stosowania w praktyce wiedzy z mikrobiologii i parazytologii.					
Treści programowe Problematyka wykładów: 1. Mikrobiologia jako nauka, pozytywne i negatywne znaczenie wirusów, bakterii i grzybów w medycynie i środowisku; 2. Budowa, klasyfikacja, identyfikacja, metabolizm i genetyka mikroorganizmów, wpływ czynników fizycznych i chemicznych na drobnoustroje; 3. Patogeneza zakażeń, czynniki zjadliwości, drogi szerzenia zakażeń; 4. Mikrobiota organizmu człowieka – znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania organizmu, czynniki kształtujące, najważniejsze mikroorganizmy wchodzące w skład mikrobioty, bakterie probiotyczne, interakcje między mikroorganizmami oraz mikroorganizmami a makroorganizmem; 5. Parazytologia – powstanie i funkcjonowanie układu pasożyt-żywiciel, źródła zarażeń i drogi wnikania pasożytów, przystosowania do pasożytnictwa;					

6. Budowa, rozwój, podział pasożytów człowieka i ich lokalizacja w organizmie żywiciela;
7. Najważniejsze pasożyty człowieka, czynnik etiologiczny - pierwotniaki, przywry, tasiemce, nicienie i stawonogi, profilaktyka chorób pasożytniczych;
8. Choroby wektorowe – wirusy, bakterie, pasożytnicze pierwotniaki i nicienie przenoszone przez krwionośne stawonogi, objawy zarażenia, obszary występowania, profilaktyka.

Problematyka ćwiczeń:

1. Podstawy diagnostyki mikrobiologicznej, mikologicznej i parazytologicznej, zasady pobierania materiału mikrobiologicznego i parazytologicznego;
2. Mikroskop i technika mikroskopowania, określanie powiększenia, metody przygotowywania preparatów mikroskopowych, sposoby mierzenia obiektów pod mikroskopem, oglądanie preparatów mikrobiologicznych i parazytologicznych;
3. Techniki barwienia, morfologia i ułożenie przestrzenne bakterii, oglądanie preparatów mikrobiologicznych;
4. Metody hodowli bakterii, czynniki wpływające na ich wzrost, sposoby posiewu, rodzaje podłoży, wykorzystanie właściwości metabolicznych drobnoustrojów w ich różnicowaniu, metody określania wrażliwości bakterii na chemioterapeutyki – antybiogram i jego interpretacja, opis morfologia kolonii;
5. Choroby pasożytnicze człowieka wywoływane przez pasożyty wewnętrzne (pierwotniaki, przywry, tasiemce, nicienie) i zewnętrzne (stawonogi), główne symptomy, postać inwazyjna, metody diagnostyczne, profilaktyka, oglądanie preparatów parazytologicznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii medycznej

W_02 Student opisuje cechy patogennego mikroorganizmu, czynniki zjadliwości, patogenezę zakażeń oraz rolę mikrobioty w kształtowaniu odporności organizmu

W_03 Student różnicuje epidemiologię zakażeń wirusami, bakteriami, grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania

Umiejętności

U_01 Student rozpoznaje pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz objawów chorobowych

U_02 Student klasyfikuje mikroorganizmy z uwzględnieniem bezwzględnych patogenów, jak również należących do mikrobioty mikroorganizmów oportunistycznych, komensalnych i symbiotycznych

U_03 Student potrafi wykorzystać wiedzę dotyczącą biologii pasożytów i funkcjonowania układu pasożyt - żywiciel dla prawidłowej terapii chorób pasożytniczych

Kompetencje społeczne

K_01 Student systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i pozyskuje nowe informacje z różnych źródeł na temat interakcji zachodzących między organizmem człowieka a mikroorganizmami i pasożytami

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Test (próg zaliczeniowy 60%)

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Wykład:

Zaliczenie testu końcowego (próg zaliczeniowy 60%)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X					X	
W_02			X					X	
W_03			X					X	
W_04			X					X	
U_01			X					X	X
U_02			X					X	X
U_03			X					X	X
K_01									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Ćwiczenia:

1. Średnia arytmetyczna z ocen uzyskanych z kolokwiów, w tym rozpoznawanie preparatów (próg zaliczeniowy każdego kolokwium 60%)
2. Ocena samodzielnej pracy studenta na ćwiczeniach -

	<p>zaangażowanie w wykonywanie przydzielonych zadań, udział w dyskusji, prezentacja <i>Średnia z ocen z kolokwiów $\times 0,7$ + ocena samodzielnej pracy studenta $\times 0,3$</i></p> <p>Ocena końcowa z przedmiotu: Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnia ważona ze składowych form zajęć, dla których wagami są przypisane im punkty ECTS. Ocena końcowa ustalana jest według zasady: 4,75-5,0 - bardzo dobry (5,0) 4,25-4,74 - dobry plus (4,5) 3,75-4,24 - dobry (4,0) 3,25-3,74 - dostateczny plus (3,5) 3,0-3,24 - dostateczny (3,0) poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)</p> <p>Kryteria oceniania: 5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%; 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%; 4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%; 3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%; 3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%; 2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja postawy studenta podczas pracy w grupach): 5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski. 4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski. 4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne. 3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich. 3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich. 2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	A.W18.

W_02	A.W17.
W_03	A.W17.
U_01	A.U6.
U_02	A.U6.
U_03	A.U6.
K_01	K.7.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. *Heczko P.B. (red.). Mikrobiologia. Podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.
2. *Krajewska-Kuśak E. Zarys mikologii dla pielęgniarek. Czelej, Lublin 2011.
3. *Morozńska-Gogol. Parazytologia medyczna. Kompendium. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016.

B. Literatura uzupełniająca

1. *Heczko P.B., Wróblewska M, Pietrzyk A. (red.). Mikrobiologia lekarska. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.
2. *Dziubek Z. (red.) Choroby zakaźne i pasożytnicze. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012.
3. Błaszowska J., Ferenc T., Kurantowski P. Zarys parazytologii medycznej. [Edra Urban & Partner](#), Wrocław 2017.
4. Buczek A. Atlas pasożytów człowieka. Wydawnictwo koliber, Lublin 2005.
5. *Combes C. Ekologia i ewolucja pasożytnictwa. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999.
6. Dąbrowska-Szponar M., Garbacz K., Piechowicz L. Praktyczny atlas mikrobiologii, dla studentów kierunków medycznych. Gdański Uniwersytet Medyczny, Gdańsk 2011.
7. *Deryło A. (red.) Parazytologia i akarontomologia medyczna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.
8. *Dynowska M., Ejdys E. Mikologia laboratoryjna - przygotowanie materiału badawczego i diagnostyka. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2011.
9. *Irving W., Boswell T., Ala'Aldeen D. Mikrobiologia medyczna, krótkie wykłady. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.
10. Pawłowski Z.S., Stefaniak J. (red.). Parazytologia kliniczna w ujęciu wielodyscyplinarnym. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004.
11. Murray P.R., Rosenthal K.S., Pfaller M.A. Mikrobiologia, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011.
12. Pojmańska T. (red.) Leksykon parazytologiczny. Polskie Towarzystwo Parazytologiczne, Warszawa 2016.
13. *Salyers A.A., Whitt D.D.. Mikrobiologia różnorodność, chorobotwórczość i środowisko. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.
14. *Singleton P. Bakterie w biologii, biotechnologii i medycynie. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.
15. *Szewczyk E.M. (red.). Diagnostyka bakteriologiczna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013.
16. *Szkardkiewicz A. Mikrobiologia lekarska. Repetytorium z wirusologii. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, Poznań 2014.
17. *Zaremba M., Borowski J. Mikrobiologia lekarska. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013.

Strony internetowe:

Centers for Disease Control and Prevention: <http://www.cdc.gov>

*Literatura dostępna w Bibliotece Uczelnianej

Nazwa zajęć Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów Pielęgniarstwo					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	Tak	---	IV	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	50	--	10	--	2
Analiza piśmiennictwa	--	--	7	--	
Przygotowanie do zaliczenia	--	--	3	--	
Razem	50	--	10	--	2
Metody dydaktyczne Metoda podająca - wkład informacyjny, metoda aktywizująca – dyskusja dydaktyczna, analiza przypadku					
Wymagania wstępne Znajomość anatomii i fizjologii człowieka, umiejętność komunikacji interpersonalnej przedmiotu					
Cele przedmiotu Poznanie najczęściej występujących schorzeń układu nerwowego, podstawowych badań diagnostycznych oraz przygotowanie do sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentem ze schorzeniami układu nerwowego. Poznanie problematyki neurogeriatrii.					
Treści programowe Neurologia: <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy neuroanatomii i neurofizjologii 2. Podstawy badania neurologicznego. 3. Charakterystyka najczęstszych zespołów neurologicznych. 4. Choroby naczyniowe mózgu – etiopatogeneza, klasyfikacja, objawy, diagnostyka, leczenie 5. Choroby układu pozapiramidowego 6. Choroby demielinizacyjne 7. Choroby neurdegeneracyjne 8. Choroby nowotworowe układu nerwowego 9. Padaczka 10. Podstawy farmakologii chorób ośrodkowego układu nerwowego. Pielęgniarstwo neurologiczne: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena pielęgniarstwa pacjenta z zaburzeniami układu nerwowego – specyfika badania fizykalnego 2. Zastosowanie specyficznych narzędzi klinimetrycznych do oceny pacjenta z zaburzeniami układu nerwowego 3. Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z chorobami naczyniowymi mózgu 4. Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z chorobami neurodegeneracyjnymi 5. Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z chorobami układu pozapiramidowego 6. Opieka pielęgniarstwa nad pacjentami z chorobami demielinizacyjnymi 7. Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z padaczką 					

8. Diagnostyka stosowana w schorzeniach ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego – zadania pielęgniarki.
9. Wdrażanie pacjenta neurologicznego (i jego opiekunów) do samoopieki i samopielęgnacji.
10. Profilaktyka chorób układu nerwowego

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Potrafi wyjaśnić podłoże anatomiczne, lokalizacyjne i czynnościowe wybranych objawów neurologicznych, jak zaburzenia czucia, ruchu i napięcia mięśniowego, zaburzenia wyższych czynności nerwowych oraz napadów padaczkowych.

Zna czynniki ryzyka najczęstszych schorzeń neurologicznych

Potrafi omówić najczęstsze zespoły chorobowe jak: wady wrodzone i nabyte ośrodkowego układu nerwowego, choroby naczyniowe mózgu, choroby demielinizacyjne, guzy mózgu i rdzenia kręgowego oraz choroby mięśni i nerwów obwodowych

W_02 Zna podstawowe metody diagnostyczne stosowane w neurologii, w tym metody obrazowania struktur ośrodkowego układu nerwowego oraz badania czynnościowe układu nerwowego. Zna skale do oceny stanu świadomości chorego, stanu funkcjonalnego chorego, skale oceny funkcji poznawczych oraz skale charakterystyczne dla poszczególnych jednostek chorobowych

W_03 Zna zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem ze schorzeniami układu nerwowego, diagnozy pielęgniarskiej, oceny pielęgniarskiej stanu pacjenta, planowania opieki i modyfikowania planu w zależności od dynamiki zmiany stanu zdrowia pacjenta

W_04 Zna zasady komunikowania się z pacjentem z chorobą układu nerwowego i zaburzeniami mowy o typie afazji, dyzartrii oraz z chorym z zaburzeniami pamięci i otępieniem.

Umiejętności

U_01. Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki a podstawie studium przypadku

Kompetencje społeczne

K_01 Wykazuje kreatywność w pozyskiwaniu nowych informacji niezbędnych dla właściwej interpretacji obserwowanych zjawisk, pracuje w zespole rozwiązującym problem medyczny.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Egzamin

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Wykład:

Zaliczenie kolokwium (uzyskanie sumarycznie min. 50% punktów)

<50% - 2,0

51%÷60% - 3,0

61%÷70% - 3,5

71%÷80% - 4,0

81%÷90% - 4,5

>91% - 5,0

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest:

Średnia z kolokwium co najmniej 50% oraz co najmniej 80% obecności na wykładach

Ocena końcowa z przedmiotu:

Oceną końcową z przedmiotu jest ocena uzyskana z egzaminu pisemnego.

Kryteria oceniania

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)

5,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.

4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.

3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X	X						
W_02		X	X						
W_03		X	X						
W_04		X	X						
U_01							X		
K_01									X

1. Egzamin ustny
 2. Egzamin pisemny
 3. Kolokwium
 4. Projekt
 5. Sprawozdanie
 6. Prezentacja
 7. Studium przypadku
 8. Zadanie praktyczne
 9. Praca studenta w trakcie zajęć

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W1, D.W2, D.W6
W_02	D.W3 D.W4, D.W5
W_03	D.W7, D.W8, D.W10,
W_04	D.W33
U_01.	D.U1
K_01	K.6

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Neurologia dla studentów wydziału pielęgniarstwa. B. Adamkiewicz, A. Głąbiński, A. Klimek; ABC Wolters Kluwer Business 2010
2. Jaracz K., Kozubski W.: Pielęgniarstwo Neurologiczne. PZWL, Warszawa 2008

B. Literatura uzupełniająca

1. Podstawy kliniczne neurologii R. Mazur, W. Kozubski, A. Prusiński; PZWL 1998
2. Adamczyk K. „Pielęgniarstwo neurologiczne” Wyd. CZELEJ Lublin 2000
3. Adamczyk K. „Pielęgowanie chorych po udarach mózgowych” Wyd. CZELEJ Lublin 2003
4. Kędziora – Kornatowska K. (red.), Muszalik M. „Kompendium pielęgowania pacjentów w starszym wieku” Wyd. CZELEJ Lublin 2007

Nazwa zajęć Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	--	IV	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	64	-	-	-	3
Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych	16	-	-	-	
Razem	80	-	-	-	
Metody dydaktyczne Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, zajęcia praktyczne, metody symulacji medycznej					
Wymagania wstępne A. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw pielęgniarstwa oraz wykładów z przedmiotu neurologia. B. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotu Kształtowanie umiejętności pielęgnacji pacjenta z chorobami internistycznymi w oparciu o proces pielęgnowania Przygotowanie do samodzielnego sprawowania opieki nad chorym					
Treści programowe Problematyka zajęć praktycznych: Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych i pielęgnowanie po ich wykonaniu, elementy badania neuropsychologicznego (mowy, praktyki, gnozji, pisania, czytania, liczenia, pamięci i stanu emocjonalnego). <ul style="list-style-type: none"> • Zasady opieki nad chorym w oparciu o ocenę jego stanu neurologicznego na podstawie rozpoznanych zaburzeń neurologicznych. • Określenie problemów pielęgnacyjnych chorych ze schorzeniami układu nerwowego: <ul style="list-style-type: none"> a) Problemy pielęgnacyjne chorego z padaczką, określenie planu pielęgnowania, wsparcie oraz edukacja rodziny i chorego. b) Pielęgnowanie pacjenta z udarem mózgu, rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych chorego z udarem krwotocznym i niedokrwinnym, zasady edukacji chorego, dokumentacja chorego. c) Pielęgnowanie pacjenta z zapaleniem opon mózgowo – rdzeniowych i mózgu, ocena zaburzeń stanu świadomości, karta intensywnego nadzoru d) Pielęgnowanie chorego ze stwardnieniem rozsianym. Identyfikacja problemów chorego. Zasady edukacji chorego i współpracy z rodziną chorego. e) Pielęgnowanie pacjenta z chorobą Parkinsona: • Komunikowanie się z pacjentem z zaburzeniami mowy, rodzaje afazji. • Pielęgnowanie chorych w stanie zagrożenia życia, w okresie podostrym i przewlekłym. • Pielęgnowanie chorego z wadami wrodzonymi i nabytymi układu nerwowego. 					

- Pielęgnowanie chorego w ostrym rzucie choroby (system opieki kompensacyjny lub częściowo-kompensacyjny), w okresie remisji lub przewlekłym.
- Funkcjonowanie społeczne (pełnienie ról społecznych) – znaczenie grup wsparcia (Stowarzyszenie Chorych na stwardnienie rozsiane).
- Opieka nad osobą z chorobą Parkinsona: problemy zdrowotne, plan pielęgnowania chorego niepełnosprawnego.
- Opieka nad osobą z chorobą Alzheimera: ocena stanu fizycznego, ocena stanu psychicznego, ustalenie planu opieki nad chorym z uwzględnieniem możliwości opiekuńczych rodziny lub instytucjonalnej formy opieki.
- Edukacja chorego i jego rodziny dotycząca trybu życia, samoobserwacji, możliwości i sposobów zapobiegania napadom padaczkowym, wyboru zawodu i aktywności zawodowej.
- Kształtowanie prawidłowej postawy społeczeństwa w stosunku do chorych z padaczką (rodziny, przyjaciół, współpracowników, nauczycieli).
- Opieka nad chorym neurologicznie w terminalnej fazie choroby: definicja i cechy opieki paliatywnej; rodzaje chorych neurologicznie wymagających opieki paliatywnej, problemy chorego w terminalnej fazie choroby neurologicznej.

Problematyka zajęć w warunkach symulowanych:

- Ocena stanu funkcjonalnego pacjenta z chorobą układu nerwowego – badanie fizykalne
- Postępowanie z pacjentem w ostrej fazie udaru mózgu
- Komunikowanie się z pacjentem z afazją, z zaburzeniami pamięci

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Zna etiopatogenezę, objawy, diagnostykę i leczenie chorób układu nerwowego. Zna zasady planowania i realizowania opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z chorobami układu nerwowego.

Umiejętności

U_01 Potrafi przeprowadzić badanie fizykalne w zakresie układu nerwowego, zidentyfikować priorytetowe problemy pielęgnacyjne w wybranych zaburzeniach układu nerwowego, zaplanować i zrealizować plan opieki z uwzględnieniem dynamiki objawów klinicznych i stanu pacjenta.

U_02 potrafi dokonać oceny stanu pacjenta z zastosowaniem narzędzi klinimetrycznych w zakresie funkcjonowania fizycznego oraz funkcjonowania poznawczego.

U_03 potrafi zidentyfikować czynniki ryzyka i przeprowadzić edukację zdrowotną ukierunkowaną na profilaktykę chorób układu nerwowego.

U_04 potrafi wskazać możliwości uzyskania wsparcia społecznego dla chorych i ich rodzin, prowadzi poradnictwo w tym zakresie

U_05 Potrafi komunikować się z pacjentem z zaburzeniami mowy. Potrafi sprawować opiekę nad pacjentem neurogeriatrycznym.

Kompetencje społeczne

K_01 Współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.

K_02 Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjentki, ale

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Zajęcia praktyczne:

7. Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta.
8. Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
U_04								X	X
U_05								X	X
K_01									X
K_02									X
K_03									X

<p>szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze. K_03 Przestrzega zasady etyki zawodowej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Zadanie praktyczne 8. Praca studenta w trakcie zajęć <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>
<p>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</p>	
<p>Numer (symbol) efektu uczenia się</p>	<p>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</p>
<p>W_01</p>	<p>D.W1, D.W2, D.W3</p>
<p>U_01</p>	<p>D.U1D.U12, D.U13, D.U14, D.U15, D.U17, D.U22, D.U23, D.U26</p>
<p>U_02</p>	<p>D.U1</p>
<p>U_03</p>	<p>D.U2, D.U3</p>
<p>U_04</p>	<p>D.U16</p>
<p>U_05</p>	<p>D.U20</p>
<p>K_01</p>	<p>K.5</p>
<p>K_02</p>	<p>K.6, K.7</p>
<p>K_03</p>	<p>K.1, K.2, K.3</p>
<p>Wykaz literatury</p>	
<p>A. Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neurologia dla studentów wydziału pielęgniarstwa. B. Adamkiewicz, A. Głabiński, A. Klimek; ABC Wolters Kluwer Business 2010 2. Jaracz K., Kozubski W.: Pielęgniarstwo Neurologiczne. PZWL, Warszawa 2008 	
<p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy kliniczne neurologii R. Mazur, W. Kozubski, A. Prusiński; PZWL 1998 2. Adamczyk K. „Pielęgniarstwo neurologiczne” Wyd. CZELEJ Lublin 2000 3. Adamczyk K. „Pielęgowanie chorych po udarach mózgowych” Wyd. CZELEJ Lublin 2003 4. Kędziora – Kornatowska K. (red.), Muszalik M. „Kompedium pielęgowania pacjentów w starszym wieku” Wyd. CZELEJ Lublin 2007 	

Nazwa zajęć Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK	---	V	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyka	--	-	80	-	3
	--	-	-	-	
Razem	--	-	80	-	3
Metody dydaktyczne Praktyka zawodowa – zadanie praktyczne					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw pielęgniarstwa oraz wykładów z przedmiotu neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne					
Cele przedmiotu Przygotowanie do samodzielnego sprawowania opieki nad pacjentem z chorobą układu nerwowego i jego rodziną					
Treści programowe Problematyka praktyk:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena stanu zdrowia pacjenta z chorobami układu nerwowego w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe, realizacja opieki nad pacjentem w oparciu o kolejne etapy procesu pielęgnowania. 2. Udział w wykonywaniu specjalistycznych badań diagnostycznych w chorobach układu nerwowego. 3. Prowadzenie dokumentacji medycznej, dokumentowanie realizacji procesu pielęgnowania w formie papierowej i elektronicznej 4. Prowadzenie edukacji zdrowotnej, wskazówki dietetyczne i pielęgnacyjne dla chorego i jego rodziny. 5. Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do sprawowania opieki nieprofesjonalnej w warunkach domowych. 6. Przygotowanie pacjenta do samoopieki i samopielęgnacji. 7. Poradnictwo w zakresie form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. 					
Efekty uczenia się:			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		
Umiejętności U_01 Potrafi rozpoznać podstawowe symptomy chorobowe, rozróżnić, zinterpretować, rozpoznać objawy zagrażające życiu, dostosować proces pielęgnowania do kryteriów klinicznych U_02 Potrafi zebrać informacje o stanie pacjenta, postawić diagnozę pielęgniarstwa, zaplanować i zrealizować działania			A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu		

<p>pielęgniarskie oraz dokonać krytycznej oceny zrealizowanych działań, i w oparciu o wyniki oceny zmodyfikować plan działań pielęgniarskich.</p> <p>U_03 Potrafi przygotować pacjenta do badań diagnostycznych, sprawować opiekę nad pacjentem w trakcie badań oraz po ich zakończeniu.</p> <p>U_04 Potrafi podejmować działania edukacyjne i profilaktyczne wobec pacjenta i jego rodziny w oparciu o zidentyfikowane czynniki ryzyka chorób układu nerwowego</p> <p>U_05 Potrafi sprawować całościową profesjonalną opiekę pielęgniarską nad pacjentem z chorobami układu nerwowego</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.</p> <p>K_02 Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjentki, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.</p> <p>K_03 Przestrzega zasady etyki zawodowej</p>	pielęgnowania wybranego pacjenta.									
	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									
	Efekt uczenia się	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	U_01								X	X
	U_02								X	X
	U_03								X	X
	U_04								X	X
	U_05								X	X
	K_01									X
	K_02									X
K_03									X	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Zadanie praktyczne 8. Praca studenta w trakcie zajęć 										
<p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>										
Matryca efektów uczenia się dla zajęć										
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku									
U_01	D.U1,									
U_02	D.U4, D.U11, D.U13, D.U14, D.U15, D.U18, D.U22, D.U24, D.U26									
U_03	D.U8, D.U10, D.U12, D.U13, D.U23									
U_04	D.U2, D.U3, D.U16, D.20									
U_05	D.U1, D.U4, D.U11, D.U13, D.U14, D.U15, D.U18, D.U22, D.U24, D.U26,, D.U8, D.U10, D.U12, D.U23, D.U2, D.U3, D.U16, D.20									
K_01	K.5									
K_02	K.6, K.7									
K_03	K.1, K.2, K.3									
Wykaz literatury										
Literatura podstawowa:										
1. Neurologia dla studentów wydziału pielęgniarstwa. B. Adamkiewicz, A. Głąbiński, A. Klimek; ABC Wolters Kluwer Business 2010										
2. Jaracz K., Kozubski W.: Pielęgniarstwo Neurologiczne. PZWL, Warszawa 2008										
Literatura uzupełniająca										
1. Podstawy kliniczne neurologii R. Mazur, W. Kozubski, A. Prusiński; PZWL 1998										
2. Adameczyk K. „Pielęgniarstwo neurologiczne” Wyd. CZELEJ Lublin 2000										
3. Adameczyk K. „Pielęgnowanie chorych po udarach mózgowych” Wyd. CZELEJ Lublin 2003										
4. Kędziora – Kornatowska K. (red.), Muszalik M. „Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku” Wyd. CZELEJ Lublin 2007										

Nazwa zajęć Opieka paliatywna		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 1	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK		VI	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z przydziałem zajęć					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	25	-	5	-	1
Analiza piśmiennictwa i materiałów pomocniczych	-	-	2,5	-	
Przygotowanie do zaliczenia	-	-	2,5	-	
Razem	25	-	5	-	1
Metody dydaktyczne Podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja. Problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny; aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna (związana z wykładem, panelowa) Programowane: z użyciem komputera, z użyciem podręcznika programowanego. Eksponujące: ekspozycja, film					
Wymagania wstępne C. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, ze szczególnym uwzględnieniem psychologii. D. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotów 1. Zapoznanie studenta z wiedzą o organizacji opieki paliatywnej, jej finansowaniu i zasadach. 2. Zapoznanie studentów z wiedzą o pielęgnacji pacjenta w fazie terminalnej oraz kształtowanie umiejętności praktycznego sprawowania opieki. 3. Kształtowanie postawy ukierunkowanej na własny rozwój oraz przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej i naukowej.					
Treści programowe Problematyka wykładów: 1. Podstawowe pojęcia, historia i organizacja opieki paliatywnej w Polsce i na świecie, 2. Podstawy tanatologii. 3. Standardy w opiece paliatywnej. 4. Przedstawienie najczęściej występujących dolegliwości/objawów oraz metody leczenia i pielęgnacji u dorosłych i dzieci. 5. Zasady i dylematy etyczne wobec końca życia człowieka w opiece paliatywnej. 6. Zagadnienia związane z jakością życia w okresie terminalnym. 7. Patofizjologia i leczenie bólu 8. Elementy psychoonkologii. Podstawy komunikacji, relacji interdyscyplinarnych w zespole, a także z					

pacjentem rodziną i/lub opiekunem, osierocenie.

9. Zespół znużenia. Zespół kacheksja- anoreksja- astenia.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Zna system opieki paliatywnej i hospicyjnej w Polsce oraz zasady jego funkcjonowania i finansowania.

W_02 Zna zasady leczenia bólu nowotworowego u dorosłych i dzieci oraz innych objawów towarzyszących chorobie nowotworowej,

W_03 Zna metody i sposoby sprawowania opieki pielęgniarskiej nad osobami chorymi terminalnie oraz specyfikę pracy pielęgniarskiej w przebiegu sprawowania opieki nad chorym terminalnie.

Umiejętności

U_01 Potrafi posługiwać się podstawową terminologią z zakresu opieki paliatywnej i terminalnej,

U_02 Potrafi zaplanować opiekę nad chorymi terminalnie.

U_03 Potrafi omówić potrzeby ludzi z chorobą nowotworową oraz ich rodzin i aktywnie uczestniczyć w zwalczaniu bólu nowotworowego oraz łagodzeniu innych objawów współistniejących w przebiegu tej choroby.

Kompetencje społeczne

K_01 Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjenta, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie pisemne

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Ocena z zaliczenia pisemnego (kolokwium)

Ocena końcowa z przedmiotu:

Ocenę końcową stanowi ocena z kolokwium.

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest 100% frekwencja na zajęciach.

Kryteria oceniania

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%, a nawet wiedza wykraczająca ponad program kształcenia.**

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski. Jest bardzo kreatywny i pomysłowy.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%.**

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **77%-84%.**

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **69%-76%.**

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **60%-68%.**

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej **60%.**

Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób. Nie przestrzega standardów.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

			X							
			X							
			X							
			X							
			X							
			X							
			X							X
			X							X
<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć 										
<p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>										

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W10.
W_02	DW1., D.W2., D.W3., DW6., DW7.,
W_03	D.W2., D.W3. DW8., DW33.
U_01	D.U1., D.U2., D.U3.,
U_02	D.U4.,
U_03	D.U14., D.U15., D.U16., D.U18., D.U20., D.U23., D.U24., D.U25.,
K_K01	K4., K5., K6., K7.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. De Walden – Gałuszko K.: Podstawy opieki paliatywnej. PZWŁ, Warszawa, 2006.
2. De Walden – Gałuszko K., Kaptacz A.: Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej. PZWŁ, Warszawa, 2008
3. Kinghorn S.: Opieka paliatywna. Elsevier Urban @Partner, Wrocław 2012.

B. Literatura uzupełniająca

1. De Walden – Gałuszko Psychoonkologia. Biblioteka Psychiatrii Polskiej, Kraków, 2000.
2. Dobrogowski J., Wordliczek J., (red.), Ból przewlekły, Medyczne Centrum Kształcenia Podyplomowego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002.
3. Krasuska M. E., Turowski K.(red.):Standardy w pielęgniarstwie onkologicznym i opiece paliatywnej,, Neurocentrum, Lublin, 2005.
4. Unger C., Weis Joachim.: Onkologia. Niekonwencjonalne I wspomagające sposoby terapii- strategie terapeutyczne, MedPharm. Wrocław 2008

Nazwa zajęć Opieka paliatywna		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	TAK		-	VI
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	32	-	-	-	2
Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych (ZPS)	8	-	-	-	
Razem	40	-	-	-	2
Metody dydaktyczne Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktazem, zajęcia praktyczne, metody symulacji medycznej					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, ze szczególnym uwzględnieniem psychologii i wiedzy z części teoretycznej. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotu Kształtowanie umiejętności praktycznego sprawowania opieki nad pacjentem objętym opieką paliatywną Kształtowanie postawy ukierunkowanej na własny rozwój oraz przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej i naukowej.					
Treści programowe Problematyka zajęć praktycznych: 1. Problemy pielęgnacyjne w opiece paliatywnej- strategie terapeutyczne 2. Standardy dla opieki paliatywnej realizowanej w warunkach ambulatoryjnych i stacjonarnych. 3. Ocena i leczenie bólu nowotworowego przez zespół terapeutyczny. Udział pielęgniarki w walce z „Bólem wszechogarniającym” (Total Pain) 4. Udział pielęgniarki w zwalczaniu i łagodzeniu objawów ze strony poszczególnych układów. 5. Problemy w komunikacji z pacjentem z zaawansowanym procesem nowotworowym. Układ terapeutyczny 6. Rozmowy terapeutyczne. Aspekty psychologiczne związane z umieraniem i śmiercią Problematyka zajęć w warunkach symulowanych:					

1.	Udział pielęgniarki w zwalczaniu i łagodzeniu objawów ze strony poszczególnych układów.
2.	Kliniczna ocena bólu.
3.	Ocena stanu zdrowia i jakości życia u pacjenta w stanie terminalnym
4.	Rola pielęgniarki w ocenie i leczeniu bólu nowotworowego.
5.	Komunikacja z pacjentem z niekorzystnym rokowaniem. Bariery komunikacyjne.

Efekty uczenia się:
Wiedza
W_01 Zna założenia i organizację opieki paliatywnej świadczonej w ramach wybranych form opieki paliatywnej.
W_02 Zna zasady leczenia bólu nowotworowego oraz innych objawów towarzyszących chorobie nowotworowej,
W_03 Zna metody i sposoby sprawowania opieki pielęgniarskiej nad osobami chorymi terminalnie oraz specyfikę pracy pielęgniarskiej w przebiegu sprawowania opieki nad chorym terminalnie.
Umiejętności
U_01 Potrafi posługiwać się podstawową terminologią z zakresu opieki paliatywnej, terminalnej oraz psychoonkologii.
U_02 Potrafi obserwować i pielęgnować chorych terminalnie w oparciu o standardy w opiece paliatywnej.
U_03 Potrafi omówić potrzeby ludzi z chorobą nowotworową oraz ich rodzin i aktywnie uczestniczyć w zwalczaniu bólu nowotworowego oraz łagodzeniu innych objawów współistniejących w przebiegu tej choroby.
Kompetencje społeczne
K_01 Student współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.
K_02 Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, empatyczny, analizuje indywidualną sytuację pacjenta, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów⁴

Zajęcia praktyczne:

Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta objętego opieką paliatywną.

Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01								X	X
W_02								X	X
W_03								X	X
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
K_01								X	X
K_02								X	X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz

	zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia
Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W10.
W_02	DW1., D.W2., D.W3., DW6., DW7.,
W_03	D.W2., D.W3. DW8., DW33.
U_01	D.U1., D.U2., D.U3.,
U_02	D.U4.,
U_03	D.U14., D.U15., D.U16., D.U17., D.U18., D.U19., D.U20., D.U21., D.U22., D.U23., D.U24., D.U25., D.U26.,
K_K01	K4., K5., K6., K7.
K_K02	K4., K5., K6., K7.
Wykaz literatury	
A. Literatura podstawowa:	
1. De Walden – Gałuszko K.: Podstawy opieki paliatywnej. PZWL, Warszawa, 2006.	
2. De Walden – Gałuszko K., Kaptacz A.: Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej. PZWL, Warszawa, 2008	
3. Krasuska M. E., Turowski K.(red.):Standardy w pielęgniarstwie onkologicznym i opiece paliatywnej,, Neurocentrum, Lublin, 2005.	
B. Literatura uzupełniająca	
1. Dobrogowski J., Wordliczek J., (red.), Ból przewlekły, Medyczne Centrum Kształcenia Podyplomowego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002.	
2. Unger C., Weis Joachim.: Onkologia. Niekonwencjonalne I wspomagające sposoby terapii- strategie terapeutyczne, MedPharm. Wrocław 2008	

Nazwa zajęć Opieka paliatywna		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK		VI	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyki	-	-	40	-	2
Razem	-	-	40	-	2
Metody dydaktyczne Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, zajęcia praktyczne					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, ze szczególnym uwzględnieniem psychologii i wiedzy z części teoretycznej. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotów Doskonalenie umiejętności praktycznego sprawowania opieki nad pacjentem objętym opieką paliatywną Kształtowanie postawy ukierunkowanej na własny rozwój oraz przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej i naukowej.					
Treści programowe Problematyka praktyk: 1. Opieka nad chorym umierającym. Warunki godnego umierania. Toaleta pośmiertna. Stan agonalny. 2. Problemy pielęgnacyjne w opiece paliatywnej- strategię terapeutyczne stosowane w opiece hospicyjnej. 3. Standardy dla opieki paliatywnej realizowanej w warunkach hospicjum stacjonarnego i domowego. 4. Udział pielęgniarki w zwalczaniu i łagodzeniu objawów ze strony poszczególnych układów. 5. Problemy w komunikacji z pacjentem z zawnosowanym procesem nowotworowym. Układ terapeutyczny 6. Towarzyszenie w okresie żałoby. 7. Zadania hospicjum domowego. Oddziały medycyny paliatywnej. Poradnie leczenia bólu.					
Efekty uczenia się: Wiedza W_01 Charakteryzuje wszystkie elementy składowe opieki hospicyjnej i paliatywnej. W_02 Zna metody i sposoby sprawowania holistycznej opieki pielęgniarskiej nad osobami chorymi terminalnie oraz specyfikę pracy i opieki pielęgniarskiej nad chorym terminalnie i jego rodziną. Umiejętności U_01 Potrafi posługiwać się podstawową terminologią z zakresu opieki paliatywnej, terminalnej oraz psychoonkologii.			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów ⁴ Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych(dziennik praktyk).Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach oraz ustne sprawozdanie z odbytej praktyki.		

<p>U_02 Potrafi obserwować i pielęgnować chorych terminalnie w oparciu o standardy w opiece paliatywnej, w tym także chorych w stanie agonalnym.</p> <p>U_03 Potrafi omówić potrzeby ludzi z zaawansowaną chorobą nowotworową i aktywnie uczestniczyć w zwalczaniu bólu nowotworowego oraz łagodzeniu innych objawów współistniejących w przebiegu choroby.</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Student współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.</p> <p>K_02 Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, empatyczny, analizuje indywidualną sytuację pacjenta, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_0</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>									Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01					X			X	X	W_02					X			X	X	U_0					X			X	X	U_02					X			X	X	U_03					X			X	X	K_01					X			X	X	K_02					X			X	X
	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																								
	W_01					X			X	X																																																																																								
	W_02					X			X	X																																																																																								
	U_0					X			X	X																																																																																								
	U_02					X			X	X																																																																																								
	U_03					X			X	X																																																																																								
	K_01					X			X	X																																																																																								
	K_02					X			X	X																																																																																								
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć 																																																																																																	
	<p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>																																																																																																	
<p>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Numer (symbol) efektu uczenia się</th> <th>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td>D.W10.</td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td>DW1., D.W2., D.W3., DW6., DW7.</td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td>D.U1., D.U2., D.U3.</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td>D.U4., D.U26.</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td>D.U14., D.U15., D.U16., D.U17., D.U18., D.U19., D.U20., D.U21., D.U22., D.U23., D.U24., D.U25., D.U26.</td> </tr> <tr> <td>K_K01</td> <td>K1., K2., K.3 , K4., K5., K6., K7.</td> </tr> <tr> <td>K_K02</td> <td>K4., K5., K6., K7.</td> </tr> </tbody> </table>										Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	W_01	D.W10.	W_02	DW1., D.W2., D.W3., DW6., DW7.	U_01	D.U1., D.U2., D.U3.	U_02	D.U4., D.U26.	U_03	D.U14., D.U15., D.U16., D.U17., D.U18., D.U19., D.U20., D.U21., D.U22., D.U23., D.U24., D.U25., D.U26.	K_K01	K1., K2., K.3 , K4., K5., K6., K7.	K_K02	K4., K5., K6., K7.																																																																									
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku																																																																																																	
W_01	D.W10.																																																																																																	
W_02	DW1., D.W2., D.W3., DW6., DW7.																																																																																																	
U_01	D.U1., D.U2., D.U3.																																																																																																	
U_02	D.U4., D.U26.																																																																																																	
U_03	D.U14., D.U15., D.U16., D.U17., D.U18., D.U19., D.U20., D.U21., D.U22., D.U23., D.U24., D.U25., D.U26.																																																																																																	
K_K01	K1., K2., K.3 , K4., K5., K6., K7.																																																																																																	
K_K02	K4., K5., K6., K7.																																																																																																	
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. De Walden – Gałuszko K., Kaptacz A.: Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej. PZWL, Warszawa, 2008 5. Krasuska M. E., Turowski K.(red.):Standardy w pielęgniarstwie onkologicznym i opiece paliatywnej,, Neurocentrum, Lublin, 2005. <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Dobrogowski J., Wordliczek J., (red.), Ból przewlekły, Medyczne Centrum Kształcenia Podyplomowego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002. 4. Unger C., Weis Joachim.: Onkologia. Niekonwencjonalne I wspomagające sposoby terapii- strategie terapeutyczne, MedPharm. Wrocław 2008 																																																																																																		

Nazwa zajęć Organizacja pracy pielęgniarskiej		Forma zaliczenia Z.o.		Liczba punktów ECTS 1	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	Nie dotyczy	I	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	25		5		1
<i>Analiza piśmiennictwa</i>			3		
<i>Przygotowanie się do zaliczenia</i>			2		
Razem	25		5		1
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • Wykład problemowy • Dyskusja 					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu higieny i bezpieczeństwa, komunikacji, międzyludzkiej oraz funkcjonowania instytucji państwowych na poziomie szkoły średniej					
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest przekazanie uczestnikom wiedzy na temat procesów, które są niezbędne do efektywnego funkcjonowania opieki zdrowotnej ze wskazaniem roli członka organizacji w realizacji celów instytucji					
Treści programowe Problematyka wykładów <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i organizowanie – od intuicji do nauki o organizacji 2. Budowa organizacji – cykl życia organizacji 3. Podstawy sprawnego działania – cykl działania zorganizowanego 4. Zasoby ludzkie pielęgniarstwa 5. Kierowanie w pielęgniarstwie, podstawowe fazy i funkcje kierowania 6. Zasady organizowania pielęgniarskich stanowisk pracy: stanowisko pracy i jego elementy, odpowiedzialność, obowiązki i uprawnienia na stanowisku pielęgniarki, wady i zalety różnych metod pielęgnowania, dokumentacja na pielęgniarskim stanowisku pracy, obciążenia na pielęgniarskich stanowiskach pracy, czas pracy i praca zmianowa 7. Organizacja pracy własnej 8. Planowanie rozwoju zawodowego 9. Doskonalenie jakości opieki pielęgniarskiej 10. Standrady praktyki w zawodzie pielęgniarki 11. Kontraktowanie świadczeń pielęgniarskich 12. Negocjowanie 13. Rozwiązywanie konfliktów 					
Efekty uczenia się: Wiedza W_01. Definiuje organizację i jej otoczenie,			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		

<p>oraz podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej. Wyjaśnia zasady organizowania pielęgniarskich stanowisk pracy i zasady efektywnej organizacji pracy własnej, pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności, przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich</p> <p>W_02. Określa zakres i charakter zadań zasobów ludzkich w pielęgniarstwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego etapy planowania pracy własnej i podległego personelu. Zna strategię negocjacji i rozwiązywania konfliktów oraz sposoby radzenia sobie z konfliktem</p> <p>W_03. Zna problematykę jakości w opiece zdrowotnej</p> <p>Umiejętności</p> <p>U_01. Podejmuje działania na rzecz doboru metod pracy oraz współpracy w zespole</p> <p>U_02. Monitoruje zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy; rozpoznaje sytuacje konfliktowe i potrafi stosować właściwe techniki negocjacyjne</p> <p>U_03. Współuczestniczy w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorowaniu jakości opieki pielęgniarskiej</p> <p>U_04. Efektywnie nadzoruje i ocenia pracę podległego personelu; planuje własny rozwój zawodowy i rozwija umiejętności aktywnego poszukiwania pracy</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Przestrzega zasad samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;</p> <p>K_02. Ponosi odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe; zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu</p>	<p>A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Zaliczenie wykładów- kolokwium pisemne</p> <p>Ocena z kolokwium Zaliczenie kolokwium tj. uzyskanie sumarycznie min.60% punktów. <60% - 2,0 (ndst) 60%÷68% - 3,0 (dst) 69%÷77% - 3,5 (dst plus) 78%÷86% - 4,0 (db) 87%÷95% - 4,5(db plus) >95% - 5,0 (bdb)</p> <table border="1" data-bbox="686 649 1410 1534"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_03</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>x</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01			X							W_02			X							W_03			X							U_01			X			x				U_02			X							U_03			X							U_04			X							K_01									X	K_02									X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																																					
W_01			X																																																																																																											
W_02			X																																																																																																											
W_03			X																																																																																																											
U_01			X			x																																																																																																								
U_02			X																																																																																																											
U_03			X																																																																																																											
U_04			X																																																																																																											
K_01									X																																																																																																					
K_02									X																																																																																																					
Matryca efektów uczenia się dla zajęć																																																																																																														
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku																																																																																																													
W_01	C.W.26 C.W.27 C.W.28																																																																																																													
W_02	C.W. 29 C.W.30																																																																																																													
W_03	C.W.31																																																																																																													

U_01	C.U.38
U_02	C.U.39
U_03	C.U.40
U_04	C.U. 41, C.U.42
K_01	K.3
K_02	K.4, K.5

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

Ksykiewicz-Dorota A. (red.): *Podstawy organizacji pracy pielęgniarstwa*, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2004.

Pocztowski A.: *Zarządzanie zasobami ludzkimi. Strategie, procesy, metody*. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2008

B. Literatura uzupełniająca

Jarosiński M., Winch S. (red.): *Zarządzanie podmiotami leczniczymi przekształconymi w spółki prawa handlowego*, Oficyna wydawnicza SGH, Warszawa 2014

Dobska M., Dobski P.: *Zarządzanie jakością w podmiotach leczniczych*. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2012

Karniej P., Kęsy M., Stępniewski J.: *Innowacje organizacyjne w szpitalach*. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2010

Nazwa zajęć Patologia		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	studia pierwszego stopnia	tak	-	II	
Dyscyplina nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykład	40	-	10	-	2
Analiza wskazanej literatury		-	2	-	
Przygotowanie do egzaminu		-	8	-	
Ćwiczenia laboratoryjne	20	-	5	-	1
Przygotowanie teoretyczne do ćwiczeń		-	1	-	
Przygotowanie prezentacji multimedialnej		-	4	-	
Razem	60	-	15	-	3
Metody dydaktyczne					
1. Wykład problemowy (przekaz słowny i prezentacja multimedialna)					
2. Ćwiczenia - w trakcie ćwiczeń odbywa się samodzielna praca studentów oraz dyskusja dotycząca zagadnień podanych wcześniej przez prowadzącego zajęcia. Studenci samodzielnie oraz z pomocą prowadzącego zajęcia opracowują i przedstawiają mechanizmy rozwoju jednostek chorobowych w obrębie różnych układów narządów, ich objawy oraz konsekwencje kliniczne.					
Wymagania wstępne					
1. Wymagania formalne: odbyte kursy (zdany egzamin) z Anatomii i Fizjologii człowieka.					
2. Wymagania merytoryczne: Podstawowe wiadomości z zakresu biochemii oraz anatomii i fizjologii człowieka.					
Cele przedmiotu					
1. Wyjaśnienie podstawowych mechanizmów powstawania zaburzeń czynnościowych organizmu prowadzących do powstania choroby.					
2. Omówienie etiologii i patogenezy zaburzeń czynności organizmu człowieka.					
3. Omówienie zaburzeń procesów adaptacyjnych oraz bardziej szczegółowo zaburzenia czynności poszczególnych układów narządów					
Treści programowe - wykłady					
1. Wprowadzenie i charakterystyka przedmiotu - wyjaśnienie określenia patologia oraz problemów, którymi zajmuje się ta dziedzina wiedzy.					
2. Wyjaśnienie podstawowych pojęć (organizm, kanały przepływu, homeostaza, adaptacja). Organizm jako układ złożony, uporządkowany (pojęcie entropii), otwarty.					
3. Ogólny pogląd na zdrowie i chorobę - koncepcje zdrowia (koncepcja zdrowia wg Hipokratesa), dynamika zdrowia i choroby.					
4. Czynniki chorobotwórcze - etiologia (przyczyna) choroby. Czynniki chorobotwórcze wewnętrzne (zaburzenia genetyczne i rozwojowe, starzenie się organizmu) i zewnętrzne (fizyczne, chemiczne i biologiczne).					
5. Patogeneza (wywód) choroby - pojęcie choroby (jednostka chorobowa i charakterystyka choroby). Procesy patologiczne inicjowane przez czynniki chorobotwórcze (zmiany morfologiczne, zmiany nowotworowe, zmiany					

zapalne oraz zaburzenia krążenia).

6. Pojęcia: objawy i symptomy, badanie podmiotowe i przedmiotowe. Najczęstsze objawy i symptomy – przedmiotowe układowe (zmęczenie, gorączka, hipertermia niegorączkowa), umiejscowione (ból - receptory, ośrodki i przewodzenie czucia bólu, bóle głowy, ból kręgosłupa i stawów, ból klatki piersiowej, ból brzucha) i psychologiczno-neurologiczno-zmysłowe.

Treści programowe - ćwiczenia

1. Czynniki chorobotwórcze zewnętrzne.

Czynniki fizyczne, czynniki chemiczne, czynniki biologiczne, czynniki klimatyczne i meteorologiczne, zagrożenia zdrowotne wynikające z rozwoju cywilizacji

2. Zaburzenia odżywiania.

Gospodarka energetyczna ustroju, regulacja pobierania pokarmu, ujemny bilans energetyczny ustroju (głodzenie), następstwa niedoboru węglowodanów, lipidów i białek, dodatni bilans energetyczny ustroju (otyłość), witaminy, składniki mineralne pożywienia

3. Zaburzenia regulacji hormonalnej.

Układ dokrewny, zależność czynnościowa układu nerwowego i dokrewnego, podwzgórze i neurohormony, przysadka mózgowa,

tarczycy, przynależność, nadnercza, gonady (jądra i jajniki)

4. Patofizjologia układu nerwowego.

Zaburzenia układu czucia, zaburzenia układu ruchu, uszkodzenia rdzenia kręgowego, uszkodzenia kory mózgowej (agnozje, apraksje, afazje), choroby ośpienne, choroby z demielinizacji

5. Patofizjologia układu krążenia.

Zdolność przystosowawcza serca (prawo serca Starlinga), niewydolność krążenia, zaburzenia rytmu serca, wstrząs - przyczyny i patogeneza, zaburzenia regulacji ciśnienia tętniczego krwi

6. Patofizjologia układu oddechowego

Objętości i pojemności płuc, wymiana gazowa w płucach, odma opłucnowa, transport tlenu we krwi, transport dwutlenku węgla we krwi, sinica i duszność, kaszel, dychawica oskrzelowa, niewydolność oddechowa, zastój płucny - obrzęk płuc, "serce płucne"

7. Patofizjologia krwi i układu krwiotwórczego.

Tworzenie elementów morfotycznych krwi (hematopoeza), patofizjologia układu czerwokrwińkowego, patofizjologia układu białokrwińkowego, hemostaza i jej zaburzenia

8. Patofizjologia nerek.

Wydalanie ciał azotowych, zespół nerczycowy, przewlekła niewydolność nerek, ostra niewydolność nerek, kamica nerkowa

9. Patofizjologia przewodu pokarmowego. Zaburzenia czynności przełyku i żołądka, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, niedrożność jelit, zaburzenia trawienia i wchłaniania, odbijanie i bębnica, biegunka, zaburzenia ruchowe okrężnicy – zaparcie

10. Patogeneza procesu nowotworowego. Powstawanie nowotworów, choroba nowotworowa, przykłady nowotworów

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Student zna podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu patologii poszczególnych układów organizmu człowieka.

W_02 Zna i omawia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne.

Umiejętności

U_01 Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną i łączyć ją z obrazami uszkodzeń tkankowych i narządowych, a także z wynikami badań diagnostycznych.

Kompetencje społeczne

K 01. Ma pogłębioną świadomość poziomu

A. Sposób zaliczenia

Egzamin

B. Formy i kryteria zaliczenia

Egzamin pisemny testowy obejmuje materiał z wykładu.

Egzamin oceniany jest według wskaźnika procentowego.

Forma zaliczenia i egzaminu:

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie wszystkich kolokwiów z ćwiczeń i uzyskanie oceny pozytywnej z wykładów
Nie zgłoszenie się na egzamin w ustalonym terminie bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej (2.0). Usprawiedliwienie powinno być złożone u egzaminatora najpóźniej w 3 dniu po egzaminie. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej (2.0) z egzaminu w pierwszym terminie studentowi zgodnie z Regulaminem Studiów Uczelni przysługuje prawo do przystąpienia do egzaminu poprawkowego.

swojej wiedzy dotyczącej podstaw patologii.

K 02. Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.

K 03. Rozumie potrzebę uczciwości i rzetelności w pracy naukowej.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X	X			X			
W_02		X	X			X			
U_01			X						X
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie ćwiczeń zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności następuje po ustaleniu terminu z osobą prowadzącą zajęcia.

Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do egzaminu. Jedynie w przypadku uzyskania z egzaminu w danym roku oceny co najmniej dostatecznej (3.0) Student powtarzający rok z powodu innego przedmiotu może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia i zdawania egzaminu

Kryteria oceniania

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **77%-84%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **69%-76%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych

	<p>osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	A.W6; A.W7.
W_02	A.W8;
U_01	A.U2;
K_01	K.1; K.2;
K_02	K.4
K_03	K.3;

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. J. W. Guzek "Patofizjologia człowieka w zarysie", PZWL, 2008.
2. I. Damjanov "Patofizjologia" Elsevier, Urban & Partner, Wrocław, 2010

B. Literatura uzupełniająca

1. W.F. Ganong "Fizjologia" PZWL, 2007.
2. D.L. Felten i wsp. "Atlas nauroanatomii i neurofizjologii Nettera" Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2003.
3. O. Narkiewicz, J. Moryś "Neuroanatomia czynnościowa i kliniczna" PZWL, 2002.

Nazwa zajęć PEDAGOGIKA		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr	
praktyczny	SPS	tak		III	
Dyscyplina: Nauki społeczne					
Prowadzący: Zgodnie z aktualnym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	30		20		2
Opracowanie zagadnień			10		
Przygotowanie prezentacji multimedialnej			5		
Analiza piśmiennictwa			5		
Ćwiczenia	15		10		1
Opracowanie zagadnień			5		
Analiza piśmiennictwa			5		
Razem	45		30		3
Metody dydaktyczne wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, pogadanka, studium przypadku, seminarium, dyskusja, prezentacja multimedialna.					
Wymagania wstępne brak					
Cele przedmiotu Celem nauczania jest przygotowanie studenta do korzystania z metod nauczania oraz metod wychowania w profesjonalnym pielęgowaniu pacjenta. Umiejętność wykorzystania treści kształcenia w procesie promowania zdrowego stylu życia.					
Treści programowe Problematyka wykładów: <ol style="list-style-type: none"> Pedagogika jako nauka o wychowaniu i kształceniu człowieka, podstawowe pojęcia; pedagogika, wychowanie, edukacja, nauczanie wychowujące, dydaktyka. Przedmiot i zadania pedagogiki. Podstawowe dyscypliny pedagogiczne. Pedagogika zdrowia – teoria wychowania zdrowotnego. Wychowanie jako proces – definicja, rodzaje, rola wychowawcy, wychowanie a opieka, cechy wychowania. Strategie wychowawcze. Kształcenie środowiska wychowawczego. Rodzina jako środowisko wychowawcze. Zakłady opiekuńcze. Wartości w wychowaniu. Metody wychowania. Warunki skutecznego wychowania. Trudności wychowawcze. Organizacja i metody pracy opiekuńczo-wychowawczej w zakładach opieki. Metody edukacji zdrowotnej. Problematyka ćwiczeń; <ol style="list-style-type: none"> Pedagogika jako dyscyplina naukowa. Pojęcia podstawowe i pochodne w pedagogice. Zadania 					

<p>pedagogiki zdrowia.</p> <ol style="list-style-type: none"> Pojęcie „holizm”, przygotuj tezy do dyskusji; holizm w medycynie, pielęgniarstwie, pedagogice. Metody wychowania. Cele wychowania, które współcześnie zasługują na szczególną uwagę. Warunki skutecznego wychowania. Trudności wychowawcze. Wyjaśnij, dlaczego w procesie wychowania istnieje potrzeba odwoływania się do wartości. Jakie wartości ty będziesz preferować w wychowaniu. Formy organizacyjne, metody i środki dydaktyczne stosowane w edukacji pacjentów. Przygotowanie konspektu do zajęć. 																																																																																
<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Wiedza</p> <p>W_01 Potrafi omówić istotę, cele i metody oddziaływań wychowawczych, metody nauczania, opracować konspekt do zajęć edukacyjnych uwzględniając środki dydaktyczne, opisać metody edukacji zdrowotnej.</p> <p>Umiejętności</p> <p>U_01. W odpowiedziach potrafi stosować poprawne słownictwo, rozpoznać najczęściej występujące bariery komunikacyjne, podpowiadać sposoby ich pokonywania.</p> <p>U_02 Potrafi weryfikować, wyjaśniać przyczyny trudności wychowawczych, podjąć próbę ich rozwiązywania, zaprezentować kilka metod edukacji zdrowotnej.</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Potrafi powiązać niektóre zjawiska społeczne z przyczynami trudności wychowawczych, odnieść do przykładów patologii społecznej.</p> <p>K_02 Potrafi podkreślać znajomość systemu wartości, nastawiony na własny rozwój, wyraża gotowość doradzania w zapobieganiu trudnościom wychowawczym.</p> <p>K_03 Wzorce zachowań potrafi taktownie odnieść do siebie, grupy studentów.</p>	<p>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</p> <p>A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Wykład: Zaliczenie 2 kolokwium (uzyskanie sumarycznie min. 60% punktów)</p> <p><50% - 2,0 50%÷60% - 3,0 61%÷70% - 3,5 71%÷80% - 4,0 81%÷90% - 4,5 >91% -5,0</p> <p>Ćwiczenia: Średnia arytmetyczna ocen z kolokwium (student musi uzyskać zaliczenie z każdego cząstkowego z 5 kolokwium) Samodzielna praca studenta na ćwiczeniach (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, prezentacja wyników) Opracowanie i prezentacja multimedialna /temat opracowania proponuje student do akceptacji nauczyciela/ <i>Średnia z ocen z kolokwium x 0,70+ ocena za samodzielną pracę studenta x 0,30</i></p> <p>Ocena końcowa z przedmiotu: Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnią ważoną ze składowych form zajęć, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS. Obecność na wszystkich ćwiczeniach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie kolokwium wejściowego.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01			X							U_01					X	X				U_02					X	X				K_01									X	K_02									X	K_03									X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																							
W_01			X																																																																													
U_01					X	X																																																																										
U_02					X	X																																																																										
K_01									X																																																																							
K_02									X																																																																							
K_03									X																																																																							

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć <p>Kryteria oceniania</p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-50%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	B.W12, B.W13, B.W13
U_01	B.U10
U_02.	B.U11
K_01	K.7,
K_02	K.7
K_03	K.7

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Ciechaniewicz W.;Pedagogika, PLWL, W-wa 2009.
2. Kwieciński Z.Śliwerski B.;Pedagogika. PWN,W-wa 2008

B. Literatura uzupełniająca

1. Izdebski Z./red./; Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania.PWN.2010
2. Wrońska I.,Nowak S.;Podstawy pedagogiki otwartej.KUL. 2009
3. Łobocki Z. Metody i techniki badań pedagogicznych. Impuls. 2011
4. Motyka M.; Komunikacja terapeutyczna w aspekcie medycznym..Wyd.UJ 2011
5. Wojnarowska B.; Edukacja zdrowotna.PWN,2007.
6. Andruszkiewicz A. Banaszkiewicz M.; Promocja zdrowia, t.I i II, Wyd. Czelej, Lublin 2011r.
7. Borzucka-Sitkiewicz K. Edukacja zdrowotna.WAiP. 2009

Nazwa zajęć Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 3		
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak		-	IV	
Dyscyplina Nauki medyczne						
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem						
Formy zajęć		Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
		N (nauczyciel)		S (student)		
		studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykład	50	--	10	--	2	
Przygotowanie prezentacji multimedialnej lub eseju na wybrany temat dotyczący opieki nad dzieckiem i jego rodziną	-	--	5	--		
Przygotowanie do egzaminu	-	--	5	--		
Ćwiczenia symulacyjne	15	--	15	--	1	
Przygotowanie do ćwiczeń	-	--	10	--		
Przygotowanie do zaliczenia	-	--	5	--		
Razem	65	--	25	--	3	
Metody dydaktyczne Wykład: Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja. Ćwiczenia: Ćwiczenia grupowe, indywidualne, problemowe, sytuacyjne i symulacyjne. Trening umiejętności praktycznych.						
Wymagania wstępne A. Wymagania formalne: znajomość podstaw pielęgniarstwa, fizjologii i elementów badania fizykalnego B. Wymagania wstępne: umiejętność dostrzegania drugiego człowieka w bio-psycho-społecznych sferach jego życia, uwrażliwienie na jego problemy						
Cele przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> • Kształcenie samodzielnej, aktywnej i twórczej postawy do rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych pacjentów w wieku rozwojowym oraz działań prewencyjnych wobec dziecka i jego rodziny • Pogłębianie wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie umiejętności zastosowania tej wiedzy w zakresie pielęgniarstwa pediatrycznego. • Zapoznanie z obowiązującymi zasadami, algorytmami, procedurami oraz standardami wykonywania zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych, leczniczych i usprawniających. • Kształtowanie postawy empatii, odpowiedzialności za wykonywane działania względem sytuacji i stanu pacjenta i jego rodziny. 						
Treści programowe Problematyka wykładu: <ul style="list-style-type: none"> • Charakterystyka rozwoju psychofizycznego dziecka – podstawy auksologii. • Choroba jako zdarzenie w procesie rozwoju dziecka i jej wpływ na członków rodziny. • Zespół dziecka krzywdzonego – wykrywanie, pomoc pokrzywdzonym. • Zespół nagłego zgonu niemowlęcia – zalecenia pielęgnacyjne zmniejszające ryzyko nagłego zgonu. • Najczęstsze problemy pielęgnacyjne u dziecka z chorobą alergiczną i nietolerancją pokarmową. • Proces pielęgnowania dziecka z chorobami układu oddechowego. 						

- Proces pielęgnowania dziecka ze schorzeniami układu pokarmowego.
- Proces pielęgnowania dziecka z chorobami układu krążenia.
- Proces pielęgnowania dziecka z chorobami układu krwiotwórczego.
- Proces pielęgnowania dziecka z chorobami układu moczowego.
- Proces pielęgnowania dziecka z chorobami układu endokrynologicznego, metabolicznego.
- Proces pielęgnowania dziecka z chorobami układu nerwowego.
- Urazy u dzieci – działania edukacyjne i prewencyjne.

Problematyka ćwiczeń:

Wybrane elementy opieki nad dzieckiem:

- kąpiel niemowlęcia,
- przewijanie dziecka,
- enteralne i parenteralne karmienie i pojenie dziecka,
- metody usprawniania pasażu przewodu pokarmowego u dzieci
- stosowanie pozycji drenażowych u dzieci

Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych:

- pobranie moczu do badania
- pobranie kału do badania na jaja pasożytów
- wymaz z nosa
- wymaz z gardła

Udział pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym:

- podawanie leków przez układ oddechowy (inhalacje, stosowanie komory inhalacyjnej, podawanie tlenu)
- podawanie leków przez układ pokarmowy (podawanie leków doustnie i doodbytniczo)

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Zna czynniki predysponujące do występowania chorób w populacji wieku rozwojowego, zna wpływ choroby na funkcjonowanie dziecka i jego procesy rozwojowe oraz potrafi zaobserwować potrzeby dziecka zdrowego, chorego, hospitalizowanego i jego rodziny oraz sposoby ich zaspokajania

W_02 Ma wiedzę i potrafi omówić podstawowe potrzeby i zakres działania pielęgniarki w opiece nad dzieckiem z wybranym schorzeniem pediatrycznym

Umiejętności

U_01 Potrafi identyfikować dzieci z nieprawidłowym rozwojem somatycznym i psychoruchowym oraz problemami zdrowotnymi.

U_02 Potrafi komunikować się z pacjentem w wieku rozwojowym oraz z jego rodziną, a także współdziałać w zespole interdyscyplinarnym w podejmowaniu decyzji dotyczących pielęgnacji pacjenta pediatrycznego

U_03 Potrafi rozpoznawać i rozwiązywać problemy pielęgnacyjne w wybranych stanach chorobowych.

U_04 Potrafi zaplanować edukację dziecka i jego rodziny w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.

Kompetencje społeczne

K_01 Posiada świadomość własnych ograniczeń, wynikających z warunków wykonywania zawodu, zasad etyki

K_02 Okazuje szacunek wobec podmiotu opieki,

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Egzamin

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Ocena z egzaminu pisemnego

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X				X	X		
W_02		X				X	X		
U_01		X				X	X	X	
U_02								X	
U_03								X	X
U_04								X	X
K_01						X	X		X
K_02						X	X		X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Pracy studenta w trakcie zajęć

Wykład:

<p>zrozumienie dla różnic kulturowych przestrzegając praw pacjenta</p>	<p>Zaliczenie kolokwiów (uzyskanie sumarycznie min. 60% punktów)</p> <p><60% - 2,0 60%÷68% - 3,0 69%÷77% - 3,5 78%÷86% - 4,0 87%÷95% - 4,5 >95% -5,0</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>13. Średnia arytmetyczna ocen z kolokwiów (student musi uzyskać zaliczenie z każdego cząstkowego kolokwium)</p> <p>14. Samodzielna praca studenta na ćwiczeniach (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, prezentacja wyników)</p> <p><i>Średnia z ocen z kolokwiów $\times 0,70 +$ ocena za samodzielną pracę studenta $\times 0,30$</i></p> <p>Ocena końcowa z przedmiotu:</p> <p>Ocenę końcową stanowi ocena z egzaminu przedmiotowego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest 100% frekwencja na zajęciach.</p> <p>Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnią ważoną ze składowych form zajęć, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS. Ocenę końcowa jest wyliczana na podstawie procentowego udziału oceny A i oceny B z egzaminu końcowego.</p> <p>Ocenę A stanowi średnia ważona ocen ćwiczeń i wykładów, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS. Ocena A stanowi 60% oceny końcowej, a egzamin 40%.</p> $\frac{A \times 60 + B \times 40}{100}$ <p>A następnie 100</p> <p>Obecność na wszystkich ćwiczeniach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie kolokwium wejściowego.</p> <p>Kryteria oceniania</p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje</p>
--	--

	<p>społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7.
W_02	D.W8., D.W10., D.W13., D.W14., D.W33.
U_01	D.U5.
U_02	D.U2., D.U22., D.U23., D.U26.
U_03	D.U1., D.U4., D.U13., D.U14., D.U15., D.U18., D.U24.
U_04	D.U3., D.U12., D.U16., D.U17., D.U20.
K_01	K.3., K.4., K.5., K.6., K.7.
K_02	K.1, K.2.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Pawlaczyk B., *Pediatrica dla studentów pielęgniarstwa*. Warszawa, 2014.
2. Muscari M. E., *Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne*. Lublin, 2010.

B. Literatura uzupełniająca:

1. Kaczmarek M., Piskosz-Ogórek K., *Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne*. Kraków 2013.
2. Andrzejczak M. *Farmakoterapia u dzieci*. Notatnik ratunkowy. Gliwice 2015.
3. Kulka M., Grenda R., Kawalec W., *Pediatrica*, PZWL 2018.
4. Pietrzyk J., *Pediatrica*. Tom 1-3 2018
5. Barczykowska E., Ślusarz R., Szewczyk M. T., *Pielęgniarstwo w pediatrii*. Borgis. Warszawa 2006.
5. Bednarek A., Bartkowiak-Emeryk M., Wysocki J., *Szczepienia ochronne w profilaktyce chorób zakaźnych u dzieci*, PZWL 2018.
6. Borkowski W.M., *Opieka pielęgniarska nad noworodkiem*. Kraków 2007.
7. Chybicka A. *Od objawu do nowotworu*. Wczesne rozpoznawanie chorób nowotworowych u dzieci. Wrocław 2011.
8. Czekirka M. *Obliczanie dawek leków*. Warszawa 2017.
9. Dyk D. *Badanie fizykalne w pielęgniarstwie*. Warszawa 2009.
10. *Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci*. *Standardy Medyczne*. *Pediatrica* 2014, s.321-338.

11. Gmitrowicz A. Zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży, 2018.
12. Kaczmarek M., Piskosz-Ogórek K., Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. Kraków 2013.
13. Krajewska-Kułak E., Szczepański M., Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych. Lublin 2008.
14. Krawczyński M. Żywnienie dzieci w zdrowiu i chorobie. Kraków 2015.
15. Oblacińska A., Weker H. Profilaktyka otyłości u dzieci i młodzieży od urodzenia do dorosłości. Kraków 2008.
16. Obuchowicz A. Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii. PZWL. Warszawa 2016.
17. Pawlaczek B., Pediatria dla studentów pielęgniarstwa. Warszawa, 2014.
18. Rakowska-Różiewicz D. (red.) Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym. Czelej. Lublin 2001.
19. Szajewska H. i inni, Zasady żywienia zdrowych niemowląt. Zalecenia Polskiego Towarzystwa 2014.
20. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda M., Umiejętności pielęgniarskie katalog Check-List, Warszawa 2017.
21. Tkaczyk M., Stany nagłe w pediatrii, 2018.

22. Wytuczne Polskiej Rady Resuscytacji. Rozdział 6- Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dzieci. Kraków 2015.

Nazwa zajęć Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 6	
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do	semestr/y
praktyczny	SPS	tak	-		IV
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	136	-	-	-	6
Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych	24	-	-	-	
Razem	160	-	-	-	
Metody dydaktyczne Pokaz Instruktaż Metoda indywidualnych przypadków, metody symulacji medycznej					
Wymagania wstępne Treści omawiane na wykładach w ramach pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego.					
Cele przedmiotów Kształcenie samodzielnej, aktywnej i twórczej postawy do rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych pacjentów w wieku rozwojowym oraz działań prewencyjnych wobec dziecka i jego rodziny.					
Treści programowe Problematyka zajęć praktycznych: <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i założenia opieki zdrowotnej nad dzieckiem w Polsce. <ol style="list-style-type: none"> a. Struktura opieki zdrowotnej. b. Badania przesiewowe. c. Kalendarz szczepień. d. Żłobek jako środowisko życia dziecka. 2. Ocena rozwoju psychoruchowego dziecka do 3 roku życia. <ol style="list-style-type: none"> a. Pomiar podstawowych cech somatycznych dziecka. b. Odruchy pierwotne i wyzwalacze społeczne. c. Prawa rozwoju psychoruchowego. d. Wspomaganie rozwoju prawidłowego dziecka. e. Zastosowania siatek centylowych, tabeli liczbowych, morfogramów. f. Udział pielęgniarki we wczesnej diagnostyce zaburzeń w rozwoju. Testy przesiewowe. Interpretacja wyników. g. Krzywica. 3. Ocena rozwoju psychoruchowego dziecka w wieku przedszkolnym. <ol style="list-style-type: none"> a. Pomiar podstawowych cech somatycznych dziecka. b. Zastosowania siatek centylowych, tabeli liczbowych, morfogramów, c. Udział pielęgniarki we wczesnej diagnostyce zaburzeń w rozwoju. Testy przesiewowe. Interpretacja wyników. d. Kształtowanie rozwoju psychicznego dziecka – zabawa, naśladownictwo, pytania. 					

- e. Dojrzałość szkolna.
- f. Najczęstsze problemy w opiece nad zdrowym dzieckiem w wieku poniemowlęcym i przedszkolnym.
- 4. Zasady racjonalnego żywienia dzieci w okresie niemowlęcym z uwzględnieniem problematyki ekologicznej.**
  - a. Wpływ żywienia na rozwój i zdrowie dziecka.
  - b. Zasady żywienia niemowląt.
  - c. Zasady żywienia dzieci w wieku poniemowlęcym.
  - d. Zasady żywienia dzieci w okresie przedszkolnym.
  - e. Zalecenia zespołu ekspertów dotyczące żywienia.
- 5. Zasady racjonalnego żywienia dzieci w okresie poniemowlęcym i przedszkolnym z uwzględnieniem problematyki ekologicznej.**
  - a. Wpływ żywienia na rozwój i zdrowie dziecka.
  - b. Zasady żywienia dzieci w wieku poniemowlęcym.
  - c. Zasady żywienia dzieci w okresie przedszkolnym.
  - d. Zalecenia zespołu ekspertów dotyczące żywienia.
- 6. Szpital jako środowisko dziecka chorego.**
  - a. Model współczesnej pielęgniarki pediatrycznej.
  - b. Procedura przyjmowania dziecka do szpitala.
  - c. Przyczyny hospitalizacji dzieci.
  - d. Skutki hospitalizacji i udział pielęgniarki w adaptacji dziecka do środowiska szpitalnego.
  - e. Choroba sieroca i choroba szpitalna – postępowanie terapeutyczne i profilaktyczne pielęgniarki.
  - f. Czynniki wpływające na proces adaptacji dzieci i rodziców do warunków szpitalnych.
- 7. Pielęgnowanie dzieci ze schorzeniami układu oddechowego.**
  - a. Rozpoznawanie i ocena stanu klinicznego dziecka ze schorzeniami układu oddechowego.
  - b. Problemy pielęgnacyjne u dzieci w chorobach gardła i krtani.
  - c. Zadania pielęgniarki w opiece nad dzieckiem z zapaleniem tchawicy i oskrzeli.
  - d. Pielęgnowanie dziecka z zapaleniem płuc.
  - e. Choroba alergiczna układu oddechowego u dzieci – udział pielęgniarki w edukacji dzieci i młodzieży.
  - f. Udział pielęgniarki w przygotowaniu rodziców do opieki nad dzieckiem z astmą oskrzelową.
- 8. Zadania pielęgniarki w opiece nad dziećmi ze schorzeniami układu pokarmowego.**
  - a. Problemy pielęgnacyjne u dzieci z wadami rozwojowymi o i twarzoczaszki – rozszczep wargi i podniebienia.
  - b. Biegunki u dzieci ostre i przewlekłe – zadania terapeutyczne, opiekuńcze i edukacyjne pielęgniarki.
  - c. Rola pielęgniarki w rozpoznawaniu przyczyn bólów brzucha u dzieci.
  - d. Niedobory masy ciała u dzieci – opieka pielęgniarska.
  - e. Celiakia – problemy pielęgnacyjne u dzieci z chorobą trzewną.
  - f. Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno – opiekuńczych w opiece nad dzieckiem z przewlekłymi zaburzeniami przewodu pokarmowego.
- 9. Pielęgnowanie dziecka z chorobą układu krążenia.**
  - a. Zasady opieki nad dzieckiem z wrodzoną wadą serca.
  - b. Zapalenie mięśnia sercowego - rola pielęgniarki profilaktyce i leczeniu.
- 10. Postępowanie pielęgnacyjne w schorzeniach alergicznych skóry u dzieci.**
  - a. Problemy pielęgnacyjne w kontaktowym i atopowym zapaleniu skóry u dziecka.
  - b. Pielęgnowanie dzieci z chorobami alergicznymi skóry.
- 11. Problemy pielęgnacyjne w chorobach układu moczowego u dzieci.**
  - a. Zakażenia układu moczowego – czynniki predysponujące do zakażeń i zadania pielęgniarki w profilaktyce.
  - b. Moczzenie nocne – problemy pielęgnacyjne.
  - c. Zespół nerczycowy – najczęstsze problemy pielęgnacyjne i pielęgnowanie dziecka w ostrej fazie choroby.
  - d. Zadania pielęgniarki w leczeniu niewydolności nerek u dzieci.
- 12. Opieka pielęgniarska nad dzieckiem z cukrzycą.**
  - a. Działania diagnostyczne pielęgniarki w rozpoznawaniu cukrzycy.
  - b. Rola pielęgniarki w nadzorowaniu leczenia dietetycznego cukrzycy.
  - c. Działalność edukacyjna pielęgniarki względem dziecka z cukrzycą i jego rodziców/ opiekunów.
  - d. Udział pielęgniarki w profilaktyce wczesnych i późnych powikłań cukrzycy.
- 13. Pielęgnowanie dziecka w wybranych chorobach układu nerwowego.**
  - a. Drgawki u dzieci – przyczyny występowania i rola pielęgniarki w zapobieganiu i wczesnym rozpoznawaniu.
  - b. Choroby zapalne układu nerwowego – patogeneza zapaleń opon mózgowych i udział pielęgniarski w

profilaktyce.

- c. Mózgowe porażenie dziecięce – pielęgnowanie i rola pielęgniarki w usprawnianiu dziecka.
- d. Zadania pielęgniarki w opiece nad dzieckiem z niedorozwojem umysłowym /zespół Downa/.

14. Opieka pielęgniarska nad dzieckiem z chorobą układu krwiotwórczego.

- a. Hemofilia – opieka nad dzieckiem w wieku niemowlęcym i szkolnym
- b. Białaczka – opieka paliatywna nad dzieckiem i jego rodziną.
- c. Niedokrwistość – opieka pielęgniarską i problemy pielęgnacyjne.

Problematyka zajęć w warunkach symulowanych:

1. Pomiar podstawowych parametrów życiowych u dziecka.
2. Badanie fizykalne. Interpretacja odruchów fizjologicznych charakterystycznych dla okresu noworodkowego i niemowlęcego.
3. Pielęgnacja dziecka.
4. Enteralne i parenteralne podawanie leków u dzieci.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 potrafi omówić podstawowe potrzeby i zakres działania pielęgniarki w opiece nad dzieckiem z wybranym schorzeniem pediatrycznym

Umiejętności

U_01 Potrafi identyfikować dzieci z nieprawidłowym rozwojem somatycznym i psychoruchowym oraz problemami zdrowotnymi.

U_02 Potrafi komunikować się z pacjentem w wieku rozwojowym oraz z jego rodziną, a także współdziałać w zespole interdyscyplinarnym w podejmowaniu decyzji dotyczących pielęgnacji pacjenta pediatrycznego

U_03 Potrafi rozpoznawać i rozwiązywać problemy pielęgnacyjne w wybranych stanach chorobowych.

U_04 Potrafi zaplanować edukację dziecka i jego rodziny w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.

Kompetencje społeczne

K_01 Posiada świadomość własnych ograniczeń, wynikających z warunków wykonywania zawodu, zasad etyki

K_02 Okazuje szacunek wobec podmiotu opieki, zrozumienie dla różnic kulturowych przestrzegając praw pacjenta.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Zajęcia praktyczne:

Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w indywidualnym dzienniku praktyk.

Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach).

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01					X				
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
U_04								X	X
K_01								X	X
K_02								X	X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie ustne
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Pracy studenta w trakcie zajęć

Kryteria oceniania

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie

	<p>81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W.2., D.W3.
U_01	D.U5.
U_02	D.U2.,D.U22., D.U23., D.U26.
U_03	D.U1., D.U4., D.U13., D.U14., D.U15., D.U18., D.U24.
U_04	D.U3., D.U12., D.U16., D.U17., D.U20.
K_01	K.3., K.4., K.5., K.6., K.7.
K_02	K.1.,K.2.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Pawlaczyk B., *Pediatrica dla studentów pielęgniarstwa*. Warszawa, 2014.
2. Muscari M. E., *Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne*. Lublin, 2010.

B. Literatura uzupełniająca:

1. Kaczmarski M., Piskosz-Ogórek K., *Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne*. Kraków 2013.
2. Andrzejczak M. *Farmakoterapia u dzieci*. Notatnik ratunkowy. Gliwice 2015.
3. Kulkus M., Grenda R., Kawalec W., *Pediatrica*, PZWL 2018.
4. Pietrzyk J., *Pediatrica*. Tom 1-3 2018
5. Barczykowska E., Ślusarz R., Szewczyk M. T., *Pielęgniarstwo w pediatrii*. Borgis. Warszawa 2006.
6. Bednarek A., Bartkowiak-Emeryk M., Wysocki J., *Szczepienia ochronne w profilaktyce chorób zakaźnych u dzieci*, PZWL 2018.
7. Borkowski W.M., *Opieka pielęgniarska nad noworodkiem*. Kraków 2007.
8. Chybicka A. *Od objawu do nowotworu. Wczesne rozpoznawanie chorób nowotworowych u dzieci*.

Wrocław 2011.

9. Czekirda M. Obliczanie dawek leków. Warszawa 2017.
10. Dyk D. Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. Warszawa 2009.
11. Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci. Standardy Medyczne. *Pediatrics* 2014, s.321-338.
12. Gmitrowicz A. Zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży, 2018.
13. Kaczmarski M., Piskosz-Ogórek K., *Pediatrics i pielęgniarstwo pediatryczne*. Kraków 2013.
14. Krajewska-Kułak E., Szczepański M., *Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych*. Lublin 2008.
15. Krawczyński M. *Żywienie dzieci w zdrowiu i chorobie*. Kraków 2015.
16. Oblacińska A., Weker H. *Profilaktyka otyłości u dzieci i młodzieży od urodzenia do dorosłości*. Kraków 2008.
17. Obuchowicz A. *Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii*. PZWL. Warszawa 2016.
18. Pawlaczyk B., *Pediatrics dla studentów pielęgniarstwa*. Warszawa, 2014.
19. Rakowska-Rózewicz D. (red.) *Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym*. Czelej. Lublin 2001.
20. Szajewska H. i inni, *Zasady żywienia zdrowych niemowląt. Zalecenia Polskiego Towarzystwa* 2014.
21. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda M., *Umiejętności pielęgniarskie katalog Check-List*, Warszawa 2017.
22. Tkaczyk M., *Stany nagłe w pediatrii*, 2018.
23. *Wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji. Rozdział 6- Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dzieci*. Kraków 2015.

Nazwa zajęć Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 6	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	-	po II roku	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Opiekunowie praktyk, zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyka	-	-	160	-	6
Razem	-	-	160	-	
Metody dydaktyczne Pokaz Instruktaż Metoda indywidualnych przypadków					
Wymagania wstępne Treści omawiane na wykładach w ramach pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego.					
Cele przedmiotu Kształcenie samodzielnej, aktywnej i twórczej postawy do rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych pacjentów w wieku rozwojowym oraz działań prewencyjnych wobec dziecka i jego rodziny.					
Treści programowe Problematyka praktyk:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zadania pielęgniarki w oddziale pediatrycznym. <ol style="list-style-type: none"> a) Funkcje pielęgniarki w oddziale pediatrycznym. b) Europejska Karta Dziecka w szpitalu. c) Udział pielęgniarki w adaptacji dziecka do środowiska szpitalnego. d) Pomoc i wsparcie wobec rodziców, których dziecko znajduje się w szpitalu. e) Rola pielęgniarki w zminimalizowaniu stresu związanego z pobytem dziecka w szpitalu. 2. Żywienie dziecka chorego i zdrowego. <ol style="list-style-type: none"> a) Wpływ żywienia na rozwój i zdrowie dziecka. b) Zasady żywienia niemowląt. c) Zasady żywienia dzieci uwzględniające poszczególne okresy rozwojowe. d) Zasady żywienia dzieci w określonych jednostkach chorobowych. e) Rola pielęgniarki w nadzorowaniu leczenia dietetycznego. 3. Przygotowanie rodziców/opiekunów do opieki nad chorym dzieckiem w warunkach domowych. <ol style="list-style-type: none"> a) Komunikowanie się i współpraca z dzieckiem oraz jego rodzicami/opiekunami. b) Zgromadzenie niezbędnych informacji dotyczących środowiska dziecka i możliwości rodziców/opiekunów do pełnienia nieprofesjonalnej opieki w sytuacji pobytu chorego dziecka w środowisku domowym. c) Edukacja rodziców mająca na celu wykształcenie umiejętności u rodziców/opiekunów dotyczące m.in. wykonywania zabiegów higienicznych, przestrzegania diety, podawania insuliny, usprawniania funkcji narządów, ochrony przed zakażeniami, podawania leków różnymi drogami oraz innych czynności bezpośrednio wynikających ze stanu dziecka. 					

4. Urazy u dzieci-działania edukacyjne i prewencyjne.
  - a) Najczęściej występujące urazy u dzieci.
  - b) Edukacja rodziców, opiekunów i dzieci na temat zapobiegania urazów u dzieci oraz udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej.
5. Badania diagnostyczne służące do oceny stanu dziecka.
  - a) Obserwacja, wywiad, badanie fizykalne.
  - b) Badania laboratoryjne, badania radiologiczne.
  - c) Badanie dziecka chorego.
  - d) Udział pielęgniarki we wczesnej diagnostyce zaburzeń rozwoju.
  - e) Testy przesiewowe-interpretacja wyników.
6. Ból w oddziale pediatrycznym.
  - a) Dokumentowanie natężenia i charakteru bólu.
  - b) Ocena bólu-stosowane skale.
  - c) Opanowanie bólu-zróźnicowanie pod względem wieku, stopnia i nasilenia bólu.
  - d) Niefarmakologiczne sposoby walki w bólem.
7. Sposoby łagodzenia cierpień fizycznych i emocjonalnych u dziecka z chorobą nowotworową.
  - a) Problemy pielęgnacyjne i planowanie odpowiednich działań pielęgniarzkich.
  - b) Wspomaganie rodziny w radzeniu sobie z chorobą dziecka
  - c) Towarzyszenie dziecku i jego rodzinie.
  - d) Nauczenie dziecka i jego rodziny właściwego postępowania w przebiegu choroby i jej leczenia.
  - e) Edukacja rodziców na pielęgnowania dziecka z chorobą nowotworową.
  - f) Opieka nad rodziną i dzieckiem w okresie choroby terminalnej.
  - g) Pomaganie w rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z chorobą.
8. Problemy pielęgnacyjne młodzieży zdrowej i przewlekle chorej.
  - a) Rola pielęgniarki we wczesnym wykrywaniu problemów pielęgnacyjnych u dzieci i młodzieży – zdrowej i chorej.
  - b) Edukacja dzieci i rodziców/opiekunów dotycząca alkoholizmu, nikotynizmu i narkomanii, a także chorób przenoszonych drogą płciową.
  - c) Monitorowanie rozwoju dzieci i młodzieży.
  - d) Czynniki wpływające na rozwój dziecka zdrowego i chorego.
9. Rola pielęgniarki w zapobieganiu rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych wieku rozwojowego.
  - a) Najczęściej spotykane w wieku rozwojowym choroby zakaźne.
  - b) Problemy pielęgnacyjne u dzieci z chorobami zakaźnymi.
  - c) Działania pielęgniarzkie mające na celu rozwiązanie problemów pielęgnacyjnych.
  - d) Metody zapobiegania rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych.
  - e) Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalnym w oddziałach pediatrycznych.

<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Wiedza W_01 Zna czynniki predysponujące do występowania chorób w populacji wieku rozwojowego, zna wpływ choroby na funkcjonowanie dziecka i jego procesy rozwojowe oraz potrafi zaobserwować potrzeby dziecka zdrowego, chorego, hospitalizowanego i jego rodziny oraz sposoby ich zaspokajania</p> <p>Umiejętności U_01 Potrafi identyfikować dzieci z nieprawidłowym rozwojem somatycznym i psychoruchowym oraz problemami zdrowotnymi. U_02 Potrafi komunikować się z pacjentem w wieku rozwojowym oraz z jego rodziną, a</p>	<p>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</p> <p>A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</p> <p>Zajęcia praktyczne: Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych (dziennik praktyk). Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach.</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt kształcenia</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Efekt kształcenia	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia									1	2	3	4	5	6	7	8	9										
Efekt kształcenia	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																					

<p>także współdziałać w zespole interdyscyplinarnym w podejmowaniu decyzji dotyczących pielęgnacji pacjenta pediatrycznego</p> <p>U_03 Potrafi rozpoznawać i rozwiązywać problemy pielęgnacyjne w wybranych stanach chorobowych.</p> <p>U_04 Potrafi zaplanować edukację dziecka i jego rodziny w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Posiada świadomość własnych ograniczeń, wynikających z warunków wykonywania zawodu, zasad etyki</p> <p>K_02 Okazuje szacunek wobec podmiotu opieki, zrozumienie dla różnic kulturowych przestrzegając praw pacjenta.</p>	W_01					X			
	U_01							X	X
	U_02							X	X
	U_03							X	X
	U_04							X	X
	K_01							X	X
	K_02							X	X
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie ustne 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Pracy studenta w trakcie zajęć 								
<p>Kryteria oceniania</p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje</p>									

wykładowca prowadzący zajęcia.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W2, D.W3.
U_01	D.U5.
U_02	D.U2.,D.U22., D.U23., D.U26.
U_03	D.U1., D.U4., D.U13., D.U14., D.U15., D.U18., D.U24.
U_04	D.U3., D.U12., D.U16., D.U17., D.U20.
K_01	K.3., K.4., K.5., K.6., K.7.
K_02	K1.,K2.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Pawlaczek B., *Pediatrya dla studentów pielęgniarstwa*. Warszawa, 2014.
2. Muscari M. E., *Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne*. Lublin, 2010.

B. Literatura uzupełniająca:

1. Kaczmarski M., Piskosz-Ogórek K., *Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne*. Kraków 2013.
2. Andrzejczak M. *Farmakoterapia u dzieci*. Notatnik ratunkowy. Gliwice 2015.
3. Kulkus M., Grenda R., Kawalec W., *Pediatrya*, PZWL 2018.
4. Pietrzyk J., *Pediatrya*. Tom 1-3 2018
5. Barczykowska E., Ślusarz R., Szewczyk M. T., *Pielęgniarstwo w pediatrii*. Borgis. Warszawa 2006.
6. Bednarek A., Bartkowiak-Emeryk M., Wysocki J., *Szczepienia ochronne w profilaktyce chorób zakaźnych u dzieci*, PZWL 2018.
7. Borkowski W.M., *Opieka pielęgniarska nad noworodkiem*. Kraków 2007.
8. Chybicka A. *Od objawu do nowotworu. Wczesne rozpoznawanie chorób nowotworowych u dzieci*. Wrocław 2011.
9. Czekirda M. *Obliczanie dawek leków*. Warszawa 2017.
10. Dyk D. *Badanie fizykalne w pielęgniarstwie*. Warszawa 2009.
11. *Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci*. Standardy Medyczne. *Pediatrya* 2014, s.321-338.
12. Gmitrowicz A. *Zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży*,2018.
13. Kaczmarski M., Piskosz-Ogórek K., *Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne*. Kraków 2013.
14. Krajewska-Kułak E., Szczepański M., *Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych*. Lublin 2008.
15. Krawczyński M. *Żywienie dzieci w zdrowiu i chorobie*. Kraków 2015.
16. Oblacińska A., Weker H. *Profilaktyka otyłości u dzieci i młodzieży od urodzenia do dorosłości*. Kraków 2008.
17. Obuchowicz A. *Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii*. PZWL. Warszawa 2016.
18. Pawlaczek B., *Pediatrya dla studentów pielęgniarstwa*. Warszawa, 2014.
19. Rakowska-Różewicz D. (red.) *Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym*. Czelej. Lublin 2001.
20. Szajewska H. i inni, *Zasady żywienia zdrowych niemowląt. Zalecenia Polskiego Towarzystwa* 2014.
21. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda M., *Umiejętności pielęgniarskie katalog Check-List*, Warszawa 2017.
22. Tkaczyk M., *Stany nagłe w pediatrii*,2018.
23. *Wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji*. Rozdział 6- Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dzieci. Kraków 2015.

Nazwa zajęć Pielęgniarstwo długoterminowej		opieki		Forma zaliczenia Z.O.	Liczba punktów ECTS 1
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak		Nie dotyczy	VI
Dyscyplina ² Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	25	-	5	-	1
Analiza literatury			2		
Przygotowanie do zaliczenia			3		
Razem	25	-	5	-	1
Metody dydaktyczne Wykład informacyjny, opis, prelekcja, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna (związana z wykładem, panelowa)					
Wymagania wstępne Wiedza z podstaw pielęgniarstwa, a także z przedmiotów w ramach modułu nauk w zakresie opieki specjalistycznej.					
Cele przedmiotu Określenie zadań pielęgniarki w opiece długoterminowej. Ukierunkowanie na zdobywanie umiejętności potrzebnych do sprawowania opieki na pacjentem w opiece długoterminowej.					
Treści programowe <u>Problematyka wykładów</u> Organizacja opieki długoterminowej w Polsce. Problemy zdrowotne osób przewlekle chorych w aspekcie opieki długoterminowej: - schorzenia neurologiczne - schorzenia układu ruchu - choroby nowotworowe - schorzenia wieku podeszłego Opieka długoterminowa nad dzieckiem Opieka długoterminowa domowa Opieka nad pacjentem sztucznie wentylowanych Opieka nad pacjentem w stanie apalicznym Metody oceny potrzeb, stanu funkcjonalnego i jakości życia					
Efekty uczenia się			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		
Wiedza: W_01 Zna i rozumie zasady funkcjonowania opieki długoterminowej w Polsce. W_02 Zna i rozumie zasady kwalifikacji			A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną		

pacjentów do objęcia opieką długoterminową.

W_03 Zna i rozumie specyfikę chorobowości pacjentów objętych opieką długoterminową.

W_04 Zna i rozumie standardy i procedury w opiece długoterminowej.

W_05 Zna metody oceny stanu pacjenta, jego jakości życia.

Umiejętności:

U_01 Potrafi rozpoznać główne problemy zdrowotne pacjenta objętego opieką długoterminową i zaplanować działania pielęgniarstwa w oparciu o studium przypadku

Kompetencje społeczne:

K_01 Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Zaliczenie wykładów - kolokwium pisemne

Ocena z kolokwium

Zaliczenie kolokwium tj. uzyskanie sumarycznie min.50% punktów.

<50% - 2,0 (ndst)

50%÷60% - 3,0 (dst)

61%÷70% - 3,5 (dst plus)

71%÷80% - 4,0 (db)

81%÷90% - 4,5(db plus)

>91% - 5,0 (bdb)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						
W_03			X						
W_04			X						
W_05			X						
U_01			X						
K_01									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

Kryteria oceniania

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne -

	<p>wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski. 3,5 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich. 3,0 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich. 2,0 – niezadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 60%. Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W10
W_02	D.W10
W_03	D.W2, D.W3, D.W4, D.W5, D.W6,
W_04	D.W7
W_05	D.W3, D.W8
U_01	D.U1
K_01	K.7

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Kędziora- Kornatowska K.: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. PZWL, Warszawa 2010.
2. Zielińska E., Guzak B., Syrocka-Marczewska K.: Opieka długoterminowa. PZWL, Warszawa 2018.

B. Literatura uzupełniająca

1. Bońkowski K., Klich-Rączka A.: Ciężka niesprawność czynnościowa osób starszych wyzwaniem dla opieki długoterminowej. „Gerontol. Pol.”, 2007; 15, 3: 97–103
2. Ksykiewicz-Dorota A. (red.): Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej. Wyd. Czelej, Lublin 2004
3. „Pielęgniarki dbają o jakość, służą społeczeństwu, są liderami opieki długoterminowej” Delivering Quality, Serving Communities: Nurses Leading Chronic Care. ICN, Geneva, Switzerland, 2009/NRPiP, PTP 2010 Motyka M. Komunikacja terapeutyczna w aspekcie medycznym. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego 2011.
4. Heszen I., Sęk H. Psychologia zdrowia. Wyd.PWN. W-wa 2019.

Nazwa zajęć Pielęgniarstwo długoterminowej		opieki		Forma zaliczenia Z.O.	Liczba punktów ECTS 2
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak		Nie dotyczy	VI
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	32	-	-	-	2
Zajęcia praktyczne symulowane	8	-	-	-	
Razem	40	-	-	-	2
Metody dydaktyczne Dyskusja. Ćwiczenia: grupowe, indywidualne, problemowe, sytuacyjne i symulacyjne. Trening umiejętności praktycznych.					
Wymagania wstępne Wiedza z podstaw pielęgniarstwa, a także z przedmiotów w ramach modułu nauk w zakresie opieki specjalistycznej.					
Cele przedmiotu Określenie zadań pielęgniarki w opiece długoterminowej. Ukierunkowanie na zdobywanie umiejętności potrzebnych do sprawowania opieki na pacjentem w opiece długoterminowej.					
Treści programowe Problematyka zajęć praktycznych. 1. Metody oceny potrzeb i sprawności funkcjonalnej. 2. Kompleksowa opieka nad pacjentem w oddziale opieki długoterminowej. 3. Zastosowanie procedur i standardów opieki długoterminowej w praktyce. 4. Dobieranie, zmienianie i stosowanie technik i metod zabiegów, procedur medycznych uwzględniając najnowsze wytyczne i stan kliniczny pacjenta. Problematyka zajęć praktycznych w warunkach symulowanych. 1. Kompleksowa opieka nad pacjentem w oddziale opieki długoterminowej w warunkach symulowanych, a w tym: - wykonywanie świadczeń pielęgnacyjno-higienicznych i zabiegów aseptycznych (opatrunki ran, odleżyn, owrzodzeń troficznych podudzi) w opiece długoterminowej w warunkach domowych. - zastosowanie narzędzi do oceny stanu funkcjonalnego pacjenta objętego opieką długoterminową					
Efekty uczenia się: Wiedza W_01. Zna i rozumie specyfikę opieki nad			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną		

pacjentem w opiece długoterminowej.

Umiejętności

U_01 Rozpoznaje problemy osób przewlekle chorych w aspekcie opieki długoterminowej

U_02 Umie dobierać, zmieniać i stosować techniki i metody zabiegów, procedur medycznych uwzględniając najnowsze wytyczne i stan kliniczny pacjenta. Potrafi stosować procedury i standardy opieki długoterminowej.

U_03 Potrafi ocenić stan, jakość życia pacjentów objętych opieką długoterminową.

U_04 Samodzielnie realizuje całościową opiekę pielęgniarską nad pacjentem objętym opieką długoterminową.

Kompetencje społeczne

K_01. Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece, przestrzega tajemnicy zawodowej.

K_02. Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

K_03. Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

1. Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w indywidualnym dzienniku praktyk.

2. Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)

3. Ocena przygotowania teoretycznego do zajęć symulacyjnych.

4. Wykształcenie i opanowanie umiejętności ćwiczonych na zajęciach.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01					X				
U_01								X	
U_02								X	
U_03								X	
U_04								X	
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
 2. Egzamin pisemny
 3. Kolokwium
 4. Projekt
 5. Sprawozdanie ustne
 6. Prezentacja
 7. Praca kontrolna
 8. Zadanie praktyczne
 9. Praca studenta w trakcie zajęć

Warunki zaliczenia:

Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach. Materiał samodzielnie przygotowujący i opracowywany student zalicza poprzez uczestnictwo w tematycznej dyskusji z nauczycielem.

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

	<p>Kryteria oceniania</p> <p>5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 60%. Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W2, D.W3.
U_01	D.U1, D.U2, D.U3, D.U4
U_02	D.U12
U_03	D.U20, D.U24
U_04	D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U13, D.U14, D.U15, D.U16, D.U17, D.U18, D.U22, D.U23, D.U25
K_01	K.1, K.3, K.4, K.5, K.7
K_02	K.2, K.6
K_03	K.7

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Kędziora- Kornatowska K.: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. PZWL, Warszawa 2010.
2. Zielińska E., Guzak B., Syrocka-Marczewska K.: Opieka długoterminowa. PZWL, Warszawa 2018.

B. Literatura uzupełniająca

1. Bońkowski K., Klich-Rączka A.: Ciężka niesprawność czynnościowa osób starszych wyzwaniem dla opieki długoterminowej. „Gerontol. Pol.”, 2007; 15, 3: 97–103
2. Ksykiewicz-Dorota A. (red.): Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej. Wyd. Czelej, Lublin 2004
3. „Pielęgniarki dbają o jakość, służą społeczeństwu, są liderami opieki długoterminowej” Delivering Quality, Serving Communities: Nurses Leading Chronic Care. ICN, Geneva, Switzerland, 2009/NRPiP, PTP 2010 Motyka M. Komunikacja terapeutyczna w aspekcie medycznym. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego 2011.
4. Heszen I., Sęk H. Psychologia zdrowia. Wyd.PWN. W-wa 2019.

Nazwa zajęć Pielęgniarstwo opieki długoterminowej		Forma zaliczenia Z.O.		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak		--	VI
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyka	-	-	40	-	2
Razem	-	-	40	-	2
Metody dydaktyczne Praktyka - zadanie praktyczne.					
Wymagania wstępne Wiedza z podstaw pielęgniarstwa, a także z przedmiotów w ramach modułu nauk w zakresie opieki specjalistycznej.					
Cele przedmiotu Przygotowanie do samodzielnego sprawowania opieki na pacjentem w opiece długoterminowej.					
Treści programowe Problematyka praktyk: 1. Metody oceny potrzeb i sprawności funkcjonalnej. 2. Kompleksowa opieka nad pacjentem w oddziale opieki długoterminowej. 3. Zastosowanie procedur i standardów opieki długoterminowej w praktyce. 4. Dobieranie, zmienianie i stosowanie technik i metod zabiegów, procedur medycznych uwzględniając najnowsze wytyczne i stan kliniczny pacjenta.					
Efekty uczenia się: Wiedza W_01. Zna i rozumie specyfikę opieki nad pacjentem w opiece długoterminowej. Umiejętności U_01 Rozpoznaje problemy osób przewlekle chorych w aspekcie opieki długoterminowej U_02 Umie dobierać, zmieniać i stosować techniki i metody zabiegów, procedur medycznych uwzględniając najnowsze wytyczne i stan kliniczny pacjenta. Potrafi stosować procedury i standardy opieki długoterminowej. U_03 Potrafi ocenić stan, jakość życia pacjentów objętych opieką długoterminową.			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w indywidualnym dzienniku praktyk 100% obecności na praktykach.		
		Efekt uczenia	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się		

<p>U_04 Samodzielnie realizuje całościową opiekę pielęgniarską nad pacjentem objętym opieką długoterminową.</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01. Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece, przestrzega tajemnicy zawodowej.</p> <p>K_02. Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.</p> <p>K_03.Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.</p>	się									
	W_01									X
	U_01									X
	U_02									X
	U_03									X
	U_04									X
	K_01									X
	K_02									X
	K_03									X
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć 									

Warunki zaliczenia:
Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach.

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:
Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje opiekun praktyki.

Kryteria oceniania

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%**.
Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%**.
Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **77%-84%**.
Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **69%-76%**.
Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **60%-68%**.

	<p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W2, D.W3.
U_01	D.U1, D.U2, D.U3
U_02	D.U12
U_03	D.U20, D.U24
U_04	D.U1, D.U2, D.U3, D.U12, D.U13, D.U14, D.U15, D.U16, D.U17, D.U18, D.U22, D.U23, D.U25
K_01	K.1, K.3, K.4, K.5, K.7
K_02	K.2, K.6
K_03	K.7

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Kędziora- Kornatowska K.: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. PZWL, Warszawa 2010.
2. Zielińska E., Guzak B., Syrocka-Marczewska K.: Opieka długoterminowa. PZWL, Warszawa 2018.

B. Literatura uzupełniająca

1. Bońkowski K., Klich-Rączka A.: Ciężka niesprawność czynnościowa osób starszych wyzwaniem dla opieki długoterminowej. „Gerontol. Pol.”, 2007; 15, 3: 97–103
2. Ksykiewicz-Dorota A. (red.): Podstawy organizacji pracy pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2004
3. „Pielęgniarki dbają o jakość, służą społeczeństwu, są liderami opieki długoterminowej” Delivering Quality, Serving Communities: Nurses Leading Chronic Care. ICN, Geneva, Switzerland, 2009/NRPiP, PTP 2010 Motyka M. Komunikacja terapeutyczna w aspekcie medycznym. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego 2011.
4. Heszen I., Sęk H. Psychologia zdrowia. Wyd.PWN. W-wa 2019.

Nazwa zajęć Podstawowa opieka zdrowotna		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
Praktyczny	SPS	tak	Nie dotyczy	II	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykład	30	-	30	-	2
Analiza literatury i przygotowanie do egzaminu	-	-	20	-	
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	-	-	10	-	
Razem	30	-	30	-	
Metody dydaktyczne Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, Wykład problemowy, Wykład informacyjny, Metoda przypadków.					
Wymagania wstępne Znajomość podstaw pielęgniarstwa, zakres wiedzy ze szkoły średniej dotyczące nauk biologicznych i wiedzy o społeczeństwie.					
Cele przedmiotu Zadaniem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami funkcjonowania Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Polsce oraz zmian zachodzących systemie na przestrzeni ostatnich lat.					
Treści programowe Problematyka wykładów 1. Podstawowa opieka zdrowotna - rys historyczny, podstawowe pojęcia. 2. Struktura i zakres świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej. 3. Zadania zespołu podstawowej opieki zdrowotnej. Kompetencje lekarza rodzinnego, pielęgniarki/położnej POZ. 4. Rozpoznanie problemów zdrowotnych i społecznych jednostki, rodziny i społeczności lokalnej. 5. Planowanie i realizacja opieki pielęgniarstwa w środowisku zamieszkania, nauki i pracy. 6. Udział pielęgniarki w realizacji zadań wynikających z programów polityki zdrowotnej.					
Efekty uczenia się: Wiedza W_01. Student potrafi określić strukturę POZ w Polsce i innych państwach, ze szczególnym uwzględnieniem roli pielęgniarki. W_02. Student umie omówić zasady realizacji i finansowanie świadczeń pielęgniarstwa w POZ. W_03. Zna metody, jakimi można ocenić		Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne A. Sposób zaliczenia Egzamin B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Aktywne uczestnictwo w wykładach, Wykonanie pracy zaliczeniowej w formie prezentacji multimedialnej, 100% frekwencja,			

środowisko nauczania i wychowania, biorąc pod uwagę problemy zdrowotne dzieci i młodzieży.

Umiejętności

U_01. Potrafi organizować i wypełniać świadczenia zdrowotne w ramach POZ.

U_02. Umie rozpoznawać problemu zdrowotne w różnych środowiskach.

Kompetencje społeczne

K_01. Posiada świadomość własnych ograniczeń, wynikających z warunków wykonywania zawodu

K_02. Posiada umiejętność permanentnego dokształcania się

K_03. Okazuje szacunek wobec podmiotu opieki, zrozumienie dla różnic kulturowych przestrzegając praw pacjenta

Egzamin w formie ustnej. Odpowiedź na 3 losowo wybrane pytania z materiałów wykładowych i podanej literatury.

Zaliczenie po uzyskaniu pozytywnej oceny z odpowiedzi (T1) i zadania 1 (Z1)

Ocena jest średnią ważoną wyliczoną w oparciu o składniki podane w tabeli nr 1.

Tabela nr 1.

Skala ocen dla wykładu	Kod	Suma
		Ocena semestralna
Odpowiedź ustna	T ₁	60%
Zadanie 1	Z ₁	40%

Ustalenie oceny końcowej na podstawie uzyskanych pozytywnych ocen (T1 + Z1).

$$Ok = Ow [(T1 \times 60) + (Z1 \times 40)] / 100$$

Ok – ocena końcowa

Ow – ocena wykładu

T1- ocena z odpowiedzi

Z1- ocena zadanie 1

Ocena końcowa jest przeliczana według wzoru:

3,0 - 3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 - 3,74 – dostateczny (3,5)

3,75 - 4,24 – dobry (4,0)

4,25 - 4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 - 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zaliczeń nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.

Terminy zaliczenia oraz zaliczenia poprawkowego zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach.

Warunki zaliczenia:

Terminy zaliczenia, egzaminu końcowego oraz egzaminu poprawkowego zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach danego semestru

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01	X								
W_02	X								
W_03	X								
U_01	X					X		X	
U_02	X					X		X	
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne

9. Praca studenta w trakcie zajęć

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia

Kryteria oceniania

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **77%-84%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **69%-76%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **60%-68%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej **60%**.

Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W19, C.W20, C.W21.
W_02	C.W19, C.W20, C.W21.
W_03	C.W19, C.W20, C.W21.
U_01	C.U33, C.U34.
U_02	C.U33, C.U34.
K_01	K.2, K.7.
K_02	K.2, K.7.
K_03	K.1, K.3, K.4, K.5, K.6, K.7.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Kilańska D.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, Tom I, Wyd. II, Makmed, Lublin 2010,
2. Brosowska B., Mielczarek- Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, Tom II,

- Makmed, Lublin 2010,
3. Kocka K., Marcinowicz L., Ślusarska B.: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa, PZWL, Warszawa 2019

B. Literatura uzupełniająca

1. Sygit M.: Zdrowie publiczne, Wolters Kluwer Polska 2010,
  2. Akty prawne odnoszące się do poszczególnej problematyki (aktualne).
  3. Kawczyńska- Butrym Z.: Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość, Makmed, Lublin 200
  4. Nosko J., Wojtczak A.: Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku, PZWL, Warszawa 2009
- Zbiór literatury dostępnej w bibliotece AP z zakresu pielęgniarstwa i nauk pokrewnych.

Nazwa zajęć Podstawowa opieka zdrowotna ZP/ZPS		Forma zaliczenia Z.O.		Liczba punktów ECTS 4	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
Praktyczny	SPS	tak	Nie dotyczy	II , III	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	104	-	-	-	4
Zajęcia praktyczne symulowane	16	-	-	-	
Razem	120	-	-	-	
Metody dydaktyczne Dyskusja. Ćwiczenia: grupowe, indywidualne, problemowe, sytuacyjne i symulacyjne. Trening umiejętności praktycznych.					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych i podstaw zdrowia publicznego.					
Cele przedmiotu Kształtowanie umiejętności studenta w opiece nad jednostką, rodziną, zbiorowością lokalną w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w różnych etapach życia. Przygotowanie do sprawowania całościowej opieki nad człowiekiem zdrowym, chorym, zagrożonym chorobą w środowisku zamieszkania, pracy, nauczania.					
Treści programowe Problematyka zajęć praktycznych Auksologia i jej znaczenie w opiece zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą: czynniki rozwoju, zakres norm i warianty rozwojowe, metody oceny rozwoju fizycznego, akceleracja rozwoju. Ocena stanu zdrowia i rozwoju na podstawie obserwacji, wyników testów przesiewowych, powszechnych profilaktycznych badań lekarskich, badań specjalistycznych. Organizacja POZ w medycynie pracy. Funkcje pielęgniarstwa szkolnego i rola zawodowa pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania w różnych placówkach oświatowo- wychowawczych; współpraca pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania z rodzicami, nauczycielami i pedagogiem szkolnym. Metodyka konstruowania programów promocji zdrowia. Metodyka prowadzenia wychowania zdrowotnego w szkole w wybranych zagadnieniach: odżywianie, aktywność fizyczna, dojrzewanie płciowe, higiena pracy umysłowej, uzależnienia, stres. Społeczne systemy wsparcia, grupy samopomocy i ich znaczenie w praktyce pielęgniarstwie. Problematyka ćwiczeń symulacyjnych Opieka pielęgniarstwa nad uczniami, wychowankami z wadami postawy, zaburzeniami wchłaniania (fenyloketonurią, mukowiscydozą), niedoborem hormonu wzrostu, niedoczynnością lub nadczynnością tarczycy, niedokrwistością, chorobą nowotworową. Diagnozowanie i planowanie działań w urazach i nagłych wypadkach.					

<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Wiedza W_01. Student zna i rozumie specyfikę opieki pielęgniarskiej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.</p> <p>Umiejętności U_01. Realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w tym: świadczenia gwarantowane, zapewnianie opieki nad pacjentem chorym. U_02. Uczy odbiorcę usług pielęgniarskich samokontroli stanu zdrowia i motywuje do stosowania zachowań prozdrowotnych. U_03. Przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania pacjenta. U_04. Ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego. Stosuje standardy i procedury pielęgniarskie w POZ.</p> <p>Kompetencje społeczne K_01. Okazuje szacunek wobec podmiotu opieki, zrozumienie dla różnic kulturowych przestrzegając praw pacjenta. K_02. Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych. K_03. Student współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.</p>	<p>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</p> <p>A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Zajęcia praktyczne zaliczane są zgodnie z kryteriami zaliczania praktyk oraz regulaminem praktyk (dziennik praktycznych umiejętności zawodowych)</p> <p>Warunki zaliczenia: Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach. Materiał samodzielnie przygotowujący i opracowywany student zalicza poprzez uczestnictwo w tematycznej dyskusji z nauczycielem.</p> <p>Zaliczenie zajęć w warunkach symulowanych: Zaliczenie umiejętności praktycznych zawartych w karcie zajęć ćwiczeń, uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczeń teoretycznych, aktywne uczestnictwo w zajęciach praktycznych symulowanych. 100% frekwencja na zajęciach praktycznych symulowanych. Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Do zajęć studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie kolokwium wejściowego. Zajęcia w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)</p> <table border="1" data-bbox="691 1160 1401 1574"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium ustne 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01			X							U_01								X	X	U_02								X	X	U_03								X	X	U_04								X	X	K_01									X	K_02									X	K_03									X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																											
W_01			X																																																																																																	
U_01								X	X																																																																																											
U_02								X	X																																																																																											
U_03								X	X																																																																																											
U_04								X	X																																																																																											
K_01									X																																																																																											
K_02									X																																																																																											
K_03									X																																																																																											

	<p>będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p> <p>Kryteria oceniania 5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski. 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski. 4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski. 3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich. 3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich. 2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 60%. Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W19, C.W20, C.W21.
U_01	C.U33, C.U34.
U_02	C.U33, C.U34.
U_03	C.U33, C.U34.
U_04	C.U33, C.U34.
K_01	K.2, K.7,
K_02	K.2, K.7
K_03	K.1, K.3, K.4, K.5, K.6, K.7

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Brosowska B., Mielczarek-Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Tom II. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.
2. Kocka K., Marcinowicz L., Ślusarska B.: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa, PZWL, Warszawa 2019
3. Kilańska D.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Tom I. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.

B. Literatura uzupełniająca

1. Dawidzik L.: Ochrona zdrowia pracujących. PZWL, Warszawa 2003
2. Kawczyńska- Butrym Z.: Niepełnosprawność- specyfika pomocy społecznej. Wyd. Śląsk, Katowice 1998.
3. Sito A., Bożkowska K.: Opieka zdrowotna nad rodziną PZWL. Warszawa 2003.

Nazwa zajęć Podstawowa opieka zdrowotna		Forma zaliczenia Z.O.		Liczba punktów ECTS 6	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
Praktyczny	SPS	tak	Nie dotyczy	II, III	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyka	-	-	160	-	6
Razem	-	-	160	-	6
Metody dydaktyczne Metoda przypadków, metoda sytuacyjna, praktyka zawodowa, pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, trening umiejętności praktycznych.					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych i podstaw zdrowia publicznego.					
Cele przedmiotu Przygotowanie merytoryczne i praktyczne do samodzielnego wykonywania zadań niezbędnych dla zapewnienia profesjonalnej opieki pielęgniarskiej nad jednostką i jej rodziną w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.					
Treści programowe Problematyka praktyk 1. Udzielanie świadczeń i usług oraz szczegółowe funkcje i zadania związane z promocją, profilaktyką, leczeniem, rehabilitacją świadczona na rzecz ludności w ramach POZ. 3. Realizowanie zadań pielęgniarki pracującej w poradniach: ogólnej, dziecka zdrowego, chorego, medycynie pracy. 4. Promowanie i potęgowanie zdrowia pacjentów POZ w różnym wieku poprzez programy szczepień ochronnych i profilaktyki chorób o znaczeniu społecznym. 5. Rozpoznawanie zagrożeń i potrzeb zdrowotnych uczniów oraz planowanie działań w złoisku.					
Efekty uczenia się:		Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne			
Wiedza W_01. Student zna i rozumie specyfikę opieki pielęgniarskiej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.		A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną			
Umiejętności U_01. Realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w tym: świadczenia gwarantowane, zapewnianie opieki nad pacjentem chorym. U_02. Uczy odbiorcę usług pielęgniarskich samokontroli stanu zdrowia i motywuje do stosowania zachowań prozdrowotnych. U_03. Przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki		B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Praktyki zaliczane są zgodnie z kryteriami zaliczania praktyk oraz regulaminem praktyk. (dziennik praktycznych umiejętności zawodowych)			
		Warunki zaliczenia: Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach. Materiał samodzielnie przygotowujący i opracowywany student zalicza poprzez uczestnictwo w tematycznej dyskusji z nauczycielem.			

<p>pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania pacjenta.</p> <p>U_04. Ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego. Stosuje standardy i procedury pielęgniarskie w POZ.</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01. Okazuje szacunek wobec podmiotu opieki, zrozumienie dla różnic kulturowych przestrzegając praw pacjenta.</p> <p>K_02. Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych.</p> <p>K_03. Student współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01					X					U_01								X	X	U_02								X	X	U_03								X	X	U_04								X	X	K_01									X	K_02									X	K_03									X
	Efekt uczenia się		Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																										
	W_01					X																																																																																														
	U_01								X	X																																																																																										
	U_02								X	X																																																																																										
	U_03								X	X																																																																																										
	U_04								X	X																																																																																										
	K_01									X																																																																																										
	K_02									X																																																																																										
	K_03									X																																																																																										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium ustne 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć 																																																																																																				
<p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia. 																																																																																																				
<p>Kryteria oceniania</p> <p>5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p>																																																																																																				

	<p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W19, C.W20, C.W21.
U_01	C.U33, C.U34.
U_02	C.U33, C.U34.
U_03	C.U33, C.U34.
U_04	C.U33, C.U34.
K_01	K.2, K.7,
K_02	K.2, K.7
K_03	K.1, K.3, K.4, K.5, K.6, K.7

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Brosowska B., Mielczarek-Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Tom II. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.
2. Kilańska D.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Tom I. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.
3. Kocka K., Marcinowicz L., Ślusarska B.: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa, PZWL, Warszawa 2019

B. Literatura uzupełniająca

1. Nojszewska E.: System ochrony zdrowia w Polsce. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2011

Nazwa zajęć Podstawy pielęgniarstwa		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 10	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	nie dotyczy	I, II	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykład	60	--	30	--	3
Przygotowanie do zaliczenia i egzaminu	-	--	20	--	
Przygotowanie eseju dotyczącego społeczno-kulturowych uwarunkowań pielęgniarstwa	-	--	10	--	
Ćwiczenia symulacyjne	165	--	45	--	7
Przygotowanie do ćwiczeń	-	--	25	--	
Przygotowanie do zaliczenia	-	--	20	--	
Razem	225	--	75	--	10
Metody dydaktyczne Wykład: Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja. Ćwiczenia: grupowe, indywidualne, problemowe, sytuacyjne i symulacyjne. Trening umiejętności praktycznych. Dyskusja.					
Wymagania wstępne Wykład: Brak wymagań wstępnych Ćwiczenia: Wiedza z anatomii i fizjologii, podstaw pielęgniarstwa.					
Cele przedmiotu Wykład: <ul style="list-style-type: none"> Sprawowanie opieki indywidualnej skoncentrowanej na człowieku zdrowym, chorym, zagrożonym chorobą, jego rodzinie, grupie społecznej, uwzględniającej osiągnięcia nauk humanistycznych i medycznych, oczekiwania i odczucia odbiorcy usług. Przygotowanie do oceny stanu bio-psycho-społecznego pacjenta, określania celów opieki i planowania doboru właściwych metod i technik w pielęgnowaniu. Kształtowanie postawy empatii, odpowiedzialności i sumienności podczas pełnionych ról zawodowych pielęgniarki, pielęgniarza. Ćwiczenia: <ul style="list-style-type: none"> Pogłębianie wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie umiejętności zastosowania tej wiedzy w praktyce. Przygotowanie do oceny stanu bio-psycho-społecznego pacjenta, określania celów opieki i planowania doboru właściwych metod i technik w pielęgnowaniu. Zapoznanie z obowiązującymi zasadami, algorytmami, procedurami oraz standardami wykonywania zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych, leczniczych i usprawniających. Kształtowanie postawy empatii, odpowiedzialności za wykonywane działania względem sytuacji i stanu pacjenta i jego rodziny 					

Treści programowe

Problematyka wykładów:

1. Istota pielęgniarstwa – profesja, zawód, nauka, sztuka – wybrane modele pielęgnowania
2. Historyczne i społeczne uwarunkowania zawodu
3. Holizm w pielęgniarstwie
4. Misja i funkcje zawodowe pielęgniarstwa
5. Rola społeczno- zawodowa pielęgniarstwa
6. Wielokulturowość w pielęgniarstwie
7. Proces pielęgnowania podstawą profesjonalnej opieki pielęgniarstwa
8. Źródła i metody gromadzenia informacji
9. Diagnoza pielęgniarstwa podstawą prawidłowego planowania opieki pielęgniarstwa
10. Klasyfikacje diagnoz pielęgniarstwa
11. Wsparcie jako element procesu pielęgnowania
12. Metody organizowania opieki nad pacjentem
13. Opieka pielęgniarstwa nad człowiekiem zdrowym, chorym, zagrożonym chorobą i o niepomyślnym rokowaniu
14. Podstawy działalności zawodowej pielęgniarstwa
15. Współpraca pielęgniarstwa w zespole interdyscyplinarnym

Ćwiczenia:

I semestr

1. Działania profilaktyczne – pielęgnacyjne zapewniające pacjentowi podstawowe potrzeby fizjologiczne.
2. Zabiegi higieniczne w obrębie łóżka chorego. Zmiana bielizny pościelowej. Słanie łóżka.
3. Zabiegi higieniczne i pielęgnacyjne: toaleta ciała, mycie głowy
4. Działania zapewniające utrzymanie higieny u pacjentów z trudnościami w wydalaniu moczu i stolca.
5. Stosowanie pozycji ułożeniowych i udogodnień w zależności od stanu zdrowia pacjenta.
6. Techniki i metody przemieszczania pacjenta bez sprzętu, z użyciem sprzętu, transport chorego
7. Zabiegi pielęgnacyjne stosowane w zapobieganiu powikłaniom wynikającym z długotrwałego unieruchomienia chorego: ćwiczenia bierne, czynne, oddechowe.
8. Metody i techniki stosowane w profilaktyce przeciwoleżynowej.
9. Działania pielęgniarstwa służące do oceny stanu pacjenta oraz dokumentowanie informacji dla potrzeb opieki pielęgniarstwa.
10. Pomiar, ocena i dokumentowanie parametrów podstawowych funkcji życiowych:
11. Pomiary antropometryczne.
12. Stosowanie fizykalnych zabiegów przeciwzapalnych.
13. Udział pielęgniarstwa w testach i badaniach oraz zabiegach leczniczych.
14. Zabiegi lecznicze i diagnostyczne w obrębie górnego odcinka przewodu pokarmowego - zgłębnikowanie żołądka.
15. Pomoc w zakresie odżywiania: karmienie pacjenta z dysfagią, karmienie przez zgłębnik, gastrostomię
16. Zabiegi lecznicze w obrębie dolnego odcinka przewodu pokarmowego (zabiegi dorektalne)

II semestr

1. Ogólne zasady wykonywania zabiegów aseptycznych.
2. Cewnikowanie pęcherza moczowego.
3. Zasady instrumentowania przy zmianie opatrunku.
4. Podawanie leków różnymi drogami.
5. Podawanie leków dotkankowo. Iniekcje.
6. Pobieranie krwi żyłnej i włosniczkowej.
7. Kaniulacja żył obwodowych: zakładanie krótkiego cewnika dożylnego, infuzje dożylnie, pielęgnacja portu naczyniowego i wkłucia głębokiego. Obsługa pompy infuzyjnej.
8. Testy diagnostyczne wykonywane przez pielęgniarstwo: oznaczenie poziomu cukru we krwi, oznaczenie poziomu cholesterolu we krwi.
9. Obsługa monitora pacjenta. Interpretacja zapisu i podłączenie.

Efekty uczenia się:

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania

<p>Wiedza W_01 Posiada wiedzę na temat społeczno-kulturowych uwarunkowań współczesnego pielęgniarstwa. W_02 Omawia czynności i zadań zawodowe wynikające z funkcji zawodowych pielęgniarki w oparciu o modele i teorie pielęgnowania W_03 Opisuje zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, chorym, zagrożonym chorobą, o niepomyślnym rokowaniu W_04 zna i rozumie proces pielęgnowania, diagnozy pielęgniarskie, w tym wybrane klasyfikacje diagnoz</p> <p>Umiejętności U_01. Potrafi określić cele indywidualnego pielęgnowania odbiorców usług w każdym wieku i różnym stanie zdrowia. U_02.Potrafi dobierać optymalne, metody i techniki pielęgnowania do realizowania zaplanowanej opieki. U_03.Potrafi wykonać podstawowe zabiegi diagnostyczne, leczniczo – farmakologiczne, dietetyczne i rehabilitacyjne. U_04.Potrafi postępować zgodnie ze standardami opieki pielęgniarskiej, zasadami ergonomii i przepisami bhp oraz instrukcjami p/poż.</p> <p>Kompetencje społeczne K_01.Przejawia odpowiedzialność za własną pracę, poziom wiedzy i umiejętności, potrafi współpracować z zespołem terapeutycznym.</p>	<p>egzaminacyjne</p> <p>A. Sposób zaliczenia Egzamin</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Zaliczenie po I semestrze <u>Wykład:</u> Średnia ocena z kolokwiiów cząstkowych <u>Ćwiczenia:</u> Zaliczenie z oceną w oparciu o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie umiejętności praktycznych zawartych w karcie ćwiczeń, • uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczeń teoretycznych, • aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach.. <p>Na ocenę końcową składa się Średnia arytmetyczna ocen z kolokwiiów cząstkowych. Ocena z kolokwium końcowego, części praktycznej i teoretycznej</p> <p>Ocena z przedmiotu w semestrze I (ocena średnia ważona z wykładu i ćwiczeń, gdzie wagą jest liczba ECTS dla danych form kształcenia)</p> <p>Zaliczenie po II semestrze: <u>Wykład:</u> Średnia ocena z kolokwiiów cząstkowych <u>Ćwiczenia:</u> Zaliczenie z oceną w oparciu o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie umiejętności praktycznych zawartych w karcie ćwiczeń, • uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczeń teoretycznych, • aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach.. <p>Na ocenę końcową składa się Średnia arytmetyczna ocen z kolokwiiów cząstkowych. Ocena z kolokwium końcowego, części praktycznej i teoretycznej</p> <p>Ocena z przedmiotu w semestrze II (ocena średnia ważona z wykładu i ćwiczeń, gdzie wagą jest liczba ECTS dla danych form kształcenia)</p> <p>Egzamin końcowy z przedmiotu: Część teoretyczna: test wielokrotnego wyboru (70%) Część praktyczna: egzamin praktyczny OSCE (30%)</p> <table border="1" data-bbox="600 1456 1398 1944"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_03</td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01		X	X							W_02		X	X							W_03		X	X							U_01								X	X	U_02								X	X	U_03								X	X	U_04								X	X	K_01									X	K_02									X	K_03									X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																																							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																																															
W_01		X	X																																																																																																																					
W_02		X	X																																																																																																																					
W_03		X	X																																																																																																																					
U_01								X	X																																																																																																															
U_02								X	X																																																																																																															
U_03								X	X																																																																																																															
U_04								X	X																																																																																																															
K_01									X																																																																																																															
K_02									X																																																																																																															
K_03									X																																																																																																															

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Kryteria oceniania

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)

5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.

4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.

3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

Warunki zaliczenia:

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia wykładów jest co najmniej 80% obecności na wykładach.

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia ćwiczeń jest 100% obecności na zajęciach.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywna ocena z wykładów oraz z ćwiczeń.

Terminy zaliczenia, egzaminu końcowego oraz egzaminu poprawkowego zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach danego semestru.

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący

	<p>zajęcia</p> <p>Zaliczenie ćwiczeń i zajęć w warunkach symulowanych:</p> <p>Zaliczenie umiejętności praktycznych zawartych w karcie zajęć ćwiczeń, uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczeń teoretycznych, aktywne uczestnictwo w zajęciach praktycznych-ćwiczeniach 100% frekwencja na zajęciach praktycznych-ćwiczeniach. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie kolokwium wejściowego.</p> <p>Zajęcia w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)</p> <p>Student, który opuści zajęcia jest zobowiązany je odrobić w terminie ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia.</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W1, C.W2,
W_02	C.W3, C.W6
W_03	C.W7, C.W8, C.W9, C.W11
W_04	C.W4, C.W5, C.W10
U_01	C.U2
U_02	C.U1.
U_03	C.U4 – C.U26
U_04	C.U1
K_01	K.7

Wykaz literatury

B. Literatura podstawowa:

1. Ślusarska B., Zarzycka D., Podstawy pielęgniarstwa tom I - założenia teoretyczne. Lublin, 2017.
2. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A.. Podstawy pielęgniarstwa tom II - wybrane działania pielęgniarstwa. Lublin, 2017.
- 3.

C. Literatura uzupełniająca:

1. Ciecchaniewicz W. (red.) Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. PZWL Warszawa, 2014.
2. Czekirda M. Obliczanie dawek leków. Warszawa 2017
3. Kawczyńska-Butrym Z. Diagnoza pielęgniarstwa. Warszawa, 1999.
4. Kózka M.. Pielęgniarstwo Tom I,II. Wrocław 2011.
5. Górąjek-Jóźwik J. Filozofia i teorie pielęgniarstwa. Lublin, 2007.
6. Górąjek-Jóźwik J. Wprowadzenie do diagnozy pielęgniarstwa. Lublin, 2007.
7. Majda A. B., Zalewska-Puchała J. I., Ogórek-Tęcza B. M., Baran-Osak B. M., Bodys-Cupak I. E., Fąfara I. E., Pielęgniarstwo transkulturowe, Warszawa, 2010.
8. Poznańska S., Płaszewska-Żywko L. Wybrane modele pielęgniarstwa. Kraków, 2001.
9. Rogala-Pawelczyk G. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarek i położnych. Warszawa, 2007
10. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda M., Umiejętności pielęgniarstwa katalog Check-List, Warszawa 2017.
11. Kosińska M., Kułakowska E. Wybrane zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku pielęgniarki. Katowice, 2005.
12. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułek E., Panka W. Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Katowice, 2003.
13. Ksykiewicz-Dorota A. Podstawy organizacji pracy pielęgniarstwa. Lublin, 2004.

Nazwa zajęć Podstawy pielęgniarstwa – ZP/ ZPS		Forma zaliczenia Z.O.		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru		semestr/y
praktyczny	SPS	tak	nie dotyczy		II
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	40	--	--	--	3
Zajęcia praktyczne symulowane	40	--	--	--	
Razem	80	--	--	--	3
Metody dydaktyczne Dyskusja. Ćwiczenia: grupowe, indywidualne, problemowe, sytuacyjne i symulacyjne. Trening umiejętności praktycznych.					
Wymagania wstępne A. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw pielęgniarstwa B. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotu Przygotowanie studenta do sprawowania profesjonalnej opieki pielęgniarzkiej w oparciu o proces pielęgnowania					
Treści programowe Problematyka zajęć praktycznych 1. Organizacja zajęć praktycznych. Regulaminy, procedury. Topografia instytucji ochrony zdrowia. Przepisy obowiązujące w oddziale szpitalnym. 2. Organizacja i funkcjonowanie oddziału szpitalnego. 3. Warunki i struktura pracy pielęgniarki w oddziale szpitalnym: - zakres zadań, obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pielęgniarki oddziałowej i odcinkowej. 4. Reżim sanitarny – bezpieczeństwo pracy pielęgniarki. - higiena i mycie rąk, - odzież ochronna, - stosowane środki dezynfekcyjne, - postępowanie ze sprzętem, segregacja odpadów medycznych. 5. Prawa i obowiązki pacjenta – Karta Praw Pacjenta. 6. Dokumentacja obowiązująca w oddziale szpitalnym. 7. Przyjęcie pacjenta do oddziału. 8. Wskazania i rodzaje hospitalizacji. Pomoc w adaptacji i sposoby zapewnienie pacjentowi poczucia bezpieczeństwa. 9. Utrzymanie higieny osobistej pacjenta i otoczenia. Ocena stanu higienicznego pacjenta. 10. Pomoc pacjentowi w zakresie odżywiania. 11. Zapewnienie pacjentom wygody, wypoczynku; uruchamianie i usprawnianie podopiecznych przez pielęgniarkę. 12. Zapobieganie powikłaniom wynikającym z długotrwałego unieruchomienia pacjent w łóżku.					

13. Komunikowanie się z pacjentem i jego rodziną, innymi członkami zespołu interdyscyplinarnego.
14. Podawanie leków różnymi drogami.
15. Wykonywanie zabiegów diagnostycznych i leczniczych
16. Prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej

Tematyka zajęć praktycznych w warunkach symulowanych:

1. Całościowa toaleta poranna chorego leżącego w łóżku, z profilaktyką p/odleżynową i zastosowaniem udogodnień w łóżku.
2. Ocena podstawowych parametrów życiowych.
3. Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania i leczenia w warunkach szpitalnych.
4. Przyjęcie pacjenta do oddziału zachowawczego.
5. Komunikacja pacjent – pielęgniarka.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01. Student rozumie zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej.

Umiejętności

U_01. Potrafi określić cele indywidualnego pielęgnowania odbiorców usług w każdym wieku i różnym stanie zdrowia.

U_02. Potrafi dobierać optymalne, metody i techniki pielęgnowania do realizowania zaplanowanej opieki.

U_03. Potrafi wykonać podstawowe zabiegi diagnostyczne, leczniczo – farmakologiczne, dietetyczne i rehabilitacyjne.

U_04. Potrafi postępować zgodnie ze standardami opieki pielęgniarskiej, zasadami ergonomii i przepisami bhp oraz instrukcjami p/poż.

Kompetencje społeczne

K_01. Przejawia odpowiedzialność za własną pracę, poziom wiedzy i umiejętności, potrafi współpracować z zespołem terapeutycznym.

K_02. Przestrzega tajemnicy zawodowej i wszelkich praw pacjenta.

K_03 Współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Zajęcia praktyczne zaliczane są zgodnie z kryteriami zaliczania praktyk oraz regulaminem praktyk (dziennik praktycznych umiejętności zawodowych)

Warunki zaliczenia:

Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach. Materiał samodzielnie przygotowywany i opracowywany student zalicza poprzez uczestnictwo w tematycznej dyskusji z nauczycielem.

Zaliczenie zajęć w warunkach symulowanych:

Zaliczenie umiejętności praktycznych zawartych w karcie zajęć ćwiczeń, uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczeń teoretycznych, aktywne uczestnictwo w zajęciach praktycznych symulowanych. 100% frekwencja na zajęciach praktycznych symulowanych. Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Do zajęć studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie kolokwium wejściowego.

Zajęcia w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
U_04								X	X
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium ustne
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja

- 7. Praca kontrolna
- 8. Zadanie praktyczne
- 9. Praca studenta w trakcie zajęć

Student, który opuści zajęcia jest zobowiązany je odrobić w terminie ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia.

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

Kryteria oceniania

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **77%-84%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **69%-76%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **60%-68%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej **60%**.

Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W7.
U_01	C.U1
U_02	C.U2.
U_03	C.U3, C.U4, C.U5
U_04	C.U6 – C.U26
K_01	K.4.
K_02	K.2.
K_03	K.5.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Ślusarska.B., Zarzycka D., Majda A., Podstawy pielęgniarstwa. Tom I,II. Wydawnictwo PZWL,

Warszawa 2017.

2. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda M., Umiejętności pielęgniarskie katalog Check-List, Warszawa 2017.

B. Literatura uzupełniająca:

1. Ciechaniewicz W. (red.) Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. PZWL, Warszawa 2014.
2. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułak E. Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Czelej, 2016.
3. Czekirda M. Obliczanie dawek leków. Warszawa 2017.
4. Kózka M. Pielęgniarstwo Tom I,II. Wrocław 2011.
5. Poznańska S., Płaszewska – Żywko L. Wybrane modele pielęgniarstwa. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2001.

Nazwa zajęć Podstawy pielęgniarstwa – praktyka		Forma zaliczenia Z.O.		Liczba punktów ECTS 4	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	nie dotyczy	po II semestrze	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym z przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyka	-	--	120	--	4
Razem	-	--	120	--	4
Metody dydaktyczne Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, ćwiczenia przedmiotowe, pokaz z instruktazem, metoda projektów, zajęcia praktyczne					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw pielęgniarstwa. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotu Przygotowanie studenta do sprawowania samodzielnej profesjonalnej opieki nad pacjentem w różnych stanach chorobowych					
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> Działania profilaktyczno – pielęgnacyjne zapewniające pacjentowi podstawowe potrzeby fizjologiczne. Stosowanie pozycji ułożeniowych i udogodnień w zależności od stanu zdrowia pacjenta. Techniki i metody przemieszczania pacjenta bez sprzętu, z użyciem sprzętu, transport chorego. Zabiegi fizykalne stosowane w zapobieganiu powikłaniom wynikającym długotrwałego unieruchomienia chorego: ćwiczenia bierne, czynne, oddechowe. Pomoc w zakresie odżywiania. Działania pielęgniarki służące do oceny stanu pacjenta oraz dokumentowanie informacji dla potrzeb opieki pielęgniarskiej. Udział pielęgniarki w testach i badaniach oraz zabiegach leczniczych. Cewnikowanie pęcherza moczowego. Podawanie leków różnymi drogami. Kaniulacja żył obwodowych : zakładanie krótkiego cewnika dożylnego, infuzje dożylne. Pobieranie krwi żyłnej i włosniczkowej. Testy diagnostyczne wykonywane przez pielęgniarkę: oznaczenie poziomu cukru we krwi ,oznaczenie poziomu cholesterolu we krwi. Programy promocji zdrowia dla pacjentów. Edukacja zdrowotna. Proces pielęgnowania w praktyce. Obserwacja pielęgniarska. Diagnoza pielęgniarska. 					
Efekty uczenia się: Wiedza			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		

W_01. Student rozumie zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej.

Umiejętności

U_01. Potrafi określić cele indywidualnego pielęgnowania odbiorców usług w każdym wieku i różnym stanie zdrowia.

U_02. Potrafi dobierać optymalne, metody i techniki pielęgnowania do realizowania zaplanowanej opieki.

U_03. Potrafi wykonać podstawowe zabiegi diagnostyczne, leczniczo – farmakologiczne, dietetyczne i rehabilitacyjne.

U_04. Potrafi postępować zgodnie ze standardami opieki pielęgniarskiej, zasadami ergonomii i przepisami bhp oraz instrukcjami p/poż.

Kompetencje społeczne

K_01. Przejawia odpowiedzialność za własną pracę, poziom wiedzy i umiejętności, potrafi współpracować z zespołem terapeutycznym.

K_02. Przestrzega tajemnicy zawodowej i wszelkich praw pacjenta.

K_03 Współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Praktyki zaliczane są zgodnie z kryteriami zaliczania praktyk oraz regulaminem praktyk. (dziennik praktycznych umiejętności zawodowych)

Warunki zaliczenia:

Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach. Materiał samodzielnie przygotowujący i opracowywany student zalicza poprzez uczestnictwo w tematycznej dyskusji z nauczycielem.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01					X				
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
U_04								X	X
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium ustne
4. Projekt
5. Sprawozdanie ustne
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

- Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia

Kryteria oceniania

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara

	<p>się wyciągać poprawne wnioski.</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.</p> <p>3,5 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3,0 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – niezadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W8.
U_01	C.U1
U_02	C.U2.
U_03	C.U6. – C.U26.
U_04	C.U3
K_01	K.7
K_02	K.2, K.1
K_03	K.3, K.4, K.5, K.6

Wykaz literatury

Literatura podstawowa:

1. Ślusarska.B., Zarzycka D., Majda A., Podstawy pielęgniarstwa. Tom I,II. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2017.
2. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda M., Umiejętności pielęgniarskie katalog Check-List, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca

1. Czekirda M. Obliczanie dawek leków. Warszawa 2017.
2. Kózka M.. Pielęgniarstwo Tom I,II. Wrocław 2011.
3. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułak E. Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Czelej,2016
4. Ciechaniewicz W. (red.) Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. PZWL, Warszawa 2014.

Nazwa zajęć Podstawy ratownictwa medycznego		Forma zaliczenia Z.O.		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	nie dotyczy	II	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
	Ćwiczenia symulacyjne	30	--	20	
Przygotowanie do ćwiczeń	-	--	10	--	2
Przygotowanie do zaliczenia	-	--	10	--	
Razem	30	--	30	--	2
Metody dydaktyczne Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna, studium przypadku Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, ćwiczenia symulacyjne, grupowe i indywidualne					
Wymagania wstępne Wiedza z anatomii i fizjologii, podstaw pielęgniarstwa.					
Cele przedmiotu <ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawowanie kompleksowej opieki ratowniczej w oparciu o obowiązujące algorytmy, procedury i standardy postępowania ratowniczego. 2. Doskonalenie standardów stosowanych w ratownictwie medycznym tj.: RKO, BLS, ALS/ATLS, PALS, ITLS. 3. Kształtowanie postawy empatii, odpowiedzialności i sumienności podczas świadczonych interwencji ratowniczych. 					
Treści programowe Problematyka ćwiczeń w warunkach symulowanych: <ol style="list-style-type: none"> 1. Triage - zasady prowadzenia, ocena pierwotna i wtórna poszkodowanego. 2. BLS, BTLS, ALS, ITLS, PALS. 3. RKO (ABCD) - standardy postępowania ratowniczego. 4. Metody udrażniania górnych dróg oddechowych. 5. Krwawienia i krwotoki – standardy postępowania. 6. Klasyfikacja urazów i obrażeń, standaryzacja postępowania. 7. Wykonywanie unieruchomień improwizowanych i transportowych. 					
Efekty uczenia się: Wiedza W_01 Student zna zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym.		Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną po II semestrze B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Zaliczenie z oceną: Sprawdzan w oparciu o symulację.			

<p>W_02 Student zna zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS).</p> <p>W_03 Student zna zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego.</p> <p>W_04 Student zna procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych.</p> <p>Umiejętności Student potrafi: U_01 przygotować i podać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza. U_02 udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia. U_03 doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu. U_04 doraźnie tamować krwawienia i krwotoki. U_05 wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzewodowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych.</p> <p>Kompetencje społeczne K_01 Student ma postawę poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazuje zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną. K_02 Student czuje odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe; K_03 Student przewiduje i uwzględnia czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta.</p>	<p>Tradycyjny kliniczny egzamin praktyczny.</p> <p>Zaliczenie ćwiczeń w warunkach symulowanych: Aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach. 100% frekwencja na ćwiczeniach. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany poprzez aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach).</p> <table border="1" data-bbox="692 551 1401 1413"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>W_01</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>W_02</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>W_03</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>W_04</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>U_01</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td>X</td></tr> <tr><td>U_02</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td>X</td></tr> <tr><td>U_03</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td>X</td></tr> <tr><td>U_04</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td>X</td></tr> <tr><td>U_05</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td>X</td></tr> <tr><td>K_01</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>K_02</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>K_03</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> </tbody> </table> <ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć <p>Termin zaliczenia: Termin zaliczenia zostanie ustalony ze studentami na pierwszych zajęciach danego semestru.</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Student, który opuści zajęcia jest zobowiązany je odrobić w terminie ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia.</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01									X	W_02									X	W_03									X	W_04									X	U_01								X	X	U_02								X	X	U_03								X	X	U_04								X	X	U_05								X	X	K_01									X	K_02									X	K_03									X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																																																											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																																																																			
W_01									X																																																																																																																																			
W_02									X																																																																																																																																			
W_03									X																																																																																																																																			
W_04									X																																																																																																																																			
U_01								X	X																																																																																																																																			
U_02								X	X																																																																																																																																			
U_03								X	X																																																																																																																																			
U_04								X	X																																																																																																																																			
U_05								X	X																																																																																																																																			
K_01									X																																																																																																																																			
K_02									X																																																																																																																																			
K_03									X																																																																																																																																			
Matryca efektów uczenia się dla zajęć																																																																																																																																												
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku																																																																																																																																											
W_01	D.W34.																																																																																																																																											
W_02	D.W35.																																																																																																																																											
W_03	D.W36.																																																																																																																																											

W_04	D.W37.
U_01	D.U26.
U_02	D.U27.
U_03	D.U28.
U_04	D.U29.
U_05	D.U30.
K_01	K.1.
K_02	K.4.
K_03	K.6.
Wykaz literatury	
D. Literatura podstawowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Goniewicz Mariusz, Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów maj 2011 PZWL 2. K. Nadolny Rekomendacje postępowania w ratownictwie medycznym. 2015 3. Brongel L.(red): Złota godzina: czas życia, czas śmierci. Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2007 4. Zawadzki A.(red) : Medycyna ratunkowa i katastrof: podręcznik dla studentów uczelni medycznych . 5. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011 6. ERR Wytoczne resuscytacji. Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych. Wytoczne 2015 7. Europejska Rada Resuscytacji Podręcznik: Resuscytacja krążeniowo - oddechowej i automatyczna defibrylacja zewnętrzna. 2011 Polska Rada Resuscytacji 	
E. Literatura uzupełniająca:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. D. Skinner, P. Driscoll, R. Earlam ABC POSTĘPOWANIA W URAZACH. 2010 Górnicki Wyd. Med. 2. M. Zawadzki Lek w ratownictwie medycznym. 2017. PZWL 3. Red. J. Ciećkiewicz Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych 2010 Górnicki Wyd. Med. 4. Jakubaszko J.: Ratownik medyczny. 2010 WM. Górnicki, Wrocław. 	

Nazwa zajęć Podstawy rehabilitacji		Forma zaliczenia Z.O.		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	-	VI	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykład	25		5		1
Kolokwium- przygotowanie do kolokwium - samodzielna praca studenta			3		
Analiza piśmiennictwa			2		
CS	20		10		1
Przygotowanie do ćwiczeń- samodzielna praca studenta			3		
Przygotowanie do rozwiązania zadania praktycznego - samodzielna praca studenta (Z ₁)			3		
Opracowanie zagadnień - samodzielna praca studenta (Z ₂)			4		
Razem	45		15		2
Metody dydaktyczne Podające: wykład informacyjny, opis Problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny; aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna (związana z wykładem, panelowa) Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktążem, zadania praktyczne, metody symulacji medycznej Programowane: z użyciem komputera					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych ze szczególnym uwzględnieniem anatomii, fizjologii i patologii, nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej – badanie fizykalne oraz nauk w zakresie opieki specjalistycznej- choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne.					

Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.

Cele przedmiotu

- Zapoznanie studentów z najnowszą wiedzą z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
- Zapoznanie studentów z organizacją rehabilitacji w Polsce.
- Zapoznanie studentów z wiedzą o pielęgnacji pacjenta niepełnosprawnego.
- Ukierunkowanie na zdobywanie umiejętności potrzebnych do sprawowania opieki nad pacjentem niepełnosprawnym.
- Zapoznanie z metodami, technikami leczenia czynnościowego, jak również zabiegów fizjoterapeutycznych mających na celu usprawnienie chorych.
- Zapoznanie z umiejętnościami pielęgnacji pacjenta niepełnosprawnego oraz kształtowanie umiejętności praktycznego sprawowania opieki.
- Kształtowanie postawy ukierunkowanej na własny rozwój oraz przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej. Pobudzanie do poszukiwania wiedzy.

Treści programowe

Problematyka wykładów:

1. Definicje i organizacja rehabilitacji, współczesny model organizacji rehabilitacji wg Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Cele i zadania rehabilitacji. Elementy rehabilitacji leczniczej i społeczno– zawodowej.
2. Rehabilitacja w procesach terapii i pielęgnowania na oddziałach internistycznych, chirurgicznych, neurologicznych, ortopedyczno – urazowych, ginekologiczno – położniczych – pacjentów w różnym wieku i sytuacji społecznej.
3. Udział i rola pielęgniarki w procesie rehabilitacji pacjenta z chorobami układu krążenia.
4. Udział pielęgniarki w rehabilitacji osób w podeszłym wieku.
5. Udział pielęgniarki w kształtowaniu pozytywnych postaw społeczeństwa wobec osób niepełnosprawnych.
6. Udział pielęgniarki w doskonaleniu funkcji lokomocyjnych oraz w samoobsłudze.
7. Udział i rola pielęgniarki w procesach leczniczych, profilaktycznych i edukacyjnych w lecznictwie uzdrowiskowym.
8. Przykładowe programy postępowania leczenia kompleksowego w wybranych jednostkach klinicznych.
9. Organizacyjne formy rehabilitacji psychiatrycznej: oddziały rehabilitacji, warsztaty terapii zajęciowej, turnusy rehabilitacyjne, obozy terapeutyczne i inne.

Problematyka CS:

1. Ocena chorego i jego środowiska dla potrzeb kompleksowej rehabilitacji.
2. Udział pielęgniarki w rehabilitacji w wybranych jednostkach chorobowych.
3. Udział pielęgniarki w rehabilitacji osób w podeszłym wieku.
4. Przykładowe programy postępowania leczenia kompleksowego w wybranych jednostkach klinicznych.

Problematyka zajęć w warunkach symulowanych:

8. Udział pielęgniarki w doskonaleniu funkcji lokomocyjnych oraz w samoobsłudze. Nauka chodu. Pionizacja pacjenta. Zmiana pozycji. Ułożenia terapeutyczne. Doskonalenie technik ułożenia i zmiany pozycji pacjenta w zależności od dysfunkcji.
9. Udział pielęgniarki w ocenie niepełnosprawności. Bilans funkcji utraconych i zachowanych.
10. Badanie fizykalne i czynnościowe osób niepełnosprawnych oraz ogólne badanie pielęgniarskie osób niepełnosprawnych.
11. Edukacja pacjenta i jego rodziny w zakresie posługiwania się drobnym sprzętem rehabilitacyjnym. Obsługa sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01

zna podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej

W_02

zna przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach

U_01

potrafi dobrać i nauczyć pacjenta oraz jego opiekuna użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych

U_02

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						

<p>potrafi rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego</p> <p>U_03</p> <p>potrafi prowadzić rehabilitację przyłózkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01</p> <p>zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniu problemu</p> <p>K_02</p> <p>dąży do pogłębienia swojej wiedzy, analizuje specjalistyczną literaturę.</p>	U_01								X	
	U_02								X	
	U_03								X	
	K_01								X	
	K_02									X
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Pracy studenta w trakcie zajęć 									
<p>Wykład:</p> <p>Zaliczenie kolokwiów (uzyskanie sumarycznie min. 60% punktów)</p> <p><60% - 2,0</p> <p>60%÷68% - 3,0</p> <p>69%÷77% - 3,5</p> <p>78%÷86% - 4,0</p> <p>87%÷95% - 4,5</p> <p>>95% -5,0</p> <p>Ocena końcowa z wykładu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kolokwia <p>Ocenę końcową z wykładu stanowi średnia z kolokwiów</p> <p>Ćwiczenia Symulacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązanie zadania praktycznego (Z₁) • analiza przypadków, rozwiązywanie problemów (Z₂) (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków) <p>Ocenę końcową z CS stanowi średnia ważona ocen ze składowych zadań:</p> <p>$Ocena\ za\ zadanie(Z_1) \times 0,40 + ocena\ za\ zadanie(Z_2) \times 0,60$</p> <p>Ocena końcowa z przedmiotu:</p> <p>Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnią ważoną ze składowych form zajęć, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS.</p> <p>Obecność na wszystkich ćwiczeniach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani.</p> <p>Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za każdy z ustanowionych efektów uczenia się.</p> <p>Terminy zaliczenia z oceną oraz poprawkowego zaliczenia z oceną zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach.</p> <p>Ocena końcowa jest przeliczana według wzoru:</p> <p>3,0 -3,24 – dostateczny (3,0)</p> <p>3,25 -3,74 – dostateczny (3,5)</p> <p>3,75 -4,24 – dobry (4,0)</p> <p>4,25-4,74 – dobry plus (4,5)</p> <p>4,75 -5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Kryteria oceniania</p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje</p>										

	<p>społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p>Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach. Do seminarium studenci przystępują przygotowani. Brak przygotowania do zajęć jest równoznaczny z ich niezaliczeniem.</p> <p>Warunki uzupełnienia zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <p>Uzupełnienie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p> <p>Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do zaliczenia z oceną. Student powtarzający rok z powodu innego przedmiotu może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia i uzyskania zaliczenia, decyzję podejmuje nauczyciel akademicki odpowiedzialny za prowadzenie przedmiotu.</p>
<p>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</p>	

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W26
W_02	D.W27
U_01	D.U16
U_02	D.U18
U_03	D.U21
K_01	K5
K_02	K7
Wykaz literatury	
A. Literatura podstawowa	
1. Rutkowska E.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. PZWL Wydawnictwo lekarskie. Warszawa 2018*	
2. Rutkowska E.: <u>Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych: podręcznik dla zawodowych studiów licencjackich w zakresie pielęgniarstwa. Lublin, Wydawnictwo "Czelej", 2002*</u>	
3. Strugała M., Talarska D. <u>Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2013*</u>	
*oznaczenie pozycji dostępnych w Bibliotece Akademii Pomorskiej w Słupsku	
B. Literatura uzupełniająca	
1. Gąsiennica – Szostek. Muzykoterapia w rehabilitacji i profilaktyce. PZWL, Warszawa 2003*	
2. Palak Z., Bartkowicz Z.: Wsparcie społeczne w rehabilitacji i resocjalizacji. Wyd. UMCS, Lublin 2004*	
3. Paprocka-Borowicz M., Zawadzki M. <u>Fizjoterapia w chorobach układu ruchu : podręcznik dla studentów licencjatów wydziałów fizjoterapii. Wrocław, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2012*</u>	
4. Rosołowski A., Woźniowski M.: Fizjoterapia oddechowa. Wyd. AWF Wrocław 2001.	
*oznaczenie pozycji dostępnych w Bibliotece Akademii Pomorskiej w Słupsku	

Nazwa zajęć Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK	Nie	III	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	50		10	-	2
Analiza piśmiennictwa i opracowanie zagadnień			2		
Przygotowanie pracy pisemnej dotyczącej wybranych aspektów opieki nad kobietą i jej dzieckiem w wybranych krajach europejskich			3		
Przygotowanie do egzaminu			5		
Razem	50		10		2
Metody dydaktyczne Podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja. Problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny; aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna (związana z wykładem, panelowa) Programowane: z użyciem komputera, z użyciem podręcznika programowanego. Eksponujące: ekspozycja, film					
Wymagania wstępne E. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa, ze szczególnym uwzględnieniem anatomii i fizjologii układu płciowego kobiety. F. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotu 1. Przygotowanie studenta do sprawowania opieki położniczo-pielęgniarstwa nad rodziną w okresie prokreacji. 2. Przygotowanie studenta do wartościowania współczesnych problemów w opiece nad kobietą. 3. Przygotowanie studenta do sprawowania opieki ginekologiczno –pielęgniarstwa nad kobietą w różnych okresach życia					
Treści programowe Problematyka wykładów - klinika 1. Rozwój opieki położniczo-ginekologicznej w Polsce. 2. Opieka nad kobietą w różnych fazach życia. Endokrynologia cyklu miesięczkowego. 3. Antykoncepcja. 4. Zaburzenia czynności rozrodczych. 5. Fizjologia rozrodu. 6. Farmakologiczne i niefarmakologiczne sposoby łagodzenia bólu. 7. Trudności w urodzeniu zdrowego dziecka. 8. Opieka okołoporodowa ukierunkowana na potrzeby rodziny. 9. Ciąża u kobiety chorej. 10. Wybrane zagadnienia z opieki nad kobietą w ciąży powikłanej. Krwawienia w ciąży.					

11. Onkologia ginekologiczna i profilaktyka.
12. Zapalenia i zakażenia narządów płciowych.
13. Badania diagnostyczne w położnictwie i ginekologii.

Pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne

1. Rola i zadania położnej w Poradni dla Kobiet. Szkoła rodzenia.
2. Rola pielęgniarki w badaniach diagnostycznych i profilaktycznych w ginekologii.
3. Profilaktyka schorzeń przenoszonych drogą płciową, ginekologicznych.
4. Postępowanie z kobietą po zabiegach ginekologicznych.
5. Opieka nad kobietą w okresie prokreacji i ciąży. Wybrane aspekty patologii ciąży.
6. Opieka nad kobietą w czasie porodu fizjologicznego i powikłanego. Poród drogami natury. Niefarmakologiczne metody łagodzenia bólu porodowego.
7. Opieka pielęgniarska nad noworodkiem w sali porodowej.

Wiedza

W_01 Zna zasady organizacji opieki położniczo – ginekologicznej w Polsce.

W_02 Planuje zgodnie ze standardami opieki i realizuje proces pielęgnowania kobiety i dziecka.

W_03 Różnicuje problemy ginekologiczne kobiet w wieku rozrodczym.

Umiejętności

U_01 Komunikuje się z ciężarną, rodzącą, położnicą i jej mężem/partnerem oraz z członkami zespołu terapeutycznego i interdyscyplinarnego.

Kompetencje społeczne

K_01 Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Egzamin pisemny (wykłady)- test wielokrotnego wyboru

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Ocena z egzaminu pisemnego

Ocena końcowa z przedmiotu:

Ocenę końcową stanowi ocena z egzaminu przedmiotowego i ocena z ćwiczeń. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest 100% frekwencja na zajęciach i złożenie pracy kontrolnej w wyznaczonym terminie.

Zaliczenie wykładów na podstawie testu (70% oceny) i pracy pisemnej dotyczącej wybranych aspektów opieki nad kobietą i jej dzieckiem w wybranych krajach europejskich (30% oceny)

Praca kontrolna- tematyczna prezentacja przygotowana indywidualnie przez studenta.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X				X	X		X
W_02		X				X	X		X
W_03		X				X	X		X
U_01		X				X	X		X
K_01						X	X		X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Kryteria oceniania

	<p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W15,
W_02	D.W3, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7, D.W8, D.W16, D.W17
W_03	D.W1, D.W2,
U_01	D.U1,
K_K01	D.K7,

Wykaz literatury**A. Literatura podstawowa:**

1. Alexander J. (red), Nowoczesne położnictwo, Warszawa, PZWL 1995
2. Bręborowicz G. H.: Położnictwo i Ginekologia. Tom I i II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
3. Pisarski T., Położnictwo i ginekologia, Warszawa, PZWL 2002
4. Łepecka- Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016

B. Literatura uzupełniająca

1. Bień A.: Opieka nad kobietą ciężarną. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009
2. Dudenhausen J. Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010

Nazwa zajęć Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK		III	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	64	-	-	-	3
Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych (ZPS)	16	-	-	-	
Razem	80	-	-	-	3
Metody dydaktyczne Pokaz Instruktaż Metoda indywidualnych przypadków, zajęcia praktyczne Metody symulacji medycznej					
Wymagania wstępne Treści omawiane na wykładach w ramach położnictwa, ginekologii i pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego					
Cele przedmiotu 1. Kształtowanie umiejętności sprawowania całościowej opieki położniczo-pielęgniarskiej nad rodziną w okresie prokreacji. 2. Przygotowanie studenta do wartościowania współczesnych problemów w opiece nad kobietą. 3. Kształtowanie umiejętności sprawowania opieki ginekologiczno –pielęgniarskiej nad kobietą w różnych okresach życia					
Treści programowe Problematyka zajęć praktycznych 1. Przyjęcie kobiety do oddziału szpitalnego.. 2. Pielęgniarka w opiece nad kobietą ciężarną. 3. Postępowanie położniczo– pielęgnacyjne w porodzie o przebiegu fizjologicznym. 4. Opieka nad położnicą w położeniu fizjologicznym. 5. Opieka pielęgniarska nad kobietą w ciąży powikłanej. 6. Obserwacja i pielęgnacja noworodka po porodzie. 7. Pielęgnowanie chorej ginekologicznie. 8. Edukacyjna rola pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych kobiet w różnym wieku. 9. Podsumowanie zajęć. System i programy zmierzające do ochrony i potęgowania zdrowia kobiet. Problematyka zajęć w warunkach symulowanych: 1. Postępowanie położniczo- pielęgnacyjne w porodzie o przebiegu fizjologicznym. 2. Opieka pielęgniarska nad położnicą w położeniu o przebiegu patologicznym. 3. Obserwacja i pielęgnacja noworodka bezpośrednio po porodzie.					

4. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa noworodka.
5. Pielęgnowanie chorej ginekologicznie.
6. Badanie podmiotowe i przedmiotowe kobiety ciężarnej i rodzącej.

Wiedza

W_01 Rozumie standardy opieki nad kobietą i dzieckiem w fizjologicznym przebiegu ciąży, powikłanym przebiegu ciąży i w przypadku chorób współistniejących z ciążą.

W_02 Planuje zgodnie ze standardami opieki i realizuje proces pielęgnowania kobiety i dziecka.

Umiejętności

U_01 Komunikuje się z ciężarną, rodzącą, położnicą i jej mężem/partnerem oraz z członkami zespołu terapeutycznego i interdyscyplinarnego.

U_02 Planuje, wdraża i efektywnie stosuje proces pielęgnowania pacjentki przebywającej w oddziałach o profilu położniczo- ginekologicznym.

U_03 Zapobiega problemom związanym ze zdrowiem reprodukcyjnym i stosuje elementy ukierunkowanej profilaktyki

Kompetencje społeczne

K_01 Współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.

K_02 Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjentki, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.

K_03 Przestrzega zasady etyki zawodowej

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów ⁴

Zajęcia praktyczne:

9. Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjentki.
10. Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
K_01								X	X
K_02								X	X
K_03									

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W7
W_02	D.W3
U_01	D.U20, D.U22
U_02	D.U1,
U_03	D.U2, D.U3, D.U8, D.U12, D.U13, D.U14, D.U15, D.U16, D.U23, D.U24, D.U26
K_01	K.5
K_02	K.6, K.7
K_03	K.1, K.2, K.3
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Łepecka- Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016 2. Bręborowicz G. H.: Położnictwo i Ginekologia. Tom I i II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bień A.: Opieka nad kobietą ciężarną. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009 2. Dudenhausen J. Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010 	

Nazwa zajęć Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do	semestr/y
praktyczny	SPS	TAK	---		IV
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyka	--	-	40	-	2
	--	-	-	-	
Razem	--	-	40	-	2
Metody dydaktyczne Praktyka zawodowa – zadanie praktyczne					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw pielęgniarstwa oraz wykładów z przedmiotu ginekologia, położnictwo i pielęgniarstwo ginekologiczno-położnicze					
Cele przedmiotu Przygotowanie studenta do sprawowania całościowej, profesjonalnej opieki położniczo-pielęgniarskiej nad rodziną w okresie prokreacji.					
Treści programowe Problematyka praktyk:					
<ol style="list-style-type: none"> Ocena stanu zdrowia pacjentki w różnych stanach chorobowych w ginekologii i położnictwie w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe, Realizacja całościowej, profesjonalnej opieki nad pacjentką w oparciu o kolejne etapy procesu pielęgnowania. Udział w wykonywaniu specjalistycznych badań diagnostycznych w ginekologii i położnictwie. Prowadzenie dokumentacji medycznej, dokumentowanie realizacji procesu pielęgnowania w formie papierowej i elektronicznej Prowadzenie edukacji zdrowotnej, wskazówki dietetyczne i pielęgnacyjne dla pacjentki i jej rodziny. Przygotowanie pacjentki i jej rodziny do sprawowania opieki nieprofesjonalnej w warunkach domowych. Przygotowanie pacjentki do samoopieki i samopielęgnacji. Poradnictwo w zakresie form wsparcia społecznego. 					
Efekty uczenia się:			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		
Umiejętności U_01 Planuje i wdraża proces pielęgnowania pacjentki przebywającej w oddziale położniczo-ginekologicznym. U_02 Potrafi zebrać informacje o stanie pacjentki, postawić diagnozę pielęgniarstwa,			A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów		

<p>zaplanować i zrealizować działania pielęgniarstwa oraz dokonać krytycznej oceny zrealizowanych działań, i w oparciu o wyniki oceny zmodyfikować plan działań pielęgniarstwa.</p> <p>U_03 Potrafi przygotować pacjentkę do badań diagnostycznych, sprawować opiekę nad nią w trakcie badań oraz po ich zakończeniu.</p> <p>U_04 Potrafi podejmować działania edukacyjne i profilaktyczne wobec pacjentki i jej rodziny w oparciu o zidentyfikowane czynniki ryzyka chorób układu nerwowego</p> <p>U_05 Potrafi sprawować całościową profesjonalną opiekę pielęgniarstwa nad pacjentką w oddziale ginekologiczno-położniczym</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.</p> <p>K_02 Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjentki, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.</p> <p>K_03 Przestrzega zasady etyki zawodowej</p>	<p>Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta.</p> <table border="1" data-bbox="735 344 1393 837"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="8">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_05</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Zadanie praktyczne 8. Praca studenta w trakcie zajęć</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								1	2	3	4	5	6	7	8	U_01							X	X	U_02							X	X	U_03							X	X	U_04							X	X	U_05							X	X	K_01								X	K_02								X	K_03								X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																									
	1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																		
U_01							X	X																																																																																		
U_02							X	X																																																																																		
U_03							X	X																																																																																		
U_04							X	X																																																																																		
U_05							X	X																																																																																		
K_01								X																																																																																		
K_02								X																																																																																		
K_03								X																																																																																		
<p>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</p>																																																																																										
<p>Numer (symbol) efektu uczenia się</p>	<p>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</p>																																																																																									
<p>U_01</p>	<p>D.U1,</p>																																																																																									
<p>U_02</p>	<p>D.U4, D.U11, D.U13, D.U14, D.U15, D.U18, D.U22, D.U24, D.U26</p>																																																																																									
<p>U_03</p>	<p>D.U8, D.U10, D.U12, D.U13, D.U23</p>																																																																																									
<p>U_04</p>	<p>D.U2, D.U3, D.U16, D.20</p>																																																																																									
<p>U_05</p>	<p>D.U1, D.U4, D.U11, D.U13, D.U14, D.U15, D.U18, D.U22, D.U24, D.U26,, D.U8, D.U10, D.U12, D.U23, D.U2, D.U3, D.U16, D.20</p>																																																																																									
<p>K_01</p>	<p>K.5</p>																																																																																									
<p>K_02</p>	<p>K.6, K.7</p>																																																																																									
<p>K_03</p>	<p>K.1, K.2, K.3</p>																																																																																									
<p>Wykaz literatury</p>																																																																																										
<p>Literatura podstawowa:</p>																																																																																										
<p>1. Łepecka- Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016</p> <p>2. Bręborowicz G. H.: Położnictwo i Ginekologia. Tom I i II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013</p>																																																																																										
<p>Literatura uzupełniająca</p>																																																																																										
<p>1. Bień A.: Opieka nad kobietą ciężarną. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009</p> <p>2. Dudenhausen J. Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010</p>																																																																																										

Nazwa zajęć Prawo medyczne		Forma zaliczenia (E)		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do	semestr/y
praktyczny	SPS	TAK	---		VI
Dyscyplina Nauki prawne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykład	30	--	20	--	2
Analiza piśmiennictwa		--	10	--	
Przygotowanie do egzaminu		--	10	--	
Razem	30	--	20	--	2
Metody dydaktyczne bezpośredni udział nauczyciela akademickiego (30 godz.): wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny. metody wymagające samodzielnej pracy studenta (20 godz.): sporządzenie notatek, gromadzenie i studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia, opracowanie wystąpienia, referatu.					
Wymagania wstępne student ma podstawową wiedzę z zakresu nauk prawnych, posiada opanowaną umiejętność wypowiadania się w mowie i w formie pisemnej, potrafi korzystać z literatury fachowej, potrafi pracować w grupie.					
Cele przedmiotu 1. Uzyskanie przez studenta wiedzy niezbędnej do świadomych konsekwencji prawnych wykonywania zadań zawodowych. 2. Umożliwienie korzystania z uprawnień zawodowych zapisanych w ustawie o zawodach pielęgniarki i położnej.					
Treści programowe Podstawowe pojęcia z zakresu wybranych gałęzi prawa. Podstawowe źródła przepisów dotyczących opieki medycznej: konstytucja, Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Godności Istoty Ludzkiej, struktura aktów prawnych. Ustawa z dnia 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej, i inne obowiązujące akty prawne Prawo pracy, obowiązki pracownika i pracodawcy, definicja błędu medycznego, jego rodzaje, odpowiedzialność za popełnienie błędu medycznego. Odpowiedzialność cywilna, zasady zawierania umów cywilnoprawnych, warunki prawne powstawania odpowiedzialności cywilnej, rodzaje odpowiedzialności cywilnej, zasady i okresy przedawniania się roszczeń cywilnych. Odpowiedzialność karna i pracownicza. Regulacja rynku usług medycznych, możliwe formy wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej, rejestracja prywatnej praktyki, rola Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych, Narodowy Fundusz Zdrowia jako regulator rynku świadczeń medycznych, prawo o zakładach opieki zdrowotnej. Ubezpieczenia zdrowotne, organizacja systemu, różne systemy organizacji systemu ochrony zdrowia stosowane w krajach Unii Europejskiej, rola standardów postępowania w zapewnieniu odpowiedniego poziomu opieki medycznej.					

Efekty uczenia się:**Wiedza**

W_01 zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu prawa, głównie prawa człowieka i prawa pracy

W_02 zna i rozumie regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujących w Polsce i innych krajach UE

W_03 zna i rozumie podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodu

W_04 zna rozumie prawa człowieka, pacjenta i dziecka

Umiejętności

U_01 potrafi stosować przepisy prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki

Kompetencje społeczne

K_01 – docenia potrzebę samodzielnego uczenia się w obliczu zmieniającego prawa, nowych interpretacji prawnych oraz orzecznictwa sądów.

K_02 – łączy przepisy prawa z człowiekiem, którego te przepisy dotyczą, kierując się zasadą humanitaryzmu, a przede wszystkim poszanowania godności ludzkiej.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**A. Sposób zaliczenia przedmiotu:**

- Egzamin

B. Formy i kryteria zaliczenia:

Wykład:

- test egzaminacyjny

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X							
W_02		X							
W_03		X							
W_04		X							
U_01									X
K_01									X
K_02									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Kryteria oceniania

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

	<p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	B.W15
W_02	B.W16
W_03	B.W17, B.W18
W_04	B.W19
U_01	B.U12
K_01	K.1, K.2, K.4, K.6

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Kubiak R.: Prawo medyczne C.H. Beck, Warszawa 2017
2. Ustawa o zawodzie pielęgniarki i położnej z dnia 15 lipca 2011 roku (Dz.U.2019 poz. 576)
3. Ustawa o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011 roku (Dz.U. 2011 nr 112, poz. 654 z późn. zmianami)
4. Ustawa o samorządzie pielęgniarek i położnych z dnia 1 lipca 2011 roku (Dz.U.2011 nr 174, poz. 1038 z późn. zmianami)

B. Literatura uzupełniająca

Nazwa zajęć Promocja zdrowia		Forma zaliczenia Z.O.		Liczba punktów ECTS 1	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak		Nie dotyczy	I
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	25	-	5	-	1
Przygotowanie do zaliczenia			5		
Razem	25	-	5	-	1
Metody dydaktyczne Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, pogadanka, wyjaśnianie, studium przypadku, seminarium, burza mózgów, prezentacja multimedialna, dyskusja okrągłego stołu.					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu pedagogiki, zdrowia publicznego oraz z I semestru podstaw pielęgniarstwa.					
Cele przedmiotu Określenie zadań pielęgniarki w promocji zdrowia, konstruowania programów zdrowotnych, strategii, znajomości czynników ryzyka choroby wynikających ze stylu życia.					
Treści programowe Problematyka wykładów 1. Rozwój promocji zdrowia, podstawowe pojęcia; zdrowie, promocja zdrowia, profilaktyka, zachowania zdrowotne, styl życia, potencjał życiowy człowieka. Paradygmaty zdrowia. 2. Promocja zdrowia w UE. Strategia promocji zdrowia lokalna, krajowa. Czynniki kształtujące stan zdrowia.. Metody promocji zdrowia 3. Rola i zadania pielęgniarki w promocji zdrowia. Działania edukacyjne skierowane do różnych grup ludności. 4. Komunikacja interpersonalna w promocji zdrowia. Marketing społeczny a promocja zdrowia. 5. Zasady konstruowania programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej. 6. Promocja zdrowia a proces pielęgnowania.					
Efekty uczenia się: Wiedza W_01. Student potrafi określić funkcjonowanie zasad obowiązujących w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej. W_02. Potrafi określić zasady budowania programów zdrowotnych. W_03. Student zna działania promocji zdrowia o różnym zasięgu.			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Zaliczenie wykładów- kolokwium pisemne Ocena z kolokwium Zaliczenie kolokwium tj. uzyskanie sumarycznie min.60% punktów. <60% - 2,0 (ndst) 60%÷68% - 3,0 (dst) 69%÷77% - 3,5 (dst plus)		

<p>Umiejętności U_01. Potrafi dobierać różne formy zapobiegania i profilaktyki chorób wśród różnych grup społecznych.</p> <p>Kompetencje społeczne K_01. Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.</p>	<p>78%÷86% - 4,0 (db) 87%÷95% - 4,5(db plus) >95% - 5,0 (bdb)</p>																																																																													
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_03</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć</p>										Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01			X							W_02			X							W_03			X							U_01			X							K_01								
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																					
W_01			X																																																																											
W_02			X																																																																											
W_03			X																																																																											
U_01			X																																																																											
K_01									X																																																																					
<p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p> <p>Kryteria oceniania 5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski. 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski. 4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski. 3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich. 3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych</p>																																																																														

	osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich. 2,0 – niezadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 60% . Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.
Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W16.
W_02	C.W17.
W_03	C.W18.
U_01	C.U30
K_01	K.1, K.3, K.4, K.5, K.7.
Wykaz literatury	
A. Literatura podstawowa:	
1. Andruszkiewicz A. Banaszek M.; Promocja zdrowia, t. I i II, Wyd. Czelej, Lublin 2010r.	
2. Cianciara D. Zarys współczesnej promocji zdrowia. PZWL, W-wa 2010.	
3. Sierakowska M., Wrońska I.: Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarskiej, PZWL, Warszawa 2014.	
B. Literatura uzupełniająca	
1. Karski J. Promocja zdrowia dziś i perspektywy jej rozwoju w Europie. Wyd. Ce.De. W-wa 2009.	
2. Motyka M. Komunikacja terapeutyczna w aspekcie medycznym. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego 2011.	
3. Heszen I., Sęk H. Psychologia zdrowia. Wyd.PWN. W-wa 2019.	

Nazwa zajęć Promocja zdrowia		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 1			
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO							
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y		
praktyczny	SPS	tak		Nie dotyczy	I		
Dyscyplina Nauki o zdrowiu							
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem							
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS		
	N (nauczyciel)		S (student)				
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne			
Zajęcia praktyczne	20	-	-	-	1		
Razem	20	-	-	-	1		
Metody dydaktyczne Metody problemowe: metoda przypadków, dyskusja dydaktyczna. Metody praktyczne: pokaz, metoda projektów, ćwiczenia							
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu pedagogiki, zdrowia publicznego, I semestru podstaw pielęgniarstwa oraz wykładów i ćwiczeń z promocji zdrowia.							
Cele przedmiotu 1. Przygotowanie studenta do promowania zachowań prozdrowotnych w odniesieniu do różnych grup odbiorców. 2. Przygotowanie do tworzenia programów promocji zdrowia. 3. Przygotowanie do uczestnictwa w akcjach promujących zdrowie. 4. Kształtowanie i promowanie zachowań prozdrowotnych wśród studentów.							
Treści programowe Problematyka zajęć praktycznych 1. Definiowanie zdrowia a promocja zdrowia. Istota pojęć; zachowania zdrowotne, styl życia, promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, potencjał życiowy człowieka, profilaktyka 2. Wskaźniki zdrowia; waga, wzrost, BMI, WHR. 3. Prezentowanie przykładowych programów zdrowotnych.							
Efekty uczenia się: Wiedza W_01. Zna i rozumie w jaki sposób zachęcić pacjenta do promowania zachowań prozdrowotnych. Umiejętności U_01. Potrafi oceniać możliwości i wydolność pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem różnych narzędzi. U_02. Umie oceniać czynniki ryzyka, które mają wpływ na styl życia pacjenta, a także na jego zachowania zdrowotne. U_03. Uczy odbiorcę usług pielęgniarstkich samokontroli stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych. Inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Zajęcia praktyczne: Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta.				
			<table border="1"> <tr> <td>Efekt</td> <td>Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych</td> </tr> </table>			Efekt	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych
Efekt	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych						

utrzymaniu zdrowia. U_04 Realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych, a także opracowuje i wdraża indywidualne programy promocji zdrowia jednostek i rodzin. Kompetencje społeczne K_01. Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece, przestrzega tajemnicy zawodowej. K_02. Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu. K_03. Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami	uczenia się	efektów uczenia się								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
	W_01					X				
	U_01								X	X
	U_02								X	X
	U_03								X	X
	U_04								X	X
	K_01								X	X
	K_02								X	X
	K_03								X	X
1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie ustne 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć										
Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.										
Kryteria oceniania 5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% . Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski. 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% . Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski. 4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% . Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski. 3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% . Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich. 3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% .										

	<p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – niezadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	--

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W16., C.W17., C.W18.
U_01	C.U28
U_02	C.U29
U_03	C.U31
U_04	C.U30, C.U32
K_01	K1., K3., K4., K5., K7.
K_02	K2., K6.
K_03	K7.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Andruszkiewicz A. Banaszekiewicz M.; Promocja zdrowia, t. I i II, Wyd. Czelej, Lublin 2010r.
2. Cianciara D. Zarys współczesnej promocji zdrowia. PZWL, W-wa 2010.
3. Karski J. Praktyka i teoria promocji zdrowia. Wyd. Ce De Wu, W-wa 2007.

B. Literatura uzupełniająca

1. Karski J. Promocja zdrowia dziś i perspektywy jej rozwoju w Europie. Wyd. Ce.De. W-wa 2009.
2. Motyka M. Komunikacja terapeutyczna w aspekcie medycznym. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego 2011.
3. Heszen I., Sęk H. Psychologia zdrowia. Wyd.PWN. W-wa 2019.

Nazwa zajęć Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak		-	V
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem.					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykład	50	-	10	-	2
Analiza prezentowanej literatury	-	-	3	-	-
Opracowanie zagadnień	-	-	3	-	-
Przygotowanie programu edukacyjnego	-	-	2	-	-
Przygotowanie się do zaliczenia (kolokwium)	-	-	2	-	-
Razem	50	-	10	-	2
Metody dydaktyczne Metody podające, problemowe, programowe, eksponujące, wykład z prezentacją multimedialną, metody uczące umiejętności praktycznych.					
Wymagania wstępne Przedmioty wprowadzające: brak Wymogi wstępne: brak					
Cele przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie studentów z aktualnymi standardami i procedurami opieki nad pacjentami z zaburzeniami psychicznymi. • Zapoznanie studentów z zadaniami pielęgniarki, które wynikają z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. • Kształtowanie roli pielęgniarki w procesie diagnostycznym i terapeutycznym w chorobach psychicznych. • Przygotowanie studentów do sprawowania profesjonalnej opieki nad osobą chorą psychicznie. 					
Treści programowe: Wykłady (klinika): <ol style="list-style-type: none"> 1. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych. 2. Psychopatologia. 3. Etyczne i prawne aspekty ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz formy organizacyjne leczenia chorób psychicznych. 4. Oddziaływania terapeutyczne realizowane w oddziałach psychiatrycznych w Polsce (farmakoterapia, psychoterapia jako główne metody terapeutyczne). 5. Zasady stosowania przymusu bezpośredniego. Prawidłowe prowadzenie dokumentacji medycznej w tym zakresie. 					

<p>6. Charakterystyka podstawowych jednostek chorobowych w psychiatrii.</p> <p>Pielęgniarstwo psychiatryczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola pielęgniarki w zaburzeniach psychicznych (schizofrenia, choroba afektywna dwubiegunowa). 2. Specyfika opieki nad chorym psychicznie. Zasady przyjęcia pacjenta do Oddziału Psychiatrycznego 3. Znaczenie współpracy terapeutycznej w chorobach psychicznych. 4. Teoretyczne podstawy rehabilitacji psychiatrycznej (treningi umiejętności społecznych, terapia zajęciowa, psychoedukacja). Planowanie działań edukacyjnych. 5. Komunikowanie się z chorym psychicznie. Model relacji międzyludzkiej według Hildegard Peplau i Nancy Roper. 6. Uzależnienie od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych: mechanizmy uzależnienia, psychozy alkoholowe, rola pielęgniarki w leczeniu uzależnień. 	
<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Wiedza</p> <p>W_01 Charakteryzuje podstawowe objawy zaburzeń psychicznych oraz omawia główne jednostki chorobowe w psychiatrii.</p> <p>W_02 Umie wymienić interwencje oraz grupy leków oraz ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach psychiatrycznych oraz z uwzględnieniem działań niepożądanych</p> <p>W_03 Potrafi opisać rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału psychiatrycznego, wymienić zasady organizacji opieki psychiatrycznej, w tym zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego</p> <p>Umiejętności</p> <p>U_01 Potrafi gromadzić informacje, sformułować diagnozę pielęgniarską, ustalić cele i plan opieki, zaplanować interwencje pielęgniarskie.</p> <p>U_02 Student potrafi udokumentować sytuację zdrowotną pacjenta i realizowaną opiekę pielęgniarską, w tym prawidłowo prowadzić dokumentację dotyczącą przymusu bezpośredniego;</p> <p>U_03 Przewiduje skutki postępowania pacjenta z określonymi zaburzeniami psychicznymi i dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;</p>	<p>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</p> <p>A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną.</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Co najmniej 80% obecności. Nieobecność powyżej 20% i usprawiedliwiona dopuszcza do egzaminu pod warunkiem wykonania pracy pisemnej z tematyki wykładów opuszczonych. Praca samodzielna studenta to pisemne opracowanie wybranego zagadnienia z tematyki wykładów.</p> <p>Zaliczenie przedmiotu odbywa się na podstawie testu pisemnego.</p> <p>Kryteria oceniania</p> <p>5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%, a nawet wiedza wykraczająca ponad program kształcenia.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski. Jest bardzo kreatywny i pomysłowy.</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych,</p>

Kompetencje społeczne K_01 jest wrażliwy na potrzeby innych, otwarty na rozwój własny. ;	nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób. Nie przestrzega standardów.									
	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
	W_01							X	X	
	W_02							X	X	
	W_03							X	X	
	U_01							X	X	
	U_02							X	X	
	U_03							X	X	
	U_04							X	X	
K_01							X	X		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć 										
Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.										

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W1., D.W2., D.W3., D.W19.
W_02	D.W1., D.W6., D.W21.
W_03	D.W1., D.W4 D.W7., D.W10., D.W5., D.W20., D.W33.
U_01	D.U1., D.U4., D.U13., D.U15., D.U20.
U_02	D.U1., D.U12, D.U14., D.U23.,
U_03	D.U2., D.U3., D.U16., D.U18., D.U22., D.U24., D.U26.
K_01	K5., K7.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Bilikiewicz A., S. Puzyński, J. Rybakowski, J. Wciórka (red.):Psychiatria, Elsevier Urban &Partner, Wrocław 2002
2. Wilczek-Rużyczka E.: Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego Wyd. PZWL, Warszawa 2019

B. Literatura uzupełniająca.

1. Czernikiewicz A: Jak żyć ze schizofrenią, Poradnik dla pacjentów i ich rodzin, KPUM, Lublin 2009
2. Drozdowska U., W. Wojtal: Zgoda i informowanie pacjenta, Biblioteka Edukacyjna, Warszawa 2010
3. Matejuk-Mazurek L., B. Łoza, A. Osiołek, M. Polikowska: Zaburzenia komunikacji w schizofrenii. Neuropsychiatria, Klinika Psychiatrii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Warszawa 2009
4. Meder, J. A. Cechnicki, Rehabilitacja osób chorych psychicznie w Polsce, Via Medica, Gdańsk 2002;
5. Puzyński M., J. Rybakowski, J. Wciórka (red.):Psychiatria, Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2010;

Nazwa zajęć Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne		Forma zaliczenia ¹ Zo		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	TAK			V
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	72	-	-	-	3
Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych	8	-	-	-	
Razem	80	-	-	-	3
Metody dydaktyczne Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, zajęcia praktyczne, metody symulacji medycznej					
Wymagania wstępne A. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw pielęgniarstwa oraz wykładów z przedmiotu psychiatria. B. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotów Zapoznanie z wiedzą i umiejętnościami pielęgnacji pacjenta psychiatrycznego oraz kształtowanie umiejętności praktycznego sprawowania opieki. Kształtowanie postawy ukierunkowanej na własny rozwój oraz przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej i naukowej. Pobudzanie do poszukiwania wiedzy.					
Treści programowe <u>Problematyka zajęć praktycznych:</u> 1. Filozofia, historia i perspektywy rozwoju pielęgniarstwa psychiatrycznego: teorie rozwoju człowieka: Freuda, Sulivana, Eriksona, Piageta, Perls'a, Rogers'a, Maslow'a, Dąbrowskiego, możliwości zastosowania teorii rozwoju człowieka w pielęgniarstwie psychiatrycznym. 2. Zastosowanie procesu i modeli pielęgnowania w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi: proces pielęgnowania, ocena stanu psychicznego pacjenta, badanie pielęgniarstwa, modele pielęgnowania: N. Roper, H. Peplau, D. Orem, B. Newman w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi. 3. Dokumentowanie procesu pielęgnowania w oparciu o zastosowany model. 4. Pojęcie diagnozy w pielęgniarstwie psychiatrycznym: definicja diagnozy, klasyfikacja diagnoz pielęgniarstwa, obiektywne i subiektywne wskaźniki diagnozy, ocena stanu pacjenta (metody), formułowanie celów opieki, interwencje pielęgniarstwa, ocena skuteczności działań, „superwizja” w pielęgniarstwie psychiatrycznym. 5. Wybrane diagnozy pielęgniarstwa w zaburzeniach wieku rozwojowego: zaburzenia autystyczne, zaburzenia					

- zachowania, zaburzenia aktywności, deficyt uwagi, zaburzenia rozwoju osobowości, zaburzenia w przyjmowaniu pokarmu.
6. Wybrane diagnozy pielęgniarские w zaburzeniach wieku dorosłego: zaburzenia afektywne (manie i depresje), schizofrenia, uzależnienie od alkoholu i środków psychoaktywnych, zaburzenia neurotyczne, zaburzenia osobowości, psychoedukacja pacjenta i rodziny.
  7. Wybrane diagnozy pielęgniarские w zaburzeniach psychicznych wieku podeszłego: zaburzenia psychiczne o podłożu organicznym, specyfika terapii biologicznej i psychoterapia podtrzymująca w psychogeriatric.
  8. Integrowanie własnych działań z pracą zespołu terapeutycznego i pacjentami. Tworzenie relacji terapeutycznych (wrażliwe i aktywne słuchanie, empatia).
  9. Podejmowanie elementarnych interwencji psychoterapeutycznych w relacji z pacjentem maniakalnym, depresyjnym, autystycznym, psychotycznym.
  10. Udział w leczeniu chorych- przygotowanie leków psychotropowych i podawanie pacjentom, rozpoznawanie i opieka nad pacjentem z zespołem pozapiramidowym polekowym.
  11. Specyfika kontaktu z pacjentem z zaburzeniami psychicznymi.
  12. Prowadzenie poradnictwa i psychoedukacji wobec chorych i ich rodzin odnośnie trybu życia, komunikacji i zachowań.
  13. Biologiczne metody leczenia w psychiatrii: leki psychotropowe: klasyfikacja leków psychotropowych, ogólna charakterystyka poszczególnych grup leków, działania niepożądane i powikłania, elektrowstrząsy: wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa. Udział pielęgniarki w poszczególnych metodach leczenia.

Problematyka zajęć w warunkach symulowanych:

1. Komunikowanie się z pacjentem i wywiad pielęgniarский: techniki komunikowania się w sytuacjach trudnych, diagnozowanie mechanizmów obronnych osobowości, modyfikacja wywiadu w zależności od wieku, postępowanie z osobami z różnymi rodzajami zaburzeń psychicznych, przygotowanie pacjentów do komunikowania się z innymi osobami.
2. Przestrzeganie procedur w przypadku agresji i gróźb. Ocena strategii postępowania. Stosowanie przymusu bezpośredniego. Prowadzenie obserwacji i dokumentacji pacjentów unieruchomionych.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Potrafi rozpoznać podstawowe objawy zaburzeń psychicznych oraz scharakteryzować główne jednostki chorobowe w psychiatrii;

W_02 Umie wymienić grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach psychiatrycznych z uwzględnieniem działań niepożądanych

W_03 Potrafi opisać rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału psychiatrycznego, wymienić zasady organizacji opieki psychiatrycznej w tym zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego

Umiejętności

U_01 Potrafi gromadzić informacje, skonstruować diagnozę pielęgniarскую, ustalić cele i plan opieki, podjąć interwencje pielęgniarские;

U_02 Umie udokumentować sytuację zdrowotną pacjenta

i realizowaną opiekę pielęgniarскую, prawidłowo prowadzić dokumentację dotyczącą przymusu bezpośredniego;

U_03 Przewiduje skutki postępowania pacjenta z określonymi zaburzeniami psychicznymi i dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Zajęcia praktyczne:

15. Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta.

16. Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01								X	X
W_02								X	X
W_03								X	X
U_01								X	X
U_02								X	X

<p>pielęgniacyjnych;</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Jest wrażliwy na potrzeby innych, otwarty na rozwój własny i pacjenta;</p> <p>K_02 Potrafi współpracować w zespole terapeutycznym z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;</p> <p>K_03 Przestrzega wcześniej ustalonych zaleceń, wykazuje odpowiedzialność, pracuje samodzielnie</p>	<p>U_03</p>									X	X
	<p>U_04</p>									X	X
	<p>K_01</p>									X	X
	<p>1. Egzamin ustny</p> <p>2. Egzamin pisemny</p> <p>3. Kolokwium</p> <p>4. Projekt</p> <p>5. Sprawozdanie</p> <p>6. Prezentacja</p> <p>7. Praca kontrolna</p> <p>8. Zadanie praktyczne</p> <p>9. Praca studenta w trakcie zajęć</p>										
<p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>											
<p>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</p>											
Numer efektu uczenia się	(symbol)	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku									
W_01		D.W1., D.W2., D.W3., D.W19.									
W_02		D.W1., D.W6., D.W21.									
W_03		D.W1., D.W4 D.W7., D.W10., D.W5., D.W20., D.W33.									
U_01		D.U1., D.U4., D.U13., D.U15., D.U20.									
U_02		D.U1., D.U14., D.U23.,									
U_03		D.U2., D.U3., D.U12, D.U16., D.U18., D.U22., D.U24., D.U26.									
K_01		K1., K2., K3., K4.									
K_02		K5., K7.K6.									
K_03		K2., K7.									
<p>Wykaz literatury</p> <p>3. Literatura podstawowa:</p> <p>1. Górna K. , K. Jaracz, J. Rybakowski (red.) Pielęgniarstwo psychiatryczne, PZWL, Warszawa 2012 ;</p> <p>2. Kwiatkowska A., E. Krajewska-Kułak, W. Pank (red.): Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie, Wydaw. Czelej, Lublin 2003;</p> <p>3. Wilczek-Rużyczka E., Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego Wyd. PZWL, Warszawa 2019;</p> <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <p>1. S. Pużyński, J. Rybakowski, J. Wciórka (red.):Psychiatria, Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2010;</p> <p>2. U. Drozdowska, W. Wojtal: Zgoda i informowanie pacjenta, Biblioteka Edukacyjna, Warszawa 2010;</p>											

Nazwa zajęć Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	Tak		Nie dotyczy	VI
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Opiekunowie praktyk, zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyki	-	-	80	-	3
Razem	-	-	80	-	3
Metody dydaktyczne Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, zajęcia praktyczne					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw pielęgniarstwa oraz wykładów z przedmiotu psychiatria. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotu Utrwalenie i pogłębienie wiedzy o pielęgnacji pacjenta psychiatrycznego oraz doskonalenie umiejętności praktycznego sprawowania opieki. Kształtowanie postawy ukierunkowanej na własny rozwój oraz przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej i naukowej. Pobudzanie do poszukiwania wiedzy.					
Treści programowe <u>Problematyka praktyk:</u> 1. Zastosowanie procesu i modeli pielęgnowania w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi: proces pielęgnowania, ocena stanu psychicznego pacjenta, badanie pielęgniarstwa, modele pielęgnowania: N. Roper, H. Peplau, D. Orem, B. Newman w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi. 2. Dokumentowanie procesu pielęgnowania w oparciu o zastosowany model. 3. Diagnozy w pielęgniarstwie psychiatrycznym: definicja diagnozy, klasyfikacja diagnoz pielęgniarstwa, obiektywne i subiektywne wskaźniki diagnozy, ocena stanu pacjenta (metody), formułowanie celów opieki, interwencje pielęgniarstwa, ocena skuteczności działań, „superwizja” w pielęgniarstwie psychiatrycznym. 4. Wybrane diagnozy pielęgniarstwa w zaburzeniach wieku rozwojowego: zaburzenia autystyczne, zaburzenia zachowania, zaburzenia aktywności, deficyt uwagi, zaburzenia rozwoju osobowości, zaburzenia w przyjmowaniu pokarmu. 5. Wybrane diagnozy pielęgniarstwa w zaburzeniach wieku dorosłego: zaburzenia afektywne (manie i depresje), schizofrenia, uzależnienie od alkoholu i środków psychoaktywnych, zaburzenia neurotyczne, zaburzenia osobowości, psychoedukacja pacjenta i rodziny. 6. Wybrane diagnozy pielęgniarstwa w zaburzeniach psychicznych wieku podeszłego: zaburzenia psychiczne o podłożu organicznym, specyfika terapii biologicznej i psychoterapia podtrzymująca w psychogeriatric. 7. Rodzina jako system: cykl życia rodzinnego, struktura rodziny, komunikacja i procesy emocjonalne					

w rodzinie, patologia rodziny. Uzależnienia: pojęcie uzależnienia, teorie rozwoju uzależnienia, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu: zespół abstynencyjny, ostre i przewlekłe psychozy alkoholowe, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem leków uspokajających i nasennych, substancji halucynogennych, opiatów, amfetaminy i lotnych rozpuszczalników.

8. Oferty terapeutyczne dla osób uzależnionych, detoksykacja, leczenie odwykowe. Rola pielęgniarki w leczeniu uzależnień.
9. Podejmowanie elementarnych interwencji psychoterapeutycznych w relacji z pacjentem maniakalnym, depresyjnym, autystycznym, psychotycznym. Organizowanie społeczności leczniczej, wspieranie i udział w jej pracach
10. Udział w leczeniu chorych- przygotowanie leków psychotropowych i podawanie pacjentom, rozpoznawanie i opieka nad pacjentem z zespołem pozapiramidowym polekowym
11. Prowadzenie poradnictwa i psychoedukacji wobec chorych i ich rodzin odnośnie trybu życia, komunikacji i zachowań.
12. Zasady, cele i metody psychoterapii, wskazania i przeciwwskazania do psychoterapii, modele psychoterapii: behawioralny, psychoanalityczny, poznawczy, humanistyczny; związek psychoterapeutyczny, cechy, fazy i sposoby ustanawiania kontaktu, psychoterapia podtrzymująca, wglądowa, psychoterapia indywidualna, psychoterapia grupowa.
13. Zajęcia terapeutyczne: muzykoterapia, psychorysunek, psychodrama, relaksacja, terapia rodzinna, zespół terapeutyczny – kompetencje, podział ról i zadań, obieg informacji, komunikacja, relacja terapeutyczna pielęgniarka – pacjent, specyfika oddziaływań psychoterapeutycznych na oddziałach dla dzieci i młodzieży.

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Potrafi omówić model opieki i proces pielęgnowania chorych psychicznie oraz charakteryzować główne jednostki chorobowe w psychiatrii.

W_02 Umie wymienić rodzaje interwencji pielęgniarskich w różnych schorzeniach psychiatrycznych .

Umiejętności

U_01 Potrafi gromadzić informacje, skonstruować diagnozę pielęgniarską, ustalić cele i plan opieki, podjąć interwencje pielęgniarskie;

U_02 Umie udokumentować sytuację zdrowotną pacjenta i realizowaną opiekę pielęgniarską, prawidłowo prowadzić dokumentację dotyczącą przymusu bezpośredniego;

U_03 Przewiduje skutki postępowania pacjenta z określonymi zaburzeniami psychicznymi

i dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgniarskich;

Kompetencje społeczne

K_01 Jest wrażliwy na potrzeby innych, otwarty na rozwój własny i pacjenta;

K_02 Potrafi współpracować w zespole terapeutycznym z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;

K_03 Przestrzega wcześniej ustalonych

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych(dziennik praktyk)

Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach oraz ustne sprawozdanie z każdego dnia praktyki.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01					X			X	X
W_02					X			X	X
U_01					X			X	X
U_02					X			X	X
U_03					X			X	X
U_04					X			X	X
K_01					X			X	X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne

zaleceń, wykazuje odpowiedzialność, pracuje samodzielnie.	<p style="text-align: center;">9. Praca studenta w trakcie zajęć</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W1., D.W2., D.W3., D.W19.
W_02	D.W1., D.W6., D.W21.
W_03	D.W1., D.W4 D.W7., D.W10., D.W5., D.W20., D.W33.
U_01	D.U1., D.U4., D.U13., D.U15., D.U20.
U_02	D.U1., D.U14., D.U23.,
U_03	D.U2., D.U3., D.U12, D.U16., D.U18., D.U22., D.U24., D.U26.
K_01	K1., K2., K3., K4.
K_02	K5., K7.K6.
K_03	K2., K7.
Wykaz literatury Literatura podstawowa:	
1. E. Wilczek-Rużyczka, Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego Wyd. PZWL, Warszawa 2019; 2. K. Górna, K. Jaracz, J. Rybakowski (red.) Pielęgniarstwo psychiatryczne, PZWL, Warszawa 2012 ;	
Literatura uzupełniająca	
1. S. Pużyński, J. Rybakowski, J. Wciórka (red.):Psychiatria, Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2010; 2. U. Drozdowska, W. Wojtal: Zgoda i informowanie pacjenta, Biblioteka Edukacyjna, Warszawa 2010; 3. A. Kępiński: Rytm życia, Wydaw. Literackie, Kraków 1994; 4. A. Czernikiewicz: Jak żyć ze schizofrenią, Poradnik dla pacjentów i ich rodzin, KPUM, Lublin 2009. 5. L. Matejuk-Mazurek, B. Łoza, A. Osiołek, M. Polikowska: Zaburzenia komunikacji w schizofrenii. Neuropsychiatria, Klinika Psychiatrii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Warszawa 2009.	

Nazwa zajęć Psychologia		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	nie dotyczy	I	
Dyscyplina Nauki społeczne - psychologia					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykład	30	--	20		
Przygotowanie prezentacji multimedialnej lub eseju na wybrany temat dotyczący opieki nad dzieckiem i jego rodziną	-	--	15	--	2
Przygotowanie do egzaminu	-	--	5	--	
Ćwiczenia	20	--	5	--	
Przygotowanie do ćwiczeń	-	--	3	--	1
Przygotowanie do zaliczenia	-	--	2	--	
Razem	50	--	25	--	3
Metody dydaktyczne Wykład: Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną Ćwiczenia: Analiza przypadków. Wykonywanie testów samopoznania. Ćwiczenia wykonywania badań kwestionariuszowych, sposoby obliczania i interpretacji.					
Wymagania wstępne Brak					
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z psychologią ogólną jako dyscypliną nauki. Zapoznanie studentów z różnymi teoriami wyjaśniającymi zachowania ludzkie, metodologią badań psychologicznych oraz zapoznanie z podstawowymi procesami psychicznymi takimi jak procesy orientacyjno – poznawcze i motywacyjno - emocjonalne. Słuchacze w wyniku nauki psychologii powinni umieć zastosować tę wiedzę i umiejętności do lepszego zrozumienia pacjenta, rozpoznania jego problemów natury psychologicznej a także dokonania prostych interwencji psychologicznych.					
Treści programowe Wykład: <ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcje psychologiczna człowieka. 2. Procesy orientacyjno – poznawcze. 3. Procesy emocjonalno – motywacyjne. 4. Rozwój psychiczny człowieka. 5. Stres – koncepcje, przejawy, czynniki wywołujące stres. 					

6. Style i strategie radzenia sobie z sytuacjami trudnymi w tym z chorobą.
7. Zaburzenia osobowości.
8. Niepełnosprawność intelektualna oraz zaburzenia otępienne.
9. Wpływ psychiki na choroby somatyczne oraz wpływ czynników somatycznych na stan psychiczny.
10. Psychobiologia procesów chorobowych.
11. Wspomagająca psychologiczna terapia chorób somatycznych.
12. Komunikacja pomiędzy pielęgniarką a pacjentem, pielęgniarką a członkami zespołu leczącego oraz pielęgniarką a rodziną pacjenta.
13. Techniki redukcji emocji negatywnych.
14. Modele interwencji kryzysowej.
15. Szacowanie ryzyka samobójstwa w przebiegu depresji i innych chorób o ciężkim przebiegu i złym rokowaniu.
16. Elementy psychoonkologii.

Ćwiczenia

1. Ćwiczenia polegające na identyfikowaniu preferencji własnych „intencji” w procesie komunikacji (ćwiczenia w oparciu o koncepcję psychologii humanistycznej C. Rogersa).
2. Ćwiczenia z zakresu inteligencji emocjonalnej – wykonanie testu rozpoznawania stanów emocjonalnych na podstawie wyrazów twarzy (afektu).
3. Omówienie technik radzenia sobie z krytyką i trudnymi rozmówcami.
4. Omówienie technik identyfikacji negatywnych stanów emocjonalnych u pacjentów takich jak: lęk, depresyjność, rozdrażnienie, agresja.
5. Omówienie technik redukcji lęku oraz technik relaksacyjnych.
6. Omawianie przypadków chorych w kontekście czynników psychologicznych i społecznych.
7. Ćwiczenie elementów z Analizy Transakcyjnej.
8. Wypalenie zawodowe: identyfikacja, zapobieganie.
9. Sposoby oceny efektywności leczenia i opieki medycznej.

Samokształcenie

Samodzielne przygotowanie tematu z psychologii (tematy będą proponowane trzyosobowym grupom słuchaczy).

Efekty uczenia się:

Wiedza

W_01 Słuchacze winni uzyskać wiedzę na temat podstaw zachowań człowieka zarówno w warunkach normalnych jak i w warunkach trudnych.

W_02 Znać funkcjonowanie człowieka zaburzonego psychicznie i umysłowo.

W_03 Studenci powinni też znać mechanizm stresu a także strategie i style radzenia sobie z nim.

W_04 Studenci powinni też poznać prawidłowości rozwojowe a także odchylenia od prawidłowego przebiegu rozwoju.

Umiejętności

U_01 Studenci winni uzyskać kompetencje w zakresie rozpoznawania u pacjentów negatywnych stanów emocjonalnych takich jak lęk, depresyjność, agresja itp. a także powinni ocenić ich nasilenie i w zależności od stanu, albo powiadomić lekarza albo też, jeśli stan nie jest zbyt nasilony, umieć zastosować procedury korekcyjne.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

A. Sposób zaliczenia

Egzamin

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Ćwiczenia: zaliczenie z oceną Ocena końcowa z ćwiczeń stanowi średnią ważoną ze składowych części przedmiotu. Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest zaliczenie wszystkich kolokwium, prezentacja oraz 100% frekwencja.

Skala ocen dla ćwiczeń	Ocena końcowa
prezentacja	40%
Aktywność na zajęciach	20%
Kolokwium	40%

Zaliczenie wykładów:

Egzamin pisemny

Końcowa ocena ustalana jest według kryteriów:
0 - 2,9 niedostateczny (2,0)

<p>U_02 Studenci powinni też umieć ocenić rolę i znaczenie czynników psychologicznych w nasileniu i przebiegu choroby somatycznej, a także rolę czynników psychologicznych w genezie chorób psychosomatycznych.</p> <p>U_03 Studenci też powinni nabyć umiejętności prowadzenia rozmów z pacjentami, ale też z ich rodzinami a także z członkami zespołów leczących oraz efektywnego poszukiwania pracy.</p> <p>U_04 Studenci powinni też dostrzegać pojawiające się symptomy wypalenia zawodowego zarówno u siebie jak też u innych osób.</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 Pielęgniarka po ukończeniu kursu z psychologii powinna umocnić i rozwinąć swoje umiejętności empatycznych relacji z innymi ludźmi.</p> <p>K_02 W relacjach z innymi ludźmi (pacjentami, współpracownikami) zachować podmiotowość własną i innych.</p> <p>K_03 Ponadto we współczesnym świecie, szybkiego rozwoju nauki i powstawania nowych procedur, Słuchacze winni wykształcić u siebie nawyk ciągłego dokształcania się.</p>	<p>3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)</p> <p>3,25 – 3,74 – dostateczny plus (3,5)</p> <p>3,75 – 4,24 – dobry (4,0)</p> <p>4,25 – 4,74 – dobry plus (4.5)</p> <p>4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)</p>																																																																																																																																									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_03</td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_04</td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>									Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01		X	X							W_02		X	X							W_03		X	X							W_04		X	X							U_01			X			X			X	U_02			X			X			X	U_03			X			X			X	U_04			X			X			X	K_01									X	K_02									X	K_03									X
	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																																																								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																																																																
	W_01		X	X																																																																																																																																						
	W_02		X	X																																																																																																																																						
	W_03		X	X																																																																																																																																						
	W_04		X	X																																																																																																																																						
	U_01			X			X			X																																																																																																																																
	U_02			X			X			X																																																																																																																																
	U_03			X			X			X																																																																																																																																
	U_04			X			X			X																																																																																																																																
	K_01									X																																																																																																																																
	K_02									X																																																																																																																																
K_03									X																																																																																																																																	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć 																																																																																																																																										
<p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim.</p>																																																																																																																																										

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	B.W1, B.W2., B.W4
W_02	B.W1, B.W2.
W_03	B.W5, B.W6.
W_04	B.W3,
U_01	B.U1., B.U3.
U_02	B.U2.
U_03	B.U4., B.U5., B.U6.
U_04	B.U8., B.U7.
K_01	K.1., K.3.
K_02	K.2., K.6.

Wykaz literatury**A. Literatura podstawowa:**

wykorzystywane podczas zajęć

- Davis M.H. : Empatia – o umiejętności współodczuwania. GWP. Gdańsk, 2001.
- De Walden – Gałuszko K., Majkovicz M.: Model oceny jakości opieki paliatywnej realizowanej w warunkach stacjonarnych. Zakład Medycyny Paliatywnej AMG. Gdańsk 2001.
- De Walden – Gałuszko K., Majkovicz M.: Model oceny jakości opieki paliatywnej realizowanej w warunkach ambulatoryjnych. Zakład Medycyny Paliatywnej AMG. Gdańsk 2000.
- James R.K., Gilliland B.E.: Strategie interwencji kryzysowej. PARPA, Warszawa 2006.
- Majkovicz M. Wielopoziomowa ocena stanu podmiotowego pacjentów z chorobą nowotworową. *Annales Academiae Medicae Gedanensis*. T. XXXV, 2005, Suplement 2.
- Salomon P.: Psychologia w medycynie. GWP. Gdańsk, 2002.
- Strelau J.(red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. GWP. Gdańsk 2000.

Nazwa zajęć Radiologia		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 1	
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK		V	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z przydziałem zajęć					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	20		5		1
Analiza piśmiennictwa i przygotowanie do zaliczenia			5		
Razem	20		5		1
Metody dydaktyczne Wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład informacyjny i problemowy. Film dydaktyczny					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii człowieka.					
Cele przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej budowy i funkcjonowania organizmu człowieka w warunkach prawidłowych. • Nabycie przez studenta wiedzy pozwalającej na zrozumienie patomechanizmów leżących u podstaw najczęstszych jednostek chorobowych. • Opanowanie podstawowej wiedzy dotyczącej technik obrazowania z wykorzystaniem promieni X, badań radiologicznych w diagnostyce schorzeń oraz stanów pourazowych. 					
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> 1. Charakterystyka promieni X. 2. Ogólne wiadomości z zakresu anatomii rentgenowskiej. Klasyczna rentgenodiagnostyka. Nowsze techniki obrazowania zmian chorobowych (CT, MDCT, NMR, whole body CT). Możliwości badań diagnostycznych z użyciem promieni X. 3. Charakterystyka klasycznych badań rentgenowskich, badań z użyciem kontrastów. 4. Tomografia komputerowa (TK, CT- Computerized Tomography), rezonans magnetyczny NMR (Nuclear Magnetic Resonance), tomografia wielorzędowa MDCT (Multidetector Computerized Tomography). 5. Charakterystyka możliwości radiologii interwencyjnej. 6. Podstawowa wiedza dotycząca ochrony radiologicznej oraz zagrożeń wynikających ze stosowania środków kontrastowych. Odczyny popromienne. 7. Wskazania do badań z użyciem promieni X, z uwzględnieniem ich zalet oraz wad. Umiejętność oceny podstawowych zmian patologicznych w oparciu o badania radiologiczne. Umiejętność oceny badań obrazowych w podstawowych schorzeniach i stanach po urazach.. 					
Efekty uczenia się: Wiedza W_01 Zna podstawy teoretyczne badań obrazowych.		Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną			

W_02 Zna możliwości badań diagnostycznych z użyciem promieni X

W_03 Rozumie zasady obrazowania oraz zasady ochrony radiologicznej.

Umiejętności

U_01 Potrafi zaplanować postępowanie przygotowawcze do badań radiologicznych.

U_02 Opisuje ochronę radiologiczną oraz zagrożenia wynikające ze stosowania środków kontrastowych oraz promieniowania.

U_03. Potrafi ocenić podstawowe zmiany patologiczne w oparciu o badania radiologiczne

Kompetencje społeczne

K_01 Wykazuje kreatywność w pozyskiwaniu nowych informacji, niezbędnych dla właściwej interpretacji obserwowanych zjawisk.

B. Formy i kryteria zaliczenia

Zajęcia z przedmiotu obejmują wykłady. Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Student, który opuści ponad 20% przewidzianych regulaminowo zajęć jest niedopuszczony do sesji egzaminacyjnej.

Frekwencja jest jedynym kryterium dopuszczającym studenta do zaliczenia.

Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do egzaminu.

Nie zgłoszenie się na zaliczenie w ustalonym terminie bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej (2.0).

Na końcowe zaliczenie z oceną składa się kolokwium złożone z 10 pytań otwartych. Za każde pytanie można otrzymać maksymalnie 0-2 punktów (z wielokrotnością 0,50 punktu).

Punktacja:

ocena dostateczna: 10,00-12,50 pkt

ocena dość dobra: 13,00-14,50 pkt

ocena dobra: 15,00-16,50 pkt

ocena ponad dobra: 17,00-18,50 pkt

ocena bardzo dobra: 19,00-20,00 pkt

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						X
W_02			X						X
W_03			X						X
U_01			X						X
U_02			X						X
U_03			X						X
K_01			X						X
K_02			X						X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	A.W16., A.W26.
W_02	A.W26.
W_03	A.W16., A.W26.
U_01	A.U2.
U_02	A.U11.
U_03	A.U2.
K_K01	K5., K6. K7.
Wykaz literatury	
A. Literatura podstawowa:	
1. Herring W.: Podręcznik radiologii. Elsevier Urban &Partner, Wrocław 2014	
2. Pruszyński B., Cieszanowski A.: Radiologia. Diagnostyka obrazowa, Rtg,TK, USG, MR, PZWL, Warszawa, 2014.	
B. Literatura uzupełniająca	
1. Wicke L.: Atlas anatomii radiologicznej. Elsevier Urban &Partner, Wrocław 2015	

Nazwa zajęć Seminarium dyplomowe		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 7																																																		
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO																																																						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y																																																		
praktyczny	SPS	-	tak	V, VI																																																		
Dyscyplina nauki o zdrowiu																																																						
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem																																																						
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS																																																	
	N (nauczyciel)		S (student)																																																			
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne																																																		
Seminarium dyplomowe	50	--	125	--	7																																																	
Przygotowanie pracy dyplomowej	--	--	75	--																																																		
Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	--	--	50	--																																																		
Razem	50	--	125	--	7																																																	
Metody dydaktyczne Seminarium Analiza tekstów z dyskusją, projekt badawczy na podstawie wskazanego piśmiennictwa i zakresu tematycznego																																																						
Wymagania wstępne Zaliczenie wszystkich przedmiotów zgodnie z programem studiów																																																						
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest przygotowanie do pisania pracy dyplomowej oraz do egzaminu dyplomowego;																																																						
Treści programowe 1. Określenie głównego problemu badawczego dobór właściwej metody badań 2. Dobór piśmiennictwa 3. Przygotowanie części poglądowej pracy 4. Przygotowanie opisu przypadku 5. Wyciąganie krytycznych wniosków z przeprowadzonych badań																																																						
Efekty uczenia się:			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne																																																			
Wiedza W_01 Zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej			A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną																																																			
Umiejętności U_01 Gromadzi informacje w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej; uczestniczy w realizacji projektu badawczego. U_02 krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem;			B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów																																																			
			<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt kształcenia</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			Efekt kształcenia	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01						X				U_01							X	X		U_02							X	X	
Efekt kształcenia	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia																																																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																													
W_01						X																																																
U_01							X	X																																														
U_02							X	X																																														

<p>opracowuje i realizuje własny projekt badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym</p> <p>Kompetencje społeczne</p> <p>K_01 przestrzega tajemnicy zawodowej i wszelkich praw pacjenta, w tym danych osobowych wykorzystywanych do badań naukowych</p> <p>K_02 jest przygotowany pod podjęcia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe</p> <p>K_03 dokonuje krytycznej samooceny, jest świadomy konieczności permanentnego uczenia się</p> <p>K_4 jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarskiego, świadczenia profesjonalnej opieki nad pacjentem, zgodnie z etyką zawodu</p>	K_01									X
	K_02									X
	K_03									X
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Pracy studenta w trakcie zajęć 									
<p>100% frekwencji na seminarium.</p> <p>Prezentacja prawidłowego procesu badawczego.</p> <p>Wykonanie pracy zaliczeniowej - przygotowanie projektu lub prezentacji.</p> <p>Ocena wiedzy i umiejętności intelektualnych: rozumienie pojęć mających zastosowanie w badaniach naukowych, udział w dyskusji, samodzielność myślenia, rozwiązywanie problemów badawczych, kreatywność w poszukiwaniu źródeł, interpretacja wyników innych badaczy, retrospektywna ocena piśmiennictwa, praca pisemna (własny projekt badawczy).</p> <p>Kryteria oceniania</p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem 										

	lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia
Matryca efektów kształcenia dla przedmiotu	
Numer (symbol) efektu kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla programu
W_01	D.W38, D.W39. D.W40
U_01	D.U32.
U_02	D.U31.
K_01	K.2.
K_02	K.4.
K_03	K.7, K.5
K_04	K.3
Wykaz literatury	
A. Literatura podstawowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. PZWL Warszawa 2010 2. Lesińska -Sawicka M. : Metoda case study w pielęgniarstwie. Borgis 2009 3. Pielęgniarskie czasopisma naukowe oraz internetowe bazy danych - podawane podczas zajęć seminaryjnych 	
B. Literatura uzupełniająca	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kostrzanowska Z.: Zarys problematyki badawczej w kształceniu pielęgniarek. W Wrońska I./red./Uniwersyteckie kształcenie pielęgniarek.Lublin-Goteborg,1998 2. Wrońska I.: Badania naukowe w pielęgniarstwie. Pielęgniarstwo 2000, nr2(31), 1997 3. Brzeziński J.: Elementy metodologii badań psychologicznych. PWN, Warszawa,2002 	

Nazwa zajęć Socjologia		Forma zaliczenia (Z.O)		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do	semestr/y
praktyczny	SPS	tak			I
Dyscyplina Nauki społeczne – nauki socjologiczne					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	30	--	20	--	2
Obejrzenie filmu/reportażu z tematyki socjologii i socjologii medycyny, przygotowanie eseju		--	15	--	
Przygotowanie do zaliczenia		--	5	--	
Razem	30	--	20	--	2
Metody dydaktyczne Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych Wykład problemowy Wykład informacyjny Dyskusja					
Wymagania wstępne A. Wymagania formalne: brak B. Wymagania wstępne: umiejętność dostrzegania zjawisk społecznych, wrażliwość na zachodzące procesy społeczne					
Cele przedmiotu Umiejętność postrzegania i właściwej identyfikacji społeczno–kulturowych uwarunkowań życia człowieka ze szczególną uwagą na jego sytuację zdrowotną w kontekście funkcjonowania w grupie					
Treści programowe 1. Przedmiot badań, zadania, funkcje socjologii i socjologii medycyny 2. Kultura, jej elementy. Wpływ kultury na życie społeczne 3. Więź społeczna i jej znaczenie w życiu społecznym 4. Zbiorowości i grupy społeczne. 5. Rodzina 6. Socjalizacja. Osobowość społeczna 7. Kontrola społeczna i dewiacje 8. Procesy i przemiany życia społecznego wpływające na poziom zdrowotny społeczeństwa 9. Zachowania pro- i antyzdrowotne w aspekcie socjologicznym Społeczne i kulturowe aspekty pracy personelu pielęgniarskiego					
Efekty uczenia się:			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria		

<p>Wiedza: W_01 Wyjaśnia uwarunkowania społeczne zdrowia i choroby. W_02 Charakteryzuje zjawiska, procesy i przemiany zachodzące w społeczeństwie mające wpływ na zdrowie. W_03 Określa wpływ choroby i zdrowia na funkcjonowanie jednostki, grupy i społeczeństwa.</p> <p>Umiejętności U_01 Wykrywa związki między stanem zdrowia pacjenta a jego sytuacją społeczną U_02 Weryfikuje zachowania anty- i prozdrowotne związane ze stylem życia U_03 Dowodzi przydatności wiedzy o strukturze i funkcjach rodziny w działaniach pielęgniarki/pielęgniacza</p> <p>Kompetencje społeczne K_01 Wykazuje postawę wrażliwości na sytuację społeczną człowieka w jej uwarunkowaniach ze zdrowiem i chorobą. K_02 Rozumie potrzebę ustawicznego dokształcania się.</p>	<p>oceny/wymagania egzaminacyjne</p> <p>B. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów⁴</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_03</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć</p> <p>Zaliczenie po semestrze na podstawie testu wielokrotnego wyboru (70% oceny) i eseju z tematyki socjologii i socjologii medycyny (30% oceny).</p> <p>Zaliczenie z materiałów wykładowych i podanej literatury.</p> <p>Terminy zaliczenia, oddania eseju oraz zaliczenia poprawkowego zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach danego semestru.</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01			X				X			W_02			X				X			W_03			X				X			U_01							X		X	U_02							X		X	U_03							X		X	K_01									X	K_02									X	K_03									X
	Efekt uczenia się		Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																											
1		2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																																					
W_01			X				X																																																																																																							
W_02			X				X																																																																																																							
W_03			X				X																																																																																																							
U_01							X		X																																																																																																					
U_02							X		X																																																																																																					
U_03							X		X																																																																																																					
K_01									X																																																																																																					
K_02									X																																																																																																					
K_03									X																																																																																																					
<p>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Numer (symbol) efektu uczenia się</th> <th>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td>B.W7., B.W9.</td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td>B.W8</td> </tr> <tr> <td>W_03</td> <td>B.W10., B.W11</td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td>B.U9.</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td>B.U9.</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td>B.U9.</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td>K.1., K.3., K.6.</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td>K.7.</td> </tr> </tbody> </table>		Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	W_01	B.W7., B.W9.	W_02	B.W8	W_03	B.W10., B.W11	U_01	B.U9.	U_02	B.U9.	U_03	B.U9.	K_01	K.1., K.3., K.6.	K_02	K.7.																																																																																											
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku																																																																																																													
W_01	B.W7., B.W9.																																																																																																													
W_02	B.W8																																																																																																													
W_03	B.W10., B.W11																																																																																																													
U_01	B.U9.																																																																																																													
U_02	B.U9.																																																																																																													
U_03	B.U9.																																																																																																													
K_01	K.1., K.3., K.6.																																																																																																													
K_02	K.7.																																																																																																													
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Szczepański J., Elementarne pojęcia z socjologii. Warszawa, 1970. Tarnowicz I, Majchrowska A., Kawczyńska–Butrym Z., Wybrane elementy socjologii dla pielęgniarek. Lublin, 2000. Tobiasz–Adamczyk B., Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby. Kraków, 2000. 																																																																																																														

B. Literatura uzupełniająca

1. Adamski F., Rodzina. Wymiar społeczno-kulturowy. Kraków, 2002.
2. Kawczyńska-Butrym Z., Niepełnosprawność – specyfika pomocy społecznej. Katowice, 1989.
3. Ogryzko–Wiewiórowska M., Socjologia medycyny. Warszawa, 1989.
4. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa. Kraków, 2002.
5. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii. Warszawa, 2003.
6. Taranowicz I., Zdrowie i sposoby radzenia sobie z jego zagrożeniami. Analiza socjologiczna. Wrocław, 2010.

Nazwa zajęć System informacji w ochronie zdrowia		Forma zaliczenia Zo		Liczba punktów ECTS 1	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do	semestr/y
praktyczny	SPS	TAK			I
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z przydziałem zajęć					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	20	-	10	-	1
Opracowanie zagadnień i analiza piśmiennictwa		-	4	-	
Przygotowanie do zaliczenia		-	3	-	
Przygotowanie pracy kontrolnej.		-	3	-	
Razem	20	-	10	-	1
Metody dydaktyczne Metody podające: wykład informacyjny, wykład seminaryjny, opis, pokaz Metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, metoda przypadków, dyskusja dydaktyczna.					
Wymagania wstępne Brak					
Cele przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> • Przedstawienie organizacji i zasad działania systemu informacji w ochronie zdrowia. • Zapoznanie z zasadami przetwarzania danych niezbędnych do prowadzenia polityki zdrowotnej państwa, podnoszenia jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej oraz finansowania zadań z zakresu ochrony zdrowia. 					
Treści programowe Wykłady <ol style="list-style-type: none"> 1. Przepisy ogólne i podstawowe pojęcia określające organizację i zasady działania systemu informacji w ochronie zdrowia. Katalog pojęć ustawowych. 2. Wybrane zagadnienia integracji i interoperacyjności systemów informatyki medycznej. 3. SIM-System Informacji Medycznej. 4. Systemy teleinformatyczne obsługujące system informacji. Dziedziczne systemy teleinformatyczne. RUM-NFZ. Zintegrowane systemy zarządzania szpitalem na podstawie wybranego modelu. 5. Bazy danych tworzone przez podmioty lecznicze. Zasady przekazywania danych do systemu informacji i ich udostępniania 6. Rejestry medyczne. Cele i zadania rejestru. Zakresy danych. Podmioty prowadzące rejestr. Zakresy danych. 7. Rozwiązania teleinformatyczne w pracy pielęgniarek. Bezpieczeństwo opieki zdrowotnej w kontekście zadań pielęgniarek - zastosowanie technologii informatycznych w monitorowaniu procesów. 8. Elektroniczna dokumentacja medyczna. Informatyka w pielęgniarstwie. E- zdrowie. Dokumentacja pielęgniarska. Rozwiązania informatyczne. 9. Nadzór i kontrola nad systemem informacji i bazami danych. 					

<p>Efekty uczenia się:</p> <p>Wiedza W_01. Zna i potrafi omówić regulacje prawne dotyczące systemu informacji medycznej. W_02. Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu SIM W_03. Potrafi opisać system elektronicznej dokumentacji medycznej, w tym zasady pozyskiwania danych. W_04 Zna podstawowe rejestry medyczne i dziedzinowe systemy teleinformatyczne</p> <p>Umiejętności U_01. Wykazuje współzależności w SIM. U_02. Student potrafi korzystać z rejestrów, baz danych i dokumentacji elektronicznej.</p> <p>Kompetencje społeczne K_01. Student współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje specyfikę informacji oraz akceptuje standardy etyczne i prawne. K_02. Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje sytuację, ale szuka także odniesień oraz uzasadnień w literaturze przedmiotu i innych źródłach.</p>	<p>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</p> <p>A. Sposób zaliczenia Kolokwium</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Ocena z kolokwium Zaliczenie kolokwium tj. uzyskanie sumarycznie min.60% punktów. <60% - 2,0 (ndst) 60%÷68% - 3,0 (dst) 69%÷77% - 3,5 (dst plus) 78%÷86% - 4,0 (db) 87%÷95% - 4,5(db plus) >95% - 5,0 (bdb)</p> <p>Praca kontrolna - samodzielna praca studenta Tematy do wyboru. Opisz jeden z dziedzinowych systemów teleinformatycznych. 1. System Monitorowania Kształcenia Pracowników Medycznych. 2. System Monitorowania Zagrożeń. 3. System Wspomagania Ratownictwa Medycznego</p> <p>Ocena końcowa z przedmiotu: Ocenę końcową stanowi średnia z poszczególnych składowych przedmiotu , dla których przypisane są wskaźniki liczbowe.</p> <p>Ocena z kolokwium x 0,50+ Ocena z pracy kontrolnej x 0,50 = Ocena końcowa</p> <p>Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach.</p> <p>Kryteria oceniania 5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%, a nawet wiedza wykraczająca ponad program kształcenia. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski. Jest bardzo kreatywny i pomysłowy. 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski. 4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski. 3,5 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%. Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich. 3,0 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%.</p>
---	---

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.
 2,0 – niezadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 60%.
 Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.
 Nie przestrzega standardów.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X				X		X
W_02			X				X		X
W_03			X				X		X
W_04			X				X		X
U_01			X						X
U_02			X						X
K_01			X				X		X
K_02			X				X		X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W39.
W_02	C.W39.
W_03	C.W39., C.W40.
W_04	C.W39.
U_01	C.U50.
U_02	C.U5.1
K_K01	K2., K4.
K_K02	K5., K7.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Kilańska D., Gaworska-Krzemińska A., Grabowska H.: E- Zdrowie. Informatyka w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2017.
2. Naczaj K.: Elektroniczna dokumentacja medyczna. Wdrożenie i prowadzenie w placówce medycznej.

3. Wydawnictwo Wiedza i praktyka, Sulejówek 2013.
4. Sieradzka A.: Dokumentacja RODO w placówkach medycznych. C.H. Beck Wydawnictwo Polska, Warszawa 2019.
5. Światała K.: Pacjent jako beneficjent ograniczeń jawności elektronicznej dokumentacji medycznej. C.H. Beck Wydawnictwo Polska, Warszawa 2018.
6. **Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw. Dz.U. 2017 poz. 1524.**

B. Literatura uzupełniająca

1. Andres K. Ochrona danych osobowych medycznych. C.H. Beck Wydawnictwo Polska, Warszawa 2019.
2. Białas A.: Bezpieczeństwo informacji i usług w nowoczesnej instytucji i firmie. Wyd. WNT, Warszawa 2018
3. Mrowicka A.: Zarządzanie podmiotem medycznym akredytowanym. Wolters Kluwer, warszawa 2017.

Nazwa zajęć Współpraca w zespole opieki zdrowotnej		Forma zaliczenia Z.o.		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	Zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	TAK	V	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia audytoryjne	30		30		2
<i>Analiza piśmiennictwa</i>			5		
<i>Przygotowanie się do zaliczenia</i>			10		
<i>Opracowanie zadania praktycznego</i>			15		
Razem	30		30		2
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • Wykład problemowy • Dyskusja, zadanie praktyczne 					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu higieny i bezpieczeństwa, komunikacji, międzyludzkiej oraz funkcjonowania instytucji państwowych na poziomie szkoły średniej					
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest przekazanie uczestnikom wiedzy i umiejętności z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi, które są niezbędne do efektywnego funkcjonowania w zespole opieki zdrowotnej					
Treści programowe Problematyka seminarium <ol style="list-style-type: none"> 10. Zarządzanie zasobami ludzkimi a kierowanie zespołem 11. Sylwetka lidera zespołu 12. Modele zarządzania zasobami ludzkimi 13. Organizacja pracy własnej i zespołu 14. Zarządzanie czasem 15. Proces podejmowania decyzji 16. Konflikt w zespole – modele zarządzania konfliktem 17. Sposoby motywacji w zespole 18. Okresowa ocena pracownika jako narzędzie do zwiększania efektywności w pracy 					

<p>Efekty uczenia się: Wiedza W_01. Zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji , w tym style zarządzania i rolę przywództwa W_02. Zna i rozumie etapy planowania pracy własnej i podległego personelu. Zna strategie negocjacji i rozwiązywania konfliktów oraz sposoby radzenia sobie z konfliktem W_03. Zna metody oceny pracowniczej, w tym opis stanowiska pracy i sposoby motywacji członków zespołu Umiejętności U_01. Potrafi sporządzić opis stanowiska pracy U_02. Potrafi sporządzić proste narzędzie do okresowej oceny pracowniczej U_03. Potrafi zidentyfikować przyczyny konfliktu w zespole i zaproponować sposoby rozwiązania U_04. Potrafi zidentyfikować czynniki zakłócające organizację czasu własnego i zespołu i wyciągnąć wnioski z tego do efektywnego zarządzania czasem. Kompetencje społeczne K_01 Przestrzega zasad współpracy w zespole interdyscyplinarnym K_02. Ponosi odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe; zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu</p>	<p>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</p> <p>A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną</p> <p>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Zaliczenie wykładów- kolokwium pisemne Ocena z kolokwium Zaliczenie kolokwium tj. uzyskanie sumarycznie min.60% punktów. <50% - 2,0 (ndst) 50%÷60% - 3,0 (dst) 61%÷70% - 3,5 (dst plus) 71%÷80% - 4,0 (db) 81%÷90% - 4,5(db plus) >91% - 5,0 (bdb)</p> <table border="1" data-bbox="735 741 1401 1559"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_03</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych: Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01			X							W_02			X							W_03			X							U_01								X		U_02								X		U_03								X		U_04								X		K_01									X	K_02									X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																																					
W_01			X																																																																																																											
W_02			X																																																																																																											
W_03			X																																																																																																											
U_01								X																																																																																																						
U_02								X																																																																																																						
U_03								X																																																																																																						
U_04								X																																																																																																						
K_01									X																																																																																																					
K_02									X																																																																																																					
Matryca efektów uczenia się dla zajęć																																																																																																														
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku																																																																																																													
W_01	C.W45, C.W46																																																																																																													
W_02	C.W 43, C.W48																																																																																																													

W_03	C.W44, C.W47
U_01	C.U54
U_02	C.U54
U_03	C.U53, C.U55
U_04	C.U56, C.U57
K_01	K.3
K_02	K.4, K.5

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

Ksykiewicz-Dorota A. (red.): *Podstawy organizacji pracy pielęgniarstwa*, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2004.

Pocztowski A.: *Zarządzanie zasobami ludzkimi. Strategie, procesy, metody*. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2008

C. Literatura uzupełniająca

Jarosiński M., Winch S. (red.): *Zarządzanie podmiotami leczniczymi przekształconymi w spółki prawa handlowego*, Oficyna wydawnicza SGH, Warszawa 2014

Dobska M., Dobski P.: *Zarządzanie jakością w podmiotach leczniczych*. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2012

Karniej P., Kęsy M., Stępniewski J.: *Innowacje organizacyjne w szpitalach*. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2010

Nazwa zajęć Zakażenia szpitalne		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 1	
Kierunek studiów PIELĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	studia pierwszego stopnia	tak	-	II	
Dyscyplina nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykład	20	-	10	-	1
Analiza wskazanej literatury	-	-	2	-	
Przygotowanie do zaliczenia	-	-	8	-	
Razem	20	-	10	-	1
Metody dydaktyczne Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, wykład problemowy, wykład informacyjny, metoda przypadków, film dydaktyczny.					
Wymagania wstępne Student opanował wiedzę z obszaru pielęgniarstwa internistycznego, pediatrycznego, chirurgicznego oraz zdrowia publicznego.					
Cele przedmiotu Zadaniem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką profilaktyki, monitorowania i zwalczaniu zakażeń szpitalnych.					
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój pielęgniarstwa epidemiologicznego w Polsce i na świecie. Organizacja pracy pielęgniarki epidemiologicznej. 2. Regulacje prawne w aspekcie profilaktyki i zwalczania zakażeń. Rola i zadania Zespołu i Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych. 3. Epidemiologia zakażeń szpitalnych, definicje, źródło, drogi szerzenia, zapobieganie i zwalczanie. 4. Postacie kliniczne zakażeń: zakażenia układu moczowego, oddechowego, krwi, miejsca operowanego, grzybicze. 5. Zakażenia występujące w wybranych obszarach szpitala. 6. Metody monitorowania zakażeń szpitalnych, analiza epidemiologiczna. 7. Badanie pacjenta przyjętego na oddział. Zasady pobierania i transportu materiału do badań bakteriologicznych, wydzielina z drzewa oskrzelowego, mocz, krew. Bakteriologiczna analiza bieżąca i okresowa. 8. Dezynfekcja i sterylizacja jako element zwalczania zakażeń szpitalnych. 					
Efekty uczenia się:			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne		
Wiedza W_01 Student zna pojęcie i drogi szerzenia zakażeń w środowisku szpitalnym i			A. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną		

pozaszpitalnym.
W_02 Zna sposoby kontroli, a także zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.

W_03 Zna i omawia sposób postępowania w przypadku zakażeń w organizmie człowieka.

Umiejętności

U_01 Potrafi zaplanować działania zapobiegające powstawaniu zakażeń szpitalnych.

U_02 Umie dobrać właściwe środki ochrony przed zakażeniami.

Kompetencje społeczne

K_01 Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu

K_02 Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;

B. Formy i kryteria zaliczenia

Zaliczenie na podstawie:

- ✓ Odpowiedzi ustnej na 3 losowo wybrane pytania z materiałów wykładowych i podanej literatury.
- ✓ Przygotowanie algorytmu postępowania aseptycznego i antyseptycznego podczas określonych czynności pielęgniarских

Zaliczenie po uzyskaniu pozytywnej oceny z odpowiedzi (T₁) i zadania 1 (Z₁)

Ocena jest średnią ważoną wyliczoną w oparciu o składniki podane w tabeli nr 1.

Tabela nr 1.

Skala ocen dla wykładu	Kod	Suma
		Ocena semestralna
Odpowiedź ustna	T ₁	60%
Zadanie 1	Z ₁	40%

Ustalenie oceny końcowej na podstawie uzyskanych pozytywnych ocen (T₁ + Z₁).

$$O_k = O_w [(T_1 \times 60) + (Z_1 \times 40)] / 100$$

O_k – ocena końcowa

O_w – ocena wykładu

T₁ – ocena z odpowiedzi

Z₁ – ocena zadanie 1

Ocena końcowa jest przeliczana według wzoru:

3,0 - 3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 - 3,74 – dostateczny (3,5)

3,75 - 4,24 – dobry (4,0)

4,25 - 4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 - 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zaliczeń nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.

Terminy zaliczenia oraz zaliczenia poprawkowego zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01	X								
W_02	X								
W_03	X								
U_01							X	X	
U_02							X	X	
K_01									X
K_02									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja

- 7. Praca kontrolna
- 8. Zadanie praktyczne
- 9. Praca studenta w trakcie zajęć

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

- Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia

Kryteria oceniania

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **77%-84%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **69%-76%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **60%-68%**.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – niezadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej **60%**.

Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W36;
W_02	C.W37;
W_03	C.W38;
U_01	C.U48;
U_02	C.U49;
K_01	K.7.
K_02	K.6; K.7.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

1. Fleischer M., Bober- Gheek B.: Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego, Urban&Partner,

B. Literatura uzupełniająca

1. Cianciara J., Juszczyk J.: Choroby zakaźne i pasożytnicze, Tom I, II, Czelej, Lublin 2012
2. Dziubek Z.: Choroby zakaźne i pasożytnicze, PZWL, Warszawa 2010
3. Dzierżanowska D.: Zakażenia Szpitalne, Wyd. á- medicapress, Bielsko - Biała 2008
4. Pawińska A.: Profilaktyka zakażeń szpitalnych – bezpieczeństwo środowiska szpitalnego, á- medicapress, Warszawa 2011
5. Ciurus M.: Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia, Instytut Problemów Ochrony Zdrowia, Warszawa 2013
6. Jabłoński L., Karwat I.D.: Podstawy epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych, Czelej, Lublin 2002
7. Ogólne wytyczne `2011r sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynnościach podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia, Warszawa 2011
8. Akty prawne odnoszące się do poszczególnych problematyki.

Nazwa zajęć Zdrowie Publiczne		Forma zaliczenia (Z.O)		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów PIEŁĘGNIARSTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do	semestr/y
praktyczny	SPS	tak			I
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia Zgodnie z bieżącym przydziałem					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	40	--	10	--	2
Zaliczenie z oceną		--	5	--	
Zadania dodatkowe (wystąpienia, referaty, opracowania)		--	5	--	
Razem	40	--	10	--	2
Metody dydaktyczne Wykład problemowy, informacyjny, prezentacja multimedialna; opis, analiza przypadku, pokaz z objaśnieniami.					
Wymagania wstępne Nie dotyczy					
Cele przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie studentów z problemami zdrowia publicznego w Polsce i na świecie • Zapoznanie z zasadami funkcjonowania organów służby zdrowia • Przedstawienie kierunków polityki zdrowotnej w Polsce • Przedstawienie głównych problemów zdrowotnych oraz sposobów ich rozwiązywania 					
Treści programowe Wykład: Wykład. <ol style="list-style-type: none"> 1. Zdrowie publiczne 2. Koncepcja zdrowia publicznego w medycynie 3. Zdrowie publiczne a medycyna społeczna 4. Czynniki kształtujące zdrowie 5. Zachowania zdrowotne i ich związek ze zdrowiem 6. Jak się ocenia zdrowotność populacji 7. Demografia 8. Żyjemy dłużej – jakie to rodzi problemy 9. Od czego zależy nasze zdrowie 10. Opieka medyczna nad rodziną w zdrowiu i chorobie 11. Opieka medyczna w szkołach w ramach zdrowia publicznego 12. Opieka nad zdrowiem osób starszych 13. Systemowy model ochrony zdrowia 14. Ubezpieczenia zdrowotne 15. Kontraktowanie świadczeń zdrowotnych 16. Polityka zdrowotna 17. Koncepcja medycyny pracy 					

18. Najnowsze wytyczne w diagnostyce cukrzycy
19. Epidemiologia i diagnostyka zakażeń HIV, HBSAG, HCV

Efekty uczenia się:

Wiedza:

W_01 zna problematykę ubezpieczeń zdrowotnych i polityki zdrowotnej w Polsce i krajach europejskich oraz problematykę związaną ze stanowiskiem pracy.

W_02 Definiuje podstawowe pojęcia w zakresie zdrowia, choroby, jakości życia w wymiarze psychospołecznym i opisuje podstawowe reakcje człowieka.

W_03 Rozumie znaczenie i rolę edukacji zdrowotnej, profilaktyki i promocji zdrowia.

W_04 Zna przyczyny oraz skutki zaburzeń zdrowotnych i potrafi wdrażać zasady zdrowego stylu życia dla młodzieży i dorosłych.

Umiejętności

U_01- Posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i formułowanie własnych wniosków dotyczących zdrowia i choroby

U_02- stosuje zasady prewencji i zapobiegania chorobom

U_03- Inicjuje, organizuje i realizuje działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia, profilaktykę oraz na poszukiwanie pracy.

Kompetencje społeczne

K_01- Realizuje zadania w sposób profesjonalny z zachowaniem zasad etyki właściwej dla zdrowia publicznego oraz tajemnicy obowiązującej pracowników ochrony zdrowia.

K_02- Propaguje i aktywnie kreuje zdrowy styl życia i promocję zdrowia

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

c. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						
W_03			X						
W_04			X						
U_01									X
U_02									X
U_03									X
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Wykłady - obowiązuje semestralne zaliczenie testem końcowym.

- uzyskanie 70% poprawnych odpowiedzi.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	B.W20., B.W21., B.W24., B.W26.
W_02	B.W22.
W_03	B.W23.
W_04	B.W25.
U_01	B.U15.
U_02	B.U14.
U_03	B.U13.
K_01	K.3
K_02	K.4

Wykaz literatury

Literatura podstawowa:

1. Zdrowie Publiczne, T. Kulik, 2002
2. Promocja Zdrowia, A. Andruszkiewicz, 2009
3. Żywność człowieka a Zdrowie Publiczne, J. Gawęcki, 2012
4. Zdrowie Publiczne w Polsce, M. Głowacka 2013
5. Polityka Zdrowotna a Zdrowie Publiczne, J. Leowski 2013
6. Diagnostyka Laboratoryjna, skrypty AM Gdańsk 2009
7. Badania laboratoryjne- kiedy zlecać jak interpretować, Rene Caquet

3.2. Harmonogram realizacji programu studiów w poszczególnych semestrach i latach cyklu kształcenia, uwzględniający formy prowadzenia zajęć, wymiar tych zajęć oraz liczbę punktów ECTS

Plan studiów dla kierunku Pielęgniarstwo, studia stacjonarne pierwszego stopnia

SEMESTR I																								
L.p.	Nazwa zajęć	ECTS					Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć ¹														
		razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	kształtujące umiejętności. praktyczne ²	zajęcia do wyboru	razem	N	S	W		CS		CL		S/L		CAU		CR	ZP		P	Zo/E
							N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	N*	N
Nauki podstawowe																								
1.	Anatomia	4	3	1	1		100	80	20	60	15	20	5											E
2.	Fizjologia	2	2				50	40	10	40	10													Z.O
3.	Biochemia i biofizyka	1	1				25	20	5	20	5													Z.O
4.	Genetyka	1	1				25	20	5	20	5													Z.O
5.	Mikrobiologia i parazytologia	2	1	1			50	40	10	20	5			20	5									Z.O
5.	BHP						4	4																Z
Nauki społeczne i humanistyczne																								
6.	Psychologia	3	2	1	1		75	50	25	30	20	20	5											E
7.	Zdrowie publiczne	2	2				50	40	10	40	10													Z.O
8.	Socjologia	2	2				50	30	20	30	20													Z.O
9.	Język angielski	2		2			45	30	15							30	15							Z.O
Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa																								
10.	Etyka zawodu pielęgniarki	1	1				30	25	5	25	5													Z.O
11.	Promocja zdrowia	2	1	1	1		50	45	5	25	5										20			Z.O
12.	Organizacja pracy pielęgniarstwa	1	1				30	25	5	25	5													Z.O
13.	Podstawy pielęgniarstwa	5	2	3	3		150	110	40	40	20	70	20											Z.O
14.	System informacji w ochronie zdrowia	1		1			30	20	10							20	10							Z.O
15.	Wychowanie fizyczne	0					30	30	0									30						Z.O
RAZEM		29	19	10	6	0	790	609	185	375	125	110	30	20	5	30	15	20	10	30	0	20	0	2xE/ 13xZ.O

*ZAJĘCIA PRAKTYCZNE REALIZOWANE W WARUNKACH SYMULOWANYCH

SEMESTR II																								
L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	ECTS		ECTS	ECTS	Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć ¹													Z.O/E	
		razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	kształtujące umiejętności. praktyczne. ²	zajęcia do wyboru	razem	N	S	W		CS		CL		S/L		CAU		CR	ZP			P
							N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N		S
N																								
Nauki podstawowe																								
1.	Fizjologia	2	1	1			50	40	10	20	5			20	5									E
2.	Patologia	3	2	1			75	60	15	40	10			20	5									E
3.	Farmakologia	2	1	1	1		50	40	10	20	5	20	5											Z.O
Nauki społeczne i humanistyczne																								
4.	Język angielski	1		1			35	30	5							30	5							Z.O
Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej																								
5.	Podstawy pielęgniarstwa	12	1	11	11		350	195	155	20	10	95	25								40	40	120	E
6.	Zakażenia szpitalne	1	1				30	20	10	20	10													Z.O
7.	Podstawowa opieka zdrowotna	8	2	6	6		220	110	110	30	30										16	64	80	E
8.	Wychowanie fizyczne	0					30	30	0											30				Z.O
Nauki w zakresie opieki specjalistycznej																								
9.	Podstawy ratownictwa medycznego	2		2	2		50	30	20			30	20											Z.O
RAZEM		31	8	23	20	0	890	555	335	150	70	145	50	40	10	30	5	0	0	30	56	104	200	4xE/ 5xZ.O.
Razem w I roku		60	27	33	26	0	1680	1164	520	525	195	255	80	60	15	60	20	20	10	60	56	124	200	6xE/ 18xZ.o

*ZAJĘCIA PRAKTYCZNE REALIZOWANE W WARUNKACH SYMULOWANYCH

SEMESTR III																								
L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	ECTS		ECTS	ECTS	Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć ¹												Zo/E		
		razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	kształtujące umiejętn. praktyczne ²	zajęcia do wyboru	razem	N	S	W		CS		CL		S/L		CAU		CR	ZP		P	
							N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	N*	N	S	
Nauki podstawowe																								
1.	Farmakologia	2	1	1	1		50	40	10	20	5	20	5										E	
Nauki społeczne i humanistyczne																								
2.	Język angielski	1		1			35	30	5							30	5						Z.O	
3.	Pedagogika	3	2	1			75	45	30	30	20							15	10				Z.O	
Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej																								
4.	Badanie fizykalne	2		2	2		60	30	30			30	30										Z.O	
5.	Pozdstawowa opieka zdrowotna	4		4	4		120	40	80												40	80	Z.O	
Nauki w zakresie opieki specjalistycznej																								
6.	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	5	2	3	3		140	130	10	50	10										16	64	E	
7.	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	7	3	4	4		210	180	30	60	30										24	96	E.	
8.	Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	5	2	3	3		140	130	10	50	10										16	64	E.	
RAZEM		29	10	22	19	0	830	625	205	210	75	50	35	0	0	30	5	15	10	0	56	264	80	4xE/ 4xZ.o

*ZAJĘCIA PRAKTYCZNE REALIZOWANE W WARUNKACH SYMULOWANYCH

SEMESTR IV																								
L.p.	Nazwa zajęć	ECTS		ECTS		ECTS		ECTS		Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć ¹											Zo/E
		razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	kształtujące umiejętności. praktyczne ²	zajęcia do wyboru	razem N+S	N	S	W	CS		CL		S/L		CAU		CR	ZP		P		
										N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	N*	N	S	
Nauki podstawowe																								
		0					0	0	0															
Nauki społeczne i humanistyczne																								
1.	Język angielski	1		1			35	30	5								30	5					E	
Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej																								
		0					0	0	0															
Nauki w zakresie opieki specjalistycznej																								
2.	Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne	15	2	13	13		410	225	185	50	10	15	15								24	136	160	E
3.	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	6		6	6		160	0	160														160	Z.O
4.	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	2		2	2		40	0	40														40	Z.O
5.	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	5	2	3	3		140	130	10	50	10										16	64		E
6.	Badania naukowe w pielęgniarstwie	2	1	1	1		60	45	15	25	5						20	10						Z.O
	RAZEM	31	5	26	25	0	845	430	415	125	25	15	15	0	0	30	5	20	10	0	40	200	360	2xE/ 4xZ.O.
	Razem w II roku	60	15	48	44	0	1675	1055	620	335	100	65	50	0	0	60	10	35	20	0	96	464	440	7xE/ 7xZ.O.

*ZAJĘCIA PRAKTYCZNE REALIZOWANE W WARUNKACH SYMULOWANYCH

SEMESTR V																								
L.p.	Nazwa zajęć	ECTS					Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć ¹												Zo/E		
		razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	kształtujące umiejętności, praktyczne ²	zajęcia do wyboru	razem	N	S	W		CS		CL		S/L		CAU		CR	ZP		P	
							N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	N*		N	S
Nauki podstawowe																								
1.	Radiologia	1	1				25	20	5	20	5													Z.O
Nauki społeczne z językiem angielskim																								
		0					0	0	0															
Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej																								
2.	Dietetyka	1	1				30	25	5	25	5													Z.O
3.	Zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy, współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	2		2		4	60	30	30								30	30						Z.O
Nauki w zakresie opieki specjalistycznej																								
4.	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	7	3	4	4		210	180	30	60	30										40	80		E
5.	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	5	2	3	3		140	130	10	50	10										8	72		E
6.	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	5	2	3	3		140	130	10	50	10										40	40		E
7.	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	3		3	3		80	0	80														80	Z.O
8.	Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	3		3	3		80	0	80														80	Z.O
9.	Seminarium dyplomowe	2		2			50	25	25						25	25								Z.O
RAZEM		29	9	20	16	4	815	540	275	205	60	0	0	0	0	25	25	30	30	0	88	192	160	3xE/ 6xZ.O.

*ZAJĘCIA PRAKTYCZNE REALIZOWANE W WARUNKACH SYMULOWANYCH

		SEMESTR VI																						
L.p.	Nazwa zajęć	ECTS				Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć ¹													Zo/E		
		razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	ECTS kształtujące umiejętności praktyczne ²	ECTS zajęcia do wyboru	razem	N	S	W		CS		CL		S/L		CAU		CR	ZP		P	
							N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	S		N	N*
Nauki podstawowe																								
		0					0	0	0															
Nauki społeczne z językiem angielskim																								
1.	Prawo medyczne	2	2				50	30	20	30	20												E	
Nauki w zakresie opieki specjalistycznej																								
2.	Podstawy rehabilitacji	2	1	1	1		60	45	15	25	5	20	10										Z.O	
3.	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	6		6	6		160	0	160														160 Z.O	
4.	Opieka paliatywna	5	1	4	4		110	65	45	25	5										8	32	40 Z.O	
5.	Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	5	1	4	4		110	65	45	25	5										8	32	40 Z.O	
6.	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	3		3	3		80	0	80														80 Z.O	
7.	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	3		3	3		80	0	80														80 Z.O	
8.	Seminarium dyplomowe	5		5			125	25	100						25	100							Z.O	
RAZEM		31	5	26	21	0	775	230	545	105	35	20	10	0	0	25	100	0	0	0	16	64	400	1xE/ 7xZ.O.
Razem w III roku		60	14	46	37	4	1590	770	820	310	95	20	10	0	0	50	125	30	30	0	104	256	560	4xE/ 13xZ.O
Razem w całym cyklu kształcenia:		180	56	127	107	4	4945	2989	1960	1170	390	340	140	60	15	170	155	85	60	60	256	844	1200	17xE/ 38xZ.O

*ZAJĘCIA PRAKTYCZNE REALIZOWANE W WARUNKACH SYMULOWANYCH

3.3. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program przewiduje praktyki

Zakres kształcenia praktycznego	Zajęcia praktyczne (N)		Praktyki (S)		Tygodnie	Semestr
	Godz.	ECTS	Godz.	ECTS		
Podstawy pielęgniarstwa	80	3	120	4	7	II
Promocja zdrowia	20	1	--	--	0,5	I
Podstawowa opieka zdrowotna	120	4	160	6	10	II,III
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	80	3	40	2	5	III,IV
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	160	6	160	6	8	IV
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	120	4	160	6	10	III,IV
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	120	4	160	6	10	V,VI
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	40	2	40	2	2	VI
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	80	3	80	3	4	III,V
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	80	3	80	3	4	IV,V
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	80	3	80	3	4	V,VI
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	80	3	80	3	4	V,VI
Opieka paliatywna	40	2	40	2	2	VI
Razem	1100	41	1200	46	57,5	

Regulamin zajęć praktycznych i praktyk dla studentów dla kierunku pielęgniarstwo Akademii Pomorskiej w Słupsku

§ 1

Ogólna charakterystyka praktyk

Praktyki studenckie, przewidziane w programach kształcenia na Wydziale Nauk o Zdrowiu Akademii Pomorskiej w Słupsku, zwaną dalej „Uczelnią”, pełnią ważną funkcję w procesie przygotowania zawodowego absolwentów.

Przebieg praktyk pod względem programowym i organizacyjnym nadzorują zgodnie z Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia: Kierownik Katedry Pielęgniarstwa, Kierownik Pracowni Umiejętności Praktycznych oraz Wydziałowy Koordynator Praktyk i Uczelniany Koordynator ds. Praktyk i Staży.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dn. 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2018, poz. 1693)
2. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 roku. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019, poz. 1573)
3. Ustawa z dn. 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. 2019, poz. 576)
4. Zarządzenie Rektora Akademii Pomorskiej w Słupsku nr R./021.112.18 z dnia 31 października 2018r. dotyczących organizacji praktyk studenckich oraz wynagrodzenia dla opiekunów praktyk.

§ 2

Cele ogólne kształcenia praktycznego

- 1) Celem głównym kształcenia praktycznego jest realizacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zawartych w programie kształcenia oraz zgodnych ze standardami nauczania na kierunku pielęgniarstwo.

- 2) Kształcenie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych jest poprzedzone kształceniem tych umiejętności w warunkach symulowanych.
- 3) Celem praktyk jest ukształtowanie u studenta nawyków ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego, przygotowanie do podjęcia dalszych studiów oraz do realizacji zadań zawodowych w zakresie posługiwania się wiedzą z obszaru nauk medycznych i pielęgniarstwa, umożliwiające mu świadczenie zindywidualizowanej opieki zdrowotnej oraz zarządzanie nią

§ 3

Cele szczegółowe kształcenia praktycznego

1) Studia pierwszego stopnia

- a) Przygotowanie studenta pielęgniarstwa do realizacji zadań zawodowych przez sprawowanie samodzielne oraz pod nadzorem opiekuna praktyk, opieki holistycznej nad człowiekiem zdrowym, chorym, w różnym wieku, środowisku zamieszkania, wychowania, nauczania oraz w środowisku szpitalnym.
- b) Ukształtowanie u studenta nawyków ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego oraz przygotowanie do realizacji zadań zawodowych w zakresie podstawowej i specjalistycznej opieki pielęgniarstwa poprzez świadczenie zindywidualizowanej opieki zdrowotnej.
- c) Zapoznanie studenta ze specyfiką środowiska zawodowego oraz kształcenie umiejętności zawodowych związanych z miejscem odbywania praktyki.
- d) Poznanie funkcjonowania struktury organizacyjnej, zasad organizacji pracy, i podziału kompetencji, procedur, procesu planowania pracy, kontroli.
- e) Kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w zespole interdyscyplinarnym świadczącym kompleksową opiekę nad pacjentem.
- f) Doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej i zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania.
- g) Kształtowanie umiejętności zawodowych związanych z miejscem odbywania praktyki.
- h) Stworzenie warunków do aktywizacji zawodowej studenta.

2) Studia drugiego stopnia

- a) Poszerzenie wiedzy teoretycznej zdobytej w czasie studiów I stopnia i doskonalenie umiejętności jej wykorzystania w praktyce.
- b) Kształtowanie umiejętności zawodowych związanych z miejscem odbywania praktyki
- c) Kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w zespole interdyscyplinarnym świadczącym kompleksową opiekę nad pacjentem.
- d) Doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej i zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania.
- e) Stworzenie warunków do aktywizacji zawodowej studenta.
- f) Wdrożenie i doskonalenie umiejętności zawodowych zdobytych w trakcie trwania studiów.
- g) Doskonalenie umiejętności planowania opieki i kontrolowania jej efektywności.
- h) Doskonalenie umiejętności pracy w zespole terapeutycznym.
- i) Nabywanie umiejętności organizacyjnych oraz wiedzy teoretycznej i praktycznej niezbędnej w pracy pielęgniarki.
- j) Weryfikowanie zdobytej przez studenta wiedzy teoretycznej w praktyce.
- k) Kształtowanie u studenta umiejętności efektywnego komunikowania się w zespole interdyscyplinarnym świadczącym kompleksową opiekę nad pacjentem.
- l) Doskonalenie u studenta umiejętności organizacji pracy własnej i zespołowej, efektywnego zarządzania czasem oraz sumiennego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych obowiązków.

§ 4

Wymiar kształcenia praktycznego

- 1) Studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo trwają nie krócej niż **6 semestrów**. Liczba godzin zajęć i praktyk nie może być mniejsza niż 4720. Liczba punktów ECTS wynosi nie mniej niż **180**. Studia mają **profil praktyczny**. W okresie studiów pierwszego stopnia studenta obowiązuje odbycie zajęć praktycznych i praktyk określonych planami studiów (w wymiarze **2300 godzin**: 1100 godzin zajęć praktycznych, 1200 godzin praktyk).
- 2) Praktyki studenckie na studiach drugiego stopnia mają charakter zajęć obowiązkowych. Stanowią integralną część programu kształcenia oraz pełnią ważną funkcję w procesie przygotowania zawodowego studentów. W okresie dwuletnich studiów II stopnia studenta obowiązuje odbycie praktyk określonych planami studiów w wymiarze **200 godzin równym 10 ECTS**.

§ 5

Metody weryfikacji efektów uczenia się

- 1) Sposoby weryfikacji efektów uczenia się założonych w poszczególnych modułach są określone w sylabusie.
- 2) Ocena końcowa z zajęć praktycznych i praktyk jest wystawiana w oparciu o kryteria podane przez prowadzącego zajęcia w sylabusie przedmiotowym oraz w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych.
- 3) Podstawę do zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk stanowi: 100% frekwencja na zajęciach, zaliczenie umiejętności określonych w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych.
- 4) Student wykonuje i zalicza umiejętności określone w wykazie zawartym w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych. Zaliczenie zajęć praktycznych i praktyki do karty osiągnięć wpisuje Kierownik Pracowni Umiejętności Zawodowych/nauczyciel akademicki w pielęgniarstwie zaś wpisuje ocenę w dzienniku praktyk dokonuje opiekun praktyki w podmiocie leczniczym.

§ 6

Forma i przebieg praktyk

- 1) Przyjęto następujące nazewnictwo dotyczące rodzajów praktyk na kierunku pielęgniarstwo: zp- zajęcia praktyczne, p- praktyka (wakacyjna i śródsemestralna)
- 2) Zajęcia praktyczne i praktyki są dwiema różnymi formami zajęć:
  - a) zajęcia praktyczne realizowane są przez studentów pod kierunkiem nauczyciela akademickiego,
  - b) praktyki realizowane są przez studentów pod kierunkiem opiekuna praktyk.
- 3) Jedyne praktykę wakacyjną student może odbywać poza miejscem, które jest siedzibą uczelni.
- 4) Wykaz podmiotów leczniczych, niebędących w strukturze uczelni, z którymi uczelnia podpisała porozumienie o realizacji praktyk studenckich znajduje się u Kierownika Pracowni Umiejętności Zawodowych.
- 5) Praktyki wakacyjne w miejscu wskazanym przez studenta mogą odbywać się gdy:
  - a) wskazana placówka spełnia kryteria doboru zakładu opieki zdrowotnej do prowadzenia praktyk na kierunku pielęgniarstwo.
  - b) zostało podpisane "Porozumienia o współpracy w zakresie kształcenia oraz organizacji praktyk studentów szkoły wyższej" między Uczelnią a zakładem/innym podmiotem wykonującym działalność leczniczą, przyjmującym studenta/-ów na praktykę,
  - c) Student realizujący praktykę wakacyjną w placówkach mających podpisaną umowę z uczelnią pobiera skierowanie na praktykę, w której przedstawiony jest termin i zakres realizacji praktyki. Skierowanie na praktyki student pobiera z Biura ds. Kształcenia i Studentów przed

rozpoczęciem praktyki, na podstawie sporządzonej listy studentów oraz adresów podmiotów leczniczych. Podmiot leczniczy proponuje opiekuna praktyki, podając jego dane uczelni.

- 6) Czas trwania zajęć praktycznych i praktyki nie może przekraczać 40 godzin tygodniowo. Zajęcia praktyczne i praktyka studencka odbywa się w trakcie całego okresu studiów, przy czym zaliczenie student winien uzyskać przed zakończeniem semestru. Zajęcia praktyczne i praktyka odbywa się w okresie wolnym od zajęć teoretycznych lub, w taki sposób, by nie utrudniać terminowego zaliczenia zajęć objętych programem studiów.
- 7) Zajęcia praktyczne i praktyki odbywają się zgodnie z planami studiów oraz harmonogramem Kierownika Pracowni Umiejętności Zawodowych.
- 8) Termin złożenia dokumentów dotyczących organizacji praktyki wakacyjnej upływa z końcem kwietnia danego roku akademickiego.
- 9) Bezpośrednim przełożonym studenta w trakcie praktyki jest opiekun praktyk, z którym uczelnia zawarła umowę.
- 10) Praktyki odbywają się indywidualnie lub w grupach.
- 11) Opiekun praktyk zapoznaje studenta/-ów z: zakładowym regulaminem pracy, regulaminem BHP i ppoż., obowiązującymi procedurami, topografią placówki, personelem, pacjentami, systemem organizacji pracy, systemami komunikacji i obiegu informacji.
- 12) Uczelnia i zakłady/instytucje nie ponoszą odpowiedzialności za przedmioty wartościowe pozostawione przez studentów na ich terenie.

§ 7

Warunki, jakie powinien spełniać student rozpoczynający zajęcia praktyczne i praktykę

Student przed rozpoczęciem zajęć praktycznych i praktyk jest zobowiązany posiadać:

- 1) Aktualne zaświadczenie lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych.
- 2) Legitymację studencką do wglądu.
- 3) Dziennik Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz skierowanie na praktykę (dotyczy praktyki wakacyjnej)
- 4) Numer polisy ubezpieczeniowej NW i OC wpisany do dziennika praktyk.
- 5) Obowiązkiem studenta jest odbyć szkolenie w zakresie zasad BHP potwierdzone w Karcie osiągnięć oraz Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych.
- 6) Studenci po przyjeździe do placówki przebijają się w miejscu wyznaczonym przez opiekuna praktyk. Odzież i obuwie robocze student zakupuje we własnym zakresie i musi on być zgodny z wymogami BHP.
- 7) Studenta obowiązuje estetyczny wygląd, zgodny z przepisami BHP.
- 8) Student nosi identyfikator (imię, nazwisko, kierunek studiów, nazwa uczelni).

§ 8

Dyscyplina pracy

- 1) Student w czasie zajęć praktycznych i praktyk zobowiązany jest przestrzegać zasad etyki zawodowej, zasad i regulaminów obowiązujących w zakładzie/instytucji, przepisów o ochronie danych osobowych i informacji niejawnych.
- 2) Dbać o godność i dobre imię uczelni.
- 3) Student ponosi odpowiedzialność za wyrządzone z winy studenta szkody materialne powstałe na terenie i w czasie odbywanej praktyki.
- 4) Student zobowiązany jest do punktualnego przychodzenia na zajęcia. Spóźnienia mogą stanowić podstawę do odmowy przyjęcia studenta na zajęcia.
- 5) Student ma obowiązek zgłoszenia opiekunowi praktyk przyczyny nieobecności. W pierwszym dniu powrotu na zajęcia przedkłada pisemne usprawiedliwienie. Termin i sposób

odbywania/zaliczenia usprawiedliwionej nieobecności studenta na zajęciach określa koordynator praktyk.

- 6) Na zajęcia studenci nie wnoszą telefonów komórkowych, dyktafonów, aparatów fotograficznych i kamer.
- 7) W przypadku zaistnienia pomyłki w pracy lub niewykonania zleconych czynności należy natychmiast zgłosić opiekunowi praktyk, a w przypadku jego nieobecności osobie odpowiedzialnej za praktyki. Studentowi nie wolno wykonywać zleceń, co do których ma wątpliwości i które są dla niego niezrozumiałe.

8) Studentowi zabrania się:

- a) samodzielnej zamiany terminu zajęć, bądź grup.
- b) Wychodzenia w czasie trwania zajęć z oddziału/placówki bez wiedzy opiekuna praktyk.
- c) Samodzielnego wykonywania zleceń lekarskich bez nadzoru i porozumienia z opiekunem praktyk.
- d) Udzielania pacjentom i ich rodzinom informacji, do których nie jest upoważniony.

9) Obowiązki studenta:

- a) aktywnie uczestniczyć w przyswajaniu wiedzy, kształceniu umiejętności i kompetencji społecznych określonych programem studiów.
- b) Przestrzegać zasad współżycia koleżeńskiego a w miejscu praktyki przestrzegać obowiązujących wzorców zachowań i kultury osobistej.
- c) Student zobowiązany jest dbać o bezpieczeństwo własne i pacjenta.
- d) Studenci dbają o dobrą atmosferę i ład w placówce szkolenia, powierzony sprzęt, z którego korzystają zgodnie z przeznaczeniem.
- e) Zabrania się wynoszenia z placówek szkoleniowych jakichkolwiek materiałów i sprzętu.
- f) Na terenie wszystkich placówek kształcenia praktycznego obowiązuje całkowity zakaz palenia papierosów.
- g) Student swoją postawą i zachowaniem powinien wzmacniać działa edukacyjne poprzez promowanie zdrowego stylu życia.

§ 9

Prawa studenta

1) Student ma prawo:

- a) zapoznać się z sylabusem przedmiotowym, i kryteriami oceny.
- b) Poznać wymagania uczelni i podmiotów leczniczych, w których odbywają się zajęcia odnośnie specyfiki, regulaminów i BHP.
- c) Do opieki wychowawczej i warunków pobytu zapewniających bezpieczeństwo oraz ochronę i poszanowanie godności osobistej.
- d) Konsultacji i pomocy opiekuna praktyki, zespołu interdyscyplinarnego, podczas prowadzenia i dokumentowania działań w zakresie dotyczącym praktyk oraz pomocy w samokształceniu.
- e) Jawnej oceny wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

§ 10

- 1) Przed rozpoczęciem zajęć student ma obowiązek zapoznania się i czytelnego podpisania regulaminu załączonego do Dziennika Praktycznych Umiejętności Zawodowych.
- 2) Regulamin obowiązuje od roku akademickiego 2017/2018

3.4. Wskaźniki charakteryzujące program studiów

Wskaźniki dotyczące programu studiów	Liczba punktów ECTS	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	134	Nie dotyczy
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	17	
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych (jeżeli program przewiduje praktyki)	46	
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru	4	
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (profil praktyczny)	124	
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach do których przyporządkowany jest kierunek studiów (profil ogólnoakademicki)	Nie dotyczy	

4. Ocena i doskonalenie programu studiów

4.1. Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy

INTERESARIUSZE WEWNĘTRZNI	INTERESARIUSZE ZEWNĘTRZNI
1. Jednostki wchodzące w strukturę AP Instytut Pedagogiki i Pracy Socjalnej Biblioteka Uczelniana Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Centrum Sportowo-Rehabilitacyjne Katedra Administracji i Socjologii 2. Nauczyciele akademicy WNoZ 3. Przedstawiciele studentów kierunku Pielęgniarstwo 4. Organizacje studenckie	1. Pracownicy placówek kształcenia praktycznego Pracodawcy Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Słupsku Zakład Przyrodolecznicy Ustka Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Samodzielny Publiczny Miejski Zakład Opieki Zdrowotnej w Słupsku Hospicjum w Słupsku 2. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polska Komisja Akredytacyjna, Ministerstwo Zdrowia, Krajowa Rada Akredytacyjna Szkół Pielęgniarek i Położnych. 3. Władze regionalne i samorządowe: Urząd Marszałkowski w Gdańsku Urząd Miejski w Słupsku Starostwa Powiatowe: Miastka, Człuchowa, Chojnic, Lęborka 4. Instytucje rynku pracy i agencje zatrudnieniowe. 5. Uczelnie partnerskie. 6. Towarzystwa naukowe, fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne.

Wnioski z analiz zgodności kształcenia z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z monitoringu karier zawodowych absolwentów.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w WNoZ zawiera:

1. Opracowane narzędzia (ankiety) do badania opinii dotyczących:
  - warunków studiowania – badania absolwentów
  - satysfakcji z warunków pracy – badania nauczycieli
  - oceny przygotowania zawodowego absolwenta – badanie pracodawców
  - monitorowanie kariery zawodowej absolwentów – badania absolwentów
2. Narzędzia wykorzystywane w kontaktach z grupami interesariuszy:
  - rada pracodawców
  - konferencje, zebrania, warsztaty z pracodawcami, organizacjami, stowarzyszeniami
  - dane statystyczne z urzędów pracy dotyczące potrzeb w zakresie zatrudnienia
  - konsultacje indywidualne

Opracowane wnioski z powyższych badań przedstawiane są wszystkim interesariuszom, nauczycielom i stanowią materiał źródłowy dla definiowania efektów uczenia się, pomiaru wyników pracy, perspektyw rozwojowych studenta w tym kariery zawodowej absolwenta.

Informacja o doświadczeniach i wzorcach międzynarodowych w pracach mających na celu określenie programu kształcenia.

Wzorce międzynarodowe wykorzystywane są w programie kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo na różnych płaszczyznach, począwszy od doboru treści wykorzystywanych na wykładach i zajęciach, poprzez metod nauczania, aż do sposobów weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się.

Metody nauczania oraz sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ustalane są w oparciu o doświadczenia dydaktyczne pracowników, zdobywane m.in. poprzez: zagraniczne staże dydaktyczne; prowadzenie zajęć dla studentów zagranicznych w ramach programu wymiany studentów (m.in. Erasmus), w oparciu o programy uznawane przez uczelnie partnerskie. Wzorce międzynarodowe w zakresie dydaktyki uwzględniane są pośrednio również dzięki międzynarodowej działalności naukowej pracowników, przejawiającej się m.in. w przynależności do międzynarodowych organizacji naukowych oraz naukowo-dydaktycznych (np. International Federation of Anatomical Associations, *European Transcultural Nursing Association*); udziale w cyklicznych międzynarodowych konferencjach naukowych (np. European Meeting on Glial Cells in Health and Disease).

4.2. Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów

Zapotrzebowanie na pracowników ochrony zdrowia na pomorskim medycznym rynku pracy na chwilę obecną w znacznym stopniu przewyższa podaż wykwalifikowanych kadr, co zostało przedstawione w *Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie ochrony zdrowia „Zdrowie dla Pomorza”*, w którym podkreśla się konieczność podnoszenia kwalifikacji zawodowych w dziedzinach deficytowych, do których zaliczane jest także pielęgniarstwo. Sytuacja ta jednoznacznie wymusza konieczność kształcenia nowych kadr medycznych w odpowiedzi na jednoznaczne potrzeby rynku pracy.

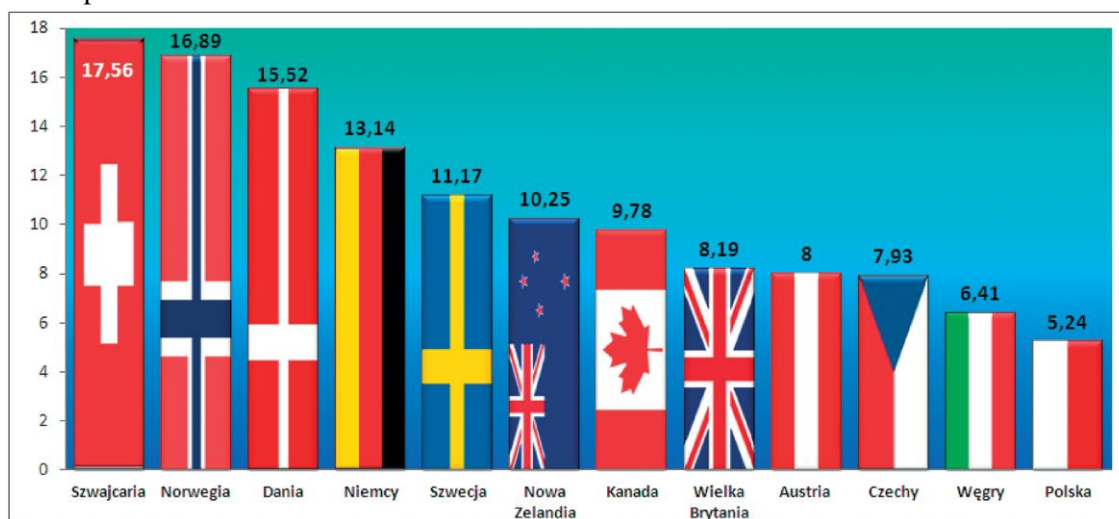
Znaczące zmiany zachodzące obecnie w wykonywaniu zawodu pielęgniarstwa następują zarówno pod wpływem rynku pracy jak też i reformy systemu opieki zdrowotnej, która ma na celu dostosowanie świadczonych usług do realiów gospodarki rynkowej, przy równoczesnym zapewnieniu wysokiej jakości tych usług. Pielęgniarki odgrywają znaczącą rolę w trudnym procesie reformy ochrony zdrowia i w sposób konstruktywny przyczyniają się do wzmacniania i potęgowania zdrowia, jako wartości szczególnej każdego społeczeństwa. Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych w rekomendacji ogólnej zdecydowanie podkreśla konieczność opracowania i wdrożenia programu zabezpieczenia społeczeństwa w świadczenia zdrowotne realizowane przez pielęgniarki z tytułem

magistra. Z opracowanej w NRPiP prognozy, dotyczącej liczby zarejestrowanych i zatrudnionych pielęgniarek i położnych na lata 2016-2030 wynika, że:

- systematycznie zwiększać się będzie liczba zarejestrowanych pielęgniarek i położnych posiadających uprawnienia emerytalne,
- zwiększeniu ulegnie średni wiek pielęgniarek pracujących w systemie ochrony zdrowia,
- nastąpi brak prostej zastępowalności pokoleniowej pielęgniarek i położnych spowodowany drastyczną różnicą, ponad 100 tys. liczby osób nabywających uprawnienia emerytalne a liczbą osób nabywających uprawnienia do wykonywania zawodu,
- zmniejszeniu ulegnie wskaźnik zatrudnionych pielęgniarek na 1000 mieszkańców.

Poziom edukacji kadr medycznych nabiera strategicznego znaczenia i pozostaje we wspólnym obszarze troski i odpowiedzialności sektora edukacji narodowej oraz sektora zdrowia.

Światowa Organizacja Zdrowia od dawna jest orędownikiem wartości pielęgniarstwa w opiece zdrowotnej, przyjmując, że stanowi ono „pierwszą linię obrony” zarówno w promowaniu zdrowia i zapobieganiu chorobom, jak i w opiece nad tymi, którzy z jakichkolwiek powodów są niezdolni do samoopieki.

Ryc. Wskaźnik pielęgniarek zatrudnionych na 1 tys. mieszkańców w wybranych krajach na świecie.

Źródło: OECD Health - 2016. Pielęgniarki zatrudnione bezpośrednio w opiece nad pacjentem www.stats.oecd.org

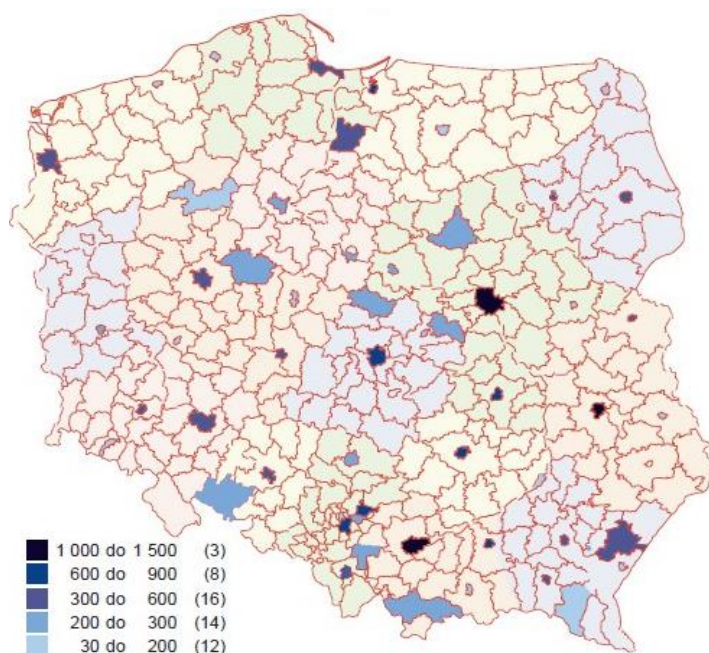
Wskaźnik zatrudnionych pielęgniarek na 1000 mieszkańców w bezpośredniej opiece nad pacjentem dla Polski wynosi 5,24. Wśród 13 wybranych krajów, wskaźnik ten sytuuje Polskę na ostatnim miejscu. Dla porównania, np. Szwajcaria posiada wskaźnik 17,5; Dania - 15,5; Norwegia - 16,9; Niemcy - 13,1; Szwecja - 11,1; Wielka Brytania - 7,9; Czechy - 8.

Uwzględniając demografię społeczeństwa polskiego, działania w zakresie polityki kadrowej pielęgniarek powinny zmierzać do osiągnięcia średniego wskaźnika OECD 9,4.

Tab. Prognozowany wskaźnik zatrudnionych pielęgniarek w latach 2016-2030 z podziałem na województwa

Województwo	2016	2020	2025	2030
Dolnośląskie	5,61	4,80	4,01	3,17
Kujawsko-Pomorskie	5,14	4,69	4,16	3,50
Lubelskie	6,34	5,76	5,17	4,48
Lubuskie	5,18	4,51	3,85	3,08
Łódzkie	5,56	4,80	4,16	3,34
Mazowieckie	5,64	5,13	4,76	4,25
Mazowieckie	5,66	4,99	4,51	3,97
Opolskie	5,85	5,40	4,93	4,36
Podkarpackie	6,49	6,11	5,71	5,16
Podlaskie	6,14	5,45	4,94	4,36
Pomorskie	4,60	4,07	3,53	2,90
Śląskie	6,59	5,83	5,14	4,17
Świętokrzyskie	6,26	5,89	5,65	5,24
Warmińsko-Mazurskie	5,02	4,44	3,72	3,02
Wielkopolskie	5,12	4,43	3,91	3,26
Zachodniopomorskie	4,74	4,08	3,54	2,96

Źródło: Dane NFZ z roku 2016

Ryc. Studenci kierunku pielęgniarstwo wg powiatów w roku akademickim 2015/2016.

Źródło: GUS. Zdrowie i ochrona zdrowia w 2015r.

Według WHO pielęgniarki i położne są coraz częściej postrzegane, jako główna siła uczestnicząca w strategii reform ochrony zdrowia i jako największa grupa pracująca w różnych warunkach i na różnych stanowiskach ma wielki wkład w osiągnięcie przez kraje członkowskie celów zdrowotnych wyznaczonych na XXI wiek. Potrzebują jednak takiego kształcenia, aby sprostać wyzwaniom wynikającym z nowego rozłożenia akcentów na promocję zdrowia, rozwój społeczności, współpracę w ramach interdyscyplinarnych zespołów, dostarczanie usług zdrowotnych blisko miejsc zamieszkania i pracy, jak również sprawiedliwy dostęp do tych usług. Europejskie standardy kształcenia pielęgniarek stanowią więc jednocześnie wymóg i wyzwanie dla pielęgniarstwa polskiego.

4.3. Inne działania związane z oceną i doskonaleniem programu studiów

Działania związane z oceną, doskonaleniem i z weryfikacją efektów uczenia się koordynuje Wydziałowa Komisja ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia działająca w ramach Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

System weryfikacji efektów uczenia się w toku studiów jest tworzony na podstawie procedur dotyczących wszystkich pracowników Wydziału, interesariuszy zewnętrznych (absolwenci

i pracodawcy) i wewnętrznych (pracownicy, studenci, doktoranci, uczestnicy studiów podyplomowych). Proces kształcenia oraz monitorowanie osiąganych efektów uczenia się na poziomie całego programu kształcenia regulują uchwały Rektora w sprawie określenia procedur dotyczących procesu kształcenia.

Wydziałowa Komisja ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia koordynuje oraz monitoruje jakość kształcenia zgodnie z zapisami obowiązujących procedur.

Wydziałowa Komisja ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia opracowuje raporty z badań ankietowych studentów, nauczycieli oraz absolwentów i interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, formułuje wnioski i zalecenia, które przedstawia Dziekanowi i Radzie Wydziału, kierownikom jednostek organizacyjnych wydziału, nauczycielom akademickim i studentom oraz interesariuszom zewnętrznym w aspekcie konstruowania programów kształcenia i planów studiów.

Cykliczna analiza przedmiotów i efektów uczenia się pozwala na ewaluację efektów przedmiotowych, doskonalenie form zaliczenia, wytypowanie zajęć podlegających hospitacji oraz uwzględnienie opinii studentów na temat programu kształcenia.

Zasady przystępowania studentów do zaliczeń i egzaminów, a także zasady zaliczania zajęć dydaktycznych oraz przeprowadzanie egzaminów realizowane są zgodnie z *Regulaminem studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku*.

Ważną rolę w kształtowaniu programu kształcenia spełniają także interesariusze wewnętrzni tj. pracownicy naukowcy, pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi, studenci, doktoranci, słuchacze studiów podyplomowych.

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu efekty uczenia się są weryfikowane w trakcie: składania egzaminów, zaliczania przedmiotów, zaliczania praktyk, poświadczania innych form aktywności studenta (koła naukowe, działalność artystyczna, społeczna, sportowa, itp.), obrony pracy dyplomowej, potwierdzania samodzielności pracy dyplomowej, ogólnouczeniowych i wydziałowych badań ankietowych.

Prace dyplomowe przed złożeniem w dziekanacie weryfikowane są przez uczelniany system antyplagiatowy. Na podstawie raportu z systemu antyplagiatowego opiekun pracy dyplomowej (promotor) stwierdza samodzielność wykonania pracy dyplomowej.

Nadzór nad prawidłowością realizacji praktyk zawodowych sprawują Wydziałowy Koordynator Praktyk, a na kierunku pielęgniarstwo jest to Kierownik Pracowni Umiejętności Zawodowych. Szczegółowe zasady realizacji praktyk oraz weryfikacje efektów uczenia się określa Regulamin Studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku oraz Regulamin Praktyk dla kierunku Pielęgniarstwo.

Funkcjonowanie WSZJK umożliwia stałe i skuteczne monitorowanie jakości kształcenia. Przygotowanie sylabusów oraz udostępnianie ich studentom pozwoliło na weryfikację przypisanych w planie punktów ECTS, weryfikację treści kształcenia, form weryfikacji efektów uczenia się i sprecyzowanych efektów przedmiotowych. Wykonywane corocznie raporty samooceny podstawowej jednostki organizacyjnej AP w obszarze dydaktyki pozwoliły na opis działań w jednostce, a jednocześnie analizę mocnych i słabych stron wydziału.

Analiza ankiet oceniających jakość realizacji zajęć dydaktycznych pozwoliła podjąć działania mające na celu podnoszenie jakości zajęć dydaktycznych oraz wyeliminowanie nieprawidłowości.